
SEWERYNÓWKA * KSIĘGOZBIÓR
SEWERYNA
SOKOŁOWSKIEGO
1160

BIBLIOTEKA
NOWINA KONOPKÓW

HERBARZ SZLACHTY

PROWINCYI WITEBSKIEJ.

(WYDANIE HEROLDA POLSKIEGO).

W KRAKOWIE,
nakładem Herolda Polskiego.
SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI SPÓŁKI WYDAWNICZEJ POLSKIEJ.

W DRUKARNI «CZASU» FR. KLUCZYCKIEGO I SPÓŁKI
pod zarządem Józefa Łakocińskiego.
1899.

PRZEDMOWA.

Rękopis papierowy in folio, własność W. Mohuczego, adwokata przysięgłego w Witebsku, udzielony nam uprzejmie przes właściciela do naukowego użytku, obejmuje kart nieliczbowanych 88 oprawnych w ciemną skórę.

Pierwsza karta, przeznaczona widocznie na tytuł, wyobraża rycerza w pełnej zbroji, z hełmem na głowie i mieczem u pasa, trzymającego w lewej ręce rozpuszczoną zieloną chorągiew o dwu strefach z herbem Pogonią litewską we środku; prawą rękę wspiera on na kartuszu w stylu rokokowym, przeznaczonym widocznie na pomieszczenie tytułu rękopisu, który wszelako w kartusz wpisany nie został. Odwrotna strona karty tytułowej pusta.

Na drugiej karcie od samej góry poczyna się tekst i biegnie bez przerwy do karty 87, gdzie się przy końcu stronicy odwrotnej kończy.

Cały rękopis pisany jest jedną ręką, chociaż widocznie nie od jednego zachodu. Rodziny ułożone są w głównej części porządkiem alfabetycznym, poczynając od rodziny Antonowiczów a kończąc na rodzinie Zyzniewskich. Nad każdą rodziną wyrysowany i wykolorowany jest u góry herb, jaki tej rodzinie służy, bez względu czy ten herb był już poprzednio przy innej rodzinie podany; stąd niektóre herby wielokrotnie się powtarzają.

Po ostatniej rodzinie Zyzniewskich wyrysowany jest jeszcze herb Nowina, lecz już nie wypełniono, jakiej rodzinie herb ten służy; na następnej znów karcie jest wymalowany herb Korwin, lecz również z pozostawioną luką półtory stronicy na wpisanie odnośnej rodziny.

Dopiero na następnej karcie wpisane są dwie rodziny Mordasiewiczów i Lipińskich z odnośnemi herbami, tą samą wprawdzie ręką, lecz pismem widocznie znacznie późniejszem; po nich zaś następuje dodatek dalszy dawniejszym charakterem i również alfabetycznie ułożony, poczynający się rodziną Achremowiczów, a kończący na rodzinie Zakrzewskich, potem następnie znowu wyrysowany herb Kościesza, lecz również brak wypisanej rodziny, dla której ten herb przeznaczony, i na tej luce koniec rękopisu.

Herby i klejnoty wyrysowane są odręcznie w kartusze rokokowe, które wszelako są wytrawiane na blachach, jak to odciski blach na papierze wskazują. Kartuszów tych jest kilka odmiennych form, które się kolejno dowolnie zmieniają. Rysunki herbów, chociaż zdradzają dość staranną rękę, nie są przecież heraldyczne i wskazują zupełny upadek stylu. Barwy też użyte do kolorowania herbów, nie są również heraldyczne. Heraldyka zna tylko barwy całe, połowicznych barw nie używa wcale. Tymczasem w naszym rękopisie wszystkie barwy użyte są połowiczne, jak n. p. blado różowa zamiast czerwonej, blado błękitna zamiast niebieskiej i t. d.

Kartusze z małemi wyjątkami nie mają hełmów nad tarczami, lecz wprost korony, a nad koronami klejnoty. Pod kartuszami i po bokach umieszczona jest armatura, jak bębny, chorągwie, działa, kule, halabardy i t. p.

Daty rękopis ten nie nosi na sobie żadnej; tylko fakt, że najczęściej w nim powoływane testimonia szlachty i urzędników prowincyi witebskiej, mające służyć do udowodnienia szlachectwa, noszą datę roku 1773, zaś najpóźniejsze dowody pochodzą z roku 1775 wskazuje, że rękopis ten powstał albo jeszcze w r. 1775 albo niewiele później. Widocznie rząd rosyjski po zaborze województwa witebskiego przy pierwszym rozbiorze rzeczypospolitej, zarządził wylegitymowanie się szlachty i założenie ksiąg metrykalnych, a rękopis nasz obejmuje prawdopodobnie najstarsze wypisy z tych ksiąg.

Że nasz rękopis jest tylko fragmentaryczny i nie obejmuje bynajmniej wszystkich rodzin szlacheckich, zapisanych w heroldyi prowincyi witebskiej, to pewna; najmniej drugie tyle jeśli niewięcej rodzin szlacheckich prowincyi witebskiej jest w naszym rękopisie pominiętych.

Nie mając możności porównania naszego rękopisu z księgami metrycznemi heroldyi prowincyi witebskiej, nie jesteśmy w możności wyjaśnić tego zjawiska; wszelako gdy rękopis nasz, acz fragmentaryczny, zawiera interesujący przyczynek do heraldyki polskiej, nie wahaliśmy się ani chwili z ogłoszeniem takowego.

Nowych herbów rękopis nasz zawiera zadziwiająco mało, zaledwo 6: Fontanów, Kossowów, Nowackich, Pomarnackich, Szyrmów i Zbitniewskich; chociaż w tej właśnie prowincyi, jak na całej Litwie i Rusi mogliśmy się spodziewać licznych odmian herbowych. Widocznie herbarze uczyniły już swoje, a rodziny mające odmiany herbów, zarzuciły takowe, idąc za wskazówkami herbarzy, które na odmiany herbów nie wiele zwracają uwagi.

Co do sposobu wydawnictwa nie mogliśmy się zdecydować na wierną reprodukcyę herbów, jak one w rękopisie są rysowane. Reprodukcya taka wierna rysunków bezstylowych nie miałaby żadnej naukowej wartości a powiększyłaby bardzo znacznie koszta nakładu, których zwrot i tak jest bardzo problematyczny. Kilka więc tylko herbów powtórzyliśmy wiernie wedle rysunków rękopisu, aby dać czytelnikowi wskazówkę, jak te herby w rękopisie wyglądają.

Są temi herbami wiernie reprodukowanemi herby: Antonowiczów, Bartoszewiczów, Bobaszyńskich, Chomiczów, Fontanów, Gumkowskich, Kisielów, Kossowów, Krajewskich, Piaseckich, Pławińskich i Pomarnackich.

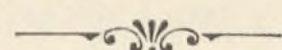
Niech mi wolno będzie wreszcie złożyć winne podziękowanie WW-ym Mohuczemu i Federowiczowi, adwokatom przysięgłym w Witebsku, pierwszemu za uprzejme użyczenie mi rękopisu, drugiemu za życzliwe pośrednictwo w tej sprawie.

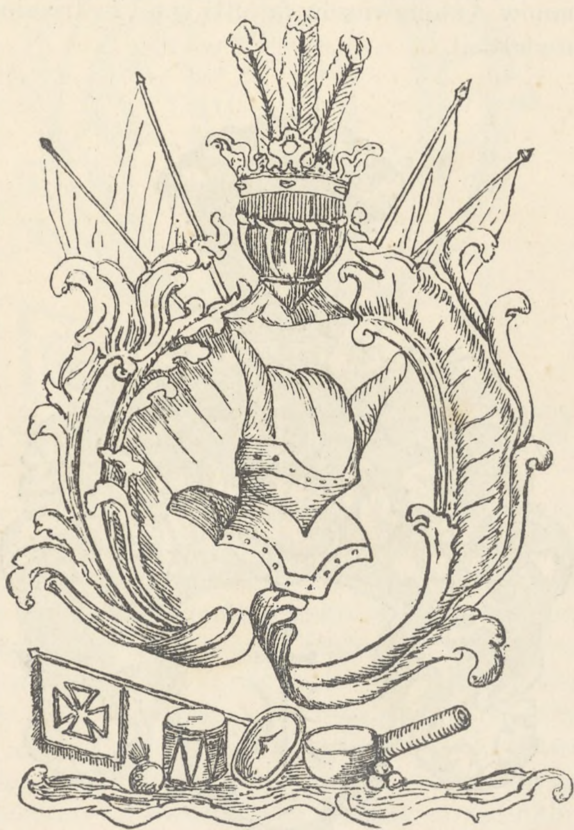
Kraków, 28 grudnia 1898 r.

Dr. Fr. Piekosiński.

WYWODY

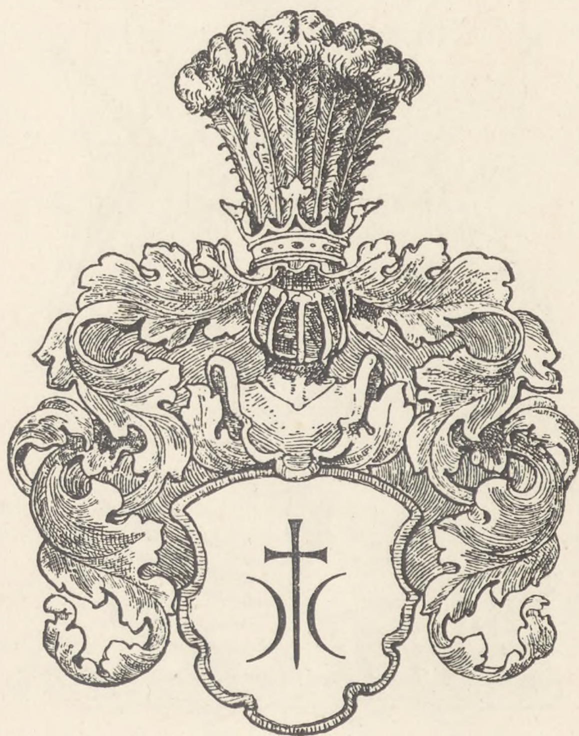
szlachty obywatelów prowincij Witebskiey u sądu ziemskiego teyże prowincij okazane y alfabetycznym porządkiem ułożone.

Antonowiczowie dowodząc dawności familij i urodzenia szlacheckiego okazywali, iż wedle opisania kronikarzów Polskich pieczętuią się herbem Hełm nazwanym, to iest głowa w szyszaku z dwoma rogami nad hełmem y koroną trzy pióra strusie, od nayiaśnieyszych królów Polskich nadanym. Próbowali, iż przodek IchMciów Maciey Woysim Antonowicz dziedziczył dobra Żyliny w woiewodztwie Trockim y na dowod tego testament tegoż Macieya r. 1612 oraz kwity poborowe pod różnemi datami y dokumenta autentyczne, istotną ich progeneracyą y possessią dóbr, ziemskich w woiewodztwie Trockim possydowanych świadczące,

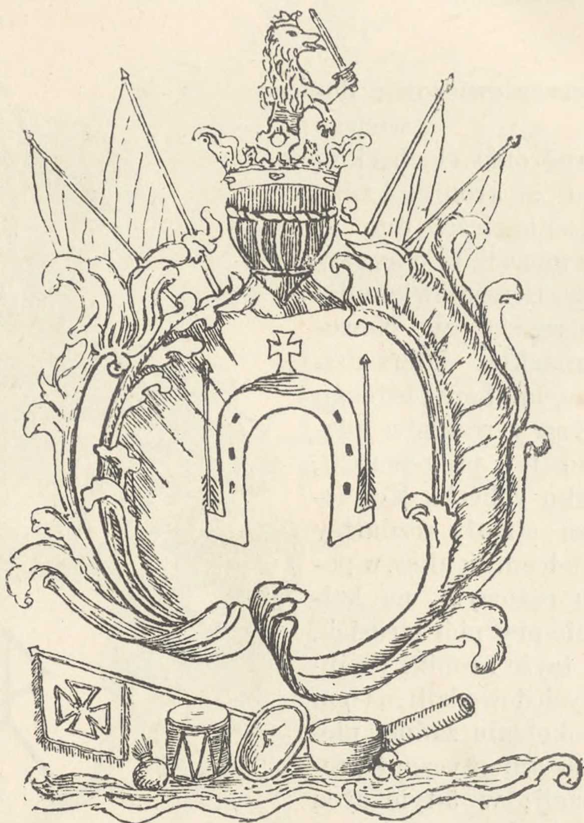
pokładali; w poślednim czasie sukcessor w 5-tym pokoleniu Marcian Woysim Antonowicz przedawszy maiętność Żyliny braci swoiey, sam się przeniósł w woiewodztwo Witebskie; a że właściwie od powyżey wyrażonego przodka pochodzą, prezentowali testimonium od Andrzeja Woysima Antonowicza, porucznika woiewodztwa Trockiego 1773 przyznane. A iż tenże Marcian Woysim Antonowicz miał possessią w woiewodztwie Witebskim, pokładali wieczyste prawa na maiętność Suszczewo, którego też brat rodzony Samuel Antonowicz podpisał pacta conventa Augusta II króla Polskiego (Niesiecki, tom I, fol. 22). Pomienioną zaś maiętność Suszczewo w prowincij tuteyszey y teraz nastempcy possyduiąc, do 7-go pokolenia wywód swoy w istocie okazali. Na fundamencie takich dowodów y probacij sąd ziemski prowincij Witebskiey wszelkiemi ślachectwa prerogatywami zaszczyconą, IchM. panów Antonowiczów familią w teyże trwałości stanu ślacheckiego utwierdził.

Baranowscy okazuiąc herb imienia swego Ostoja, to iest dwa xiężyce niepełne y miecz posrzodku w błękitnym polu, z pięcią piorami strusiemi na hełmie, dowodzili ślacheckiego urodzenia y possessij dóbr ziemskich wieczystych, prawem wieczystym 1709 na część maiętności Skuratowa, Szemanowo, nazywaiącą się, w prowincij Witebskiey, w possessij którey części aż dotąd zostaiąc, do 5-go pokolenia wywod swoy okazali; a ponieważ od daty prawa wieczystego do daty teraźnieyszey iako ślachta w spokojney nienagannie dóbr ziemskich zostawali possessij, zaczym y sąd ziemski prowincij

Witebskiey przy bezpieczęstwie takowey possessij y w tymże stanie ślachectwa zostawił.

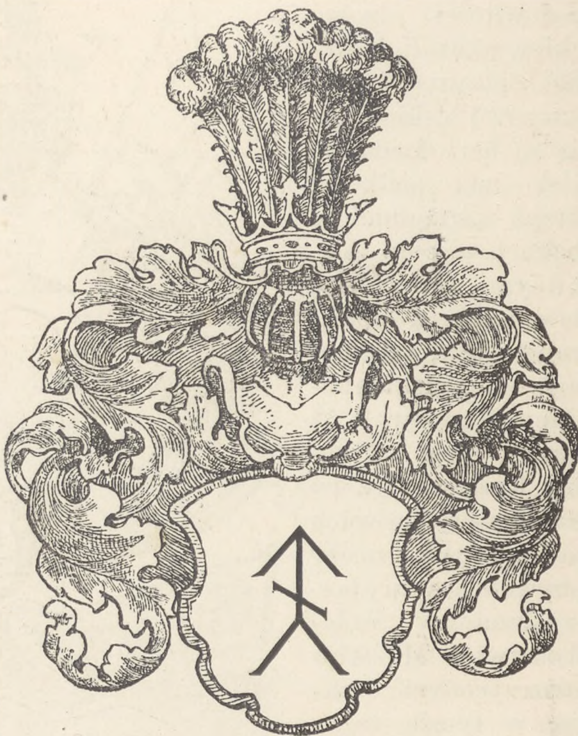
Bartoszewiczowie

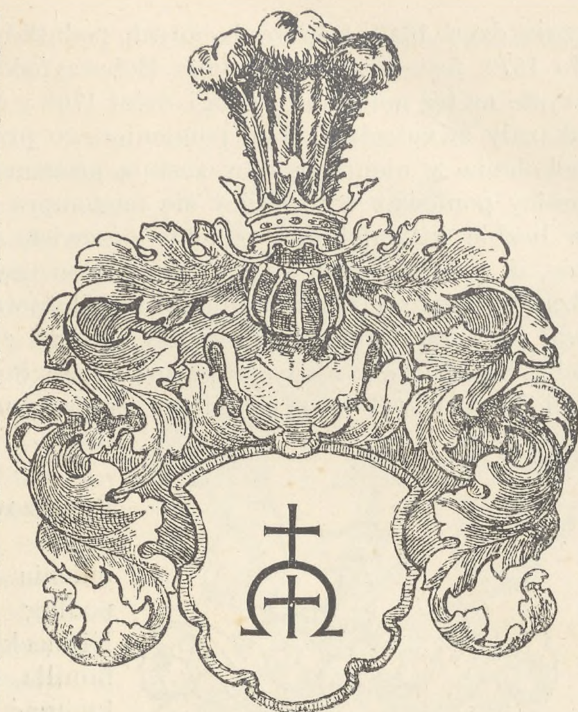
stawaiąc do wywodu rodowitości ślacheckiey, okazali, iż wedle opisania kronikarzów Polskich maią za herb Łada, to iest nad podkową krzyż z strzałami po bokach w polu błękitnym, na hełmie lew, miecz w łapach trzymający, od monarchów Polskich nadany. Probowali, iż praedecessor Mikołay Bartoszewicz po antecessorach swoich od dawnych czasów obywatelstwem y possessiami w woiewodztwie Mińskim zaszczyconych, maiąc w tymże woiewodztwie maiętność Symonki prawem dziedzicznym spadłą, possydował oną, y na dowód okazywali prawo wieczyste na część maiętności Symonki w roku 1632 od Adama Mikołajewicza bratu dane, którą nastempcy dziedzicząc do 6-go pokolenia wywód prezentowali. A że istotnie ieden po drugim nastempowali, dowodzili metrykami z parafij Łohoyskiey, oraz, iż w urodzeniu ślacheckim od dawna to imie zostawało y possessią dóbr w Mińskim y dopiero iest zaszczycone, produkowali nietylko prawo wieczyste 1769 na maiętność Pruszyńszczyznę w woiewodztwie Mińskim, ale y testimonium od wielogodney ślachty, urzędnikow woiewodztwa Mińskiego wydane, nadto, iż w ninieyszey prowincyi Witebskiey possyduią dobra ziemskie, prawo wieczyste r. 1770 na maiętność Sidorki przyznane, świadczy, na którychto dowo-

dach ślacheckie urodzenie y obywatelstwo woiewodztwa Mińskiego przyświadczaiących, sąd ziemski prowincij Witebskiey polegaiąc, w tymże stanie ślacheckim z całą familią utwierdził y zachował.

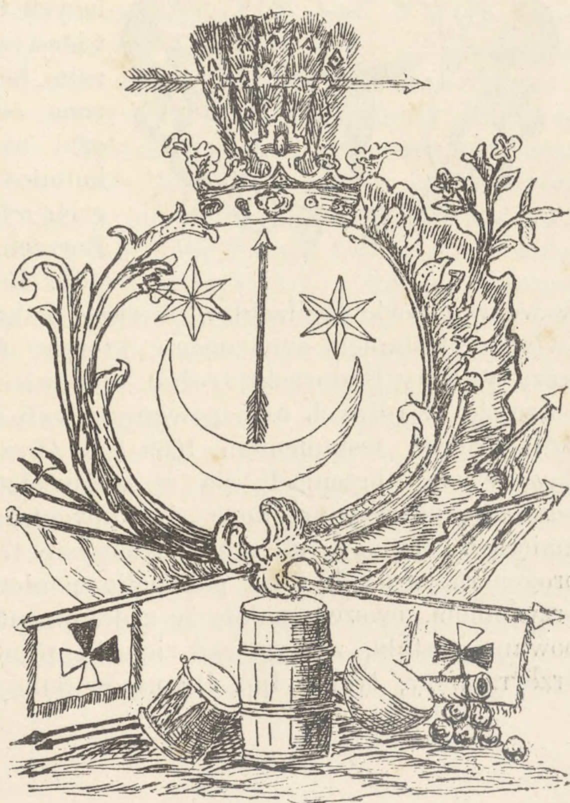
Bereśniewiczowie dowodząc urodzenia ślacheckiego z kroniki xdza Koiałowicza tom II in miscell. iż Wawrzyniec Bereśniewicz miał possessią w Nowogrodzkim Mierżedzicze, miał oraz iednego syna y wnuków piąciu tey progeneracij, iako y herbu Kościesza: strzały rozdartey z ielcem na ukos, w polu różowym, na hełmie pięć piór strusich, z teyże kroniki y z innych dowodzili; o 4-ym pokoleniu żadney niema autentyczney probacij; w 5-tym oyca wywodzącego się poświadcza karta od Teodora Obuchowicza Gabryelowi Bereśniewiczowi 1721 roku dana, wyświadczaiąca życzliwość usług onego; w 6-tym tedy osobiście stawaiący stopniu przeto nieokazał w dowód tak progeneracij swoiey iako y possessij dokumentów, iż mu one w roku 1767 z szkatułą ukradzione zostały, o co tylko process imieniem swoim pod tymże rokiem produkował, jednak ponieważ dotąd bez żadney obiekcij ni od kogo w ślacheckim zostawał honorze, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey według wypisaney schedy takowy wywod przeyrzawszy, w tymże stanie, jak dotąd zostawali, zachowałł.

Białynowiczowie probuiąc urodzenie swoie ślacheckie od przodka swego Piotra Białynowicza herbu Lubicz: podkowa z dwiema krzyżami w błękitnym polu, na hełmie trzy pióra strusie, prezentowali testamentowe dyspozycye, proceder z Zańkiewiczami, kwity poborowe w różnych datach, które dokumenta autentycznie prezentowane, przyświadczyły należytą onych aż do 6-go pokolenia progeneracyą. Według których probacij sąd ziemski prowincij Witebskiey tychto Ich M. pp. Białynowiczów, iako dotąd zostawali, przy ślachectwie zachował.

Bobaszyńscy stawaiąc do wywodu rodowitości ślacheckiey, dowodzili od Jana Janowicza Bobaszyńskiego ślachcica y obywatela prowincyi Witebskiey herbu Sas, to iest miesiąc z gwiazdami po rogach, we srzodku strzała w błękitnym polu, na hełmie pawi ogon strzałą przeszyty. Któryto Jan Janowicz, iż miał wieczystę possessią maiętności Sobolewszczyzny y Tołoczyńska, przyświad-

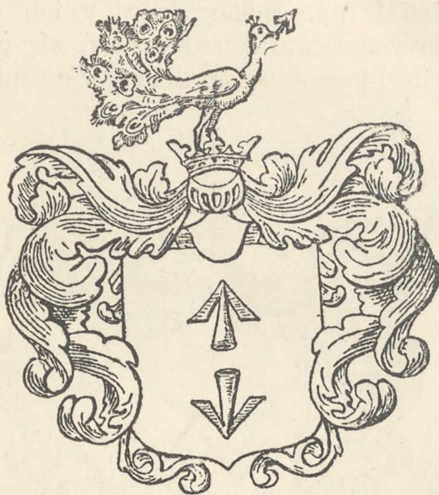

czaią dział 1649, także opłacanych podatków kwity od roku 1671 do 1679, testament tegoż Jana Bobaszyńskiego 1689, prawa wieczyste na tęż maiętność, drugi dział 1708 y dalsze dowody słuszne okazały świadectwo, iż od pomienionego praedecessora aż do 6-go pokolenia w nieprzerwaney zostaią progeneracij y possessij. Niemniey ponieważ wywodzący się nastempca od przytomney u sądu w liczbie kilkadziesiąt szlachty oczewiste odebrał przyświadczenie, iż z wyrażonych w dekrecie obszerniey antecessorów pochodzący, zawsze y nienagannie z współobywatelami równych używał prerogatyw ślacheckich, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey takową niedysputowaną rodowitość ślachecką imienia Ich M. panów Bobaszyńskich teraźnieyszym wzmocnił wyrokiem.

Boguszowie wywodząc rodowitość ślachecką imienia swego okazywali, iż podług świadectwa kroniki Niesieckiego, tom 1, fol. 127 familia onych od roku 1044 kwitnąć zaczęła, w nastempuiących też wiekach wielkiemi wsławiwszy się dziełу y honorami, herbem Połkozic zaszczycona została, to iest: głowa ośla w czerwonym polu, na hełmie z korony półkozy. O ktorych antecessorze Tomaszu na Borzech Boguszu possessorze dóbr Borza, Bogusze i Staszki w woiewodztwie Podlaskim, w ziemi Zakroczymskiey będących, świadczy testament syna onego, ktorego sukcessorowie przybywszy w kray Białoruski, różne w powiecie Orszańskim maiąc possessie, w różnych tego powiatu bywali urzędach, czego dowodzili drugim testamentem 1669. W Orszańskim tedy wyprzedawszy się, przenieśli się w woiewodztwo Witebskie, gdzie possessye pierwey arendowne, uti inwentarz 1732, teraz wieczyste maiętności Tropów, uti prawa wieczyste 1749 świadczą. Których progeneracya aż do 7-go pokolenia ponieważ w niczym nie jest przyćmiona, owszem należycie z dokumentów okazana y wypróbowana została, zaczym sąd ziemski prowincyi Witebskiey oną przeyrzawszy, tychże Ipp. Boguszów jako z dawna rodowitością

ślachecką zaszczyconych, w tymże stanie y prerogatywach ślacheckich zabezpieczył.

Bohomolców starożytność imienia od niemałego wieku ślachecką zaszczycona rodowitością, possessią dóbr ziemskich w woiewodztwach Witebskim, Połockim y innych wsławiona, herbem Bogoria zwanym ozdobiona, to iest strzały dwie złamane w czerwonym polu, na hełmie paw z rozciągnionym ogonem, złamaną strzałę w pysku trzymający, którym praedecessor Juchno Bohomolec jako z dawna imieniowi swemu nadanym, pieczętował się. Ten tedy Juchno czyli Juszko Bohomolec, że miał possessią w Witebskim za Olszą rzeką, świadczy prawo zastawne 1500 roku, w którym pieczęć Bogoria wyraźnie prezentuie się. Dwa działy Ich M. pp. Pohoskich 1570, w których pieczętarzem Jan Semenowicz Bohomolec wnuk pomienionego antecessora y pieczęć Bogoria jaśnie do tych działów przyłożona. Zatym w 4-tym pokoleniu dowodzą prawa wieczyste w datach 1633, 1636, 1637 na maiętności Pohościszcze, Nowosiołki, Łużyn y inne. Przywileja królów Polskich za dzieła rycerskie z nadaniem dóbr Uszcza Dmitrowa w woiewodztwie Smoleńskim 1622. Dowód teyże iako y dalszey w 5-tym pokoleniu progeneracij pokładali prawa przedażne różnych maiętności w datach 1637, 1643, 1645, 1649, testament 1640, testimonium współobywatelów woiewództwa Witebskiego, iż Dmitr, Alexander y Jan Bohomolcowie, będąc zabrani w zamku Witebskim, byli 14 lat w więzieniu w Syberyi w Muromlu, o czym konstitucya 1677 o podpisach do elekcij krolow const. 1699 wspomina. O 6-tym pokoleniu przywileje 1701, 1716 na urzędy; 1705, 1755 działy dóbr między bracią wyświadczaią; na dowód 7-go stopnia przywileje w datach 1748, 1752, 1765, 1766, 1770 podpisem królewskim y pieczęciami w. x. Litewskiego authoryzowane prezentowali. Tak iaśnie y dostatecznie okazane dowody zacności tey familij od przodków aż do dzisieyszych w 8-ym pokoleniu na-

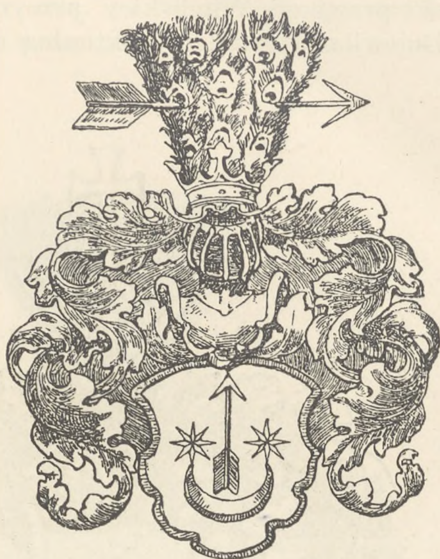
stempców, różnemi poselskiemi, deputackiemi funkcyami znakomitey, nadaniem dóbr ziemskich, lennych y królewskich zaszczyconey, urzędami y honorami ozdobioney, Sąd ziemski prowincij Witebskiey przeyrzawszy, całą teraz kwitnącą familią tychże IchM. pp. Bohomolców y ich nastempcow jako szlacheckiemi prerogatywami zaszczycać się godną, we wszystkich stanu ślacheckiego dostoynościach zabezpieczył.

Borowscy probuiąc szlachetności imienia swoiego okazywali, iż Jan z Borow Borowski herbu Habdank: litera **W** w różowym polu, na hełmie w koronie takaż litera, będąc zaszczycony pierwey possessyami w kraju Polskim, przed rokiem zaś 1634 przybył w woiewództwo Witebskie, któremu że się przez dzieła rycerskie dobrze zasłużył, odebrał od całego woiewództwa list testimonialny z 29 pieczęciami pod tymże 1634 rokiem; potym nabywszy w tymże woiewództwie possessią, iako świadczy prawo wieczyste 1640, a w Polszcze przezastawiwszy dobra, jako prawo zastawne 1642 obiaśnia, przeniósł się ze wszystkim w woiewództwo Witebskie, gdzie że z maiętności wieczystych Ramów y Jaromina sukcessorowie opłacali różne podatki, świadczą kwity od roku 1668 do 1739 z kancellaryi y od poborców dawane, dalszą zaś progeneracyą od 1-go aż do 7-go pokolenia różne dokumenta, tranzakcye dowodzące, wyprobowały u sądu ziemskiego prowincij Witebskiey, iż IchM. pp. Borowskich familia nienaganney procedencij, w wieczystey dóbr possessij y urodzeniu ślacheckim zostawała, którą y sąd w tymże stanie uznawszy, utwierdził.

Browczyński czyniąc wywód o ślachetności urodzenia swego, dowodził, iż antecessor Iwan Sasin Browczyński herbu Sas: miesiąc z dwiema gwiazdami y strzałą w polu błękitnym, na hełmie pawi ogon strzałą przeszyty, possydował dobra Dobryń Browczyno w woiewodztwie Witebskim, y na dowód tego pokładali list upominalny od grodu Witebskiego 1593

w sprawie Ihnata Iwanowicza Browczyńskiego, syna onego; dalszą procedencyą wyświadczaią ugodliwy zapis 1601, prawo przedażne na część maiętności Dobryma 1669, prawo zastawne na część teyże maiętności 1670, assekuracya Łuskiny 1699, dekret kontumacyjny w sprawie z Browczyńskiemi 1730 y inne dokumenta, dostatecznie szlacheckie urodzenie y procedencią do 9-o pokolenia objaśniające, okazywali, według ktorych probacij sąd ziemski Witebski takową IchM. pp. Sasinów Browczyńskich familią, z dawna possessiami dóbr ziemskich y obywatelstwem w prowincij Witebskiey zaszczyconą, w tymże stanie rodowitości ślacheckiey zachował.

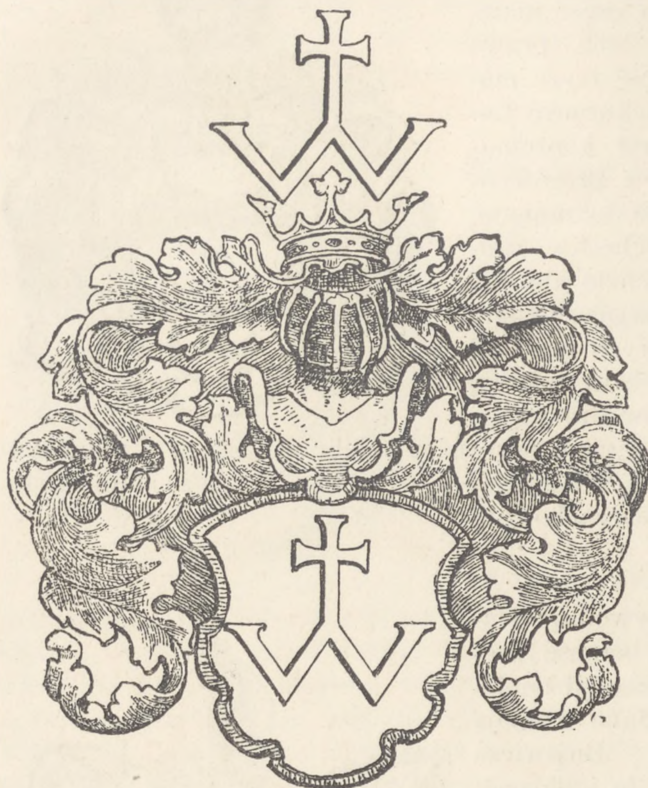

Bujewiczowie wywodząc ślachetność urodzenia swoiego, zaczęli enologią od przodka Jana Amboja Wyżlacińskiego Bujewicza herbu Niezgoda, to iest: podkowa na dół wisząca, przez ktorey srzodek miecz przechodzi; we srzodku strzała żelezcem na dół, w polu błękitnym; w hełmie trzy pióra strusie, wedle kroniki Bielskiego. Który że miał synów czterech, wyświadcza dział pod rokiem 1506. Dalszą zaś procedencią probuie dział pod rokiem 1589, także obdukcya 1603, process 1614, testament 1620, prawa zastawne pod rok. 1620, 1645. Nakoniec prawem wieczysto kupnym maiętność Radkowszczyzny w dacie 1726 y innemi dokumentami okazali należytą do 8-go pokolenia progeneracyą, którą sąd ziem-

ski prowincij Witebskiey przeyrzawszy, za rodowitą Ich M. pp. Bujewiczów familią y aktualną szlachtę rekognoskował.

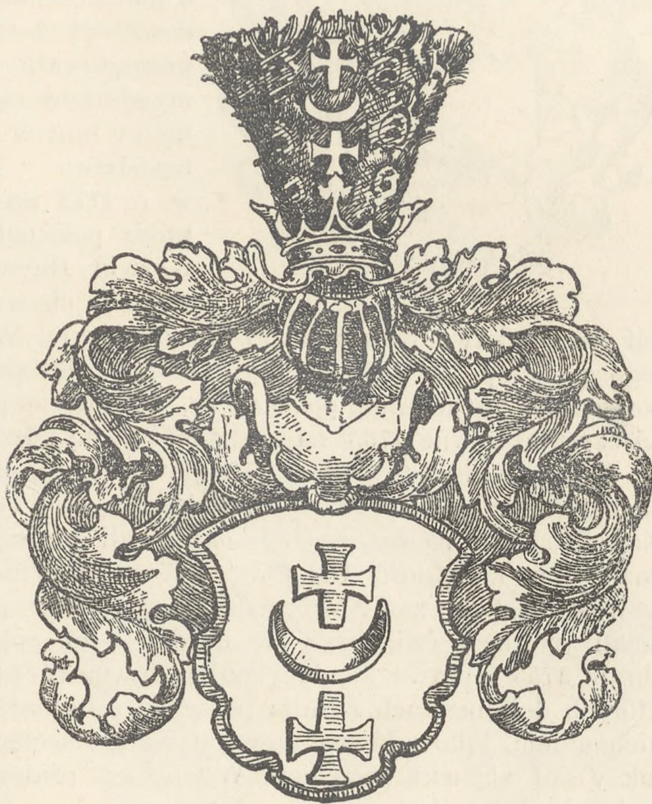
Bułhakowie

herbu Syrokomla czyli Abdank biały z krzyżem we srzodku, w polu różowym, na hełmie takież wyrażenie. Stawaiąc do wywodu dawności familij swoiey ślacheckim urodzeniem possessią dóbr ziemskich w woiewodztwie Nowogrod. Mińskim, w powiecie Słonimskim y Możyrskim y honorami zaszczyconey, o czym kronika Bielskiego fol. 774, Paprocki y Niesiecki w tomie I świadczą, z którey Piotr Bułhak, iż w prowincij Witebskiey miał possessią, dowodzono processem Filimona Żyżmora 1585, w ziemstwie Witebskim na tegoż Piotra o sprzeczki w granicach od dóbr Wysokiego; syn zaś Maciej Piotrowicz, iż był possessionatem powiatu Słonimskiego, przyświadcza kronika Niesieckiego tom I. fol. 222, z którego w 3-cim pokoleniu komisarz starostwa Uświatskiego znowu w teyże prowincyi znaczne ponabywawszy dobra: Krasyny, Dobryń etc. przywileiem króla Augusta II na starostwo Sawińskie 1720 y innemi ziemskiemi y grodzkiemi w teyże prowincij honorami zaszczycony został; 4-go pokolenia cessia y przywiley na starostwo Sawińskie 1739 dowodząc, do 5-go pokolenia przy probacij wielo dokumentami y przywilejami wywód nienaganney rodowitości y zacności ślacheckiey okazali.

Na czym sąd ziemski polegaiąc, we wszelkich prerogatywach y wolnościach ślacheckich, ile dawną y godną familią zachował y ubespieczył.

Butkiewiczów

antecessor Łukasz Butkiewicz herbu Trzaska: xiężyc y dwa miecze końcami z sobą spojone, na hełmie pawi ogon, na którym także xiężyc z głowniami, miał possesyą w prowincij Witebskiey dawniey, iak przed rokiem 1610, bo iuż w tym roku kwity opłacanych podatków świadczą. Którego sukcessorowie, iż ślacheckiej używali wolności, świadczy prawo wieczyste nabytey maiętności Skuratowa pod rokiem 1669, process 1686, dekret ziemski Witebski 1701, testament 1736, te wszystkie sprawiedliwą onych procedencią aż do 6-go pokolenia wyznały. Nadto iż iest rodowita od antecessorow swoich ślachta, zebranie licznych osób stanu ślacheckiego oczewistym u sądu potwierdziło świadectwem; zaczym y sąd ziemski prowincij Witebskiey stosuiąc się tak do dowodów jako y świadectwa, wszystkich stanu ślacheckiego prerogatyw używać godnemi bydź osądził.

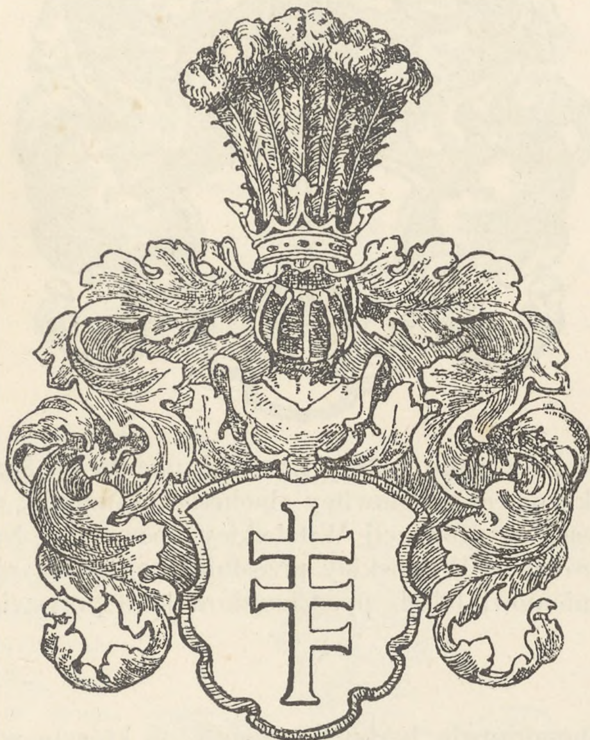

Buynowscy herbu Korwin alias Kruk stojący na pniu oc̨iętym leżącym, pierścień w pysku trzymaiący, w polu czerwonym, na hełmie 3 pióra strusie, dowodząc rodowitości slacheckiey naprzód prezentowali testimonium od urzędników ziemskich, grodzkich y innych obywatelow woiewodztwa Nowogrodzkiego w r. 1773 na seymiku dane, które poświadcza, iż Daniel Korwin Buynowski rodowity slachcic obywatel y possessionat woiewodztwa Nowogrodzkiego, miał syna Władysława, ktorego nastempców w 3-im i 4-ym stopniu doskonale y należycie pomienione testimonium poświadcza, w 5-ym zaś pokoleniu prawo wieczysto-darowne 1765 na maiętność Taxę Olszańską w powiecie Oszmiańskim, testament 1765 dowodzą. A iż possessią dóbr ziemskich iedni w prowincij Witebskiey, inni w woiewodztwie Nowogrodzkim są zaszczyceni, okazywali prawo wieczysto przedażne na maiętność Użlejów 1766 w prowincyi Witebskiey, w woiewodztwie zaś Nowogrodzkim possessia po antecessorach dotąd trwaiąca świadczy; w dowód 6-go pokolenia metrykę chrztu 1755 y prawa kondycyonalno dawne 1774 pokładano. Przy których dokumentach familia possessią z urodzeniem ślacheckim nienaganna, jako z dawna prerogatywą ślachecką zaszczycała się, tak y sąd ziemski prowincyi Witebskiey ninieyszym dekretem w tymże umocnił stanie.

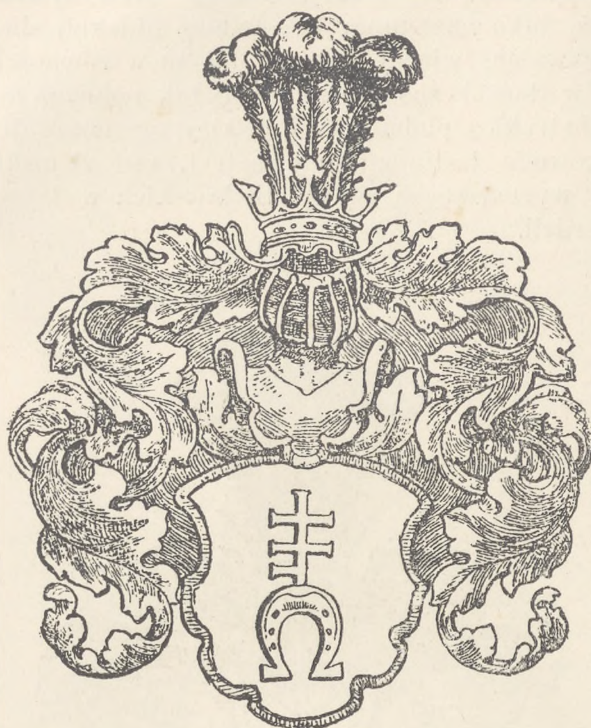

Bielawscy herbu Jelita: trzy kopie złożone, nad hełmem półkozła wyskakuiącego, na dowód urodzenia slacheckiego pokładali kronikę Niesieckiego tom I, fol. 92, która, iż familia w honorach, funkcyach y męstwie w różnych powiatach kwitnęła, poświadcza, a testimonium 1775 od wielogodney ślachty urzędnikow prowincyi Witebskiey, osób 20, okazuie, iż dziad wy-

wodzących się przyiachawszy z powiatu Wołkowyskiego w prowincyę tuteyszą y ożeniwszy się z szlachcianką, miał synów 4-ch, których tak sam, jako nastempcy bez żadney objekcij slacheckiego honoru używaiąc, więcey iak od lat 40 w równości każdemu zostawali, w dowód zaś progeneracij tak pomienione testimonium jako y metryki z plebanij Witebskiey prezentowali. Na fundamencie takowego testimonium y metryk sąd ziemski prowincij Witebskiey wywodzących się pp. Bielawskich w teyże trwałości stanu utwierdził.

Charkowscy dowodząc rodowitości swey ślacheckiey okazali, iż bywszy niegdyś Sasin Charkowski ślachcic y obywatel woiewodztwa Witebskiego herbu Pilawa: półtrzecia krzyża w błękitnym polu, nad koroną pięć piór strusich, był possessionatem w tymże woiewodztwie y na to prezentowali prawo wieczyste na maiętność Kościeniowszczyznę, Podsadowszczyznę roku 1612, drugie prawo wieczyste 1617, trzecie prawo wieczyste 1634, nadto niezawodną pośledniejszą onych procedencyą dowodzą testamenta, ieden 1652, drugi 1692, 1752 y takowemi dowodami do 6-go pokolenia wywiedli się. Na czym sąd ziemski prowincij Witebskiey polegaiąc jako y na świadectwie wieloprzytomney slachty, za rodowitą przerzeczonych Ipp. Charkowskich y niedysputowaną ślachtę wszelkich prerogatyw godną bydż uznał.

Chaszkowscy dowodząc rodowitości ślacheckiego imienia, wywodzili enologią od antecessora Mikuły Chaszkowskiego, herbu Puchała: na podkowie pótrzecia krzyża w polu błękitnym, na hełmie trzy pióra strusie, którzy że się równością slachectwa zaszczycali, wyświadcza process w dacie 1556, dział między tegoż Mikuły synami 1559; dalszą zaś onych progeneracyą probuie dział 1568, prawo zastawne na maiętność Chaszkiewicze w roku 1634 y inne dokumenta do 8-go pokolenia wywód okazuiące o rodowitey slachetności imienia, obywatelstwie y possessij w prowincij Witebskiey upewniły. Na czym sąd ziemski prowincij Witebskiey przestaiąc, aktualną rodowitość ślachecką imieniowi IchM. pp. Chaszkowskich przyświadczył.

Chomiczowie herbu Chomonto, w którym woły do pługa sprzęgano, jarzma do góry obrócone w błękitnym polu, probowali rodowitości ślachectwa swego przyświadczeniem herbarza polskiego pod r. 1632, gdzie Marcin Chomicz herbu tegoż do elekcij króla Władysława IV podpisany, którego nastempcy będąc w urzędach, mięli dobra swoie w powiecie Wilkomirskim, z których wyprzedawszy się, przenieśli się w woiewodztwo Witebskie; a że z odległego przybyli kraiu niemaiąc autenty-

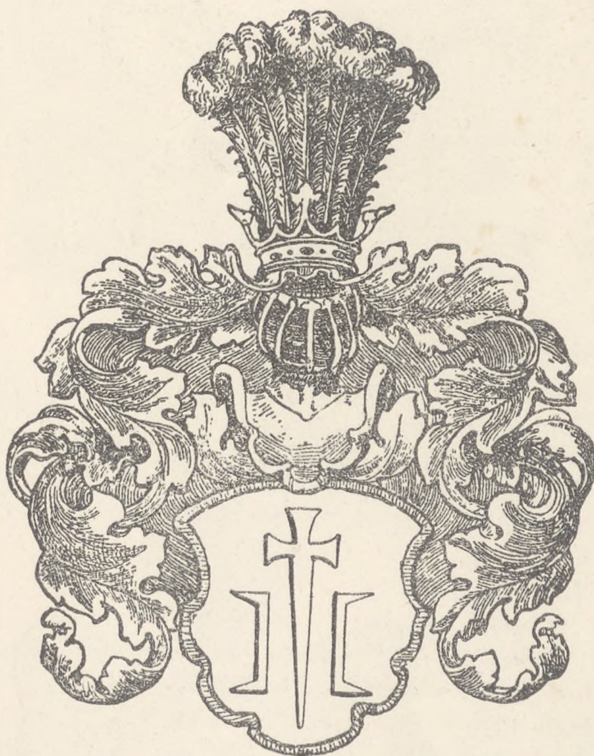
cznych dowodów na wsparcie progeneracij Witebskiey z podpisem 21 osób wiarygodney slachty przyświadczyło u sądu ziemskiego prowincyi Witebskiey, iż iest rodowita y nienaganna szlachta IchM. pp. Chomiczów familia, którą sąd w teyże trwałości zabezpieczył.

Chrapowickich rodowitość ślacheckiego urodzenia y zaszczyt possessiami w woiewodztwie Witebskim y innych iaśnie się okazuie od Iwana Daniłowicza Chrapowickiego, chorążego woiewodztwa Witebskiego, posła na seym 1589, herbu Gozdawa: dwie lilie korzeniami z sobą spoione, związane, w czerwonym polu, na hełmie pawie pióra z takąż lilią, maiącego dobra swoie w woiewodztwie Witebskim: Chrapowicze y Łoświdę, ktorego synow list dzielczy w dacie 1620, zapis ugodliwy 1627 oraz list y przywileje królów Zygmunta y Władysława IV 1626, 1630 poświadczają, z których Antoni nayprzód chorąży Smoleński 1653, Constit. fol. 9, daley podkomorzy, marszałek Izby po-

selskiey 1665 y na konwokacij 1668, potym woiewoda Witebski 1671, Józef chorąży y podwoiewodzy Witebski, bracia rodzeni, że byli do różnych od króla używani poselstw, świadczą listy passeporty 1663, 1664 oraz const. 1683 fol. 1. et 2. Dalszey onych progeneracij dział wieczysty 1678, testament 1685, prawo wieczyste 1690, testament 1720, prawo wieczyste 1723 y dalsze dokumenta, przywileje, nadania dóbr, honorów, aż do 8-go pokolenia wywód należyty okazały. Ktorych rodowitość szlachectwa y zaszczyt wysokich dostoyności u sądu ziemskiego Witebskiego okazane y dowiedzione, za godną y dostoyną wszelkich prerogatyw całą familią I. panów Chrapowickich uznały.

Chudzińscy wywodząc się od antecessora Alexandra Chudzińskiego podstolego Połockiego, okazali, iż są herbu Cholewa: dwie klamry żelazne, między niemi miecz otłuczony w polu różowym, na hełmie pięć piór strusich, iż tenże przodek był possessionatem w woiewództwie Połłockim prezentowali kwitacią od Kisiela podwoiewodzego Witebskiego 1701 z tenuty maiętności Dawidkowicz temuż daną że w służbie woyskowey zostawał, okazali ochronę od JW-go Ogińskiego regimentarza Białoruskiego 1710 daną, nakoniec nabywszy maiętność Kiemin w woiewodztwie Witebskim w nim pozostał. Ktorego sukcessorowie dotąd zamieszkani, pokładali na dowód progeneracij swoiey testament 1713 list dzielczy 1718 y dalszemi dowodami aż do 4-o stopnia wy-

wiedli się y za rodowitą slachtę, jak od przyświadczaiących stanu slacheckiego godnych ludzi poczytani, tak y od sądu ziemskiego Witebskiego w tymże stanie zabezpieczeni zostali.

Dederkowie herbu Dederkało: na kształt Ypsylon, od Iwana Dederki, maiącego possessią w powiecie Oszmiańskim: maiętność Truchnowicze y w rożnych xięstwa Litewskiego woiewodztwach, ktorego z synem dowodzono, pilnością summy za obligiem w grodzie Połockim przez woźnego czynioną, w 3-im stopniu nastempcow trzema kwitami na pogłówne do skarbu rzpltey 1676, 1677, 1679, przywileiem nayaśn. króla IMści Polskiego Augusta II na koniustwo Orszańskie Janowi Dederkowi 1700, testimonium powiatu Orszańskiego 1704, pozwem imieniem Ipp. Dederków 1706, ktoren y 4-te objaśnia pokolenie, w 5-tym probuią się testamentami 1741, 1743, assekuracyą 17 (s) w 6-tym stopniu possessiami iedni w Witebskim maiętności Bujewa Wyżłacina, drudzy maiętnością arendowną Sołonienczyno, inni possessiami w Połockim, Oszmiańskim y Upitskim przyświadczaiąc się, do 8-go pokolenia progeneracyą swą wypisali. Dla takowych tedy probacij possessią wspartych, sąd ziemski familią wywodzących się w slacheckim tytule, jak dotąd zostawali, zachowałł.

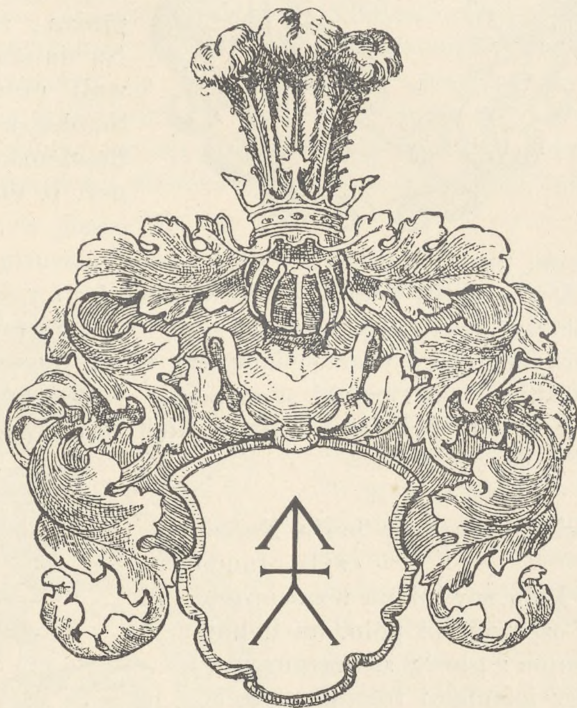

Dombrowscy herbu Dołęga: podkowa z krzyżem, we srzodku ktorey strzała albo bełt w błękitnym polu, w hełmie skrzydło sępie strzałą przeszyte, według opisania Niesieckiego y innych autorów. Familia w różnych ziemiach i powiatach swe possessie maiąca, różni między się herbami, jakoto: w Sieradzkim herbu Abdank, w Mazowieckim herbu Dombrowa, w Sędomirskim herbu Jastrzembiec, w Łęczyckim zaś y Brzeskim Litewskim herbu Dołęga; z ktorey familij Antoni Dombrowski skarbnik Liwski, dworzanin królewski, zesłanym będąc na Białą Ruś dla podania starostwa Wielizkiego, otrzymał za to od nayiaśnieyszego króla Augusta II na starostwo Rekty w powiecie Rzeczyckim przywiley 1720, ktorego synów probowano prawem wieczystym na grunta pod miastem Witebskiem leżące, Spiczańskie zwane 1726, nabyte testamentem dysponującym dobra synowi w Witebskim: Wymno, Izbowicze y Słobodkę w mieście Witebsku, a Orszańskim: Horodziec, Wysokie etc. 1741, testamentem drugim 1754, któremi dokumentami jako y testamentem ieszcze roku 1759 3-go y 4-tego należycie dowiódłszy pokolenia, nienaganne rodowitości swey slacheckiey, od sądu ziemskiego prowincij Witebskiey odebrano przyświadczenie.

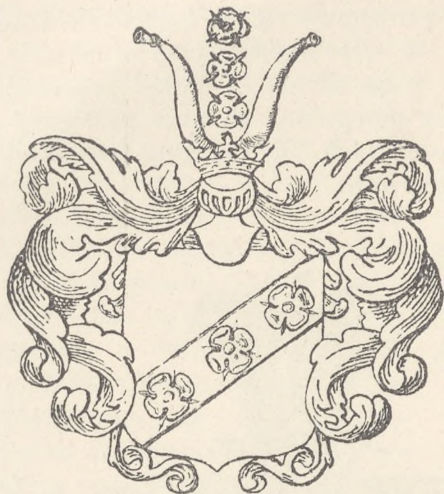
Dombrowscy herbu Dombrowa: podkowa z trzema krzyżami w błękitnym polu, na hełmie skrzydło sępie strzałą przeszyte, od Hrehorego Dombrowskiego stolnika Brzeskiego, ktorego nastempcy mieli possessią w woiewodztwie Witebskim, idque maiętności: Bryewo y Łaposzniewo; dla przypadkowego tedy zatracęnia dokumentów prezentowali od wieló slachty wiary godnych testimonium na pismie dane y pod-

pisane, które niezawodną onych progeneracyą od 1-go aż do 4-go pokolenia y równość każdemu w szlachectwie przyświadczyło. Na tym tedy fundamencie, jako y na trwaiącey dotąd possessij, sąd ziemski prowincij Witebskiey polegaiąc, w teyże prerogatywie stanu slacheckiego pomienioną Ich M. pp. Dombrowskich familią, iak dotąd zostawała, zachowałł.

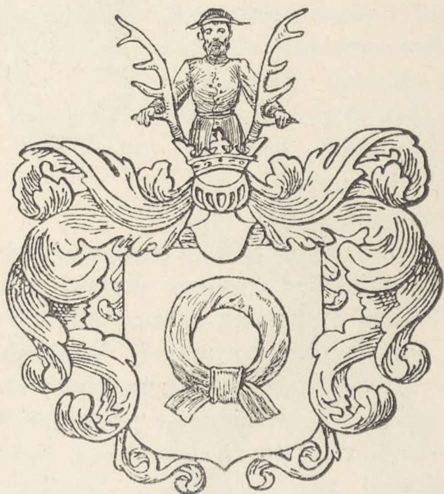

Działowiczowie herbu Kościesza: strzała w pół prawie rozdarta, nad rozdarciem krzyż w polu różowym, na hełmie trzy pióra strusie, dowodząc rodowitości ślachectwa od antecessora Macieja Hurca Działowicza, pułkownika woysk IKMci, którego nastempcy aż do 5-go pokolęnia nienagannie wywiedli się, y chociaż żadnych w dowód progeneracij swoiey nieokazali dokumentów dla przypadkowego zatracęnia onych, jednak ponieważ różne maiąc w prowincij Witebskiey possessie, bez żadnego przeczenia wolności y praw używali, rodowitością slachecką zaszczycali się y testimonium od wielu slachty y obywatelow prowincij Witebskiey roku 1773, iż są w niepodeyrzaney imienia slacheckiego sławie y spokrewnieni, dowiedli: zaczym y sąd ziemski prowincij Witebskiey na mocy takowych dowodow w teyże trwałości, jako dotąd zostawali, IchMci zachowałł.

Falkowskich antecessor Woyciech Falkowski herbu Doliwa: alias trzy róże między dwiema liniami w błękitnym

polu, nad hełmem y koroną trzy róże między dwiema trombami, szlachcic y obywatel prowincij Witebskiey, że już był possessionatem w woiewodztwach Witebskim y Smoleńskim, świadczy pilność 1626 roku czyniona do przyznania prawa, zapis zrzeczny 1629. Na dalszą procedencią okazywali process 1649 w grodzie Smoleńskim, dekret grodzki Smoleński 1650, a dalsi nastempcy, iż mieszkali y mieli possessią w woiewodztwie Witebskim, prawo darowne 1664 na część czwartą maiętności Ohorodnik y process nomine Falkowskiego 1687 y dalsze dokumenta dowiodły doskonałą progeneracyą do 5-go pokolenia. Do których dowodów jako y do świadectwa wielu obywatelów prowincij Witebskiey, sąd ziemski stosuiąc się, w tychże prerogatywach szlachectwa to imie Ipp. Falkowskich zostawać godne bydź uznałł.

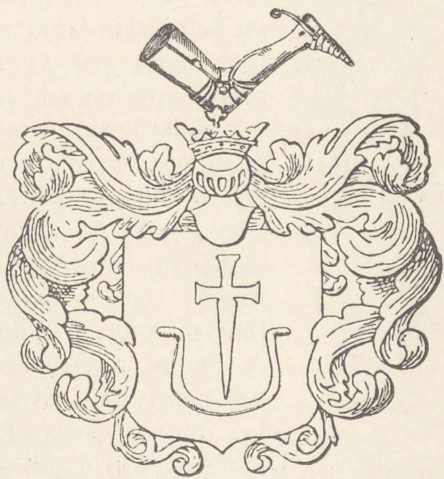
Felnerowiczowie herbu Nałęcz czyli binda w koło zawiniona y zawiązana w czerwonym polu, na hełmie panna z głową zawiązaną między jeleniemi rogami z rozciągnionemi rękoma, dowodząc rodowitości slacheckiey od Woyciecha Felnerowicza, possessionata wojewodztwa Lubelskiego, którego syna Pawla poświadczaią dożywotnie zapisy żenie swey dane 1640, w 3-im y 4-tym stopniu dostatecznie probuie relacya woźnego zeznanego arestu sumy 2000 na dobrach Hołubla 1689 roku położona; w dowód 5-go pokolenia metryka z parafij Lipniewskiey 1705, patent z akademij Wileńskiey wyświadczaiący nienaganne postempki w czasie fre-

kwentacij szkół 1726, testament IW-go Kotowicza starosty Grodzieńskiego 1728, w którym iako dobrego sługę Antoniego Felnerowicza niezapomina. Prawo dożywotnie 1756 z intromissią teyże daty na folwark Nowosiółki w prowincij Witebskiey teyże od Ipp. Rysińskich; któregoto Antoniego synow w 6-tym stopniu wywodzących się poświadczaią metryki 1752, 1754, 1756 z plebanij Wielizkiey, w dowód też zaszczytu ślachectwem y obywatelstwem w prowincij Witebskiey, służy testimonium WWIpp. dygnitarzow, obywatelów, szlachty prowincij Witebskiey teyże familij wydane. Na mocy takowych dowodów sąd ziemski prowincij Witebskiey uważywszy, iż niedysputowaną progeneracyą y urodzenie ślacheckie wyświadczyły, wywodzących się tedy Ipp. Falnerowiczów bez żadney obiekcij honoru ślacheckiego dotąd zostaiących, w teyże trwałości ślacheckiego stanu, jak dotąd byli, zabezpieczyłł.

Fontanowie herbu Fontany, to iest tarcza na trzy pole podzielona, z których na wyższym czerwonym polu orzeł czarny dwugłowy z rozpiętemi skrzydłami i rozciągnionemi nogami; na srzednim srebrnym polu naczynie alias fontanna, z ktorey woda koloru niebieskiego we dwa strumienie wynika, przy ktorey gwiazdy złote o 8 promieniach; na trzecim białym polu 3 pola czerwone, z góry na dół podzielone. Nad tą tarczą szyszak zbroyny, koroną złotą y 5 piórami strusieni ozdobiony. Oka-

zali, iż familia IchMciów z dawna we Włoszech, w xięstwie Medyolańskim, w prowincij Valisalda osiadłość maiąca, prerogatywą ślachecką zaszczycona była, z którey Ludolfa Fontanny synowie po różnych nacyach traktuiąc nauki, gdy do Polskiey zaiachali, w Warszawie lokowali się. Jakoż pokupowawszy kamienice, grunta za miastem etc. do substancij nie małey przyszli. Co poświadcza się działem 1751. W 3-im pokoleniu nastempcy zasłużywszy się y wszedłszy w akceptacią, nietylko że sami przez się w ślacheckim do Polski przybyli charakterze, ale dla zaszczytu większego raz konstitucią koronacyiną 1764, potym traktatową 1768 od zgromadzonych w Warszawie rzpltey stanów do kleynotu ślachectwa Polskiego, wolności praw y prerogatyw przypuszczeni, przy herbie Fontanna, którym się dawniey pieczętowali, zachowani y przywilejem nayiaśn. króla Stanisława Augusta tegoż roku umocnieni y approbowani zostali. A że possessią iako ślachta zaszczycała się, poświadczaią nabycie dóbr Obuchowa w prowincij Witebskiey a o dalszych dobrach w ziemi Warszawskiey testament Jakuba Fontany budowniczego IKMci 1773, kwitacya y komplanacya 1774 świadczą, przy ktorych dobrach sukcessorow w 4-ym stopniu wywodzących się, zostawili. Na fundamencie takowey remonstracij sąd ziemski prowincij Witebskiey IchM. panów Fontanów familią oraz nastempców we wszystkich prerogatywach stanu ślacheckiego zachował.

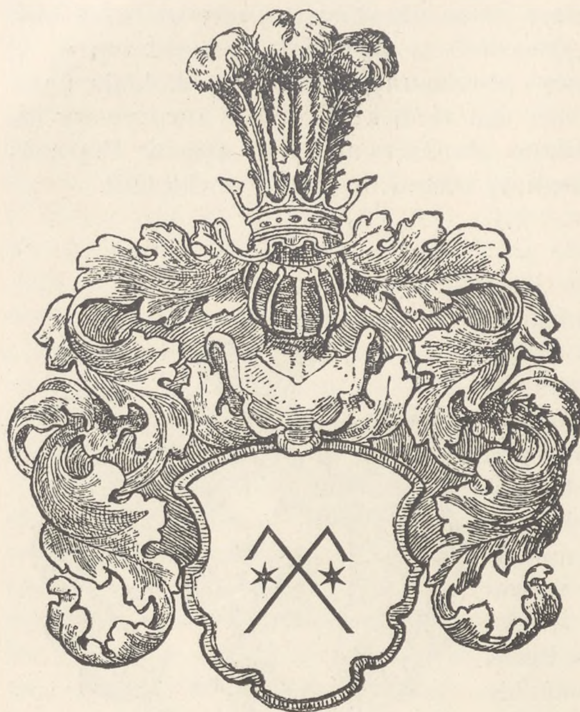
Frącewiczowie dowodząc rodowitości swey ślacheckiey, okazywali, iż wedle kronikarzów opisania maią sobie nadany herb Nowina: to iest ucho od kotla, nad którym miecz w błękitnym polu, w hełmie nad koroną noga zbroyna z ostrogą. A że przodek IchMciów Krzysztof Spokoyski Frącewicz z dawna był possessionatem w woiewództwie Witebskim dóbr Zielenicz y Osinowki, produkowali na to kwity zaprzysiężenia dymów 1690 roku, intromissią na wieś Ciwunowicze w powiecie Orszańskim 1701, w dalszych nastemp-

cach ponieważ dostatecznie dowiedli tak bywanie w różnych dzieła rycerskiego akcyach, jakoteż dawności possessij w woiewodztwie Witebskim przez różne attestacye, kwity godnych ślachty, listy urzędowe, procedera w trybunale generalnym w. x. Lit. y sąd w nienaganney progeneracyi do 5-go pokolenia przeświadczyli, zaczym tenże sąd ziemski Witebski uważywszy iasność dowodów rodowitego ślachectwa IchM. panów Frącewiczów, w tymże jako dawniey, zostawali stanie utwierdziłł.

Gierałtowski okazuiąc linią od Stanisława Skąpki na Szymborach, Włotkach y Gierałtach Gierałtowskiego, według Polskich herbarzow herbu Saszor czyli Orla: orzeł biały z rozciągnionemi skrzydłami y nogami, miasto głowy gwiazda, na hełmie pięć piór strusich, w woiewodztwie Podlaskim, w ziemi Bielskiey, w powiecie Brańskim, w parafij Iabłońskiey possessią maiącego, czego dowodził testamentem syna Franciszka Stanisławowicza 1706, substancią y maiętność swoię na synow swych dysponuiącego; w poślednim czasie w ten kray przybyły nastempca a teraz w 5-tym pokoleniu wywodzący się, że właściwie z tych przodków linij pochodzi, testamentem oyca 1740 y matki swoiey 1756 czynionym dowodził. Ktorego wywód y urodzenie ślacheckie że iest nienaganne, sąd ziemski prowincij Witebskiey uznał i wyświadczył.

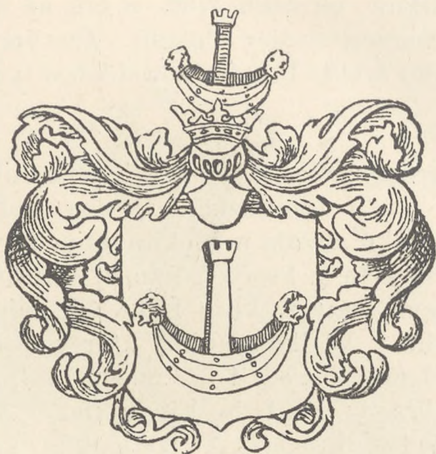

Gieysztorowie herbu Gieysztor, to iest: strzała rozdarta na krzyż złożona z dwiema gwiazdami w czerwonym polu, na hełmie 3 pióra strusie, okazuiąc ślachetność urodzenia swego od Stanisława Dobkowicza Gieysztora, maiącego dobra swoie w powiecie Kowieńskim y woiewództwie Trockim, którego ieden z synów Samuel podług kroniki Niesieckiego był komisarzem do

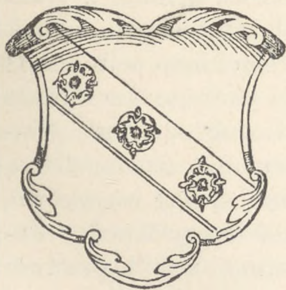
konstitucij 1631; dalsi nastempcy, iż bywali w różnych urzędach powiatowych ziemskich, grodzkich y publicznych, jakoto starostami sądowemi, sędziami ziemskiemi, grodzkiemi, posłami na seym, sędziami na trybunał generalny, świadczy taż kronika Niesieckiego w tomie II. A że progeneracij swoiey chociaż niedysputowaney, przyzwoitych dokumentami dowodów nieokazali, jednak ponieważ teraz wywodzący się nastempca testimonium pod datą 1773 Mar. 20 od wszystkich urzędników ziemskich y grodzkich, szlachty y obywatelów Słonimskiego powiatu, ziemską pieczęcią y podpisami rąk authoryzowane okazał, iż z prapradziadów swoich powietnik Słonimski, szlachcic rodowity, ma substancią wieczystą Jaroszew nazwaną w powiecie tymże, w parafij Mołdczackiey, ktorą bratu swemu powierzywszy, w ninieyszey przebywa prowincij, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey niedostrzegłszy żadney w takowych do 6-go pokolenia probacyach niepewności, całą tę IchM. panow Gieysztorów familią, w Litwie possessiami zaszczyconą, w tymże stanie szlachectwa, ktorym się antecessorowie szczycili zostawił.

Gogolińscy, jedni herbu Rola, a wywodzący się herbu Korab z masztem, toż w hełmie, familia z dawna w Połockim woiewodztwie osiadłość maiąca, różnych folwarków dzierżawy y possessie miewała, jako świadczy kwitacya 1672 Ipp. Ie-

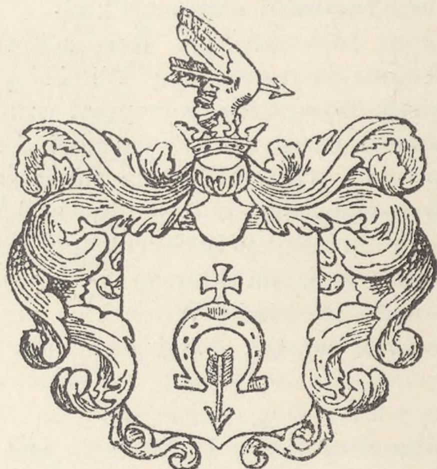
smanow z tym wyrażeniem, iż Adam Gogoliński trzymający zastawą attinencią od maiętności Hryhorowicz, chociaż z pewnych okoliczności z takowego gruntu ustempuie, iednak mu iako rodowitemu szlachcicowi wolno dokąd chcąc obrócić się. Z tey tedy possessij z synami ustompiwszy, dał w tymże woiewodztwie na zastaw gruntu w maiętności Zastarzyniu, z ktorey gdy się synowie rugowali, otrzymali kwitacyą 1675 od Ipp. Krzeczetowskich. W 3-im pokoleniu nastempca w prowincyę Witebską zajachawszy, ożenił się z tuteyszą obywatelką y trzymał grunt arendą Chwiedczyno od maiętności Kosse, o którym świadczy sepultura z parochij Pysznikowskiey 1751. W 4-tym sukcessor z synami, w 5-tym pokoleniu wywodzący się, iż iest obywatelem prowincij Witebskiey y possessorem attinencij Styryk, poświadczyło wielu współobywatelów świadectwo, na ktorym jako y na pierwszych probacyach sąd ziemski prowincij Witebskiey przestaiąc, w tymże stanie wywodzących się, iak dotąd zostawali, szlacheckim zachował.

Gołgowscy herbu Doliwa: to iest 3 róże między dwiema liniami w błękitnym polu, nad hełmem y koroną 3 róże takież między dwiema trąbami, stawaiąc do wywodu rodowitości ślachectwa swego dowodzili od Iana Gołgowskiego, ktory miał possessie swoie w woiewództwie Połockim maiętność Ludczyc, Czerna y Drymowszczyzny, czego intromissią 1697 oraz testimonialnym skryptem od IchM. panów Hornowskich, którzy pomienione ad praesens possyduią maiętności, w dacie 1774 probowali, iż takowe maiętności aktualnie z imienia tych IchM. pp. Gołgowskich wyszłe y że od prapradziadów swoich woiewodzianie są Połoccy w dalszey precedencij, iż w tey Witebskiey prowincij różne mięli zastawne, arendowne possessie, produkowali kwity opłacanych po-

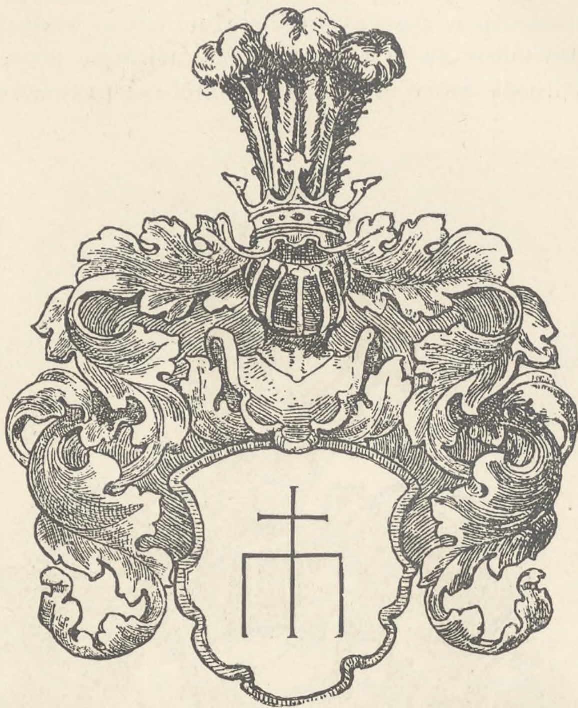
datków od roku 1736, a tak aż do 5-go pokolęnia schedę progeneracij swoiey okazali. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey tychto Ipp. Gołgowskich w tymże stanie ślacheckim utrzymał.

Goreccy z Gorek Dołęgowie, z dawnych czasów w Wielkiey Polszcze zamieszkani, herbu Dołęga: podkowa z krzyżem, we srzodku strzała w błękitnym polu, w hełmie skrzydło sępie strzałą przeszyte, z ktorych familij Bartłomiey Gorecki łowczy Sieradzki przybywszy w kray Litewski, nabył dobra w powiatach Słonimskim y Wołkowyskim, ktorey possessij iako też y dalszey procedencij dowodził testament 1584, pośledniey dział r. 1727 o różne dobra w xięstwie Litewskim między bracią. A ponieważ z teyże linij y familij nastempca przybyły w woiewodztwo Witebskie równych z obywatelami tegoż woiewodztwa używał praw i swobod ślacheckich, miewał zastawne arendowne różnych maiętności possessie y dotąd tąż possessią y współobywatelstwem będąc zaszczycony, do 6-go pokolenia swoy wywód okazał, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey tychto IchM. pp. Goreckich, jako żadney honorowi ślacheckiemu niemaiących obiekcij, w teyże trwałości stanu utrzymał.

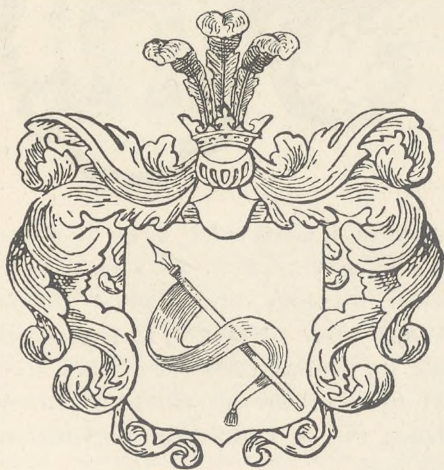

Gorscy herbu Radwan: chorągiew żółta o trzech połach z frandzlami, na wierzchu której krzyż, w błękitnym polu, w hełmie trzy pióra strusie, według opisania Niesieckiego w tomie II fol. 268. Familia po różnych woiewodztwach znaczne swe miała possessie, jako to: w xięstwie Zmuydzkim, Nowogrodzkim y Mińskim, z którey Iakub z Gór Górski possessionat woiewodztwa Mińskiego, maiętności Woytowa, czasu rewolucij służąc woyskowo, gdy też woyska rzpltey miały na Białey Rusi konsystencią, natenczas zostawszy w woiewodztwie Witebskim, nabył prawem wieczystym maiętność Markowszczyznę y Szemielowszczyznę

1625, którą iako w Mińskim będącą, nieprzerwanie nastempcy do 3-go pokolenia possyduiąc, świadczą się testamentami 1743, 1755; w dowód 4-go pokolenia prawa arendowne różnych maiętności 1770, 1772 prezentuiąc, do 5-go pokolęnia wywód nienaganny okazali, którego też metryką chrztu 1769 roku probuiąc, o urodzeniu ślacheckim y possesij należycie objaśnili. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey familią rodowitością ślachecką zaszczyconą, przy wszelkich zachował prerogatywach.

Gośliński herbu Przerowa: kopia z proporcem, koniec proporca na kopią wpół złamaną, zawinięty, w polu różowym na hełmie 3 pióra strusie, wywodząc od Sebestyana Goślińskiego possessią w woiewodzwie Witebskim zaszczyconego, okazał prawo przedażne maiętności Ranion 1641, oraz kwity opłacanych podatków z maiętności Kaszyna; dalszey progeneracij dowodził testamentem 1616, manifestem 1672, kredensem na surrogatorią Witebską w r. 1687

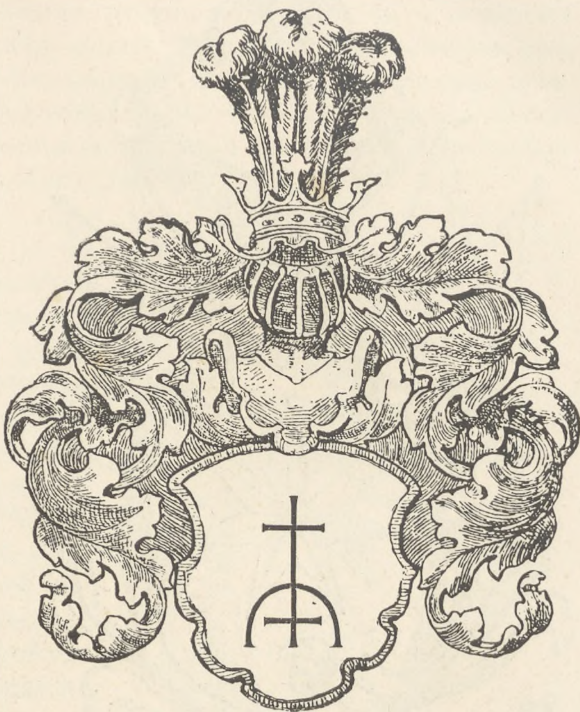

y inne pokładaiąc dokumenta okazał, iż to imie zawsze w różnych woiewodztwa Witebskiego bywało urzędach, wieczyste swoie miewało possessie, którymi y teraźnieyszy w 5-tym pokoleniu nastempca zaszczycaiąc się, należyte według słuszności y iasności dowodów swoich od sądu ziemskiego prowincij Witebskiey rodowitości swey ślacheckiey odebrał przyświadczenie.

Grądzcy od Adama Grądzkiego herbu Łada: nad podkową krzyż z strzałami po bokach, w czerwonym polu, na hełmie lew trzymaiący miecz w łapach, maiącego possessie w woiewodztwie Witebskim wywodzili, okazuiąc, iż tenże antecessor równością ślachectwa zaszczycony, miewał różne possessie, co poświadczaią prawa zastawne wieczyste w różnych datach, processa y różne procedera w roku 1684, w dalszey progeneracij produkowali wieczyste nabycie maiętności Kazanówki 1743 y dotąd oney trwałość w tey familij. Nadto gdy niczym do 5-go pokolenia procedencij swoiey nie przyćmili, owszem dawne przy wolności y prerogatywach ślacheckich w tuteyszey prowincij zamieszkanie okazali, zaczym sąd ziemski tak na fundamencie przerzeczonych dowodów jako y testimonium od urzędnikow y szlachty prowincij Witebskiey familią wywodzącą się w tymże ślacheckim stanie, jak dotąd zostawała, zachował.

Grużewski herbu Lubicz: podkowa z dwiema krzyżami w błękitnym polu, na hełmie 3 pióra strusie, wywodzący się od Macieja Grużewskiego, pierwey w woiewodztwie Witebskim possessionata maiętności Ostupiszcza, jako świadczy kopia prawa 1699 zbytey maiętności IchM. panom Iaroszewiczom; w dalszey procedencij nastempca zostaiący na usługach IMpana Sakowicza podkomorzego Witebskiego, za długoletnie usługi swoie otrzymał prawo darowne na maiętność Prokopowszczyznę od tegoż IMpana podkomorzego Witebskiego 1736 roku, którą to maiętność darowną y dopiero sukcessorowie possyduiąc, do 4-go pokolęnia wywod okazali. A że żadney od nikogo dotąd w ślachectwie objekcji nie mieli, ale równych z współobywatelami wolności y praw używaiąc, testimonia od wielu urzędnikow y szlachty obywatelów prowincyi Witebskiey w roku 1773 świadczące dobre urodzenie ślacheckie okazywali, zaczym y sąd ziemski na fundamencie dowodow y świadectw w tymże stanie ślacheckim przerzeczonych IchM. pp. Grużewskich zostawił.

Gumkowski herbu Guldensztern czyli gwiazdy złotey o 7 rogach w błękitnym polu, nad hełmem z korony dwie ręce zbroyne, w palcach wieniec trzymaiące, okazuiąc rodowitość ślacheckiey familij y dawność imienia znaczne possessie w woiewodztwie Mazowieckim, w ziemi Łomżyńskiey podług przyświadczenia kroniki Niesieckiego w tomie II fol. 345 maiącego. Z ktorey familij 1607 Adam Gumkowski burgrabia Łomzieński, dzie-

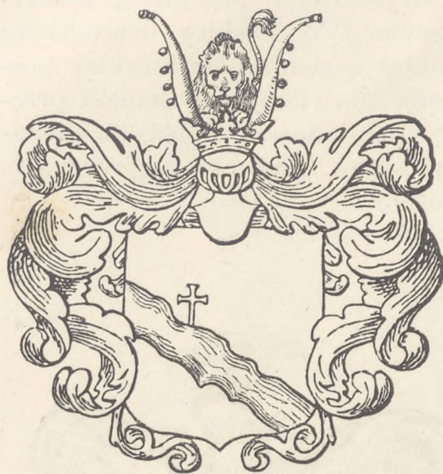

dzic na dobrach Gumki, Tyszki, Nadbory, Dziedziny, którego syna iako y dalszych do 4-go pokolenia nastempców poświadcza dekret inquizycyiny 1725, w sprawie Piotra oyca Stanisława syna y małych Stanisława synowców Gumkowskich o wiolencyą w maiętnościach Gumkach y innych przez IMpana Bucieńskiego y różnych poczyniona; dekret oczewisty w teyże sprawie 1726, intercyza o sukcessyą a konwencya o donacyą dóbr Tyszki, Nadbory y innych 1736, między Gniazdowskim a Gumkowskiemi, korroboracya sukcessij przez IMp. Gniazdowskiego pomienionych dóbr Tyszki y innych 1752, w 5-ym pokoleniu między innemi bracią w zakonach et *circa fundum* possessij w ziemi Łomzienskiey zostaiącą, Paweł Gumkowski aktualny IWW. graffow Sołłohubów w sądach ziemskich prowincij Witebskiey plenipotent, w tuteyszą przybyły prowincyą, przy dość dowodnych imieniowi swemu służących dokumentach, probował metryką urodzenia swego 1774 z parafij Piskowskiej wydaną, i testimonialnym pismem 1773 roku od WW. Ipp. urzędników, dygnitarzów, ślachty ziemi Łomzienskiey z pieczęcią urzędową y podpisami rąk przyznaiącym obywatelstwo ziemi Łomzienskiey y dawność zamieszkania, nakoniec iż pomieniony Ip. Paweł Gumkowski znaiąc prawo narodowe, przysiągł w ziemstwie Witebskim na patronizacyą, dowodził excerptem iuramentu 1774 y generalną plenipotencyą od JWW. Sołłohubów 1775 sobie

daną, oraz dalsze dowody, braci stryiecznych probuiące, należycie y doskonale sąd ziemski prowincij Witebskiey o urodzeniu ślacheckim y dawney dóbr ziemskich w ziemi Łomzieńskiey possessij przeświadczyły. Na takowey konwikcij sąd ziemski przestaiąc, familią Ipp. Gumkowskich rodowitością ślachecką nienagannie zaszczyconą, we wszystkich stanu ślacheckiego prerogatywach godną y dostoyną bydź uznałł.

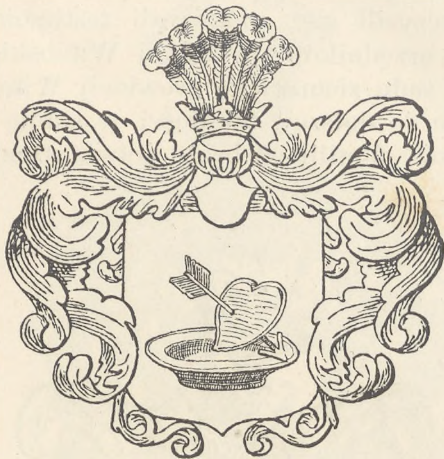
Gutowscy herbu Ślepowron: podkowa z krzyżem, na którym kruk stoi, w pysku pierścień trzymaiący, w polu błękitnym; na hełmie nad koroną kruk, w powiecie Pińskim possessią maiętności Terhoszczyc zaszczyceni, z których Floryan Gutowski tak samo iako y synowie onego przy possessij oyczystey substancij zostawali, aż dopiero w 3-cim pokoleniu Michał Gutowski tentuiąc szczęścia y krescytywy stanowi swemu przyzwoitey, wyiechał z swego powiatu z WIp. Mikoszą sędzią ziemskim Witebskim, u którego czas niemały służąc, ożenił się z tuteyszą ślachcianką, z którą w 4- tym pokoleniu maiąc syna, probował go metryką chrztu 1774; w dowód zaś, iż iest obywatelem powiatu Pińskiego, oraz iż od pomienionego przodka idąc, iest aktorem substancij Terhoszczyc, prezentował testimonium od WIp. Mikoszy sędziego ziemskiego prowincij Witebskiey, wiadomego o jego urodzeniu, z którym w tę dostał się prowincyą, jakoteż y od inney szlachty obywatelow wyświadczaiące ślacheckie urodzenie, zwłaszcza iż od wjachania w tę prowincyą, żadney niodkogo niemaiąc objekcij, w równości z inną używał praw y prerogatyw szlachtą. Na fundamencie którym sąd ziemski prowincij Witebskiey wywodzących się IchM. pp. Gutowskich w tymże zachował stanie.

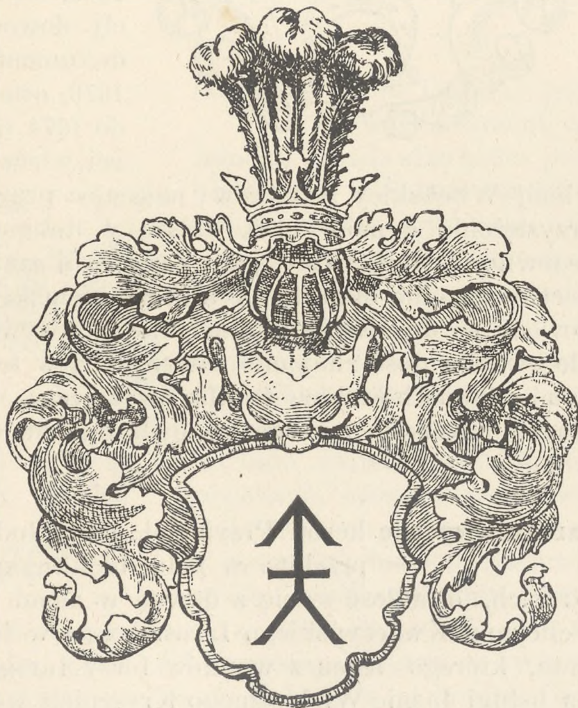
Harasimowiczowie herbu Srzeniawa rzeka jakby na wspak litera S, nad którą krzyż w polu czerwonym; na hełmie lew bez korony między dwiema trąbami myśliwskiemi, u każdey po 4 dzwonki wiszą. Od Iwaszki Harasimowicza maiącego znaczne dóbr lennych w woiewodztwie Witebskim possessie, jakoto: Michayłowa, Czerewkowa, Chwostowa, Stepańkowa, Trubinowa etc. na dowód okazywali przywiley konfirmuiący od Alexandra w. xiążęcia Litewskiego, indykta 1-go Maja 3-go, ktorego synów, jako też y dalszych w 3-im pokolęniu nastempców przyświadcza dekret jaśnie wielmożnego Sapiehy woiewody Witebskiego, w sprawie z mieszczanami Witebskiemi r. 1525, dekret IW-go Woyciechowicza woiewody Witebskiego 1538, dział między bracią 1543, list upominalny od Zygmunta króla Polskiego 1547, list zaręczny od grodu Witebskiego 1581, w 4-tym pokoleniu dokument graniczny, w 5-tym inwestytury dwie na dziekanią Czepelską 1692, 1721 od IW. Imć xiędza arcybiskupa Połłockiego, 6-go pokolenia metrykę chrztu 1722, instrumentami na dziekanią Wielizką 1757, 1763, w 7-ym pokoleniu administrator y nominat plebanij Usmeńskiey, plebani Czepelski y Dobromyślski, oczewisto stawaiąc, nienaganney rodowitości dowód okazali. Na fundamencie takowych dowodów y dokumentow familią Ich M. panow Harasimowiczow od dawnego czasu possessiami y prerogatywą ślachectwa zaszczyconą, w tymże stanie sąd ziemski prowincij Witebskiey zachowałł.

Horodeccy herbu Przyiaciel: serce ludzkie na misie strzałą przebite, w błękitnym polu, na hełmie 5 piór strusich maiący, od dawna possessią swoię w woiewodztwie Witebskim maiętność Filipkowa, chociaż dla pogorzałych w roku 1767 (iako świadczy process) dokumentów, nie mogli dawności lat oney okazać, jednak, iż Stanisław Horodecki possydował oną maiętność wieczyście, produkowali kwit 1721 opłaconego podymnego; potym tenże Stanisław Horodecki zbywszy wieczystą maiętność Filipkowo,

zastawnym wziął prawem maiętność Skuratowo, którą nastempcy y dopiero w 4-tym pokoleniu possyduiąc, dla szczupłości dokumentów okazywali testimonialne w roku 1773 pismo od wielu obywatelów prowincij Witebskiey dane, iż nienaganną rodowitością ślachecką zawsze się szczycili. Iakoż sąd ziemski prowincij Witebskiey stosuiąc się do tych probacij, w nieodmienney sytuacij stanu ślacheckiego pomienioną Ipp. Horodeckich zachował familią.

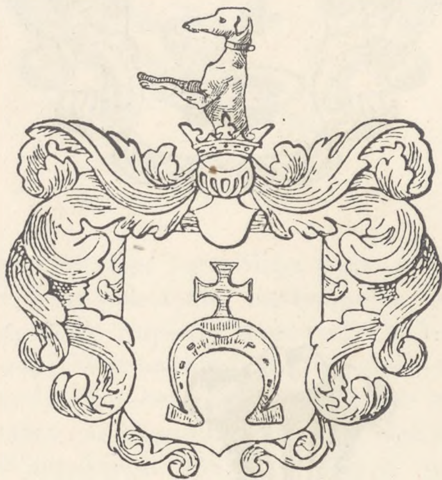

Iacewiczowie herbu [1]) okazali wywód od Piotra Skirgayły Iacewicza, maiącego possessią w powiecie Lidzkim, którego syn dla dalszey krescytywy zajachawszy w woiewództwo Witebskie y ożeniwszy się, wziął w posagu maiętność Horowatkę prawem wieczystym 1698. Nastempcy zaś onego aż dotąd bez żadney objekcij ślachectwa zostaiąc, do 4-go pokolenia wywiedli się; a dla dowodu więk-

[1]) W tem miejscu jest w oryginalnym rękopisie luka jednowierszowa niewypełniona, herb wszelako namalowany przedstawia się jako Kościesza.

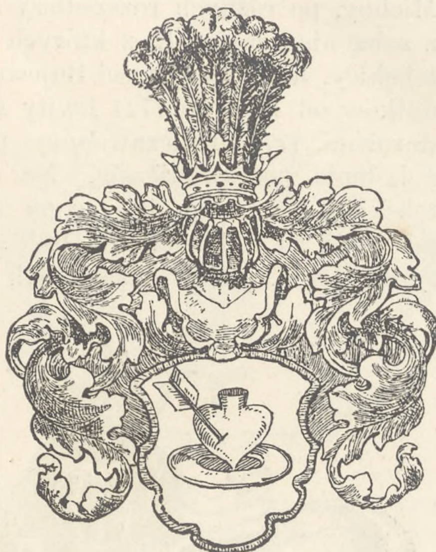
szego, iż nienaganną dotąd rodowitością y prawami ślacheckiemi szczycili się, okazywali testimonium w roku 1773 od szlachty y urzędników prowincij Witebskiey wydane. Któreto probacye u sądu ziemskiego prowincij Witebskiey prezentowane, przyzwoite do dalszey trwałości w stanie ślacheckim teyże Ipp. Iacewiczów familij odebrały potwierdzenie.

Ianuszkowscy stawaiąc do wywodu rodowitości ślacheckiey, od Bohdana Zdanowicza Januszkowskiego herbu Pobóg: podkowa z krzyżem w błękitnym polu, nad hełmem hart z korony wyskakuiący do połowy, w obróży z smyczą, dowodzili nayprzód testamentem autentycznym 1596, na dalsze zaś progeneracij dowody okazywali różne dokumenta pod datami 1644 1676, oraz kwity od daty 1653 do 1674 opłacanych z maiętności wieczystey Krasyn w prowincij Witebskiey podatków; nakoniec prawo wieczyste 1699, zaprzysiężenie dymów 1690, dalsze y dokumenta tak o dawney rodowitości slacheckiey, jako y possessij maiętności Krasyn świadectwo zupełne okazały. A tak sąd ziemski nietylko nienaganne dowody co do urodzenia ślachetnego y wywodu do 7-o pokolenia, ale owszem dość znajomie zaszczyconą w tey prowincij tę IchM. panów Ianuszkowskich familią uważywszy, nazawsze godną y dostoyną wszelkich prerogatyw bydź osądził.

Iaroszewiczowie herbu Przyiaciel: serce ludzkie na misie strzałą przebite w polu błękitnym; na hełmie 5 piór strusich, osiadłość swoię z dawna w ziemi Nurskiey maiący, od Felicyana Kwaczyńskiego Iaroszewicza w teyże ziemi possessionata, którego ieden z wnuków Ierzy Iaroszewicz dostawszy się na usługi Iaśnie Wielmożnego Kryszpina woiewody Witebskiego, sprowadzony był w tuteyszą prowincyą i z ramienia tegoż Iaśnie

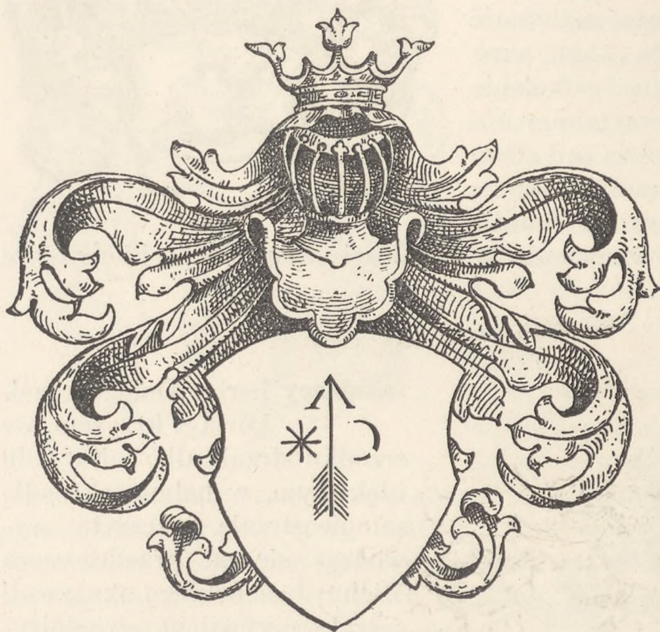
W-go woiewody był installowanym za regenta y namiestnika grodzkiego woiewodztwa Witebskiego, na ktorey funkcij będąc pierwey w possessij różnych dóbr zastawnych y arendownych, nabył potem prawem dziedzicznym maiętność Ostupiszcze w teyże prowincij 1710 od Ipp. Grużewskich, któręto maiętność nieprzerwanie do 5-go teraz wywodzącego się pokolenia possyduiąc, o nienaganney rodowitości ślachectwa sąd ziemski Witebski przeświadczyli; jakoż z tego powodu familią IchM. panów Iaroszewiczów w trwałości stanu ślacheckiego tenże sąd zabezpieczył.

Iasieńscy herbu Dołęga: podkowa z krzyżem, we srzodku strzała albo bełt w polu błękitnym, w hełmie skrzydło sempie strzałą przeszyte, wywodząc się od praedecessora Michny Iasieńskiego, okazywali extrakt przywileju nayiaśnieyszego króla Polskiego Alexandra w dacie roku 1505 na dzierżawę dóbr Rudczyc temuż Michnie Iasieńskiemu konferowanego, którego nastempcy iż po różnych woiewodztwach y powiatach miewali possessie swoie, świadczą dekret w grodzie Chełmińskim 1654, zrzeczenie z dóbr Skibiejek, process o wiolencye y zabranie wielu dokumentów, gleytow y kwitów, imieniowi temu służących, na Ipanię Bokiejowę w grodzie Grodzieńskim 1687 zaniesiony, y na dalszych dowodach progeneracij y possessij niezeszłoby, gdyby prawnukowie pomienionego

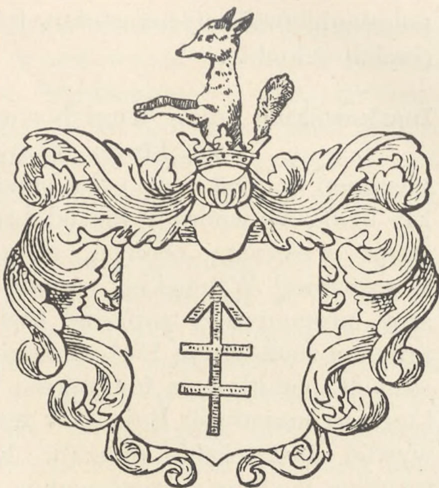
Michny, po różnych rozszedłszy się woiewodztwach, dokumentów z sobą niepozabierali, z których ieden osiadłszy w prowincij Witebskiey, miał maiętności Bujewa possessią, którey opłacanie podatków od 1721 do 1724 kwity świadczą; testament 1737, prawo darowne 1770 o niezawodney possessij y progeneracij do 7-go pokolenia przyświadczaią. Na czym sąd ziemski prowincij Witebskiey polegaiąc, iako y na dawności w tuteyszey prowincij possessij, za rodowitą szlachtę wolnością y prawy szczycącą się, tychto IchM. panów Iasieńskich rekognoskowałł.

Iesipowiczowie herbu Ancuta: strzała rozdarta z miesiącem na boku y gwiazdą w błękitnym polu, okazuiąc wywód urodzenia swego ślacheckiego od Hrehorego y Tymofieja Ohorodnickich Iesipowiczów, probowali listem kompromissyinym dzielczym 1571, w dalszey procedencij zapisem darownym 1576, listem dzielczym 1612, kwitami y abjuratami dymów 1645, 1690, manifestem o pogorzenie spraw 1740, assekuracyą 1756, prawem wieczystym 1755 dowodzili, któreto dokumenta przy okazaniu linij do 7-go pokolenia tak dawność possessij ziemskich wieczystych dóbr w prowincij Witebskiey przyświadczaiące, jako y rodowitość imięnia ślacheckiego zaręczaiące, u sądu ziemskiego prowincij Witebskiey znalazły approbacyą, w tymże umocniły stanie.

Iodkowie woiewodzianie Połoccy herbu Lis: strzała z dwiema krzyżami w różowym polu, nad hełmem lis do połowy z korony wyskakuiący, okazawszy należyty z dokumentów wywód w prowincij Połockiey w roku 1773 februarii 16 dnia, że od

Fiedora Narkiewicza Iodki, pierwey obywatela powiatu Lidzkiego, potym woiewodztwa Połockiego, jednego z tuteyszey prowincij Iodkami, przodka pochodzą, nietylko kommunikowanym dekretem Połockim o nierozdzielney familij przyświadczyli, ale nadto, iż właściwie od jednego idą antecessora, pokładali testimonium od 11 osób IchM. panów Iodków obywatelów prowincij Połockiey w r. 1773 wydane. Na fundamencie którego dekretu

jako y testimonium wywodzących się w tuteyszey prowincij w 6-tym pokoleniu IchM. Narkiewiczow Jodkow sąd ziemski prowincij Witebskiey we wszelkich prerogatywach stanu ślacheckiego zachowałł.

Iuszkowscy dowodzili y probowali konstytucyą 1613 fol. 34, iż nayiaśnieyszy król IMść Polski Zygmunt III dla mężnych zasług w dziele rycerskim Eliasza Iuszkowskiego nobilitowawszy y do wolności oraz prerogatyw ślacheckich przypuściwszy, nadał herb onemu Ślepowron, alias podkowa z krzyżem, na którym kruk, pierścień w pysku trzymaiący, w polu błękitnym; na hełmie nad koroną takiż kruk, ktorego nastempcy possyduiąc maiętności Horki y Cieszyłowicze w woiewództwie Połockim, abjuratowali dymy teyże maiętności pod rokiem 1651, naco prezentowali excerpt z taryffy dymów woiewodztwa Połockiego; w dalszey procedencij pokładali testimonium 1774 od wielu ślachty *et plebeae conditionis,* że złodzieie ukradłszy szkatułę z papierami, oną zatracili i spalili. Dla ktorych przyczyn sąd ziemski na okazaney dość jaśnie do 4-go

pokolenia probacij przestaiąc, tych Ipp. Iuszkowskich za aktualną osądził szlachtę.

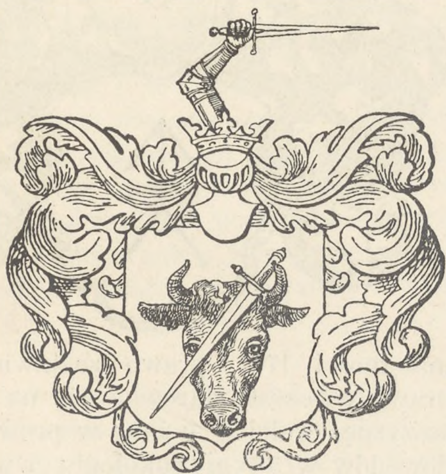
Iuszkowskich dom drugi herbu tegoż Ślepowron alias podkowa, na ktorey krzyż, na krzyżu kruk trzymaiący pierścień w pysku, w polu błękitnym, na hełmie nad koroną takiż kruk, wywodzący się od Iana Iuszkowskiego, maiącego possessją wieczystą Dobryń, a po żenie Dobryń w Browczynie, w prowincij Witebskiey, czego dowodzili processem 1634, a dalszey progeneracij zapisem kwitacyjnym 1652, processem 1675, prawem zastawnym 1741, testamentem 1743, nakoniec kwity opłacanych podatków z maiętności Bujewa Wyżlacina prezentowali, ktorą to maiętność Bujewo y teraz possyduiąc, do 7-a pokolenia wywód dostatecznie okazali. Ktory sąd ziemski prowincij Witebskiey według prezentowaney linij przeyrzawszy, za aktualną y rodowitą szlachtę całą familią Ipp. Iuszkowskich wyświadczył.

Kaczanowscy herbu Ostoja: dwa xiężyce niepełne y miecz pośrzodku w różowym polu, z pięcią piórami strusiemi na hełmie, dowodząc ślacheckiego urodzenia swoiego od Iana Stanisława Kaczanowskiego possyduiącego dobra ziemskie w woiewodztwie Brzeskim Litewskim Stabrowszczyznę y Lisowicze, oraz nadane od nayiaśnieyszego króla Polskiego Michała Korybuta za przywilejem grunta pod miastem Brześciem leżące, okazywali w dowód tego prawo darowne z dożywociem 1681 tegoż Stanisława żenie swoiey dane, którego ieden z synów służąc w woysku

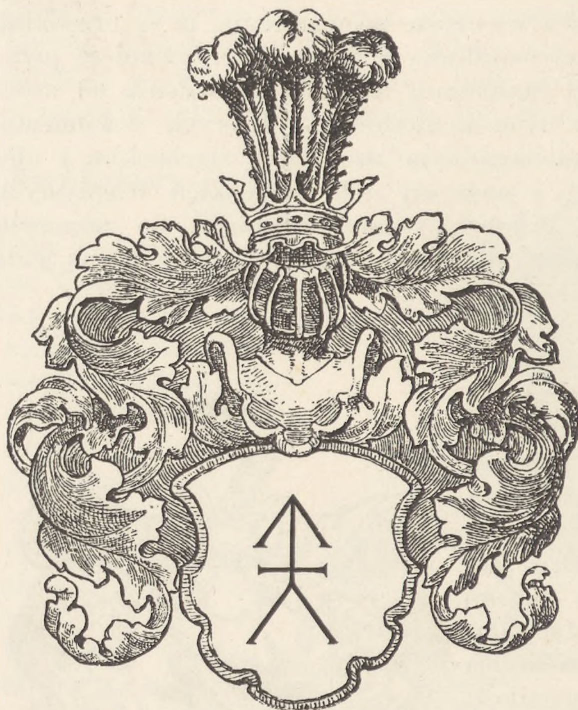

rzpltey Polskiey, był posłany w kray Białoruski na konsistencią, gdzie różne dobra arendownym y zastawnym prawem trzymaiąc, urzędem ziemskim horodnictwa Smoleńskiego był zaszczycony. Ktorego procedencij iako y dalszych onego nastempcow processem 1691, kwitacyą 1698, processem 1702, listem ugodliwym 1703, między IchM. panami Kaczanowskiemi bracią, sześcią metrykami z plebanij Witebskiey wydanemi, w datach 1706, 1708, 1711, 1712, 1713, 1722, oraz przywilejami na strażnikostwo 1747, na pisarstwo ziemskie Witebskie 1752 od nayiaśnieyszego króla Augusta III dowodzili y probowali, z których sukcessorowie teraz w 5-tym pokoleniu wywodzący się, iż są possessiami dóbr ziemskich Chocimla w Witebskim, a innych w powiecie Wołkowyskim zadawnieni, prawa wieczyste poświadczaią, iż są urzędami, iedni ziemskimi, drudzy woyskowymi zaszczyceni, świadczą przywileja od króla IMści Stanisława Augusta y kredensa od woiewodztwa Witebskiego 1766 konferowane. Których dokumenta, przywileje, prawa o nienagannym urodzeniu ślacheckim y niezawodney progeneracij y possessij dóbr ziemskich wieczystych sąd ziemski prowincij Witebskiey zabezpieczaiące, do zaszczytu wszelkiemi prerogatywami szlacheckiemi godną y dostoyną całą tę familią bydź osądziły.

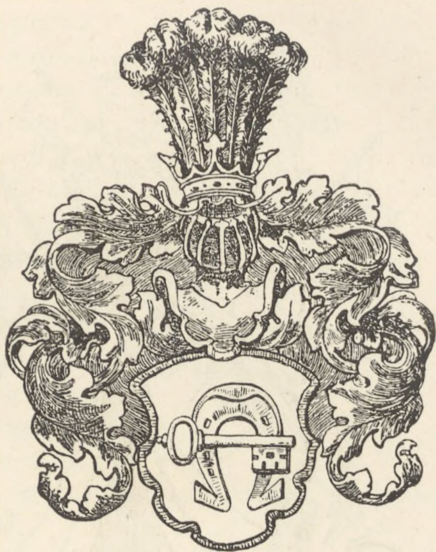
Kaczyńscy z Susza, herbu Pomian: żubrza głowa, przez ktorą miecz w żółtym polu, w hełmie ręka zbroyna z gołym mieczem, okazuiąc rodowitość ślacheckiego imienia probowali, iż Woyciech y Maciey Kaczyńscy bracia rodzeni ieszcze przed rokiem 1599 służąc w woysku koronnym, z krajów Polskich przenieśli się do Litwy, gdzie w powiatach Upitskim y Wiłkomirskim różne ponabywali dobra, jakoto: Podhaycie, Naliszki etc. jako świadczy dział między temiż bracią 1599, których synów, iednych w urzędach ziemskich y grodzkich, drugich w woyskowych, iako też y w 3-im pokoleniu wnuków poświadcza nietylko possessia pomienionych y dalszych w xięstwie Zmuydzkim y woiewodztwie Wileńskim naby-

tych maiętności, ale też y kronika Niesieckiego tom II. Z ktorego pokolenia przybyły w woiewodztwo Witebskie zostawił w 4-ym stopniu nastempcow, ktorych iako y dalszych w xięstwie Litewskim pozostałych, dowodzono autentyczną schedą progeneracij swoiey od wyż pomienionych przodków wypisaną w 1743 roku a w r. 1744 w grodzie Witebskim aktykowaną. Przy ktorych dowodach jako y przy świadectwie od urzędnikow prowincij Witebskiey 1773 wydanym, nastempcy w 5-tym stopniu wywodzący się, iż nienaganną ślachetnością są zaszczyceni, sąd ziemski zapewno bydź wyświadczył.

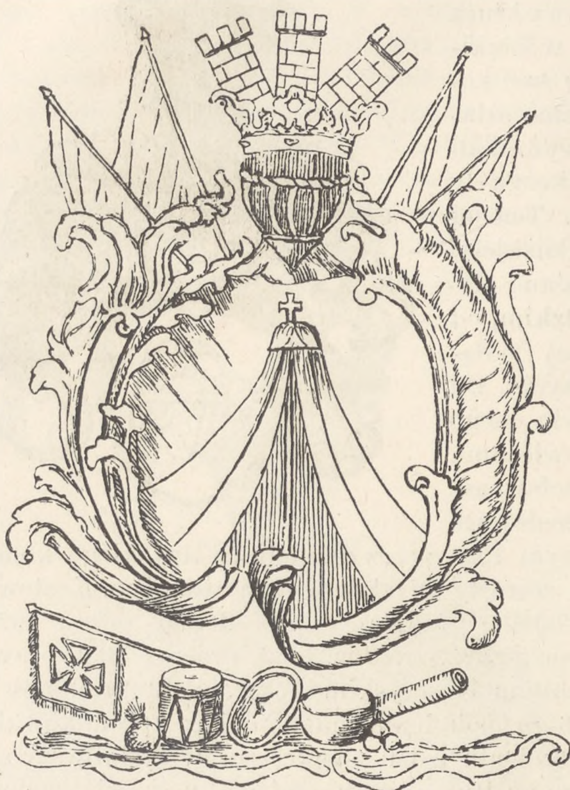

Kakowscy herbu Kościesza: strzała rozdarta z krzyżem w czerwonym polu, na hełmie 3 pióra strusie, wywodząc od Mateusza Kakowskiego stolnika w ziemi Ciechanowskiej mającego possessią w powiecie Oszmiańskim, maiętność Szylwy, prezentowali prawo wieczyste 1628, w dalszey procedencij okazywali zrzeczenie maiętności Szylwow między bracią Kakowskiemi 1684, zapisy na teyże maiętności 1707, prawo zastawne maiętności Pawłowicz 1707, prawa wieczyste darowne etc. na maiętność Leskowicza Bieniewszczyznę, Połciew y inne w prowincij Witebskiey. Z tych tedy dowodów w 5-tym pokoleniu wywodzący się nastempcy, co do ślacheckiego urodzenia będąc niedysputowanemi, jako z dawna wieczystemi possessiami y urzędami zaszczyceni, za aktualną y rodowitą ślachtę od sądu ziemskiego prowincij Witebskiey uznani y wyświadczeni zostali.

Kęstowiczowie herbu Pokora: podkowa y klucz w poprzek położony w błękitnym polu; na hełmie nad koroną trzy pióra strusie, szlachetność urodzenia wywodzili od przodka Jana Skężgayły starosty Wileńskiego. Ten od Zygmunta króla Polskiego miał przywilejem nadane dobra w xięstwie Zmuydzkim, od ekonomij Telszewskiey odłączone, nazwane Kęstaycie. Od tych dóbr sukcessorowie onego nazwani zostali Kęstowiczami, które iż sukcessor Zacharyasz Kęstowicz y dalsi possydowali, dokumentem granicznym 1565 przez Stanisława Rayskiego komisarza krolewskiego y starosty Ołyskiego in partem Ipp. Kęstowiczów czynionym dowodzili; w dalszey procedencij pozew 1629, obdukcya o zrabowanie przez Szwedów 1659, process 1669, prawo funduszowe Ixx. Rochitom Kęstayskim 1752, w którym nawet linią od 3-go aż do 8-go pokolenia namieniaiącą produkowali; naostatek w 6-tym pokoleniu ieden z sukcessorow oddaliwszy się z xięstwa Żmuydzkiego na Ruś, że różne miewał possessie, świadczą: prawo zastawne 1732, arendowne 1758 y inne. Ktoremi y dopiero w 9-tym pokoleniu wywodzący się nastempcy będąc zaszczyceni, a do tego testimonialnem pismem od obywatelow xięstwa Żmudzkiego 1773, iż od wieków dawnych familia Kęstowiczów w tymże xięstwie possessią zadawniona, poświadczeni, przy wszelkich stanu ślacheckiego prerogatywach y zaszczycie wolności od sądu ziemskiego prowincij Witebskiey zachowani y utwierdzeni zostali.

Kisielowie, idący od Świętołdycza hetmana y wodza woysk Ruskich, rycerza woiennymi dzieły podczas oblężenia od woyska Pieczyngów Kijowa przez zabranie onym namiotów y całego obozu wsławionego. Gdy od takowego oblężenia Kijów uwolnił, od Włodzimierza natenczas xiążęcia wielkiego Ruskiego 1040 roku został praemiowany herbem Kisiel alias namiot z krzyżem na gałce w polu różowym; na hełmie trzy wieże. Od któregoto Świętołdycza jako przyświadcza kronika Ruska

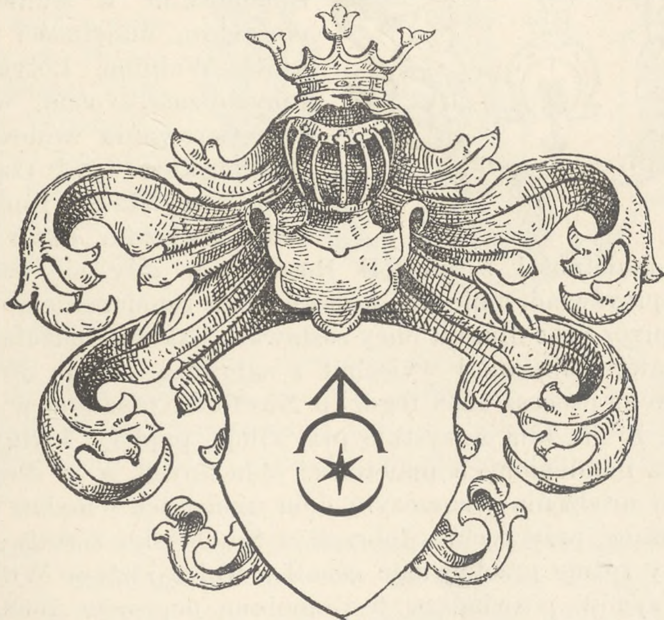

y Herbarz Polski poszła familia Kisielów, z których iedni w Kijowskim inni w kraju Białoruskim possessie ponabywali, iednak iż w prowincij Witebskiey znacznemi possessiami y urzędami byli wsławieni, świadczy kronika Niesieckiego tom II, fol. 520, wielkie fundusze Bazylianów Witebskich y innych kościołów, a do tego prawa przedażne 1717 przez nastempców różnych maiętności; w 5-ym dopiero pokoleniu wywodzący się, chociaż tak wielkiemi nie są znaczni possessiami, iednak co do ślachectwa wcale nie naganni. Jakoż sąd ziemski w tey mierze z publiczney notycij będąc przeświadczony, w nienaruszonym charakterze rodowitey ślachetności zabezpieczył.

Klimaszewscy herbu Dombrowa to iest podkowa z trzema krzyżami w błękitnym polu, na hełmie skrzydło sempie strzałą przeszyte. Od przodka Bartłomieja Łosia Klimaszewskiego z krajów Polskich w powiat Oszmiański przybyłego y tamże possessią różnych dóbr przez się nabytych zaszczyconego, co poświadcza dokument zrzeczny z posagu y wyprawy po córce 1630, którego syn z powiatu Oszmiańskiego w woiewództwo Witebskie zajachawszy, nabył maiętność Suszczewo, jako świadczą process o wyiście poddanych z owej maiętności 1649, drugi process 1652, w 3-cim stopniu nastempców dowodzą kwity zaprzysiężenia dymów maiętności Suszczewa 1660, process 1668, zrzeczenie

1672, kwit pogłównego 1684, dwa prawa zastawne 1709, 1714; w 4-tym stopniu obligiem 1712, kwitami podatków z maiętności Suszczewa 1715, 1725 opłaconych probowano; w 5-tym pokolęniu produkowano w dowód progeneracij zapis wieczysty 1740, kredens na funkcyę instygatorską 1753 od grodu Witebskiego; w 6-tym nakoniec wywodzący się przy possessij maiętności od antecessorów swych nabytey Suszczewa nieprzerwanie zostaiąc, iż nienaganny rodowitości ślacheckiey wywód okazali sąd ziemski, prowincij Witebskiey całą familią z dawna ślacheckiemi wolnościami y possessią zaszczyconą, w stanie ślacheckim zachował y utwierdził.

Kłosewiczowie herbu Ostróg, to jest pól strzały rozdartey z miesiącem i gwiazdą w błękitnym polu, nad hełmem mitra, z familij Polskich ziemi Sądeckiey, Jan Franciszek Kłosewicz przybywszy w woiewodztwo Witebskie został stanowniczym pułkowym tegoż woiewodztwa, który, iż w czasie stawania obywatelów Witebskich pod Grodnem dla utrzymania coequacij z Koroną Polską, w należytym porządku w obozie prezentował

się, produkowali się attestacyą JW-o Ogińskiego pułkownika 1699, i że tenże Franciszek miał wieczystę Nieporoty a zastawną Horodnie maiętności w Witebskim leżące, okazywali prawo 1700 y kwit opłaconego podatku 1702. Którego nastempcy w 4-ym pokolęniu wywodzący się przyzwoitemi ślacheckiemu stanowi possessiami dóbr bez żadney obiekcij honorowi zaszczycaią się. Na tym fundamencie sąd ziemski jako niedysputowane dobre urodzenie Ip. Kłosewiczów w teyże trwałości stanu zachował.

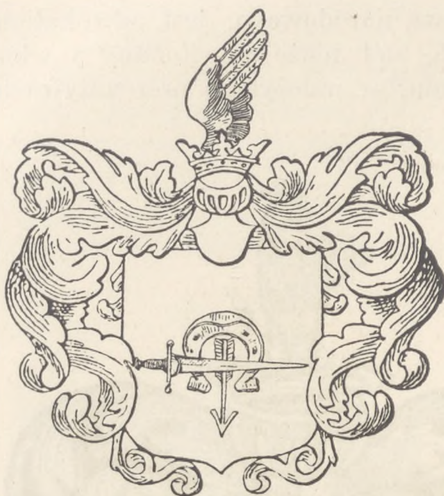
Kniaźninowie herbu Dołęga: podkowa z krzyżem, we srzodku podkowy strzała w polu błękitnym, w hełmie skrzydło sempie strzałą przeszyte. Familia rodowitością ślachecką y dawnością possessij w woiewodztwie Smoleńskim, w stanie Małachowskim, maiętności Kościukowa Wołnina, Lotyszyna y innych zaszczycona, w czasie inkorporowania woiewodztwa Smoleńskiego pod rząd państwa Rossyiskiego, Imcpan Nicefor Kniaźnin aktor pomienionych maiętności z niewoli Rossyiskiey gdy się salwował, odebrał przyświadczenie od woiewództwa Smoleńskiego w roku 1667, iż przez czas długi w oney zostawał. Nakoniec odżałowawszy dóbr y całey substancij wyiechał z zabranego kraju do Polski, dowodzi tego process 1668 tegoż Ip. Nicefora Kniaźnina w grodzie Mińskim, iż mu tam wszystkie przywileje, papiery, kwity podatków zwyż namienionych maiętności opłacanych, a w dowód ślacheckiego urodzenia y zaszczytu dóbr ziemskich y nadań królewskich służące, przy tychże dobrach w Smoleńsku zostały; w Polszcze tedy różnie przebywaiąc osiadł w woiewodztwie Witebskim, którego synów poświadcza testimonium popisowe 1698, zakaz trzem braci 1702, prawo kupne maiętności Horbaczewa 1704 od Ipp. Chocimskich, pilność o nieprzyznanie tegoż prawa 1706, prawo przedażne między bracią teyże maiętności 1724; trzeciego stopnia dowodzi pilność 1730, testament dysponuiący maiętność Horbaczewo, ruchomość y całą substancyą na synów teraz w 4-tym pokoleniu wywodzących się, których dowody rodowitość ślachecką y possessią w tuteyszey prowincij okazuiące, iż są nienaganne, a nadto, iż teraz wywodzący się IM. pan Franciszek

Kniaznin znajomym będąc prawa narodowego, iest adwokatem w sądach ziemskich Witebskich, sąd tenże przekonany y wiadomy o ślachetności tego imienia, w należytych prerogatywach y wolnościach ono zabezpieczył.

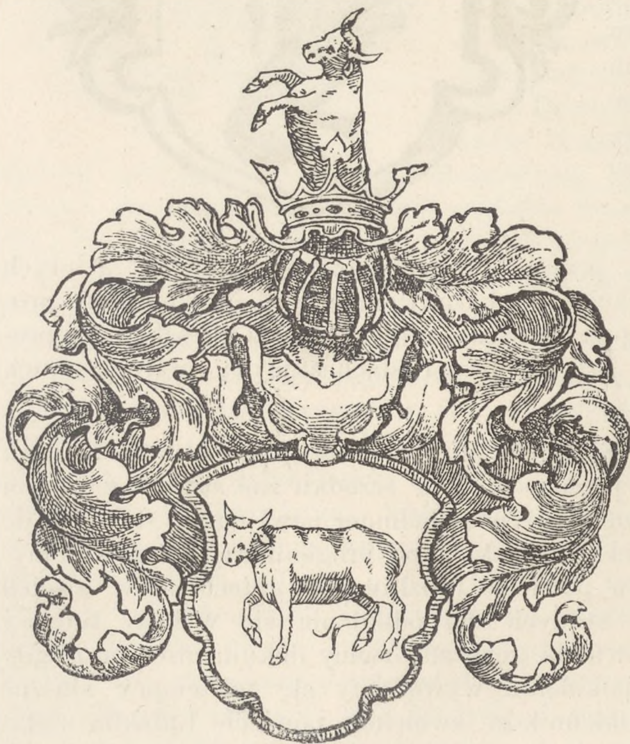

Kniażyszczowie herbu Lewart, to iest lampart w koronie podskakuiący w różowym polu, na hełmie pół lamparta, probuiąc urodzenia swego ślacheckiego od Siemiona Kniażyszczy, którego synów dowodzili kwitami poborowymi 1668, prawami wieczysto kupnymi maiętności Pilipkowa w Witebskim 1686 y testamentem 1713, a w dalszey procedencij prawa wieczysto kupne części Zamierzyna 1751, kwity podatkowe w różnych datach, prawo zastawne 1762 prezentowali. Których wywód do 6-go pokolenia okazany należycie, sąd ziemski prowincij Witebskiey przeyrzawszy, iako dawnych mieszkańców prowincij Witebskiey przy wolności ślacheckiey y prerogatywach zostawił.

* **Kołomyscy** herbu Niezgoda alias podkowa, przez ktorey srzodek miecz przechodzi; we srzodku zaś strzała żelezcem na dół w błękitnym polu, nad hełmem pawi ogon, stawaiąc do wywodu rodowitości ślacheckiey od progenitora Piotra Kołomyskiego, possessią w powiecie Lidzkim od antecessorów swoich maiącego, chociaż żadnych dla oddalenia się w kray tutejszy nie mięli do wyprawienia generacij swiey dokumentów, atoli gdy dopiero w 7-ym pokoleniu wywodzący się nastempcy słuszne y nienaganne od imienników swoich w powiecie Lidzkim zostaiących, pod rokiem 1773 testimonium przyznane prezentowali,

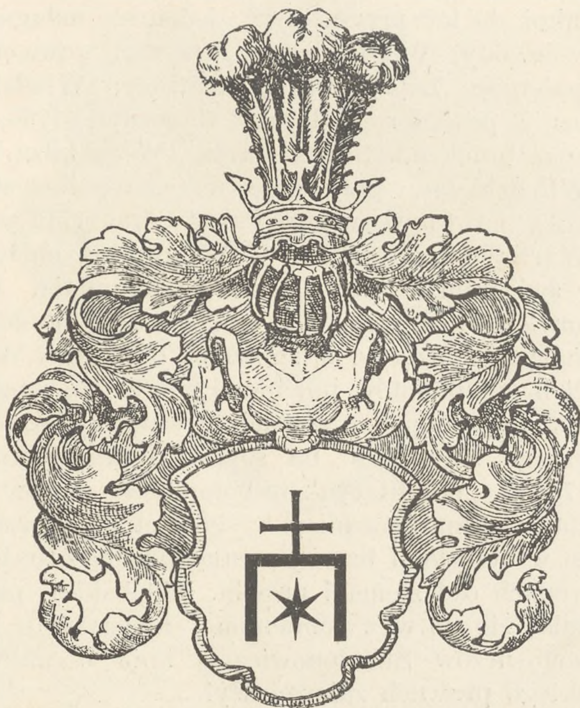
w którym linia progeneracij z dokumentów wyciągniona dokładnie wyrażona iest, nadto, że ciż wywodzący się od wspomnionych przodków pochodzą, osobliwym testimonium w tymże roku wiele godney ślachty y obywatelow powiatu Lidzkiego wydali przyświadczenie, nakoniec gdy metryki w różnych datach dobre urodzenie, instrumenta od Komissij skarbowey w. x. Lit. jako do skarbowych usług użytemu, w datach 1769, 1770 i 1771 wydane, wartość tychże usług w Rzpltey iako ślachcicowi przyznały, zaczym y sąd ziemski prowincij Witebskiey według tych dowodów godnym ślacheckich prerogatyw być osądził.

Komarowscy herbu Ciołek z rogami różowy w białym polu, na hełmie pół ciołka, od przodka Pawła Komarowskiego maiącego possessią w woiewodztwie Witebskim, dowodzili zapisem wianownym 1578, którego nastempcom Adam Kisiel za usługi część gruntu w Styrykach darował, w dowód zaś dalszey procedencij testament 1715, prawo darowne 1725 pokładali,

przecież y szczupłością dokumentów należycie swą schedę do 7-go pokolęnia dowiedli. Na czym sąd ziemski przestaiąc, na fundamencie statutu w. x. Lit. y konstytucij seymowych tychże Ipp. Komarowskich w teyże trwałości y prerogatywie stanu zachował.

Kononowiczowie

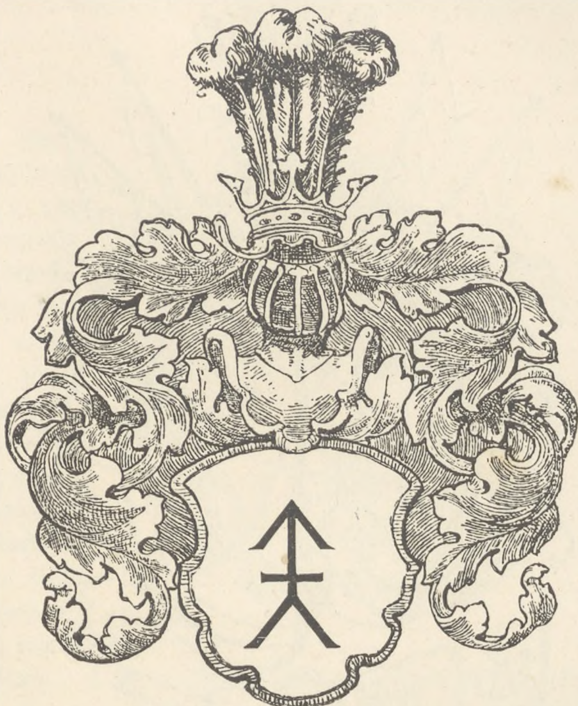

z familij Siemionowiczów herbu Radwan czyli Siemionowicz, to iest chorągiew żółta o dwoch połach z frandzlami, miasto zaś trzeciey średniey poły gwiazda o 6 graniach; na wierzchu chorągwi krzyż w polu błękitnym; w hełmie trzy pióra strusie, daiąc wywód rodowitości slacheckiey okazali, iż Woyciech Siemionowicz obywatel xięstwa Żmuydzkiego w powiecie Widuklickim maiąc dziedziczną substancią, Uzumendzie nazwaną, miał syna Adama, którego probowano testamentem 1640, rozporządzaiącym maiętność Uzumendzie na synów swych Andrzeja, Kazimierza y Konona, z ktoregoto Konona Siemionowicza wszczęła się familia Kononowiczów. Ten Konon opuściwszy kray swoy, osiadł był w powiecie Grodzieńskim; synowie iednak tegoż Konona informowani o familij w xięstwie Żmuydzkim, powrócili w powiat Widuklicki y tam od familij poznani, w sukcessij maiętności Uzumendzia zaspokojeni zostali. Do tego oraz z długoletniey służby u Ixx. biskupów Wileńskich Eustafi syn Konona otrzymał prawem wieczystym dworek w Wilnie a prawem dożywotnim maiętność Warliszki z dóbr kapituły Wileńskiey odłączoną. Dowody na to chociaż auten-

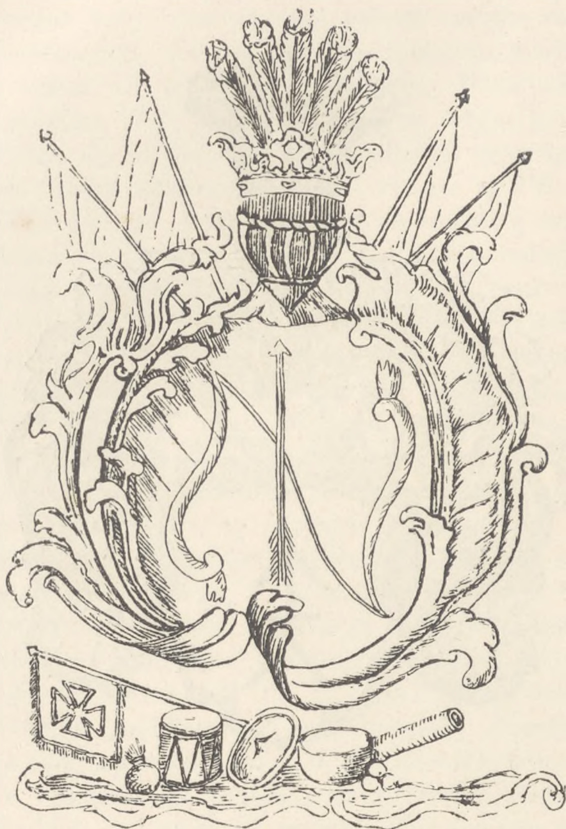
tyczne były, pod cięszką iednak całego miasta Wilna w r. 1737 konflagratą, we dworku dziedzicznym tychże Ipp. Kononowiczow z całym ich maiątkiem spłonęły. Poświadcza takowy przypadek manifest 1772, z którego oraz w 5-tym pokoleniu nastempcy probuiąc się nienaganney rodowitości szlacheckiey dowód okazali, albowiem zasługami oyca swego u JW. Zienkowicza biskupa Wileńskiego zaszczyceni, na uczciwą wzięci edukacią zostali. Iakoż do lat przyszedlszy, ieden na usługach JW-o Ogińskiego woiewody Witebskiego, otrzymał prawem dożywotnim 1748 maiętność Zapożenki w prowincyi Witebskiey, o którey possessij proceder z Ippmi Rahozami 1766, 1767 świadczy; innych braci, iakoto sekretarza JW-go kdza Massalskiego biskupa Wileńskiego, przywileje na skarbnikowstwo Czerniechowskie 1762, na woyskowstwo Parnawskie 1773 y possessia maiętności Warliszek z dworkiem w Wilnie, innych też w zakonach s. Iesu y świeckim urzędy znaczne uwiadamiaią. Ktorzy to Ipp. Kononowiczowie z synami swemi w 6-tym pokoleniu wywodzącemi się, maiąc przed oczy, iż zgorzenie dworku w Wilnie a w nim wszystkich dokumentów imieniowi służących, mogłoby w czas przyszły iakowey podpadać suspicij y wątpliwości, dla tego czyniąc w tey mierze staranność na seymie Warszawskim przez konstitucyą 1768 tt. „nobilitacya“ w potomność czasów za zgodą wszystkich stanów approbowani y w ślacheckich prerogatywach utwierdzeni ze wszystkiemi bracią y całą familią zostali. Na tak iasnych dowodach sąd ziemski prowin. Witebskiey przestaiąc, iakoteż stosuiąc się do wyż pomienioney konstytucij, przerzeczone Ipp. Kononowiczow Siemionowiczow imie w należytych stanu ślacheckiego prawach zabezpieczył.

Korzeniewskich familia według opisania autorow Bielskiego y Niesieckiego pieczętuiąca się herbem Kościesza: to iest strzałą rozdartą z krzyżem w czerwonym polu, na hełmie 3 pióra strusie, znakomitemi urzędami y possessiami dóbr ziemskich w różnych woiewództwach y powiatach zaszczycona, z którey, iżby teraz wywodzący się pochodzili, niemaią dostatecznych dowodów. Atoli według schedy progeneracij swoiey wypisaney okazali, iż od Woyciecha Korzeniewskiego, maiącego possessią w woiewodztwie Brzeskim Litewskim do 5-go pokolenia rozrodzili się; na dowód zaś rodowitości ślacheckiey

trzy testimonialne pisma 1774, od ślachty w okolicy starostwa Uświatskiego mieszkaiącey, osób 9-ciu, drugie od miasta Wieliża, trzecie od Ip. Bułhaka starosty Sawińskiego wydane, które wywodzącą się familią Ipp. Korzeniewskich za rodowitą wyświadczaią ślachtę; z tego powodu y sąd ziemski prowincij Witebskiey też familią w tymże stanie zachował.

Kossowowie herbu (s), to iest na tarczy w polu czerwonym litera **N** strzałą przewiedziona, nad hełmem 5 piór strusich, rodowitością ślachecką y possessyą dóbr ziemskich ieszcze ante unionem xięstwa Litewskiego z Koroną Polską zaszczyceni, od przodka swego Kozmy Kossowa wywodząc się okazali, iż syn onego Konstanty Kuźminicz Kossow wedle listów trzech od króla IMści Zygmunta I w dacie indykta 7 y 8 do IW-go Iwana Sapiehy woiewody Witebskiego, marszałka IKMści pisanych, ażeby za znakomite w Rzeczypospolitey usługi temuż Konstantemu 6 służb gruntu w Zerobyczach y Iaźwinie, iedną pustosz w Holedzi y w dalszych rekuperowanych dobrach podano było. Które daniny wnukowie Kuźmy Kossowa possyduiąc, na wieczną sobie onych possessią od Zygmunta Augusta 1560 uprzywilejowani zostali. Dalszą procedencią przywiley tegoż króla na postawienie karczmy w dobrach Budowieście y Zerobyczach 1560, zapis ugodliwy 1585, listy dzielcze 1584, 1587 (w których pieczęć (s) wyraźnie przyciśniona) poświadczaią. A że ciż

w 4-ym pokoleniu nastempcy do różnych urzędów ziemskich od woiewodztwa kredensowani, deputackich od woiewodow, komissarskich y innych od królów installowani byli, instrumenta 1591, 1597 świadczą. W dalszey progeneracij intercyza między Kossowami 1597, instrukcya królewska y kredens na poborstwo 1614, prawo wieczyste 1620, list dzielczy, zapis summowny 1637, list dzielczy między bracią 1638, zapis zrzeczny 1644, prawa zastawne 1649, 1653, 1654, list IW-go Wyhowskiego hetmana w. x. Lit. do Kossowa 1658, zapis zrzeczny 1673, zapis zaspakajaiący dyfferencye między dobrami 1675, prawo zastawne y zapis wieczysto-zrzeczny na maiętność Jaźwino 1685, zapis zrzeczny z sukcessij Jazwińskiey 1697, przywiley króla Jana III na branie mostowego w Zerobyczach na rzece Borkowce, list na dworzaństwo do komissij y traktatów od tegoż króla, kredens na urząd podsędkowski ziemski Witebski od woiewodztwa 1699, zapis ugodliwy 1719, manifest 1722, przywiley Augusta II króla Polskiego na miecznikostwo, process 1731, przywiley na podwoiewodztwo, sędzstwo, starostwo Czernickie y dalsze dowody tym podobne, doskonałą y niezawodną probuiące do 9-go pokolenia progeneracyą, a u sądu ziemskiego prowincij Witebskiey iaśnie okazane, gdy tak o possessij od niepamiętnego wieku, jako też o ślacheckim urodzeniu przy zaszczycie różnych znacznych od antecessorów aż do dziś wywodzącey się familij honorow, sąd ziemski przeświadczyły y obiaśniły, jakož te dowody,

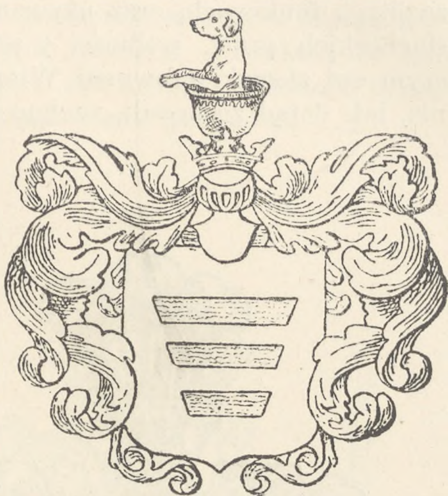
ile zacność tey familij kazała, tyle od sądu odebrawszy approbaty, w nieskączonym zaszczycie y wolności utwierdziły i zachowały.

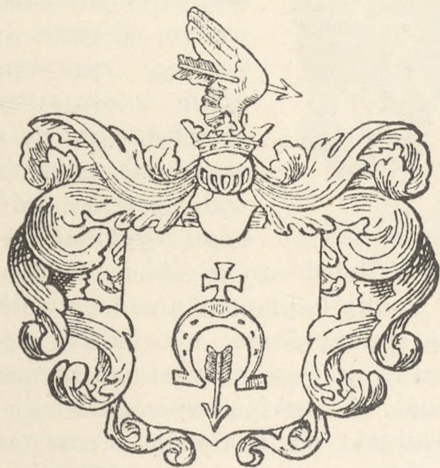
Koszczyców familia idąca od protoplasty Niceffora de Kościn, z xiążąt Sabaudyi po Palemonie, Ursynie, Sperze y Kolumnie herbu Poray albo Roża biała o pięciu listkach zielonych w czerwonym polu, nad hełmem y koroną takaż róża, ktory z powodu pokrewieństwa Giedyminowi xiążęciu Littmu przybył do Litwy a. 1479, y tam od xcia Giedymina inter affines et comites principes został policzony, o czym różne kroniki istotnie świadczą. A że z Wittoldem walecznie przeciw Krzyżakom wojował, a po woynie do zaspokoienia się z temiż Krzyżakami od Zygmunta cesarza był w poselstwie użyty, za to iako i za dzieła rycerskie od Kazimierza króla Polskiego woiewodą Łęczyckim y nadaniem dwóch wsi małe y wielkie Rożyce 1495 roku kontentowany został, od których dóbr Różyce Rożyńskiemi, a od nazwiska de Koscin Koszczycami zwać się poczęli. Na co pokładali xięgę Purpurat Rzymski pod rokiem 1755 Imieniowi Koszczycow dedykowaną, tudzież excerpt kronikarzow jakoto: Okolskiego, Starowolskiego, Kojałowicza y Niesieckiego z biblioteki Akademij Wileńskiey temuż Imieniowi służący, pieczęcią obsygillowany, a teraz w roku 1773 wydany, w którym od pierwszego przodka Nicefora de Koscin aż do daty dedykacij owego Purpuratu, zupełną tego domu Koszczycow objaśnia procedencją; od tego tedy Nicefora de Kościn w 2-gim pokoleniu synowie Stanisław woiewoda Łęczycki, iako świadczy Okolski w tom. II, fol. 634, drugi Roman wielki wojownik wprzód nad Tatarami na Podolu, potem nad hetmanem Swiszczem Dymetryusza w. xcia Moskiewskiego pod Bełchowem 1510 zwycięzca, któremu w czasie woyny zabitemu przypisane elogium „iż był inter centum bellatores Sarmatiae“, wnuk Nicefora Wacław Sta-

nisławowicz Rożyński Koszczyc, chorąży Brzeski Kujawski, miał in voto Tarnawskę, dziedziczkę hrabstwa Bogusławicz, odtąd nastempcy pisali się hrabiowie na Bogusławiczach. Prawnuk Nicefora marszałek seymu Piotrkowskiego 1549, referendarz koronny, potym kasztelan Sędomirski y Kaliski, nakoniec woiewoda Łęczycki, od Zygmunta Augusta króla Polskiego kreowany, według kroniki tegoż Okolskiego. Dalszey procedencij dziedzice dóbr Bogusławicz y Mikicina, kasztellanowie Inowrocławski, Brzeski Kujawski,* Konarski, generał woysk Rzpltey przeniosłszy się z Korony w wielkie xstwo Litewskie, znaczne w powiecie Grodzieńskim pokupowali dobra y byli: podskarbi w. x. Litt. sekretarz w. koron. stolnik Grodzieński posłami do elekcij króla Iana Każimierza, których nastempcy, że różne po żonach w Grodzieńskim y Witebskim pobrali maiętności, prawa wieczyste 1639 świadczą. Przywiley lenności od króla IMści Władysława IV na maiętność Zebienciaje 1640, drugi od Iana Kazimierza na mostowe w maiętności Babiniczach, trzeci na przewóz w Babiniczach na rzece Dzwinie 1651, testamenta 1663, 1670, process w grodzie Krakowskim 1676 o sukcessią dóbr Mikicina w woiewodztwie Podlaskim, dekret kontumacyiny w trybunale Lubelskim 1677, dział wieczysty z listem na przyznanie między bracią 1678 maiętnościami w woiewództwie Witebskim, Połockim y Wileńskim, dekret paritatis votorum o sukcessią tychże dóbr Mikicina w trybunale Lubelskim 1688, dekret oczewisty w tymże trybunale 1692 przysądzaiący sukcessią, w którym wyraża zupełną enologią od prapradziada, plenipotencya od piąciu braci Koszczycow 1692 do dochodzenia dóbr Mikicina za dekretem, prawa wieczyste na dobra w Witebskim: Tułow, Babinicze, w Wileńskim Sokołoycie, w Oszmiańskim Stary Miadzioł, kamienicę w Wilnie, te wszystkie dobra od Koszczyca Koszczycowi w roku 1700 zapisane, których possessią y dopiero wywodzący się IMc pan Michał Koszczyc bądąc z inną bracią zaszczycony, a do tego wielo wysokiemi honorami, urzędami ozdobieni, do 14-go pokolenia nieprzyćmiony okazali wywód. Na fundamencie tak iasnych y dowodnych probacij sąd ziemski prowincij Witebskiey familią IchM. panow Koszczyców wszelkich prerogatyw godną w należytey stanowi ślacheckiemu wolności y prerogatywie umocnił y zachował.

Kotowiczowie herbu Korczak alias trzy wręby nierówne w czerwonym polu, na hełmie nad koroną pół psa

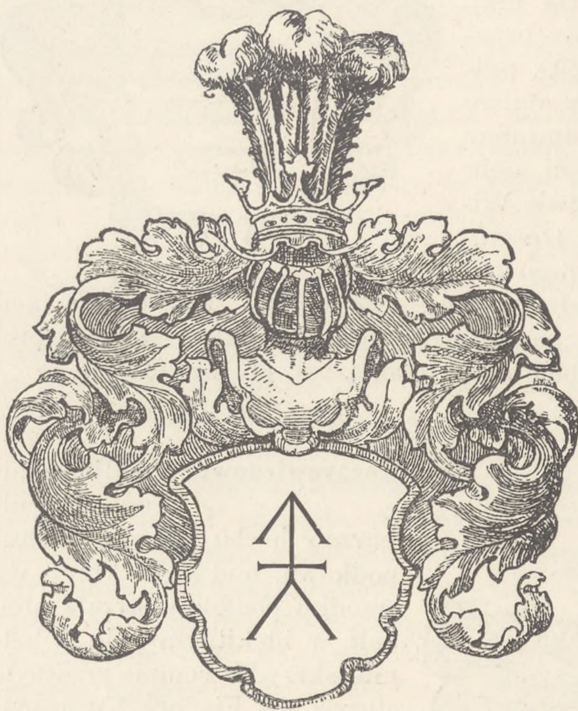

w czaszy, produkuiąc linią procedencij swoiey od Iana Kotowicza, maiącego possessią w prowincij Witebskiey, maiętności Pilipkowa, którą, iż synowie y dalsi nastempcy possydowali, świadczą prawo wieczyste między bracią 1642, testament 1675, prawo przedażne 1683, process 1699, prawo przedażne 1704 y dalsze dokumenta o niedysputowaney progeneracij y possessij dóbr ziemskich w woiewodztwie Witebskim y powiecie Orszańskim dowodzące do 6-go popokolęnia wyprobowały, według których sąd ziemski prowincij Witebskiey tę IchM. panow Kotowiczow familią wszelkich prerogatyw y wolności ślacheckich godną być przyświadczył.

Kozarewiczowie, według opisania kronikarzów herbu Dołęga, to iest podkowa, nad którą krzyż, we srzodku podkowy strzała albo bełt, w błękitnym polu w hełmie skrzydło sempie przeszyte strzałą, od Fiedora Kozarewicza osiadłość w w. xięstwie Litewskim w powiecie Lidzkim maiącego, wywodząc się, okazywali pozew autentyczny stylem ruskim na sądy trybunalne głowne xstwa Littewskiego w dacie 1665, nomine Andrzeja Fiedorowicza oyca, Tymoteusza y dalszych synow Kozarewiczow na IchM. pp. Tryznow zaniesiony, oraz metryki urodzenia w różnych datach, które istotną progeneracyą do 5-go pokolenia należycie wypróbały. A że ślachecką dotąd zaszczycali się prerogatywą, bywanie w różnych dóbr JWW. Pociejów ekonomicznych, ślacheckiemu stanowi przy-

zwoitych funkcyach, oraz używanie bez żadney objekcij niodkogo ślacheckich praw, wolności y prerogatyw, przyświadczyły. Na czym sąd ziemski prowincij Witebskiey przestaiąc, w tymże stanie, iak dotąd zostawali, zachował y zabezpieczył.

Kozarynowie herbu Kościesza: strzała rozdarta z krzyżem w polu czerwonym, na hełmie 3 pióra strusie, od przodka Tymofieja Kozaryna, obywatela województwa Podlaskiego, który dostawszy się na usługi JW-go Sapiehy woiewody Witebskiego, w nadgrodę uczciwych zasług był kredensowanym od tegoż woiewody namiestnikiem woiewodztwa Witebskiego, na co w dowod prezentowali process imieniem Tymofieja Kozaryna namiestnika grodzkiego Witebskiego w dacie 1593 na mieszczan Witebskich, którego wnuka kapłański urząd obrządku Ruskiego w plebanij Lepelskiey sprawuiącego, niewiedzieć z jakiego powodu przezwano Kozarką y tym nazwiskiem nastempców aż dotąd tytułowano, iednak iż niewłaściwym nazwiskiem przezwano Kozarkami, sprawiedliwie od Tymofieja Kozarynow pochodzących, prezentowano na to excerpt iuramentu 1675, przez pomienionego parocha Lepelskiego czynionego, libertacią placow uwalniaiącą od podatków dworowi Lepelskiemu 1684, temuż Ixdzu daną, y dalsi nastempcy chociaż nieustannie ten urząd kapłański sprawowali, jednak nietylko dokumentami dostatecznie okazali, ale y testimonium jednym 1774 od woiewodztwa Połockiego, drugim od magistratu Lepelskiego wydanemi, probowali,

iź są ślacheckiego od przodków urodzenia, maiący z dawna possessią w woiewodztwie Podlaskim, których produkcią do 6-go pokolenia podług wypisanej schedy sąd ziemski Witebski przeyrzawszy y approbowawszy, w tymże stanie zachował.

Krajewscy herbu od monarchów Polskich nadanego Oliwa, to iest lilia z korzenia wyrwana, między dwiema różami w polu białym, na hełmie pół lwa w koronie, po różnych woiewodztwach, ziemiach y powiatach osiadłość maiący, rożnemi zaszczycali się honorami. Jan Krajewski chorąży ziemi Wizkiey 1579, Stanisław Krajewski starosta Wizki 1616 oraz komisarz do uspokoienia kłotni od granicy Pruskiey, z którey familij pochodzący Marcin Stanisławowicz Krajewski miał dobra wieczyste dolne Stayki w prowincij Witebskiey, ktore nastempcy possyduiąc do 4-go pokolenia, żadnych w dowod procedencij swoiey nieokazali dokumentów; w 5-tym tedy przy possessij dalszych maiętności, jakoto Bujewa Użlacina dowodzili obdukcią woźnego 1762 r. w 6-tym pokoleniu świadczy proceder z Ipp. Podwińskiemi y Buiewiczami o zabranie papierow y różnych dokumentow 1765, a zatym testimonium 1774 roku szlachty y obywatelow prowincij Witebskiey przyświadczyły ślachecką rodowitość y zaszczyt obywatelstwa w teyże prowincij. Według których dowodów sąd ziemski prowincij Witebskiey w teyże trwałości y prerogatywie, iak dotąd zostawali, zachował.

Krażyńscy herbu Slepowron: podkowa z krzyżem, na którym kruk pierścień w pysku trzymający, w błękitnym polu, na hełmie nad koroną takiż kruk, okazali, iż familia IchMci z dawnych czasów w woiewodztwie Mińskim osiadłość swą miała, z ktorey dway bracia Stanisław y Jerzy Krażyńscy służąc w woysku w. x. Litt. gdy z konsystencyą onego w woiewodztwie Witebskim przebywali, Stanisław ożeniwszy się z Dmitrowiczowną patryotką tegoż woiewodztwa, w posagu wziął po niey dobra Pohosciszcze, Suchodorowie, Potuczosie y inne, z których, jakoteż y z dóbr Hranicz w Mińskim będących, iż zaprzysięgał dymy y podatki Rzpltey opłacał, świadczą kwity 1667, 1683, 1685, 1690; synów zaś Stanisława poświadcza zapis obligacyjny 1693, także kwity opłacanych podatków z wyż pomienionych maiętności 1702, 1703, 1706, 1711, 1713, dalszych też braci służących w woysku Litewskim dowodzą instrumenta na exakcye podatkow z woiewodztwa Witebskiego roku 1720, w 3-cim stopniu okazuią należytą procedencyą y possessią dóbr wspomnionych kwity podatkowe 1736, 1752, z których w 4-ym pokoleniu wywodzący się, w równości ślacheckiego imienia y urodzenia każdemu zostaiący, podług słuszności dowodow swoich y probacij, iak się zdawna wolnością ślachecką zaszczycali, tak y odtąd w tymże stanie zostawać od sądu ziemskiego Wittebskiego upewnieni zostali.

Krupscy herbu Lewart, to iest lampart podskakuiący w koronie, w czerwonym polu, na hełmie pół lamparta, w probacij imienia urodzenia swego ślacheckiego od przodka swoiego w woiewodztwie Witebskim possessionata wedle Kroniki Litewskiey Gwagnina hetmana woysk Rossyiskich, Iana Krupskiego, okazali possessią maiętności Pilonek w prowincij Witebskiey, co też y prawo wieczyste 1668 poświadcza, w dalszey procedencij testament 1691, prawa zrzeczne maiętności Białynicz,

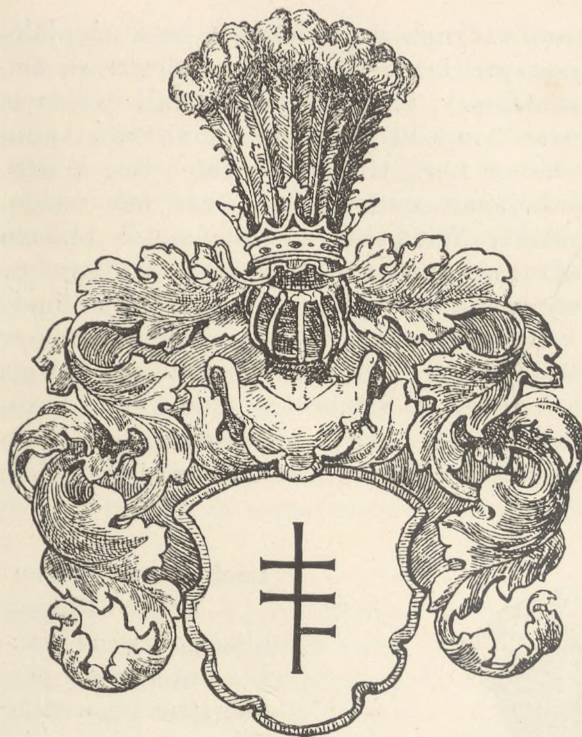
Babnina y assekuracyine 1727, wieczyste 1744, a względem dalszych dokumentow wyższey enologij y probacij urodzenia ślacheckiego y dóbr mięnia z przodków swoich w innych woiewodztwach, okazywali manifest 1761 na pogorzałe dokumenta, iednakowoż y temi dokumentami iako y przyświadczeniem ślachty do 5-o pokolenia dostatecznie się wywiedli. Przeto sąd ziemski Witebski na fundamencie takowych probacij tychto Ipp. Krupskich urodzeniem ślacheckim y possessią dóbr ziemskich zaszczyconych, za rodowitą szlachtę, wszelkich prerogatyw dostoyną, rekognoskował.

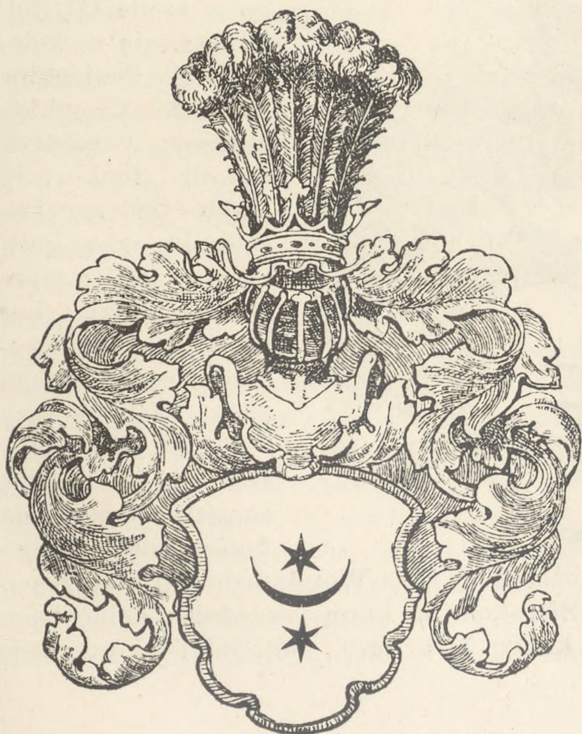
Krzeczkowscy herbu od monarchow Polskich około roku 1444 nadanego, Prawdzicz, to iest lew w białym polu do połowy z muru wychodzący, w łapach koło czyli prawdę stołową maiący, z hełma y korony takiż lew wypada, dowodząc urodzenia swoiego ślacheckiego od protoplasty Stefana Sepiłaki a Trombki Trombskiego, dziedzica na Krzeczkowie Krzeczkowskiego, w ziemi Drohickiey, w powiecie Nurskim possessią maiącego, ktorego

synow probowano prawem donacyjnym 1537 roku, w 3-im pokoleniu dokument 1540 godzący się na rozdział dóbr Krzeczkowa, konsens Bolesława xiążęcia Mazowieckiego y Ruskiego 1556 (s) na zbycie 26 morgów gruntu w Krzeczkowie, w 4-tym stopniu donacya dwoch morgow gruntu w Krzeczkowie między bracią 1559, kwitacya 1568, przyświadczaią 5-go pokolenia dekretem podkomorskim 1595, rozgraniczaiącym dobra Krzeczkow, dokumentem 1636 ustempuiącym część teyże maiętności, 6-go stopnia metryką 1602, dokumentami: zamiennym 1649, kwitacyinym 1659, darownym 1670, 7-go pokolenia metrykami w datach 1633, 1635, 1639, 1640, 1642, 1649, 1651, 1656, 1659 z parafij kościoła Cegłowskiego wypisanemi, oraz dekretem oczewistym trybunału koronnego Piotrkowskiego 1670 ferowanym probowali; bowiem gdy ślachcic Mirocki uczynił objekcją nierówności w ślachectwie Ipp. Krzeczkowskim, natenczas Ipp. Krzeczkowscy okazawszy niepodeyźrane ślachectwa dowody, pomienionym dekretem trybunalskim przy wszelkich dom Sepiłakow Trąbskich na Krzeczkowie Krzeczkowskich prerogatywach ślacheckich zachowali y na zawsze utwierdzili, a na Mirockim winy zyskali; w 8-mym stopniu iedni przy tychże dobrach w Polszcze pozostali, których dowodzą metryki 1682, 1684, 1691, 1695, process y arest w grodzie Drohickim 1721, drudzy do Litwy wyiechawszy, rożne miewali possessie, jakoto: starostwo Narwidziskie w Trockim za przywileiem Augusta II króla Polskiego, dobra Woytowo od kapituły Wileńskiey za prawem arendownym 1748, maiętność Białynicze w Witebskim za prawem dożywotnim 1750 od IWW. Pociejow, w 9-tym pokoleniu testamentem, dekretem grodzkim Witebskim 1759, prawem arendownym maiętności Ledca 1769, dekretem grodzkim Witebskim 1771 y dalszemi dowodami aż do 10-go pokolenia wywod nienaganny tak co do progeneracij iako y urodzenia ślacheckiego okazali. Ktore probacye sąd ziemski prowincij Witebskiey oglądawszy, za aktualną y niedysputowaną ślachtę całą familię Ipp. Krzeczkowskich wszelkich prerogatyw ślacheckich na zawsze godną y dostoyną bydź uznał y wyświadczył.

Kubiatowiczowie herbu Pilawa, to iest półtrzecia krzyża w niebieskim polu, nad koroną pięć piór strusich, od Andrzeja Kubiatowicza czasu rewolucij z Polskiey w województwo Witebskie przybyłego, ktory iż miał possesią we wsi Horach, dowodzili kwitacyą y attestacyą od WWIpp. Łuskiny

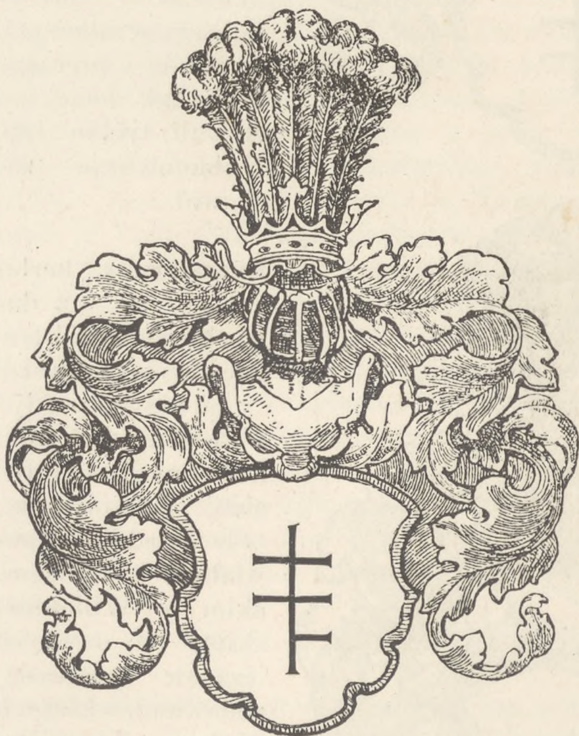

chorążego y Czaplica podczaszego Witebskiego w 1738; dalszey procedencij prawem zastawnym części maiętności Dobreyki 1759 a wzglendem urodzenia ślacheckiego okazywali testimonia od wielo ślachty prowincij Witebskiey roku 1773 wydane, któryto wywód do 3-go pokolenia okazany, sąd ziemski prowincij Witebskiey przeyrzawszy, w takowymże stanie y prerogatywie iak dotąd zostawali, tychto Ipp. Kubiatowiczow zachował.

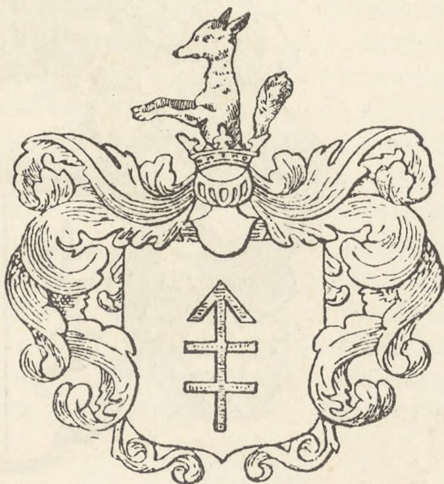
Kuszelewscy herbu z dawnego nadania Drzewica, to iest miesiąc y dwie gwiazdy w niebieskim polu, na hełmie 5 piór strusich, w woiewodztwie Trockim, w powiatach Grodzieńskim y Wilkomirskim, od dawnych czasow possessią wsławieni, z ktorych Andrzey Kuszelewski dziad wywodzących się, w woiewodztwo Witebskie

zajachawszy, różne miewał w tymże woiewodztwie possessie, jako świadczy prawo wieczysto-przedażne od Ipp. Kuszelewskich Łuskinom 1723, ktorego nastempcy, iż w różnych bywali urzędach, świadczą przywileje: ieden Augusta III, drugi Stanisława Augusta królów Polskich w datach 1760, 1765 na oboźnieństwo Witebskie Michałowi Kuszelewskiemu konferowane, oraz tak wiadomość obywatelow prowincij Witebskiey y znaiomość imienia y urodzenia, jakoteż dla niedostatku dokumentow y dowodow dla zasięgnienia wyższey enelogij, w Litwie przy innych in fundo dobrach pozostałych, testimonia w r. 1773 od wielu urzędnikow ślachty prowincij Witebskiey poświadczaią nienaganną Ich Mpp. Kuszelewskich imienia rodowitość ślachecką; takowymi dowodami sąd ziemski prowincij Witebskiey przekonym będąc, za prawdziwie rodowitą ślachtę z całą familią być uznał y osądził.

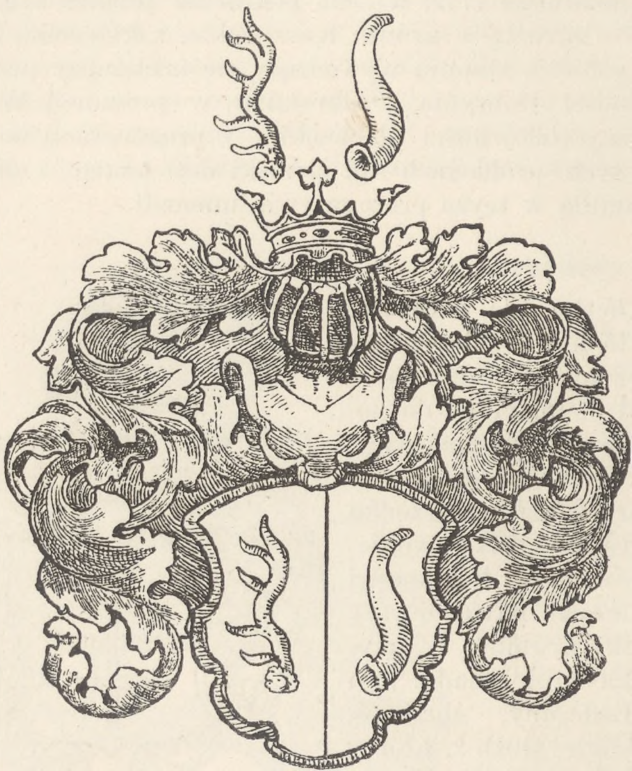
Lachowscy herbu Pilawa, alias półtrzecia krzyża, nad koroną pięć piór strusich, według opisania Niesieckiego w tomie III, fol. 5, possessią w woiewodztwie Podlaskim, w ziemi Czerskiey mayący, w różnych bywali funkcyach, iakoto Andrzey Lachowski komornik Czerski 1647, z teyże familij Jerzy Lachowski czasu rewolucij pod rokiem 1660 zaciągnowszy się do woyska Rzpltey Litewskiego, zaszedł z onym na konsystencyą w powiat Orszański, gdzie ożeniwszy się z Worotyńcówną, wziął w posagu część maiętności Sierokorotni, ktorą possyduiąc, opłacał podatki, jako świadczą kwity 1676, 1679, 1684, miał też possessie

zastawne maiętność Kaszyno w Orszańskim a Bublewo w Witebskim, z których maiętności, iż osobą swą zastompił pospolite ruszenie, okazuie kwit IOX-cia Druckiego Lubeckiego, pułkownika 1699, oraz kwit podatkowy 1710, nabytey także prawem dziedzicznym maiętności Turjewa w Witebskim, poświadcza zeznanie intromissij na tęż maiętność 1703 od Ipp. Dzierożyńskich, ktorego synow possessorow maiętności Kaszyna świadczą kwity na pospolite ruszenie 1700, na opłacone podatki 1706, 1728, dekret contumationis 1719, w 3-im pokoleniu process 1723 na Ipp. Burskich o intruzią w grunta Kaszyńskie, z którychto przodków w 4-tym y 5-tym stopniu wywodzący się nastempcy przy possessij maiętności Dobrynia y Jaromina w prowincij Witebskiey, nienaganney rodowitości ślacheckiey y progeneracij dowod okazali. Na tych probaciach sąd ziemski dość maiąc, z dawna ślachecką familią w teyże prerogatywie umocnił.

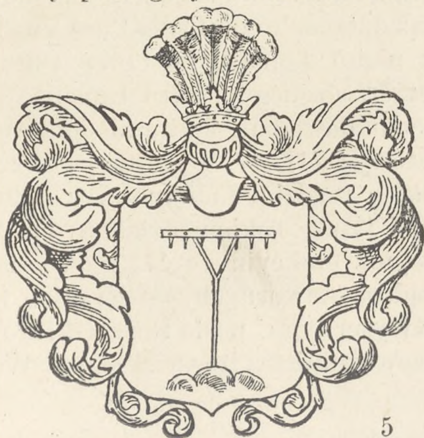
Leteccy herbu Lis v. Mzura, to iest strzała z dwiema krzyżami w czerwonym polu, nad hełmem lis do połowy z korony wyskakuiący, dowodząc rodowitości slacheckiego urodzenia od przodka Teodora Iwanowicza Szwogiera, którego synowi Bohdanowi Fiedorowiczowi nayiaśnieyszy król Polski Zygmunt I przywilejem 1508 roku nadał maiętność Ledczany, służb 4, y Budowieście, służb 2, którey maiętności possessią przez synow Bohdanowiczow Szwogierow od Ledczan Leteckich świadczy dekret 1552, oraz przywiley króla Stefana pod Pskowem 1582, konfirmuiący też dobra, i oraz tym przywilejem daie wsie w dzierżawie Uświatskiey; a zatym dział wieczysty 1584 między temiż Bohdanowiczami Leteckiemi bracią, przywiley 1589 Zygmunta III, konfirmuiący dzierżawę pomienionych wsi. W dalszey procedencij świadczą intromissia 1603, przywiley komissarzow krolewskich, podaiąc dobra w Smolenszczyźnie 1620, prawo zastawne 1655, testament 1656, dział między bracią 1677, testament 1687, prawo zastawne 1707, ktoremi jako y wielo innemi dokumentami do

9-go pokolenia istotney dowiódszy progeneracij, okazali z tychże dokumentów, iż ta familia rożnemi wsławiwszy się rycerskiemi dziełami, nadaniami, od krolow obdarzana, urzędami y honorami nieupośledzona była, a possessią dóbr ziemskich y nadanych aż dotąd zaszczycaiąc się, za aktualną y rodowitą slachtę od sądu ziemskiego prowincij Witebskiey uznana y rekognoskowana została.

Lewiccy herbu Rogala, to iest na tarczy linią perpendykularną podzieloney, rog ieleni w białym polu, y bawoli w czerwonym polu, na hełmie takież wyrażenie rogów, w różnych ziemiach, woiewodztwach y powiatach Korony Polskiey possessiami y honorami zaszczyceni, jako kronika Niesieckiego w tom. III, fol. 100 y inne świadczą, iż Krzysztof w ziemi Wyszogrodzkiey 1642, Mikołay y Jozeff w woiewodztwie Sędomirskim 1643 a Stanisław podczaszy Podlaski Lewiccy, praedecessor wywodzących się, possessionat woiewodztwa Podlaskiego, possydował dobra w ziemi Bielskiey nazwane Złotniki y Woycieszki, ktore synowie

dla exonerowania wielkich długow przez tegoż Stanisława oyca zaciągnionych, zostawili Ip. Stypułkowskiemu, sami zaś iedni w tymże woiewodztwie pozostali, a Jan chorąży w regimencie w. x. Litt. w Witebską zajachawszy prowincyą, różnie przebywał, co poświadcza obdukcya woźnego 1724 o porombanie onego przez ślachtę w Witebsku; nakoniec przyiąwszy służbę w starostwie Wielizkim w garnizonie tameczney komendy, za zasługi swoie otrzymał folwark w starostwie Uświatskim od woytowstwa Wyszodskiego odłączony, co poświadcza testimonium IMp. Bereśniewicza namiestnika Uświatskiego 1774 roku; brat zaś drugi Anzelm Stanisławowicz w Polszcze pozostały, przybywszy na Ruś a zgodziwszy się o sukcessią dóbr Złotnik w zastawie będących, wziął prawo wieczysto-zrzeczne 1730, teraz vidimatim okazane, Jan zaś pomieniony folwark od starostwa Uświatskiego possyduiąc, nabył prawem wieczystym maiętność Kotowo y Krasnystaw w woiewodztwie Witebskim, w possessij których maiętności, iż sukcessorowie zostawali, świadczy process o utrzymanie dokumentów sztuk 12, na pomienione maiętności służące, na IXdza Harasimowicza dziekana Wielizkiego 1774, oraz metryki należytey progeneracij, passporta JW-o Piaseckiego komissarza Wielizkiego 1764 do gubernij Smolenskiey iadącym, w ktorych mieni aktualną szlachtą; nabycie folwarku Szczotki w starostwie Wielizkim prawem wieczystym 1767, nadanie prawem dożywotnim od JOxcia IMści Czartoryskiego woiewody Ruskiego folwarku Saczewa od starostwa Wielizkiego, co poświadcza inwentarz podawczy 1772 y ubezpieczenie tenuty tego folwarku przez JW-o gubernatora Pskowskiego, Michała de Kreczetnikoff, w rezolucią na memoriale uczynione. Takiemi tedy dokumentami possessią y progeneracyą wyświadczaiącemi do 5-go pokolenia wywiodłszy się, z całą familią w tymże stanie y prerogatywie szlachectwa zachowani y utwierdzeni zostali.

Lipscy [1]) herbu z nadania królów Polskich Grabie o 7 zembach na pagórku utkwione w żółtem polu, nad hełmem y koroną pięć piór strusich, stawaiąc do wywodu rodowitości ślacheckiey okazywali genealogią domu swego od Wacława Grabie de Lippe

[1]) Obok herbu Grabie stoi namalowany także herb Rogala.

Gano Lipskiego stolnika Kaliskiego, dóbr znacznych w kraju Polskim, w woiewodztwie Bełzkim na Ganowie dziedzica, o którym iako y sukcessorach onego świadczy Kronika Niesieckiego, wzmiankuiąc dedykacyą panegiryka xiążęciu kardynałowi Lipskiemu, pochodzącemu od Wacława; niektory z nastempcow dla rewolucij oddaliwszy się z kraiu Polskiego a na Białey Rusi osiadłszy w woiewodztwie Witebskim, znaczne dobra Boleck y Wydreię ponabywał; inni też zostawszy się w Polszcze, różnemi urzędami świeckiemi: kasztellanią Rogozińską, pisarstwem Kalizkim, duchownemi: kardynałem, biskupstwem Krakowskim y probostwem Gnieźnieńskim wsławieni, przy dobrach w Polszcze dziedzicznych pozostali. Tego tedy, ktory w tym tu Białoruskim osiadł kraju, nastempcow w 4-tym stopniu possyduiących pomienione maiętności Boleck y Wydreie, dowodzili prawem wieczystym kupnym maiętności Dubrowy w woiewodztwie Witebskim 1631, kwitacią z pretensij do maiętności Bolecka Ipp. Stankiewiczom 1641, zrzeczeniem z posagu Ipp. Leteckim 1653, attestacyą od współobywatelow prowincij Witebskiey w niewolę Ryssyiskę natenczas razem zabranych, przy uwolnieniu z oneyże daną 1655, zapisami 1672; w 5-tym pokolęniu tąż kwitacyą z pretensij do maiętności Bolecka 1641, dekretem trybunalskim 1645, prawem przedażnym maiętności Wydrej 1653, testimonialnym pismem od kompatryotow woiewodztwa Witebskiego y współniewolników powtórnie w niewolę Moskiewską Piotrowi Gano Lipskiemu zabranym 1664, w którym wyraża, iż natenczas onych z całey wyzuli substancij, prawa, papiery, przywileje, dokumenta na dobra koronne Ganowo pozabierali; w tymże roku y druga attestacya od pełnomocnych posłów koronnych tegoż czasu w Moskwie nayduiących się, temuż wydana, intromissia do maiętności Dubrowy oraz Słobodek y placow w mieście Witebsku 1667, pod tąż datą, ochrona IW-o Paca uwalniaiąca od podatkow dobra tegoż, a nadto konstitucya 1677 roku Vol. leg. 5 fol. 533 poświadcza przerzeczonego Piotra Lipskiego w niewoli będącego; 6-o pokolenia dowodzili kwitami opłacanych podatków z maiętności Dubrowy 1714, 1718, kwitacyą 1722, intercyzą na sąd kompromisarski o rozdział maiętności y dóbr oyczystych między bracią 1728, pod tymże rokiem działem wieczystym, instrukcyą na poselstwo seymu elekcyinego 1733 od woiewodztwa Witebskiego, dekretem sądów zadwornych assesorskich 1738, tegoż roku passportem JW-o Kieyzerlinga, posła Rossyiskiego, drugim passportem JW. Bestuszewa ministra Rossyiskiego w Warszawie rezyduiącego 1744, 3-cim

JW. Brühla ministra Polskiego 1748, przeieżdżaiącemu Michałowi Lipskiemu za interessami do Moskwy y Petersburga dawanymi; na 7-me pokolenie okazywali testament 1736, kwity opłacanych podatków 1749, 1753 z maiętności Dubrowy, przywiley Augusta II w dacie 1730, lennością maiętność Bodziakin imieniowi Lipskich konferuiący, a na teraz 8-me wywodzące się pokolenie okazano inwentarz maiętności Dubrowy, probuiący possessią z dziadów, prapradziadów i oyca spadłey 1755, oraz kwity podatkowe z teyże maiętności od 1752 do 1772 roku, którzy to Ipp. Gano-Lipscy, że od dawnych czasów są pochodzącemi od przodkow z Korony Polskiey, procz powyższych dowodów prezentowali trzy listy prywatne od JOxcia IMci kardynała y biskupa Krakowskiego 1730, 1735, 1740, dwa od chorążego Buskiego, regenta koronnego 1730 Lipskich, do oyca wywodzących się pisane, któremi jako do imiennikow swoich nadgłaszali się; że zaś possessią dóbr ziemskich ślacheckich w prowincij Witebskiey są zadawnieni, powyższe przeświadczyły dokumenta. Na fundamencie ktorych sąd ziemski prowincij Witebskiey pomienioną Ipp. Lipskich familią possessiami dóbr ziemskich w Koronie Polskiey y na Białey Rusi, oraz urzędami y przywilejami dóbr lennością nadanych zaszczyconą, przy wszelkich prerogatywach stanu ślacheckiego na zawsze zachował y zabespieczył.

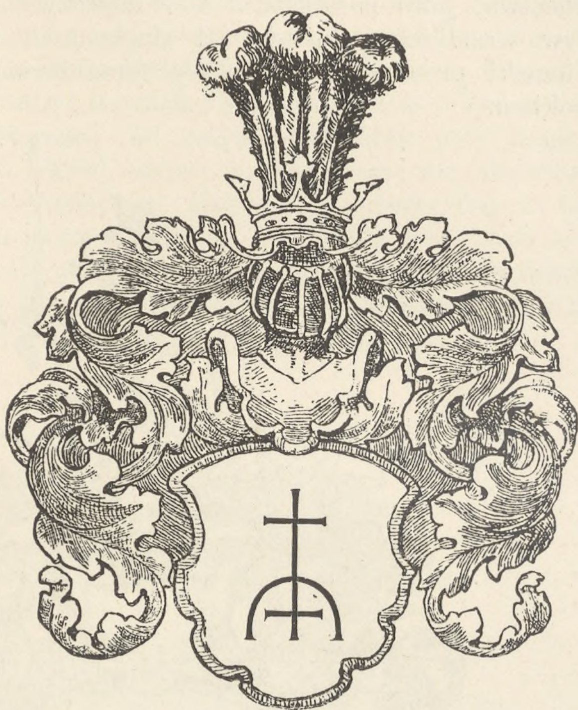

Luboszczyńscy herbu Gozdawa: są dwie białe lilie korzeniami z sobą spoione y związane w czerwonym polu; na hełmie pawie pióra, na nich takież lilie, probuiąc rodowitości ślacheckiego imienia swoiego, okazywali od Daniły y Iwana Luboszczyńskich braci rodzoney possessiami wieczystemi y urzędami w woiewodztwie Witebskim z dawna zaszczyconych, których synowie poświadczaią się rozgraniczeniem dóbr Lubszczyzny alias Iwańkowa między bracią 1552, 3-go pokolenia dowodzi przywiley Zygmunta III na urząd stolnikowstwa Witebskiego 1589, darowny zapis 1597, list dzielczy 1598, prawo wieczyste od Kisiela na plac w mieście

Witebsku 1601, prawo darowne od żony mężowi 1602, pod tąż datą intromissia do dóbr Domosławskie Iwańkowo y Lubszczyzna nazwanych, prawo zastawne na pomienione dobra 1602; w 4-tym pokoleniu probowano processem 1620, dekretem trybunału głownego w. x. Litt. 1621, zapisem zrzecznym 1637, prawem zastawnym na maiętność Hralewo 1638, prawem przedażnym od brata bratu na część swoią 1640, processem nomine Luboszczyńskich ziemian IKrMści woiewodztwa Witebskiego 1644, inwentarzem dóbr wieczystych y zastawnych w woiewodztwie Witebskim 1650, prawem wieczysto-kupnym maiętności Dubrowy 1650; w 5-tym pokoleniu świadczy kwitacya od Ip. Przesmyckiego z zastawney tenuty 1676, dokument ugodliwy 1683, 6-go y 7-go pokolenia probowano processem matki y synow Luboszczyńskich 1713, nakoniec w 8-ym dopiero WIpan Ignacy Luboszczyński sędzia ziemski prowincij Witebskiey z synami swoiemi w 9-tym wywodzący się stopniu, że niezawodną procedencij swoiey okazał probacyą, nienaganney ślacheckiego urodzenia dowiódł rodowitości, że o zaszczycie honorow ziemskich, a to wieczystey y dotąd trwaiącey dał wiadomość possessij, powyżey produkowane wyświadczyły dokumenta. Jakoż sąd ziemski prowincij Witebskiey do tak iasnych stosuiąc się dowodów, przy wszelkich prerogatywach, prawach y wolnościach ślacheckich całą familią Ipp. Luboszczyńskich y dopiero znacznemi zaszczyconą urzędami, nienaruszenie zachował, y na zawsze zostawać godną bydź uznał y przyświadczył.

Łappowie herbu Lubicz, alias podkowa z dwiema krzyżami w niebieskim polu, na hełmie trzy pióra strusie, possessią dóbr ziemskich ślacheckich ieszcze przed złączeniem się xięstwa Litewskiego z Koroną Polską w woiewodztwie Mińskim zaszczyceni, probowali progeneracij swoiey od Matyasza Łappy, okazuiąc dwa prawa zastawne na $3\frac{1}{2}$ służb gruntu w maiętności Starzynkach z poddanymi w woiewodztwie Mińskim 1566 temusz Matyaszowi Łappie w 142 kopach groszy Litewskich, prawo wieczyste 1567 na grunta Jankowszczyznę, item prawo wieczyste 1569 na grunt Kopaczewszczyznę w woiewództwie Mińskim, którego Matyasza synów probowano prawem wieczystym nabytey maiętności Łukawca y dalszych 1599 y testamentem Matyaszowey Łappowey 1601; w 3-im pokoleniu Łappow dowodzi darowny zapis od oyca synowi 1603, kommutacyiny zaspokajaiący zapis o dyfferencyą między maiętnością Łappów Jurkowlanami a ma-

iętnością Trusewiczami w woiewodztwie Mińskim 1616, z którego pokolenia Ławryn Łappa podczas rewolucij ziachawszy w woiewodztwo Witebskie w r. 1635, nabył prawem wieczystym 3 polanki od miasta Witebska nie jakó mieszczanin, ale jako ziemianin gospodarski woiewodztwa Witebskiego; w 4ym stopniu synowie onego dla woien niepowracaiąc w woiewodztwo Mińskie, a iąwszy się handlu do Rygi, prawem zastawnym od Omełki mieszczanina Witebskiego, dwór z placem y ogrodem do czasu uspokoienia się w oyczyźnie 1647 otrzymali; a zatym 5-o pokolenia dekretem oczewistym trybunalskim y rotą zaprzysiężenia tey wszystkiey progeneracij dowodzili; w 6-tym pokoleniu Łappowie znalazłszy u siebie prawa y dokumenta przodka Matyasza Łappy na dobra w woiewodztwie Mińskim Starzynki, Jurkowlany y inne, w dowod imienia ślacheckiego służące, postrzegli się, a zrzucaiąc dóbr mieiskich possessie y bawienie się handlami, oświadczenia przez testimonia od JWW. woiewody y kasztelana, qua woyta Witebskiego, Ogińskich, a od miasta Witebska jako obywatelów wiadomych y znaiomych 1748, drugie od magistratu Witebskiego 1751 otrzymali, z których testimonij urodzenie ślacheckie przez zaiachanie pradziada do miasta Witebska przyćmione, okazawszy y objaśniwszy, dobra ziemskie ślacheckie różnymi prawami possydować poczęli, mianowicie maiętność Dreczyłuki w Witebskim, hrabstwo Kopyskie w Orszańskim, dobra Wizuny w Wiłkomirskim za własne summy zastawą trzymali; w 7-ym pokoleniu dekretem trybunalskim w tymże czasie 1753 ferowanym, y przez teraz wywodzących się zaprzysiężonym, nabyciem wieczystym

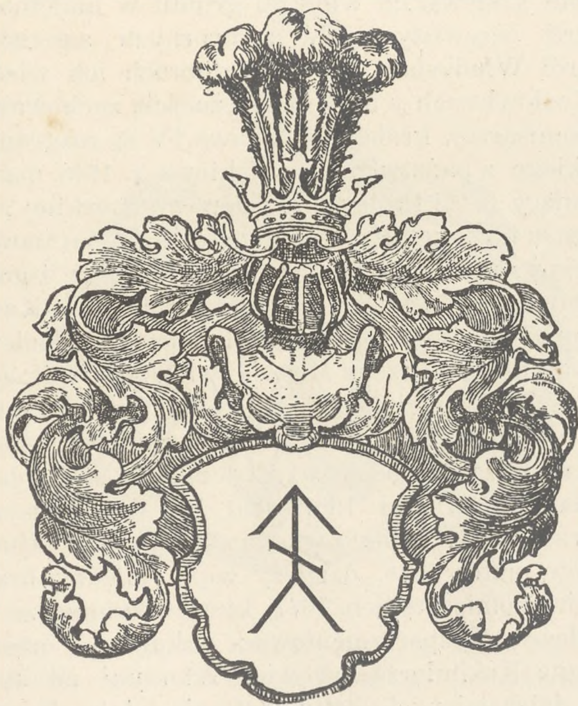
dóbr ziemskich Borka, Miadzielina, Kulizina, Kiemina y innych, a exonerowaniem maiętności Starzynek w woiewodztwie Mińskim probowali; w 8-ym nakoniec pokoleniu synowie wywodzących się z dostatecznie okazanych dowodów bez żadney nagany ślachectwa, jako possessiami dóbr zaszczyceni, iż zawsze prerogatyw wszelkich y dostoyności ślacheckich godni bydź maią, sąd ziemski prowincij Witebskiey teraźnieyszym zabezpieczył wyrokiem.

Łukaszewiczowie herbu Wieniawa, to iest głowa żubrza z rogami, przez nozdrze którey wić czyli cyrkuł zawiedziony, w polu żółtym, nad hełmem pół lwa z mieczem w łapie; od Leona Łukaszewicza urodzeniem z kraju Zapuszczańskiego, z woiewodztwa Trockiego y powiatu Grodzieńskiego wywodzili się, który w czasie służby woienney w woiewodztwo Połockie zaiechał, gdzie ożeniwszy się wziął w posagu maiętność Horki; syn zaś służbę woienną traktuiąc, przybył w woiewództwo Wi-

tebskie, a ożeniwszy się z Buiewiczowną, wziął część maiętności Bujewa Wyżlacina, co wyświadcza cała Ipp. Buiewiczów familia, a do tego kwity opłacanych z tey części podatkow 1683 y zaprzysiężenie dymu 1690, dowodzą; w 3-m pokoleniu possessor po matce maiętności Bujewa, jako opłaconego podatku roku 1720 kwit okazuie, za ożenieniem się wziął w posagu część maiętności Tołoczyńska w Styrykach, a maiętności część Buiewa zbył Sakowiczowi, sam zaś nabył folwark Rutkowszczyznę y ten pośledniey zbywszy, nastempcę w 4-tym pokoleniu przy części w Styrykach zostawił, które ociec wywodzącego się zbywszy, wziął zastawą folwark Pasieczyno 1767 od Ip. Koszczyca; a teraz w 5-tym pokoleniu wywodzący się, possyduiąc przy oycu takowy folwark, bez żadney nagany ślacheckiego urodzenia dotąd zostawał. Przeto sąd ziemski woiewodztwa Witebskiego tychże Ipp. Łukaszewiczów za rodowitą ślachtę wyznał.

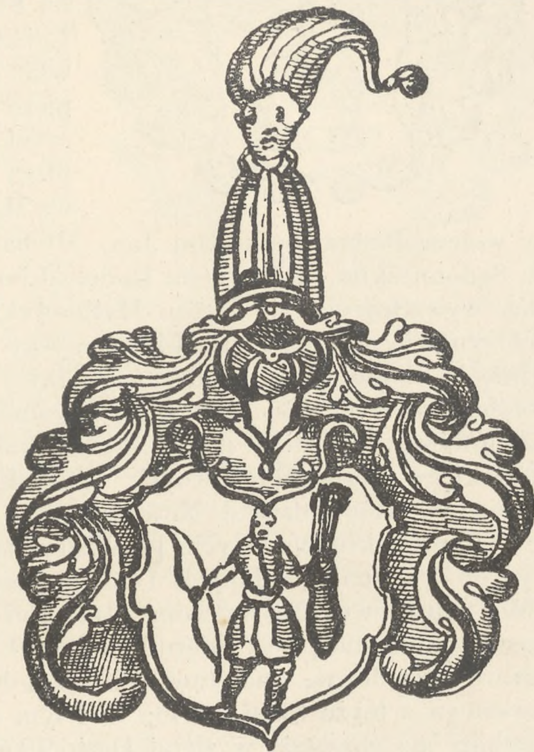
Łuskinowie herbu Kościesza: są dwie strzały złamane, końcami z sobą spoione, w pół na spoieniu ielcem na ukos przewiedzione, w czerwonym polu; na hełmie 3 pióra strusie, dowodząc dawności swey familij, rodowitości urodzenia ślacheckiego y possessij dóbr ziemskich, nadań krolewskich w rożnych woiewodztwach y powiatach, zaszczytu honorow od Tymofieja Łuskiny Zaranowskiego, maiącego dobra wieczyste Zaranowo ieszcze od roku 1500, ktory miał syna Stefana, woyta miasta Witebska, co poświadczaią dwie żałoby przed sąd grodzki Witebski po te-

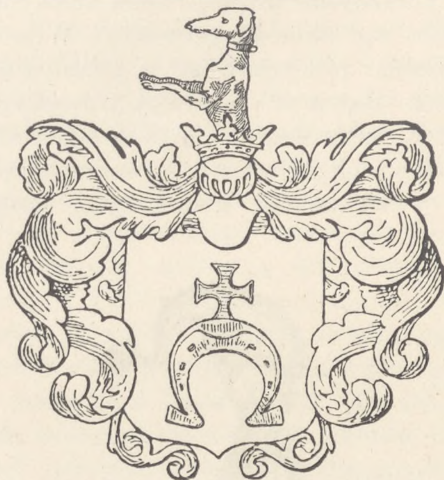
goż woyta Witebskiego 1558, 1560, list dworzański podawczy graniczny 1565, iż król Zygmunt August temuż Stefanowi Tymofiejowiczowi przywilejem swoim nadał wiecznie 4 służby gruntu w Kozłowiczach, ktore przy oyczystych dobrach possyduiąc, w 3-im pokoleniu nastempcy za dzieła rycerskie we Wołoszech przeciw Turkom, w Inflantach y pod Smoleńskiem okazywane, od Zygmunta III nadaniem służb 20 gruntu w woiewodztwie Smoleńskim lennością 1629 uprzywilejowani byli; w dalszy zaś dowod zapisem ugodliwym granicznym 1631 od maiętności Sabaczewa, listem dworzańskim podawczym za przywilejem krola Zygmunta włok 60 gruntu w maiętności Psowie, w trakcie Newelskim, przywilejem na mostownictwo Smoleńskie, attestacyą IW-go Gąsiewskiego woiewody Smoleńskiego dla maszerowania z chorągwią stokonną dla obrony zamku Smoleńskiego, wszystkie pod r. 1631, rozdziałek maiętności Zaranowa, Zchałowa, Lubaczewa y innych między bracią 1637, na którym pieczęć herbu Kościesza wyraźnie prezentuie się, zapis na 30 włók gruntu, w maiętności Psowie 1637, list dworzański podawczy, za konsensem krolewskim włok 30 gruntu w maiętności Psowie 1646, dekret oczewisty sądów zadwornych assessorskich 1647, którym król Władysław IV przy dobrach ich wieczystych Sobaczewie, Kozłowiczach y innych wiecznością zachował, list testimonialny od komisarzow króla Władysława IV na rozgraniczenie xięstwa Litewskiego z państwem Rossyiskim w r. 1648 naznaczonych, rekomenduiący łasce królewskiey Jerzego Łuskinę za usługi dla Rzpltey czasu teyże komissyi, dział maiętności Zaranowa między bracią 1648, tegoż roku zapis ugodliwy między temiż; 4-go pokolenia probuie testament oyca 1653, przywileie króla Jana Kazimierza 1656, konfirmuiące na wieczność 30 włok gruntu w Smoleńskim w stanie Iwańkowskim nad rzeką Moszną, włók 30 w trakcie Newelskim w stanie Puszewskim, włok 15 w stanie Czasbowskim, włók 30 gruntu Psowo nazwane za Krasnym borem, przywilejami nadane, za ktoremi y dotąd w possessij nastempcy zostaią, dział wieczysty między matką y synami 1667, pod tąż datą zrzeczny zapis od siostry braci dany, zapis zastawny na folwark Hutorowszczyznę od synow matce 1668, dzielczy zapis między bracią 1669, dekret sądów komissarskich 1671, którym summę za dobra do Smoleńska odeszłe dyspartymentować nakazano, oraz przywilejem krola Jana Kazimierza na wieś Wiereyki od starostwa Uciańskiego y dalszemi wielo dokumentami, działami, testamentami, procederami, prawami y zapisami różnych maiętności aż do roku 1694

dowodzili, z których pomienionych dokumentow y 5-te pokolenie dość jaśnie wyprobowano, iednak na większy onych dowod świadczą: dział wszystkich maiętności 1699 y dalsze nabycia dóbr w powiecie Orszańskim y woiewodztwie Witebskim, które w 6-ym y 7-mym pokoleniu nastempcy possyduiąc, progeneracij swoiey testamentami, działami y różnymi między sobą zaszłymi transakcyami wyprobowali. Ktore sąd ziemski prowincyi Witebskiey do 8-go pokolenia okazane przeyrzawszy, a gruntowne dowody zacności tej familij przez dawność possessij y zaszczyt wysokiemi honorami uważywszy, przy wszelkich prawach wolnościach, y dostoieństwach ślacheckich całe imie pomienionych WWIpp. Łuskinow zachował y na zawsze godne bydź uznał y przyświadczył.

Mackiewiczowie herbu Machwicz, to iest maur, w ręku iednym łuk w drugim saydak z strzałami trzymaiący, w różowym polu, na hełmie pół maura bez rąk w kołpaku, okazuiąc dowód rodowitości ślacheckiey od Michała Mackiewicza maiącego w prowincij Witebskiey w maiętności Ostrowiszczach y Pohościszczach possessią, o ktorey prawo wieczyste, intromissia y wizia woźnego w dacie 1669 świadczą; o synach onego jako y dalszey progeneracij daią wiadomość dział między bracią 1675, proceder w sądach kapturowych z W. Lubeckim 1696, zrzeczenie 1702, oraz kwity opłacanych podatkow z gruntu w Pohościszczach na skarb rzeczypospołitey dowodzące progeneracij, do 4-go pokolenia oną niekwestyowanie okazali. Na fundamencie takowych probacij y dowodow sąd ziemski pro-

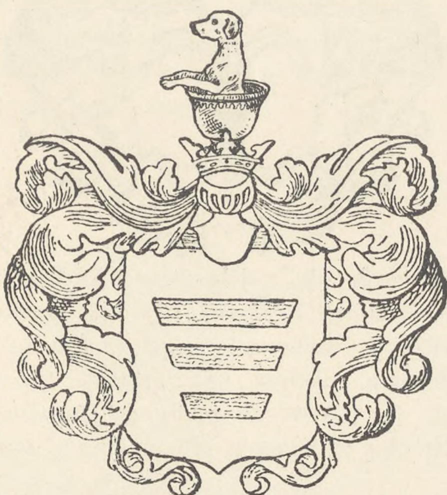
wincij Witebskiey familią wywodzących się iako dotąd bez żadney objekcij prerogatywą ślachecką zaszczycaiącą się w tymże stanie zachował.

Malinowscy herbu Pobóg, podkowa z krzyżem w polu błękitnym, nad hełmem chart z korony wyskakuiący do połowy, w obróży z smyczą. Familia według opisania Niesieckiego tom III, fol. 217, na dwa dzieli się domy, iedni herbu Ślepowron z woiewodztwa Lubelskiege przenieśli się w powiat Rzeczycki, z których dopiero urzędnicy powiatu Rzeczyckiego, drudzy herbu Pobog piszą się z Kalnicy y Malinowa Malinowscy, osiadłość swoię w woiewodztwie Podlaskim Jan, Michał, Seweryn, Adam 1632, w Sędomirskim, w powiecie Radomskim maiący, z ktorey przodek wywodzących się Stefan Malinowski sędzia Radomski, jakoteż synowie stolnik Podlaski y krayczy Drohicki y dalsi dla zaginięcia dokumentów podczas wielkiey konflagraty miasta Petersbourga w r. 1760 przy teraz wywodzącym się będących, nie są probowani; atoli w dowod 3-go pokolenia, jakoto Jana Malinowskiego porucznika woysk Litewskich y innych possessie swoie w woiewodztwie Nowogrodzkim w powiatach Pińskim y Wiłkomirskim maiących, poświadczaią regestr spraw w attencyą do trybunału oddanych 1726, process w grodzie Mińskim na IMc. Szteynowę1727, proceder z Ipanami Szylingami 1728, prawo zastawne na maiętność Gierniki od JOO. xiążąt Radziwiłłów 1733, prawo arendowne maiętności Nowosiołek w Słonimskim 1745, kwitacya z teyże tenuty 1746; w 4-tym stopniu bracia stryieczni probuią się possessią w ziemi Drohickiey oraz assekuracyą między bracią 1741, procederem o dworek w Warszawie 1773, approbatą krola IMści Polskiego Augusta III y possessią tegoż dworku, z ktorego pokolenia Ip. Antoni Malinowski primier major woysk koronnych regimentu Elbląskiego abszytowawszy się od tegoż regimentu dostał się do dworu Petersburskiego, gdzie dawszy nienagannych swych usług dowody, zaszczyconym został

ekonomiczną starostwa Uświatskiego dyspozycią, ktory z synami y synowcami swoiemi do 5-go wywodząc się pokolenia, o nienaganney rodowitości ślacheckiey dał świadectwo. Na tym fundamencie sąd ziemski niedysputowaną w urodzeniu ślacheckim familią, w tymże stanie ślacheckich prerogatyw zachował.

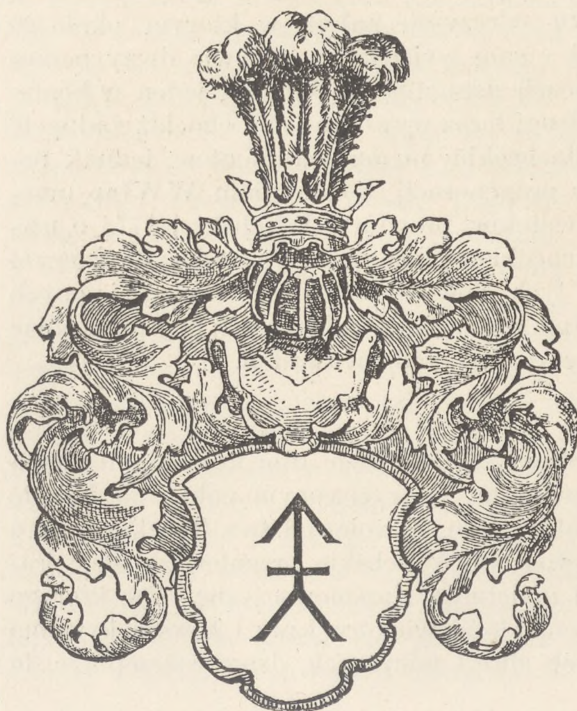
Manuwirowie herbu Korczak: trzy wręby nierówne w czerwonym polu, na hełmie nad koroną pół psa w czaszy. Jakub Manuwir z dawna possessionat xięstwa Żmuydzkiego, przenioslszy się w woiewodztwo Mińskie, wziął prawem zastawnym maiętność Hruzdów, ktorego nastempcy ustompiwszy z possessij takowey maiętności, w 3-cim pokoleniu ociec wywodzących się Ignacy Manuwir, przyiachał w prowincyą Witebską, dworek w mieście Witebsku wieczyście nabył, w ktorym około 20 lat mieszkaiąc, przedał y sam wyiechal, a synowie dway porzuceni, po różnych mieyscach usługami się bawiąc, jeden w konfederacyi zabity został, drugi teraz wywodząc się, chociaż żadnych' w dowod rodowitości ślacheckiey niema dokumentow, iednak ponieważ metryka 1753 o progeneracij, testimonium WWIpp urzędnikow, ślachty y obywatelow prowincij Witebskiej 1775 o nienaganney reputacij ślacheckiego honoru przyświadczyły, zaczym sąd ziemski w mocy tych dowodow według ważności onych familią pomienionych Ipp Manuwirow do wywodu przypuszczaiąc w tymże stanie, jak zostawali dotąd, utwierdził.

Maronowie herbu Gozdawa, to iest dwie lilie korzeniami z sobą spoione, związane, w czerwonym polu; na hełmie pawie pióra, na nich takież lilie. Z woiewodztwa Trockiego Jan Bohdan Maron w woiewodztwo Witebskie przenioslszy się, prawem wieczystym nabył maiętność Haponowszczyznę 1706, ktorego dway synowie ieden w młodości wieku w kray Litewski kryiomo wyiachawszy, po różnych służył mieyscach, drugi wstempuiąc do

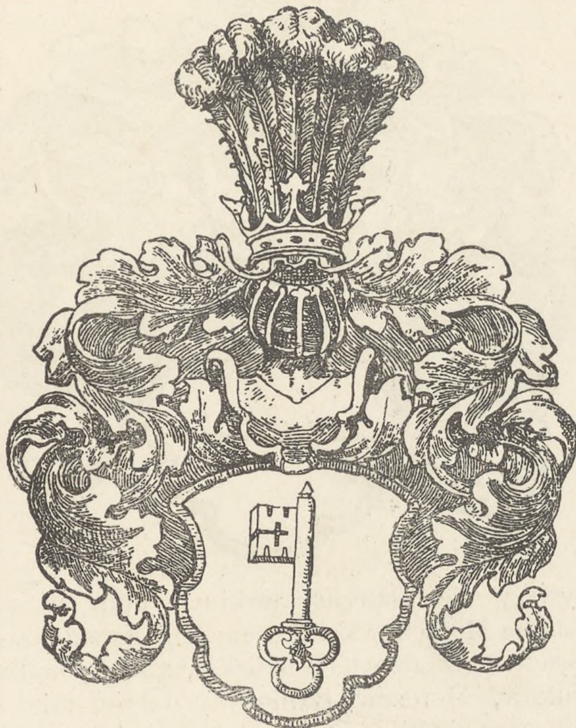

Zakonu, zbył ową maiętność Haponowszczyznę mimo równego aktora brata swego Ipp. Roszkowskim 1733, na reszte ow zaginiony osiadłszy znowu przy dawności imiennikow swoich w woiewodztwie Trockim miał synów 3, dopiero w 3-im wywodzących się pokoleniu. Czego probowali świadectwem metryki z xiąg plebanij Trockiey 1774, plenipotencią od braci bratu do dochodzenia sukcessij po oycu 1774, testimonium sepultury oyca wywodzących się z klasztoru IXX. Rochitow Wileńskich 1774, dwa testimonia 1775 od szlachty possessionatow woiewodztwa Witebskiego, wyświadczaiące należytą od pomienionego dziada procedencyą. Jakoż sąd ziemski prowincij Witebskiey przychilaiąc się do takowych probacij, familią nienaganną rodowitością ślachecką szczycącą się w tymże stanie zostawił.

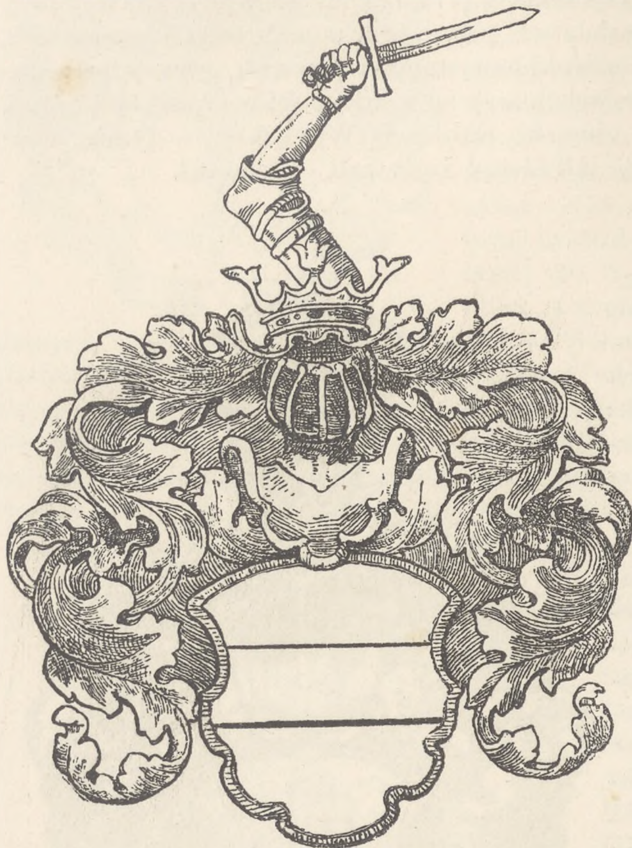
Menżyńscy herbu Kościesza: strzała rozdarta z krzyżem w polu czerwonym, na hełmie 3 pióra strusie. Baltazar Mężyński przybywszy z Litwy a ożeniwszy się z Ipanną Łuskinianką, nabył wiecznością dobra Lubaczew y inne w tuteyszey prowincij Witebskiey, którego syn maiętność oycowską przedał WIpanu Łuskinie horodniczemu Witebskiemu, przy

zbyciu ktorey wszelkie dokumenta, sprawy temuż wielmożnemu Ip. Łuskinie oddał. Których nastempcy w 3-im y 4-tym pokoleniu szlacheckiey używaiąc wolności, różne miewali possessie y dotąd przy niektórych zostaią. W dowód zaś rodowitości ślachectwa y progeneracij pokładali metrykę urodzenia 1757, testimonium od ślachty prowincij Witebskie y 1774, iż wtey prowincij pierwey przy znacznych oddawna dobrach, potym przy pomnieyszych possessiach, zawsze równych ślacheckiemu stanowi używali praw y prerogatyw. Na tych dowodach iako y na wiadomości possessij tychto Ipp. Menżyńskich, sąd ziemski prowincij Witebskiey w tymże charakterze y honorze, jak dotąd zostawali, zachował.

Michałowscy podług nadania królow Polskich herbu Jasieńczyk: klucz żółty w niebieskiem polu, na hełmie 5 piór strusich, wywodząc rodowitość swą ślachecką od Woyciecha Jasieńczyka Michałowskiego, maiącego dobra Ostrowiec, Puklewo, Putno w powiecie Osmianskim okazywali, iż synowie onego w honorze podsędkowstwa y pisarstwa zostaiący, z pomienionych maiętności opłacali podatki, na co w dacie 1579, 1582 produkowali kwity; o 3-im świadczy dowodnie prawo wieczyste na połowę maiętności Intrupie nazwaney 1593, intromissia na tęż maiętność 1596, kwity poborowe 1602, 1606, o 4-tym testament 1604, o 5-tym testament 1679, o 6-tym pokoleniu także testament 1719, o 7-mym testament 1760, nakoniec

w tymże pokoleniu przybyły w woiewództwo Witebskie, a w 8-ym z synami wywodząc się, różne kontraktami possyduie dobra; ktorey familij wywod tak co do procedencij, iako y urodzenia będąc nienagannym, w wszelkich prerogatywach stanu ślacheckiego sąd ziemski prowincij Witebskiey onąż zachował.

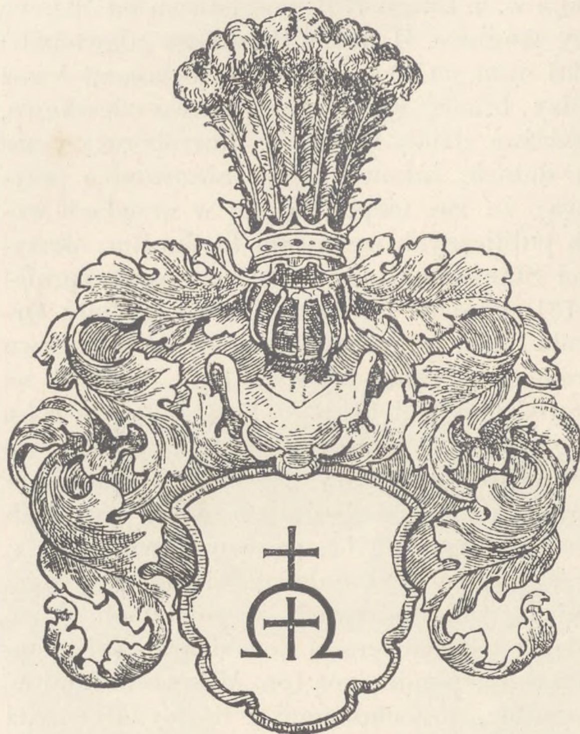

Mikoszowie herbu Kotwic, to iest na tarczy w polu białym pole na kształt rzeki czerwone, na hełmie ręka z mieczem zbroyna, iak do cięcia uniesiona stawaiąc do wywodu rodowitości ślacheckiego urodzenia, y okazuiąc znaczność po różnych woiewodztwach y powiatach possessij, probowali, iż Piotr Władysławowicz Mikosza, woiewodzianin Smoleński, pozbywszy się podczas rewolucij dóbr w tymże woiewodztwie, w stanie Małachowskim będących, Kuznietowa y innych, przeniosł się w woiewodztwo Witebskie, gdzie ponabywawszy maiętności Drukow, Morozow, Raniony y dalsze, miał syna Karola, o ktorych sprawiedliwey progeneracij świadczy dekret oczewisty ziemski Witebski 1677, instrukcia na seym Grodzieński posłom do woiewodztwa Witebskiego 1687, ażeby za tymże Karolem instancionowali do krola o nagrodę tak za dobra w Smoleńskim odeszłe y niewolę Krymską, iako y za znakomitą usługę w woysku z chorągwią, oraz kwity z poborow skarbowych obywatelom dawane 1672, 1686, instrukcya na seym elekcijny 1697, zbycie niektórych maiętności prawem wieczystym 1701 probowały to pokolenie; w 4-tym zaś pozwem autentycznym 1693, prawem kupnym

maiętności Szklajow Tatarskich, inwentarzem 1718; w dalszy też dowod kwity obywatelom dawane z poborow od 1703 do 1714 roku, assygnacye na opłacenie z tychże poborow żołdu żołnierskiego od JW-go hetmana w. x. Littgo 1707, poselstwem na elekcyę y podpisaniem do niey Augusta II króla Polskiego dowodzili; w 5-tym pokoleniu dział oyca na 10 synów 1718, testament tegoż 1725; dalsze zaś między bracią konwencye, prawa wlewkowe, zrzeczne, darowne, przedażne, działy wieczyste, korroboracye, nabycie dóbr w różnych datach, takowe zapisy niezawodną przyświadczyły progeneracyą; że zaś nieprzerwanie w urzędach woiewodztwa, w usługach publicznych zostawała ta familia, okazywali patent króla IMści Stanisława Leszczyńskiego na zaciągnienie chorągwi letkiey 1731, kredens na dworzańswo powiatu Orszańskiego 1732, list króla IMści Augusta III na podanie woytostwa Lemnickiego 1738, kredens na rotmistrzostwo 1748, kredens na sędzstwo grodzkie woiewodztwa Witebskiego 1753, w tymże roku kredens na sędzstwo pograniczne, tegoż roku instrukcya na seym elekcyiny Stanisława Augusta, przywiley na sędzstwo ziemskie 1768, w 6-tym wywodzących się pokoleniu przywiley na rotmistrzowstwo 1764, na strażnikowstwo 1765, na woyskowstwo w. x. Litt. wyświadczaią. Które to probacye o dawności possessij w różnych xięstwa Litewskiego woiewodztwach y powiatach, o zaszczycie honorów y należytey progeneracij dowodzące, sąd ziemski Witebski rozstrząsnąwszy, pomienioną Ipp. Mikoszow familią, godną wszelkich prerogatyw, praeeminencij y dostoyności bydź uznał y przyświadczył.

Milkiewiczów familia w woiewodztwie Kijowskim y Czerniechowskim z dawna dobra possessie za dzieła rycerskie przeciwko Krzyżakom od Władysława Jagiełły króla Polskiego koło roku 1400 nadane, maiąca, albowiem przodek IchMciów Milkiewicz, gdy w żwawey utarczce chorągiew mężnie od nieprzyiaciela odebrał, w ktorey drzewco chociaż w pół przestrzelono, z tryumfem iednak oną odniósł królowi, w nadgrodę tey dzielności od króla herbem Lubicz, to iest podkowa z krzyżami, nad hełmem pół chorągwi złamaney, był zaszczycony. Z ktorey familij pośledniey po odpadnięniu od rzpltey Polskiey Kijowa, Czerniechowa y innych woiewodztw, Zacharyasz Milkiewicz z miłości ku oyczyźnie opuściwszy znaczne dobra w tych woiewodztwach, przeniosł się w woiewodztwo Trockie y w trakcie Zapuszczańskim przy granicy Pruskiey nabył dobra Klesz-

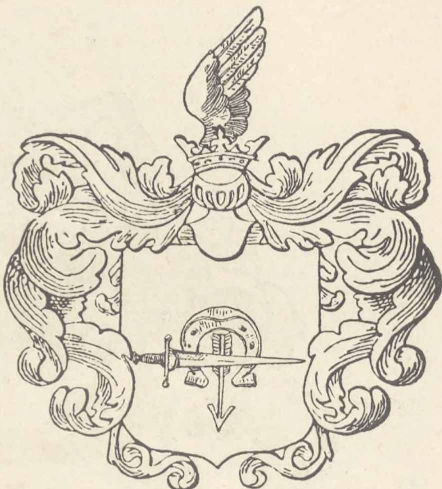
kowle y inne, którego synow podczas rewolucij woysko Pruskie zrabowawszy, wszystkie dokumenta zatracił. O co iednak process 1661 przez Ipana Mikołaja Milkiewicza podstarościego Poszyrwińskiego w magdeburij Wierzbołowskiey zaniesiony; w 3-im pokoleniu świadczy list 1664, manifest 1683 w grodzie grodzieńskim o wykradzenie szkatuły z dokumentami y papierami, a mianowicie przywileje na wieś Ługiele, z ktoregoto manifestu possessia maiętności Kleszkowla w Trockim a Ługiele w Grodzieńskim dostatecznie okazuie się. Dekret trybunalski 1686, prawo przedażne 1691 na wieś Ługiele w 4-tym stopniu nastempcow

już w woiewodztwie Witebskim possessionatow poświadcza. List prywatny oyca do syna pisany 1702, zapis sumowny żenie swey 1711, assekuracya 1719, prawa wieczyste na maiętność Nieporoty y Judzino 1727, 1730, 1737, 1740, 1740 (s); w 5-tym kwitacya od woiewodztwa Witebskiego z funkcij komissarskiey 1740, testament 1744, substancyą synom dysponuiący, kredens na sędzstwo pograniczne 1753, innych też w powiecie Orszańskim y woiewodztwie Mścisławskim poświadcza possessia dotąd trwaiąca; w 6-tym pokoleniu dziedzicząc po antecessorach pomienione maiętności, w zaszczyt urzędow y honorow okazywali przywiley na łowiectwo woiewodztwa Witebskiego od nayiaśnieyszego króla Stanisława Augusta 1766, inni też przy rodzicach mieszkaiąc nienaganne rodowitości swey ślacheckiey y urodzenia okazali dowody. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey na fundamencie takowych y dokumentów, pomienionę Ipp. Milkiewiczow zdawna

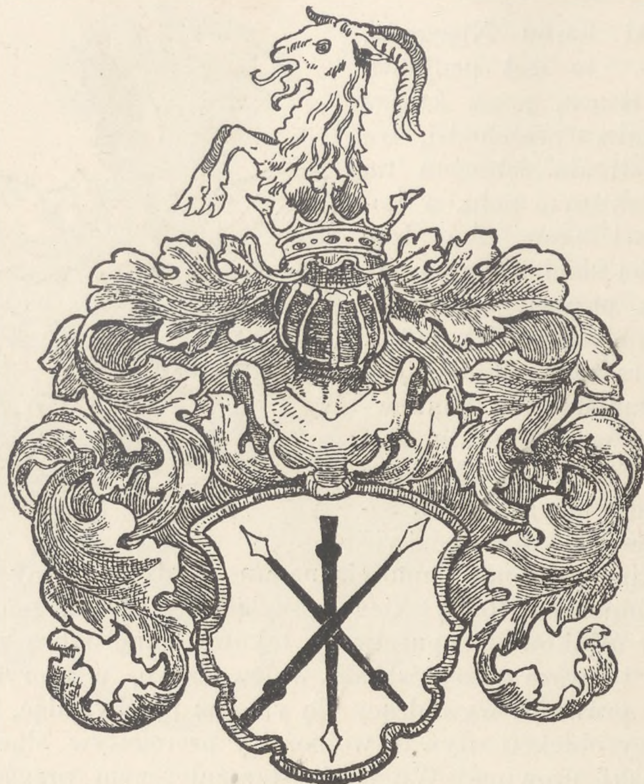
ślacheckiemi prerogatywami zaszczyconą familią, w teyże trwałości stanu ślacheckiego na zawsze zachowałł.

Minkowski herbu Niezgoda, to iest podkowa na dół wisząca, przez ktorey srzodek miecz przechodzi, we srzodku strzała żelezcem na dół, w błękitnym polu, w koronie pawi ogon, dowodząc rodowitości ślachectwa swego, stawal z przywilejem króla IMści WładysławaIV r. 163... (s) w Warszawie, dla mężnych zasług Stanisławowi Minkowskiemu na wsie Maszkin, Kopytowo, Fiedorowo, Marowo y inne, 60 włok gruntu w sobie maiące, w woiewodztwie Smoleńskim położone, lennością nadane; gdy zaś kray Smoleński do imperium Rossyiskiego przyłączony został, pomieniony Stanisław Minkowski opuściwszy takowe lenne dobra sobie nadane, w tuteysze przeniósł się woiewodztwo, w ktorym woiewodztwie prawnuk wywodzący się y teraz przebywaiąc, iż dotąd bez żadney obiekcij używał wolności y prerogatyw ślacheckich, sąd ziemski prowincij Witebskiey teraznieyszym przyświadczył wyrokiem.

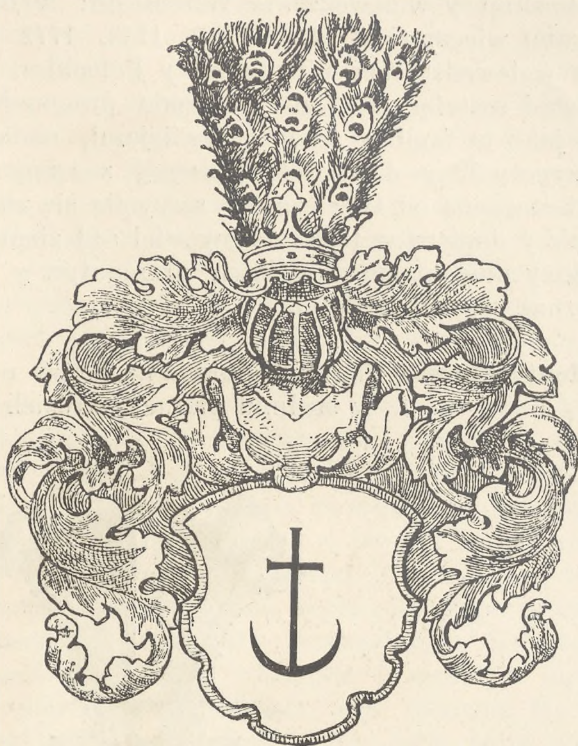
Misiewiczowie herbu Jelita, to iest trzy kopie złożone w czerwonym polu, nad hełmem pół kozła wyskakuiącego z korony, familia w xięstwie Żmuydzkim kwitnąca, jako świadczy Niesiecki tom III, fol. 272. Krzysztof sędzia na trybunał 1621, z ktorey familij Jerzy Adamowicz Misiewicz przy małey substancij po oycu swym pozostałey, tentuiąc dalszey krescytywy, przyiął służbę u IW-o Dunina starosty Zahorańskiego, z którym na Białą Ruś w roku 1715 zaiachawszy y ożeniwszy się z patryotką teyże prowincij, wziął w posagu wieczyście część maiętności Markowszczyzny; których nastempcy w 4-tym pokoleniu wywodzący się, progeneracij swoiey probowali metryką chrztu 1768, urodzenia ślacheckiego testimonialnymi pismami

1774, jednym od IMp. Franciszka Szlachty patryoty prowincij Witebskiey, którym świadczy, iż czasu służby przy skarbie w. x. Litewskiego, na komorze Jurborskiey kolegował z Ipanem

Misiewiczem, bliskim krewnym tuteyszych Ipp. Misiewiczow, y że sam był w domu onych na Żmuydzi w parafij Żołkiewskiey, y że są godną ślachtą; drugie od urzędnikow y ślachty prowincij Witebskiey za prawdziwą wyznaiące ślachtę, oraz iż dziad y ociec wywodzących się zpokrewnieni będąc z rodowitą w tuteyszey prowincij szlachtą, mieli rożne possessie y dotąd przy onych nastempcy zostaiąc, są właściwie pochodzący z powyższych przodkow, ktorych wywod jak iest niedysputowany, tak przyzwoite dowodom swoim odebrał u sądu przyświadczenie y uznanie ślacheckiey rodowitości.

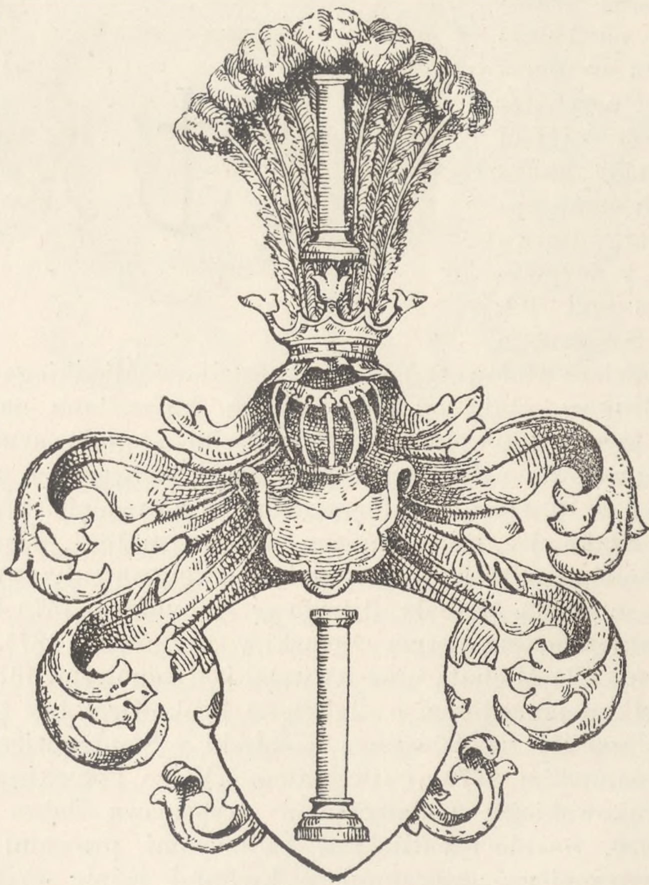
Mohuczowie herbu Szeliga, to iest xiężyc w górę rogami, we środku krzyż kawalerski w czerwonym polu, na hełmie pawi ogon, dowodzac urodzenia ślacheckiego possessij

dóbr ziemskich y nadań królewskich, probowali od Siemiona Mohuczego, maiącego dobra w powiecie Orszańskim Borzdziły, ktorego syna Klementego poświadcza possessia maiętności Brakowca, między dobrami ekonomicznemi Mohylowskiemi, oraz prawo wieczyste na 3 służby gruntu w Borzdziełach, przywilejem krola IMści Stefana 1582 nabycie owych służb approbowane, prawo zastawne y dożywotnie 1596 od IO. kniazia Szczęsnego Jarosławowicza Hołowczyńskiego, kasztellana Minskiego na maiętność Brukow, oblig od tego IWielm. kasztellana na summę 200 kop groszy Litewskich 1622, w 3-cim stopniu synow Klementego probowano dekretem sądow IKM. zadwornych assessorskich 1652 z Ip. Gazubą o bezprawne wyprawienie przywileju na dobra Brakowiec, także prawem zastawnym 1647, wianownym 1664, testamentem 1653, 4-go stopnia pozwem autentycznym 1668, przywilejem króla Michała dzierżawę Kobylacką 1670 konferuiącym, dekretem oczewistym ziemskim Orszańskim 1671, listem zaręcznym króla Michała oraz kwitami podymnowemi 1671 y dalszym wielkim procederem o maiętność Brakowiec, tak też przywilejem Jana III na dzierżawę Kokoszki y Slepietowicze w powiecie Słonimskim 1679, uniwersałem IW-go Potockiego woiewody Krakowskiego, podaiącym w dyspozycyą dobra Brakow y inne 1690, rownie też działami kwitacyami, prawami wieczystemi, zrzeczeniem, abjuratami y kwitami jaśnie do 5-go pokolenia dowiedli, ktorego też probowano testamentem 1704 y possessiami różnych maiętności w powiatach Orszańskim, Sło-

nimskim y woiewodztwie Witebskim; w 6-tym pokoleniu prawami wieczystemi 1718, 1755, 1759, 1772 nabytych maiętności w woiewodztwach Witebskim y Połockim, w ktorych possessij dotąd zostaiąc, do 7-go pokolenia progeneracyą istotną okazali; a jako ta familia wielo przywilejami, nadaniami za usługi rzeczypospolitey dawnością possessij znacznych będąc wsławiona, nienaganną od tylu czasow szczyciła się rodowitością ślachecką, tak y dopiero w teyże dostoyności sąd ziemski prowincij Witebskiey umacniaiąc, wszelkich prerogatyw y wolności godną bydź uznał y przyświadczył.

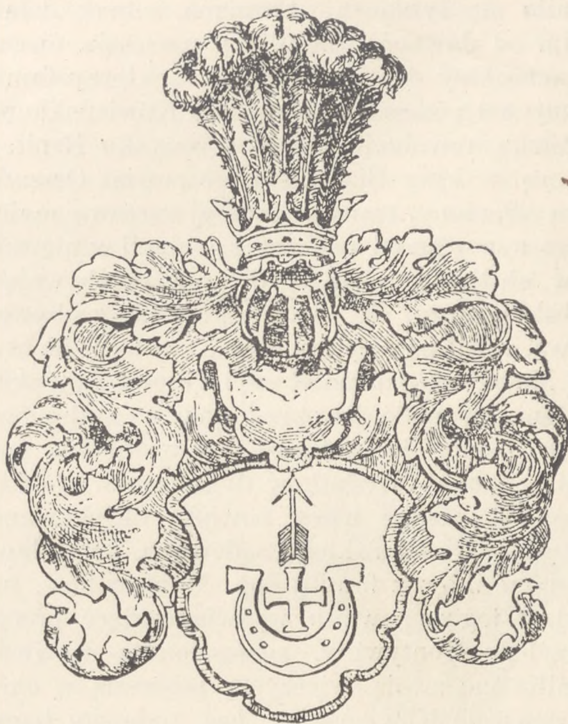
Montywiłłowie herbu Kolumna na tarczy niebieskiey, na hełmie w siedmiu piórach strusich także czerwona ko-

lumna. Ta familia początek swoy od prawnuka Palemonowego Montywiłły xiążęcia Litewskiego prowadząca, za czasem z upadaiącemi wieki z tak wielkiego domu chociaż w szczupłą sub-

stancij swoiey zamieniła się sytuacyą, trwaiąca iednak dotąd w powiecie Kowieńskim od dawności familia y possessia niezawodney rodowitości ślacheckiey daie świadectwo, z ktorey familij Jan Bazylewicz Montywił possessionat powiatu Kowieńskiego, czasu Szwedzkiey z Polską rewolucij służąc w woysku Rzpltey zciągnął na konsystencyą w kray Białoruski, w powiat Orszański, gdzie z patryotką ożeniony, trzymał po niej zastawą maiętność Kozubiec, ktorego syn wprzod podczas rewolucij w niewoli Rossyiskiey, potym w słźbie u różnych dworow przebywając, w woiewodztwo Witebskie dostał się, a ożeniwszy się z obywatelką tegoż woiewodztwa, wziął po niey maiętność zwaną Szlachty, a potym na attynencij Małyżynie od maiętności Tutowa mieszkaiąc, ma w 4-tym pokoleniu syna dopiero przy oycu wywodzącego się. Ktorzy w dowod urodzenia ślacheckiego trzy testimonia pod rokiem 1774 pokładali, iedno od urzędnikow dygnitarzow ślachty powiatu Kowieńskiego w grodzie tegoż powiatu aktykowane, drugie IW. Prozora starosty Kowieńskiego sądowego, kasztelana Wileńskiego, trzecie imienników z familij Ipp. Montywiłłow, tudzież sąsiedztwa szlachty tegoż powiatu wyświadczaiące procedencyą onych od Bazylego Montywiłły, possessionata Kowieńskiego, oraz iż ta familia ma swoią wieczystą possessią w okolicy Antogoniach, w powiecie Kowieńskim, iest rodowita tegoż powiatu szlachta y obywatele, nakoniec metryki dwie, iedna wywodzącego się, druga dziada onego z parafij Wandagoleńskiey wyięta. Na takowych tedy świadectwach autentycznych sprawiedliwych sąd ziemski przestaiąc, za rodowitą szlachtę wywodzącą się Ipp. Montywiłłow familią osądził.

Niebrzydowscy herbu Białynia: podkowa z krzyżem i strzałą w niebieskim polu, nad hełmem y koroną 5 piór strusich, od Jakóba z Niebrzyd Niebrzydowskiego, maiącego w Polszcze w woiewodztwie Mazowieckim, w ziemi Wizkiey familią y possessią, ktorego synow poświadcza testimonium autentyczne 1611 z grodu powiatu Wąsowskiego, dalszą zaś nieprzerwaną progeneracyą poświadczaią oblig od Ip. Gozdziewskiego 1644, drugi od IW. Słuszki woiewodzica Wendenskiego 1651, kwitacye od rotmistrza chorągiewnego 1651, dwa ordynanse rotmistrzowskie 1651, 1652, w tymże roku regestr chorągiewny towarzyszow w chorągwi służących, process 1695 o expulsią z dóbr Ostrożyc, w grodzie Mińskim zaniesiony y innemi tranzaktami y wieczystemi possessiami w prowincij Witebskiey probowali,

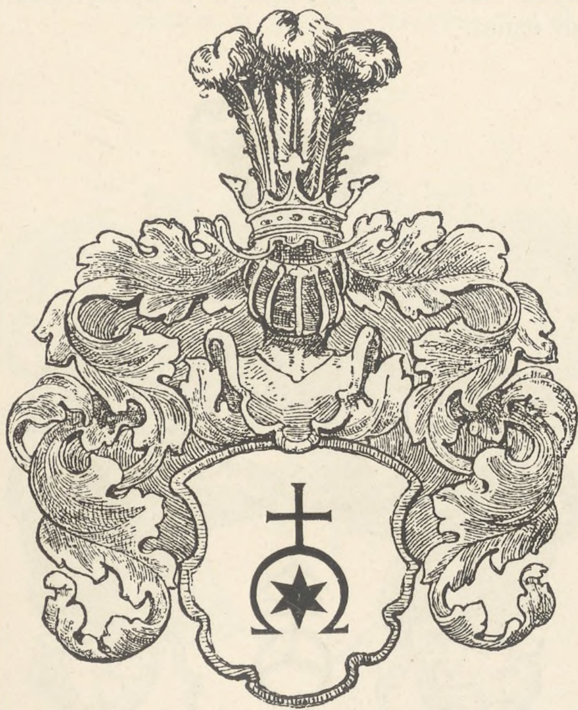

w ktorey y teraz zostaiąc do 7-o pokolenia wywod okazali. A iako wszelkich praw, wolności y prerogatyw ślacheckich między ziomkami tuteyszey prowincij bez żadney używali kontradykcij, tak y sąd ziemski w tymże stanie zachowuiąc, nienaganną rodowitość ślachecką imienia Ipp. Niebrzydowskich przyświadczył.

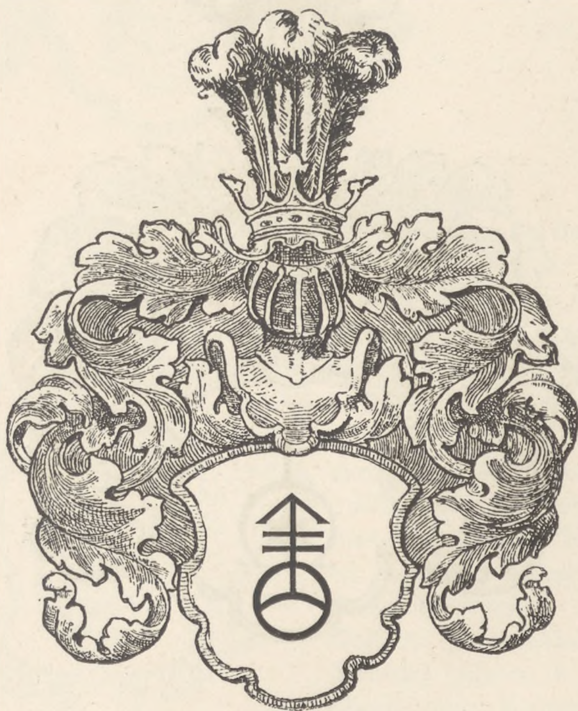
Niemirowie herbu Jastrzembiec na seymie Hrodelskim roku 1413 przyiętego: podkowa y krzyż kawalerski w błękitnym polu, na hełmie nad koroną iastrząb z skrzydłami do lotu wzniesionymi z dzwonkami. Ta familia, jako obszernie o niey pisze kronika Niesieckiego, od dawnych wiekow w Polszcze kwitnęła, od przodka Nagory przezwanego, potym Niemiry idąca, z ktorey Jan Chodkiewicz Karaczewski Niemira, maiąc possessią w woiewodztwie Nowogrodzkim, iako świadczy prawo wieczyste 1525, ktorego syn Tomasz Niemira ziechawszy w woiewodztwo Witeb-

skie, ożenił się z Ester Kossowowną, po ktorey prawem darownym 1627 dostal maiętność Nieporoty. W dalszey od onego procedencij okazywali zapis 1647, abjuratę maiętności Połużyna w woiewodztwie Nowogrodzkim 1650, prawo od teyże Estery Kossowowny synom swoim na maiętność Nieporoty 1676, zrzeczenie od szwagra z maiętności Nieporot 1686 y dalszemi dokumentami, kwitami do 6-go pokolenia wywiedli się, a nieprzerwaną dotąd possessią dóbr ziemskich o rodowitości ślacheckiey upewnili. Podług których dostatecznie okazanych probacij sąd ziemski prowincij Witebskiey tychże IchM. panow Karaczewskich Niemirow za ślachtę rodowitą y wszelkich prerogatyw dostoyną uznał y decydował.

Nowaccy herbu Lubicz, to iest podkowa z gwiazdą y krzyżem w błękitnym polu, na hełmie 3 pióra strusie, od Jakuba Kazimierza Nowackiego, podczaszego Rzeczyckiego z Pol-

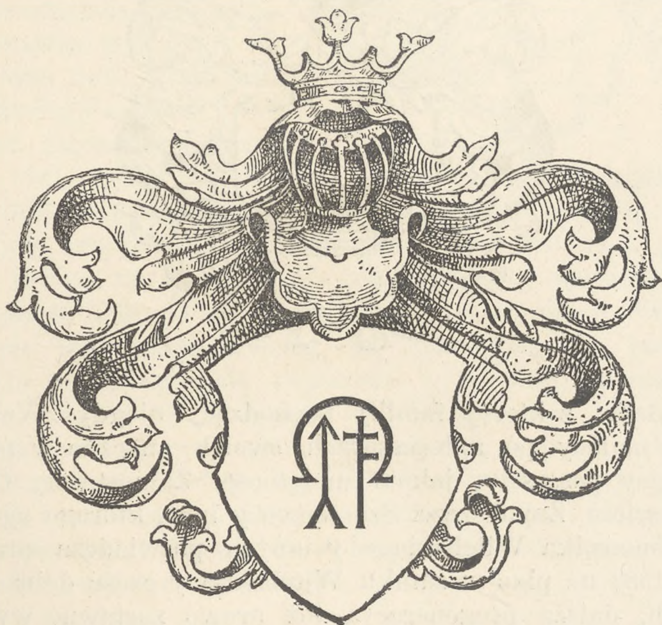
skiey, z powiatu Zytomirskiego w ten kray przybyłego, ktoremu jako przez się y przez przodkow swoich w oyczyźnie zasłużonemu, król IMści Polski Jan Kazimierz przywilejem 1664 nadał lenne dobra Dzwoniec w powiecie Rzeczyckim, ktorego syn Ignacy Nowacki, sędzia ziemski Witebski, ożeniwszy się z Łukomską, sędzianką ziemską Witebską, wziął po niej znaczne dobra, iakoto Wymno w Witebskim, a sam nabył Bielicę y Ullanowiwicze w powiecie Orszańskim od IWW. Sapiehow, które dobra w czasie, iż między nastempcami podzielone zostały, świadczą działy między bracią, prawa wieczyste 1735, dekreta ziemskie Witebskie 1766 y dalsze dowody do 5-go pokolenia wywod istotnie okazały. Na ktorych sąd ziemski prowincij Witebskiey probacyach, iako y na własnem przeświadczeniu o dostoyności tey familij polegaiąc, za ślachtę dobrze urodzoną, possessiami dóbr ziemskich wieczystych y urzędami ziemskimi grodowemi zaszczyconą, a zatym wszelkich prerogatyw y dostoyności ślacheckich godnych być uznał.

Oleszkowscy herbu Okuń: świat w niebieskim kolorze, na którym strzała z dwiema krzyżami w czerwonym

polu, na hełmie trzy pióra strusie, od Floryana Oleszki Oleszkowskiego, woyskiego powiatu Włodzimirskiego y sekretarza krolewskiego około roku 1609-go podług kroniki Niesieckiego, ktorego synow poświadczaią dwa prawa wieczysto ugodliwe z Ip. Józefem Żabą 1674, 1691; dalszey progeneracyi, jakoto w 3-im, 4-tym y 5-tym stopniu dowodzą kwity poborowe opłacanych podatków z maiętności Kobiszcz w woiewodztwie Witebskim, listy ugodliwe, prawa wieczysto przedażne 1734, 1744 na maiętność Zabołocie Ip. Hieronimowi Żabie, testament 1732, metryki 1733, w 6-tym zaś pokoleniu wywodzący się ponieważ od swoich przodkow wolnością szlachecką, iako dokumenta wyznawaią, zaszczycali się, zaczym sąd ziemski z całą familią pominionych Ipp. Oleszkowskich w tymże stanie ślacheckim zachował y utwierdził.

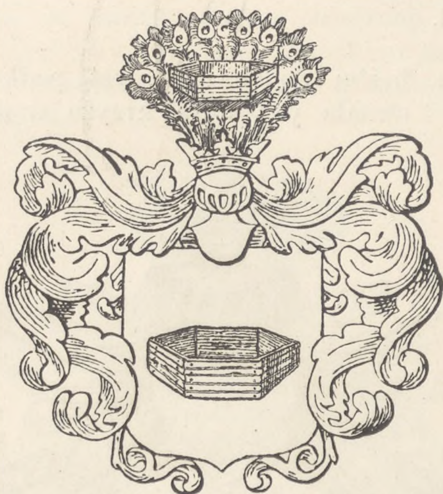
Onackiewiczowie herbu Jacyna, to iest podkowa, w której strzała y półtora krzyża w niebieskim polu,

prezentuiąc rodowitość imienia swego ślacheckiego od Mikołaja Onackiewicza szlachcica y obywatela prowincij Witebskiey, maiącego dziedziczną w teyże prowincij possessią maiętności Onaszkiewicz, dowodził tego prawem wieczystym 1583, oraz nabyciem służby gruntu Wiazemska od IOxcia Sanguszki, ktorego synow

jako y wnukow poświadcza dział wieczysty 1597. Dalszey zaś procedencij, iakoteż trwałości aż dotąd dóbr ziemskich dziedzicznych possessij, ponieważ rożnemi wielodokumentami do 8-go pokolenia istotnie wyprobowali, zaczem sąd ziemski Witebski pomienionych Ipp. Onackiewiczow przez niemały przeciąg wiekow w prowincij Witebskiey nienagannie swobod, wolności y prerogatyw ślacheckich używaiących, za rodowitą uznał szlachtę y utwierdził.

Osipowscy herbu Łodzia o czterech deskach, nakształt barki w czerwonym polu, w hełmie pawie pióra, a w nich

takaż łodzia; z ktorey familij pochodzący niegdyś Wasili Osipowski, maiący po antecessorach swoich znaczne w prowincij Witebskiey possessie, jakoto maiętności Zamostocze, Czernicę, Koledziewicze, Zaymiszcze, Szacinowo y inne, ktorego synow Jarosza komornika Witebskiego y innych poświadcza prawo zastawne 1589 na plac w zamku Witebskim y część dóbr z działu dostałych, dalszą progeneracyą toż prawo zastawne wyż wspomnione y drugie pod rokiem 1598, prawo zrzeczne 1600, testament 1601, na dalsze dowody prawo przedażne 1728 na maiętność Zamostocze, prawa wieczysto przedażne 1746, 1757 prezentowali; takowemi dosyć dowodnemi probacyami do 7-go pokolenia dostatecznie wywiedli się. Jakoż sąd ziemski prowincij Witebskiey dowody tak ślacheckiego imienia, jakoteż nienaganney progene-

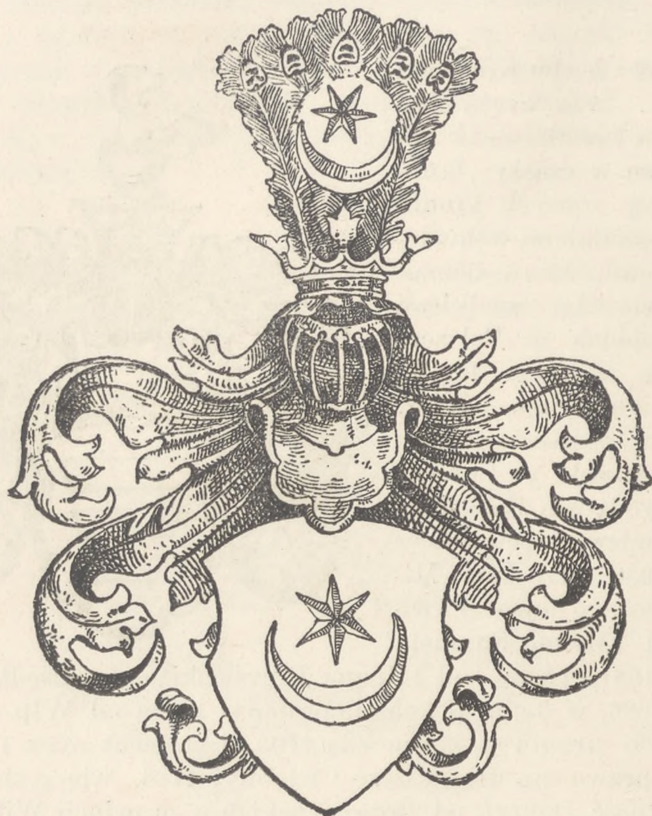
racij okazane, przeyrzawszy, familią wywodzących się Ipp. Osipowskich w temże stanie ślacheckim zachował y utwierdził.

Ostrowscy herbu Korczak: trzy wręby nierówne, na hełmie nad koroną pół psa w czaszy; familia według różnych kronik wielo wspaniałemi wsławiona dziełami, ktora iednak y do dziś dni wielkiemi iest ozdobiona w Polszcze honorami. Z teyże familij niektory z nastempcow Piotr Ostrowski, possessionat maiętności Horek y Lubicza w woiewodztwie Połockim, jako świadczy pozew autentyczny 1686 miał syna Mikołaja, ktorego dowodzi kwitacya od IMpana Samuela Rahozy 1681, pozew od IMpana Przysieckiego, podsędka Połockiego 1686, w 3-cim pokoleniu probuią: karta od WIp. Łuskiny na arendę gruntu w Zaranowie 1705, testament oyca 1725, zastawne prawo na uroczyszcze Cielętniki 1726, wieczyste prawa na maiętność Dobryń od Browczyńskich w prowincij Witebskiey, z ktorych maiętności chociaż się nastempcy w tym, jako y w 4-ym wywodzący się pokoleniu wyprzedali, jednak na zastawney maiętności Staykach Stachorszczyźnie jako szlachta mieszkaią, podług przyświadczaiących o tym praw y dowodow autentycznych o dawney tego imienia w tuteyszey prowincij possessij; na ktorey sąd ziemski probacyach dość maiąc, wywodzących się Ipp. Ostrowskich w przyzwoitey rodowitości ślacheckiego stanu na zawsze umocnił.

Pawłoscy herbu Leliwa: xiężyc iak na nowiu z gwiazdą w błękitnym polu, na hełmie pawi ogon, na nim takiż xiężyc, od Michała Antoniego Pawłoskiego, maiącego possessią w woiewodztwie Witebskim, jako świadczy zapis wianowny 1666 żenie dany, ktorego synow przyznaie prawo wieczyste przedażne 1686 na maiętność Stanisławowicze, y zastawne 1712, 3-go y 4-go pokolenia

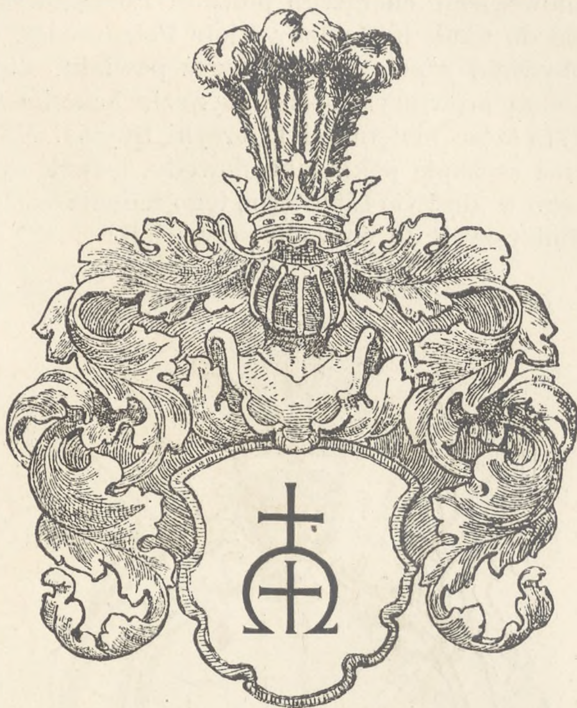
dowodzi zapis assekuracyiny 1729 przy zbyciu maiętności Stanisławowicz, 5-go pokolenia prawo wieczyste 1756, przy ktorym do

6 stopnia należyty wywód okazali, a rodowitości ślachectwa possessiami y przyświadczeniem wielogodney szlachty probuiąc, za aktualną szlachtę od sądu ziemskiego Witebskiego rekognoskowani y przy wszelkich prerogatywach y wolnościach ślacheckich zabezpieczeni zostali.

Papłońscy herbu Lubicz: podkowa z dwiema krzyżami w błękitnym polu, na hełmie trzy pióra strusie, od Jana Wilbatowicza Papłońskiego, podwoiewodzego Witebskiego, possessionata dóbr Nowosiołek, Białynicz, Doyhałowa y innych w prowincyi Witebskiey, iako świadczą list upominalny 1644, oblig 1670, zapis żenie 1671, mandat od Ip. Szapki 1688 do assessorij, ktorego synow dowodzi testament 1698, 3-go i 4-go pokolenia dowodzą assekuracya 1760, intromissia 1761, prawa zastawne 1765, 1766, process 1767, dekret grodu Orszańskiego w sprawie

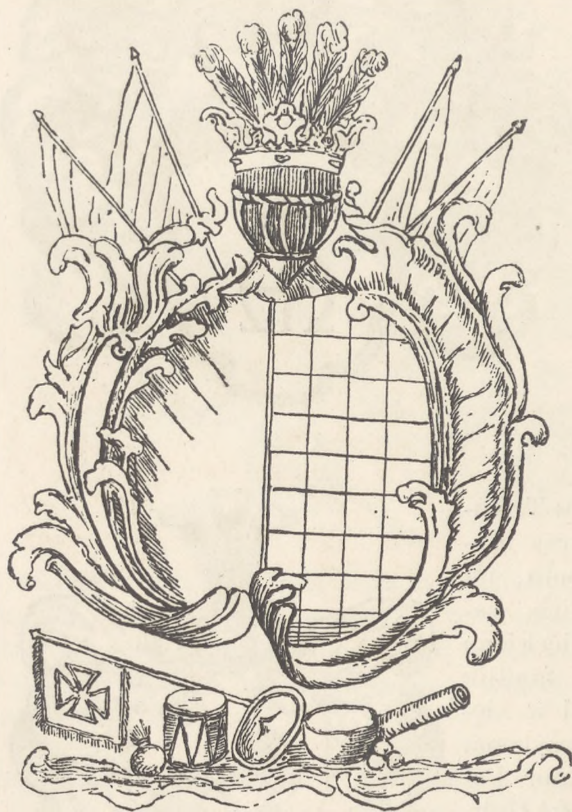
Papłońskich 1772, z których dopiero w 5-tym pokoleniu wywodzący się nastempcy nienaganne progeneracij swoiey y possessij okazali dowody. Podług ktorych probacij sąd ziemski prowincij Witebskskiey przerzeczonę familią w tychże stanu ślacheckiego, jak dotąd zostawała, prerogatywach y wolnościach zachował, zabespieczył y umocnił.

Petrusewiczowie herbu Tromby trzy myśliwskie w białym polu, na hełmie pięć piór strusich, według opisania Niesieckiego w tomie III fol. 593, familia osiadłością y urzędami w xięstwie Żmuydzkim zaszczycona; z tey albowiem Melchior Petrusewicz, pisarz grodzki Upitski, poborca w tymże powiecie z seymu 1601, consstitut. fol. 777, z ktorey familij Jerzy Petrusewicz possessionat w xięstwie Żmuydzkim, maiąc osiadłość w powiecie Połongowskim, miał dwoch synow, z ktorych w 3-im pokoleniu wywodzący się nastempca, rezygnowawszy część swą bratu rodzonemu, oddalił się młody z swego kraju,

przy którym oddaleniu wziął attestacią od IMp. Tomasza Jazdowskiego, chorążego powiatu Połongowskiego 1769, iż udaiący się do nauk lub służby Piotr Petrusewicz, szlachetnie urodzony obywatel y possessionat tegoż powiatu, ktory przybywszy w tuteyszą prowincyą, ożenił się z szlachcianką y prawem zastawnym 1775 część maiętności Dobreyki trzyma. Na takowy wywód, chociaż szczupłe pokładano dowody, iednak sąd ziemski dla kwitnącego w xięstwie Litewskim tego imienia w ślacheckiey rodowitości, ninieyszych do wywodu przypuścił.

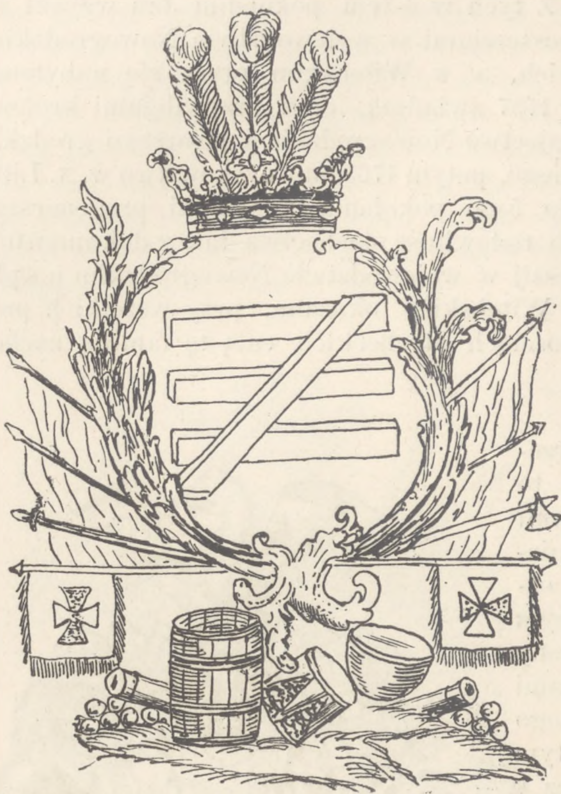
Piaseckich familia, chociaż od przodkow swoich possessią w xięstwie Litewskim y na Podolu słynąca, znamienitemi dziełami rycerskiemi y urzędami zaszczycona, jako świadczy kronika Gwagnina, iż za czasów Zygmunta Augusta 1562 Jan Piasecki, porucznik xiążęcia Wiśniowieckiego na woynie Wołoskiey w niewolę z tymże xiążęciem Turecką wzięty, życie zakończył, iednak dla niemaiących spraw przez obszerne niewywodząc się linie, od Jakuba Piaseckiego koniuszego w. x. Lit. herbu Szachownica na iedney połowie tarczy, na druiey pole błękitne, z pięciu piórami strusiemi na hełmie, zaczęła, y tego prawem wieczystym 1580 na maiętności Swojatycz, Dominiki, Ostrowczyce y Szaszki dowiodła. Ktorego synowie, iż w różnych woiewodztwa Nowogrodzkiego y powiatu Wołkowyskiego bywali urzędach, a z wnuków iednego komisarza w dobrach kapituły, ktorego do libertacij podpis y pieczęć szacho-

wnica przyświadcza. Z tych w 4-tym pokoleniu Jan woyski w. x. Litt. wieczystemi possessiami w woiewodztwie Nowogrodzkim po antecessorach swoich, a w Witebskim przez się nabytemi, jako prawa wieczyste 1757 świadczą, oraz przywilejami krolewskiemi pierwey na krajectwo Nowogrodzkie y pisarstwo grodzkie woiewodztwa Witebskiego, potym 1765 na woyskowstwo w. x. Litt. będąc zaszczycony, do 5-go pokolenia z synami progeneracij' swey dowiódł. Ktorego rodowitość ślachectwa tak z dokumentow jako z dawności possessij w woiewodztwie Nowogrodzkim u sądu ziemskiego prowincij Witebskiey okazana, przy wszelkich prerogatywach y dostoynościach ślacheckich całą tę familią zachowała y utwierdziła.

Plewakowie herbu Przegonia, to iest dwa xiężyce barkami do siebie obrócone, między ktoremi miecz ostrzem na dół, w błękitnym polu, na hełmie z korony pół smoka z skrzydłami wychodzi, z paszczy iego ogień wybucha, a w tym płomieniu tenże miecz y xiężyce, od Macieja Plewaki, którego syn Benedykt w woiewodztwo Witebskie przybywszy, ożenił się z Skłotowską. szlachcianką, Takowego zaiachania jakoteż y dalszych onego w 4-tym pokoleniu wywodzących się nastempcow przyświadczaią testimonium od wielogodney ślachty, oraz kwity opłacanych podatkow z maiętności Dobreyki zastawney, na co y prawo zastawne 1756 produkowali. Ktorych wywod y probacye sąd ziemski prowincij Witebskiey uważywszy, tychto IMpp. Plewakow w tymże stanie, w którym dotąd zostawali, zostawił.

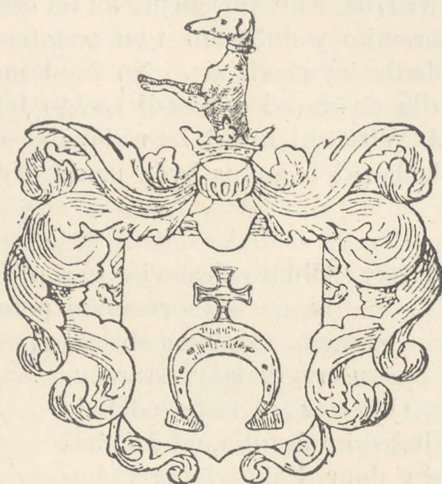

Pławińscy herbu Plater: na tarczy w polu czerwonym 3 pasy niebieskie w poprzek, a czwarty na ukos ułożone,

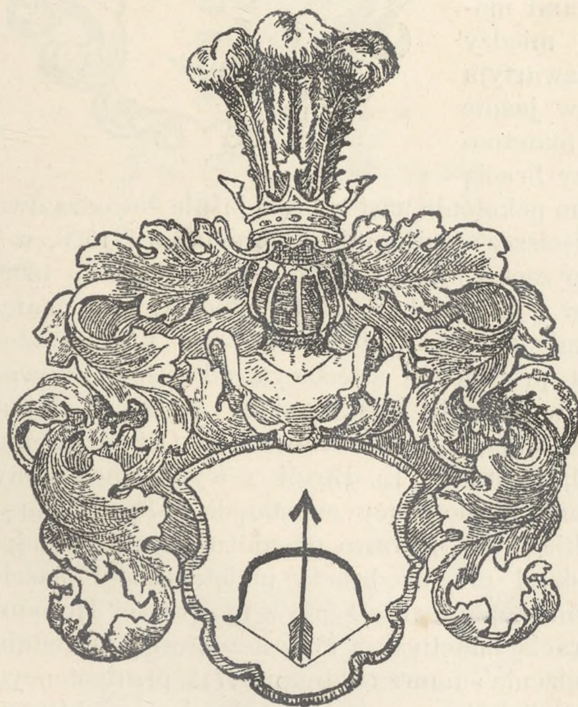

na hełmie w koronie 3 pióra strusie, od Jana Pławińskiego possessią w powiecie Lidzkim maiącego, ktorego synowie będąc okazią śmierci Olszewskiego a salwuiąc życie swoie, w woiewodztwo Połockie y Witebskie zajachali, gdzie służbą y arendowaniem różnych folwarkow bawiąc się, w nastempcach swoich mięli obiekcią ślachectwa, albowiem w inwentarz zapisani byli. Otrzymawszy tedy testimonium od IW-go Stanisława Ogińskiego kasztellana Witebskiego 1739 roku, iż Pławińskich jako szlachtę z inwentarza wyłącza, miewali różne ślacheckie possessie y tego prawami 1740, 1742 y procederem z IMc. panem Hrebnickim dowodzili; na dalszych dokumentach z przyczyny odjachania rodzeństwa y possessij w powiecie Lidzkim, gdy tymże Ipp. Pławińskim schodziło, natenczas w roku 1768 udawszy się do swey familij w powiecie Lidzkim, supplikowali na seymiku o testimonia. Jakoż powiat Lidzki jako ziomkom procedencią onych z tegoż powiatu przyświadczył. Przy ktorym do 7-go pokolenia wywod okazali. Na fundamencie zatym testimonij y possessij od lat więcey 40 w tym woiewodztwie, sąd ziemski prowincij Witebskiey w tymże stanie y trwałości szlachectwa, jako dotąd zostawali, zachował y zostawił.

Podhayscy herbu Pobog: podkowa z krzyżem w błękitnym polu, na hełmie chart w obroży z smyczą z korony do połowy wyskakujący; od Andrzeya Urbanowicza Podhayskiego possessią pierwey w Słonimskim, maiętność Wyśmiantowicze,

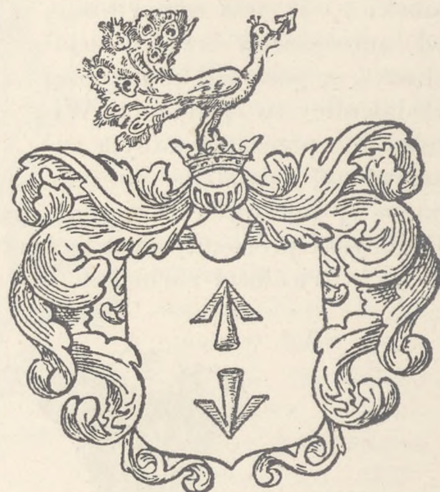
potym w Nowogrodzkim Małosiołki maiącego, z ktorego dopiero w 4-tym pokoleniu wywodzący się, że małoletni przybył w prowincyą Witebskę, nie ma żadnych na probacyą linij swoiey dokumentow, iednak okazanym testimonium godnych osob 10 obywatelow prowincij Witebskiey, iż iest rodowitością od antecesorow swoich szlachecką, a possessij maiętności Podawalicy w prowincij Witebskiey przez się nabytą zaszczycony, dowodził. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey na mocy takowych dowodow, jako przedtym pomieniony IMpan Podhayski prerogatywą szlachectwa zaszczycał się, tak y dopiero w teyże trwałości zachował.

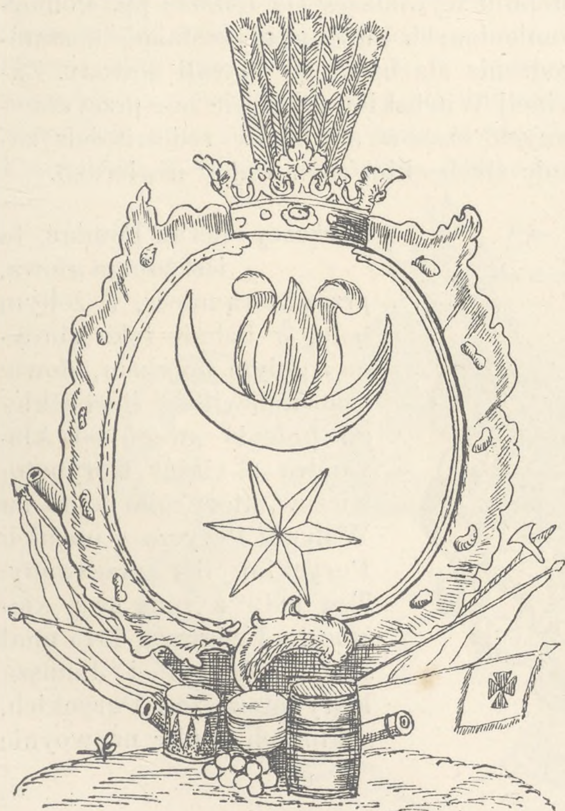
Podwińscy herbu Łuk napięty z strzałą do góry, w czerwonym polu, w hełmie trzy pióra strusie, od Mikołaia Narkiewicza Podwińskiego, ktorego synow Mikołajewiczow jako y nastempcow probowano prawem zastawnym y processem 1651, zapisami żenie 1657, prawem wieczystym od Ip. Biruli na maiętność Markowszczyznę 1659, zrzeczeniem 1671, zapisem wieczystym 1675, zapisami od żony mę-

żowi 1703, widymusem prawa na część maiętności Nowosiołek 1728, ktoremito y dalszemi tym podobnemi dokumentami do 6-go pokolenia wywiedli się. Na fundamencie ktorych probacij jakoteż y dla dawności possessij tychto IchM. pp. Podwińskich sąd ziemski Witebski uznał za rodowitą szlachtę, wszelkich prerogatyw szlacheckich godną bydź uznał y decydował.

Pohoscy Olfierowiczowie herbu Bogoria: są dwie strzały złamane w czerwonym polu, na hełmie paw z rozciągnionym ogonem, złamaną strzałę w pysku trzymaiący, starożytna Olfierow w woiewodztwie Witebskim familia, od dziedzictwa dobr Pohościszcz Pohoskiemi przezwana, od protoplasty Olfiera possessionata dóbr Pohościszcz dedukcią swoię prowadzi, ktoregoto Olfiera synow y wnukow dokładnie probowano działami maiętności Pohościszcz między bracią 1524, 1543, w czwartym pokoleniu nastempcow jaśnie dowodzą dwa działy maiętności Pohościszcz między bracią 1524, 1543, w czwartym pokoleniu nastempcow jaśnie dowodzą dwa działy maiętności Pohiściszcz również między bracią 1594, 1596, w 5 stopniu probuie prawo zastawne na maiętność Pohościszcze 1602, list ugodliwy 1612, w 6-tym dekretem trybunalskim o maiętność Pohościszcze między bracią 1646, w 7-ym y 8-ym stopniu istotney dowodzą procedencij attestacya od współ obywatelow y niewolnikow w niewoli Moskiewskiey będących Jakubowi Pohoskiemu 1660 dana, prawo zastawne Ip. Osipowskiemu na tęż maiętność 1675, kwitacya Ip. Biruli z wypłaconey sumy 1686, w 9-ym testament dysponuiący substancią 1670, list zaręczny z grodu Witebskiego 1684, prawo przedażne na plac w mieście Witebsku 1689, dział między bracią maiętnością Pohościszczami 1694, w 10-tym stopniu zrzeczenie z maiętności Horodni 1727, dział między bracią maiętnością Pohosiszczami y Horodnią 1744, wlewek do dochodzenia summ za obligami 1745, plenipotencya do interessow IW-go Sołłohuba generała artyleryi w. x. Littew-

skiego Alexandrowi Pohoskiemu 1745 dana, prawo zrzeczne na plac w Witebsku 1746, prawa przedażne maiętności Horodni 1752, maiętności Pohościszcz 1753 dowodzą; w dalszy zaś dowod tey iako y wyż produkowaney progeneracij y possessij nieprzerwaney maiętności Pohościszcz poświadcza dekret podkomorski 1767 między Ipp. Birulami y Pohoskiemi stały, w którym od przodka Olfiera aż do 10 pokolenia dokładnie objaśnia; w 11-ym pokoleniu wywodzący się nastempcy produkowali w dowód prokreacyi swoiey metryki urodzenia w datach 1748, 17... (s), 1763, testament 1753. Ktoreto dokumenta ponieważ tak o possessij maiętności Pohościszcz aż do dzisieyszych nastempcow, jakotež o dawności y dostoieństwie szlacheckim tey familij dowiodły y wyprobowały, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey należycie schedę od 1-o aż do 11-o pokolenia wyprobowaną, przeyrzawszy, y oną dekretem swym stwierdziwszy, tychże IchMpanow Pohoskich w prerogatywie slacheckiey y wszelkich dostoieństwach z antenatow kwitnących, w tymże charakterze na zawsze zostawać godnych bydź uznał y przyświadczył.

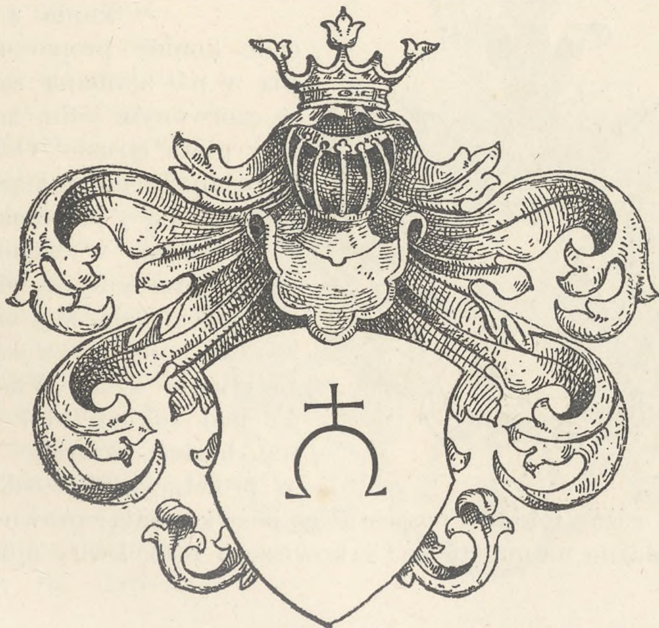
Pomarnaccy Pacewiczowie herbu Gozdawa, iednak tylo pół lilij białey z miesiącem y gwiazdą w polu czerwonym, na hełmie pawie pióra; za mężne bronienie zamku Smoleńskiego Jerzemu z familij Pacow idącemu Pacowiczowi, woiewodzie Wileńskiemu, staroście Połockiemu nadanego, od ktoregoto Jerzego Pacowicza na maiętności Pomornokach w powiecie Wiłkomirskim Pomarnackiego przezwanego, iż Pacowiczowie Pomarnaccy pośli, świadczyli się

possessią maiętności Pomornok w powiecie Wiłkomirskim y różnych dobr w tymże powiecie zadawnioną. A że w dowod genealogij przodkow swoich dla odległości od familij, dokumentow, ktore się w archiwach fundi dochowuią, nie męli, więc tylko od Adama Maciejowicza Pacowicza Pomarnackiego, possessionata dobr Pomornok okazuiąc, dowodzili dwoma zrzeczeniami, iednym z odebraney rowney części dobr po rodzicach swoich 1658, drugim z procederow między familią o maiętność Pomornoki 1671, prawem wieczystym na maiętność Derebiny w powiecie Wiłkomirskim 1679; w dowód zaś w 3-im pokoleniu Jana Pacowicza Pomarnackiego, sędziego grodzkiego Witebskiego, pokładali prawo zastawne na hrabstwo Ostrowieńskie od IW-go Pocieja woiewody Trockiego 1705, także różne kwity, karty, dekreta w różnych datach, obligi na summy 1704, 1705, 1706 temuż służące; w 4-tym pokoleniu dowodzono prawami wieczystemi na maiętność Arciuchowo y Pohościszcze w prowincij Witebskiey 1751, 1756, excerptem z xiąg Magdeburyi Witebskiey prawa przedażnego na maiętność Derebiny 1... (s) Ip. Iłgowskiemu danego; w 5-tym zaś y 6-tym stopniu wywodzący się IchMść pp. Pomarnaccy przy possessyi pomienionych maiętności zostaiąc, dostateczne progeneracyi y urodzenia ślacheckiego okazali dowody. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey należycie one przeyrzawszy, tęż familią z dawnych czasow ślachecką rodowitością zaszczyconą, w tymże stanie ślacheckim zachował y utwierdził.

Porzeccy herbu Pomian, to iest żubrza głowa, przez ktorą miecz, w żółtym polu, w hełmie ręka zbroyna z gołym mieczem, dowodząc rodowitości ślacheckiego imienia swego od Alexandra z xiążąt Korybutowiczow, ktory miał dobra na Wołyniu Purycze y od nich Puryckim był przezwany. Ten tedy z żoną swą xiężniczką Uchawską 1545 miał synow Dmitra i Janusza Korybutowiczow Puryckich, z ktorych Dmitr na woynie

z Tatarami zginął, a Janusz herbem pierwey Dombrowa, potym herbem Pomian za dzieła rycerskie od krola był zaszczycony, jako herbarz y kroniki piszą; z Janusza synow ieden przeniosłszy się na mięszkanie w woiewodztwo Krakowskie, terminem Polskim przezwany został Purzecki, y tam w 4-ym y 5-ym pokoleniu nastempcy possyduiąc dobra po antecessorze swoim, a w służbie woyska koronnego zostaiąc, nabyli inne dobra w xięstwie Litewskim, w powiatach Osmiańskim y Lidzkim, gdzie przezwani zostawszy Porzeckimi, o 6-tym pokoleniu uwiadomili z deklaracij komissarzow krolewskich 1671 względem zabranych dobr przez inkursią, w nadgrodę ktorych od nayiaśnieyszego krola Polskiego Jana III dobra Bajów i Szećków w woiewodztwie Połockim, w trakcie Newelskim lennością otrzymali, co też przywileiem confirmationis Augusta II w dacie 1723 oraz intromissią probowali, także dekretem sądów grodzkich Lidzkich 17... (s) przez nastempców w 7-ym pokoleniu zaprzysiężonym, iż z przyczyny pożaru wszystkie dokumenta imieniowi służące, zatracone zostały, tudzież prawa, nabycia wiecznością dóbr, abjuraty dymow, kwity opłaconych podatkow dostateczną progeneracyą objaśniły. A że nienaganną rodowitość ślachecką niemała liczba stanu ślacheckiego osob imieniowi tychże u sądu przyznała, zaczym sąd ziemski na mocy pomienionych dowodow y świadectw przy wszelkich prerogatywach stanu ślacheckiego całe imie IchMpp. Porzeckich zostawać na zawsze godne bydź sądził.

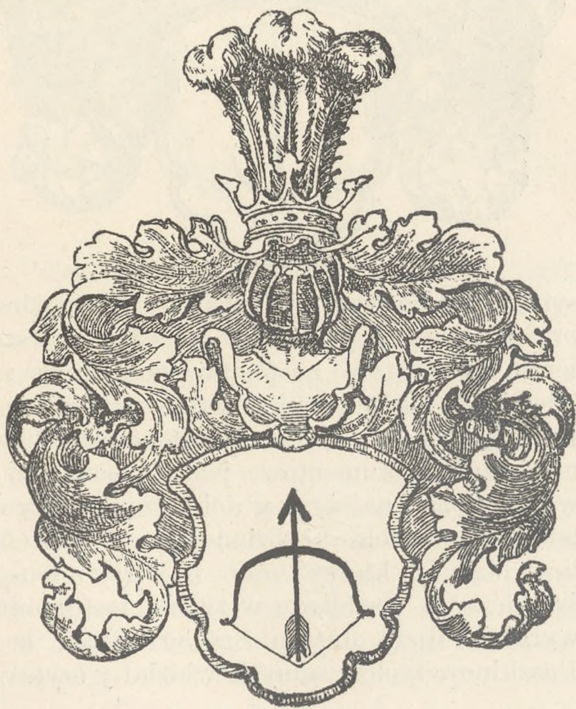
Poziomkowski herbu Pobóg: podkowa z krzyżem w błękitnym polu, na hełmie miasto charta korona tylko, od nayiaśnieyszego króla IMści Polskiego Stanisława Augusta na koronacij w roku 1764 nadanego, oświadczali, iż Antoni Poziomkowski nadchnięty będąc duchem Boskim do prawdziwey katolickiey Rzymskiey wiary, przyiął chrzest święty, a dostawszy się na usługi IW-go Marciana Ogińskiego, woiewody Witebskiego, sprawował funkcyą faktorstwa na spławie Ryskim, o czem różne rachunki, regestra podpisem tegoż Jaśnie Wielmożnego woiewody stwierdzone, świadczą, gdzie do niemałego przyszedłszy maiątku, ożenił się z godną familiantką Połocką JejM panną Hrebnicką, y różne kontraktami arendownymi y zastawnymi w prowincij Witebskiey trzymał dobra. Nakoniec za szczęśliwą elekcyą krola Polskiego Stanisława Augusta, chcąc zabezpieczyć od wątpliwości imie swoie, na instancią stanow na seym Warszawski zgromadzonych, sam y z synami został nobilitowany y konstytucyą koronacyiną approbowany, ktorą się poświadczali titt. Nobilitacya o neofitach. Na tym fundamencie sąd ziemski do wywodu przypuszczaiąc, na mocy approbowanych novellae legis Polonae przez nayiaśnieyszą monarchinię Rossyiską konstytucij, tychto IchM. pp. Poziomkowskich za nobilitowanych rekognoskował.

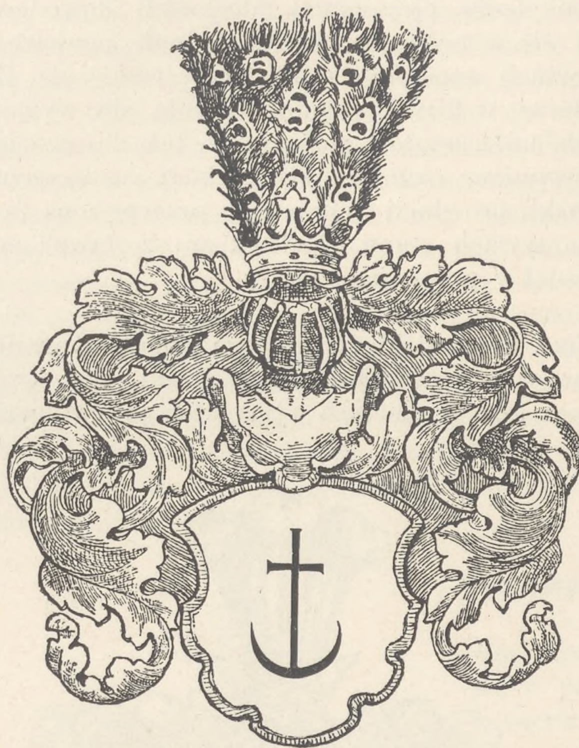
Prześmyccy herbu Przerowa: kopia z proporcem, koniec proporca na kopią w pół złamaną zawinięty, w czerwonym polu, na hełmie trzy pióra strusie. Od Adama Przesmyckiego maiącego familię swoią y possessią w kraiu Polskim, w ziemi Drohickiey, prerogatywą ślachecką zaszczycaiącego się, na co pokładali konstitucyą seymu coronationis króla Władysława IV pod rokiem 1627 y nadanie herbu; ktorego synowie w prowincyą Witebską przybywszy, różne miewali possessie, co poświadczaią: prawo wieczysto przedażne na maiętność Cerkowiszcze 1645, kwity opłacanych

podatkow z maiętności Chocimla y Hańkowa od 1668 do 1690, oraz prawo wieczyste na tęż maiętność 1668, proces nomine IPa Hurki 1680, testament 1689; na dowod 3-go pokolenia okazywali konstitucyą za krola Jana III na seymie 1677, w której Jan Prześmycki, komornik Witebski, więzień w Moskwie wspomniony iest, process 1689; 4-go pokolenia zapis ugodliwy 1717, process 1723; 5-go y 6-go pokolenia procedencij nieokazali dowodow z okazij wyprzedania się w teyże prowincij. Jednak ponieważ wiadomość całey prowincij współobywatelow przyświadczyła, iż Ippwie Prześmyccy teraz w 9-tym stopniu istotnie się wywodzący, z pomienionych antecessorow pochodzący, tak dawnością possessij, iakoteż używaniem wolności ślacheckich zaszczyceni byli, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey przerzeczoną familią w tychże prerogatywach stanu ślacheckiego zostawać na zawsze godną bydź uznał y przyświadczył.

Przewalscy od Onisima Przewalskiego, ktorego synowi Karnile Onisimowiczowi Przewalskiemu nayiaśnieyszy krol Stefan Batory za usługi iego w dziełach rycerskich przywilejem swoim 1581 roku tytuł ślachectwa y herb Łuk napięty ze strzałą do gory, w czerwonym polu, na hełmie trzy pióra strusie, nadał, a król Zygmunt III osobliwym przywilejem 1589 dzierżawę wsi w starostwie Wielizkim konferował; o 3-cim pokoleniu poświadcza prawo zastawne gruntow Staieckich mieszczanom Witebskim 1623; 4-go pokolenia dowodzi wzięta w posagu połowa maiętności Skuratowa, ktorą y dopiero possyduią; na dowod

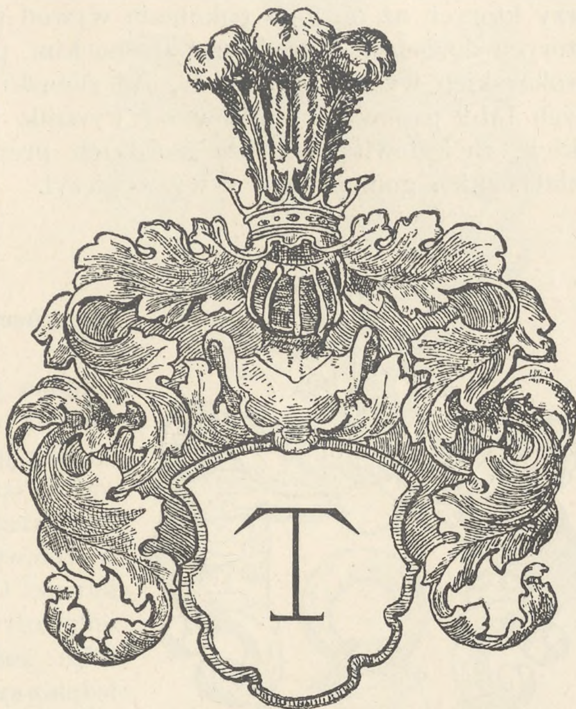

5-go okazali testament 1701. Takowemi tedy dokumentami aż do 7-go pokolenia słusznie y sprawiedliwie progeneracij y possessij wywod prezentowali. Jakoż sąd ziemski przestaiąc na dowodnych probacyach samych Ipp. Przewalskich za rodowitą wyznał szlachtę.

Puszkinowie herbu Szeliga: to iest xiężyc z krzyżem kawalerskim we srzodku, w czerwonym polu, na hełmie pawi ogon; familia według opisania kronik w xięstwie Litewskim, w woiewodztwach Nowogrodzkim, Mińskim y Mscisławskim osiadłość maiąca, rożnemi szczyciła się urzędami, z ktorey Maciey Puszkin miał wieczystę possessią maiętność Horki w woiewodztwie Połockim, ktorą to maiętność syn wyprzedawszy, przeniósł się w prowincyą Witebską, y wziął prawem zastawnym maiętność Chrzanowszczyznę; w 3-im pokoleniu y czwartym nastempcy possyduiąc różne w prowincij Witebskiey y Mścisławskiey maiętności, jakoto: Nowesioło, Monachi, Pniowe, chociaż żadnych autentycznych w dowod progeneracij nieokazali dokumentow, jednak ponieważ w 5-tym stopniu wywodzący się należyte y dokładne od obywatelow prowincij Witebskiey prezentował świadectwo, iż iest od wspomnionych przodkow idącym, ktorzy oraz, iż wspomnione mięli possessie, wyświadcza, a osobliwie w tymże testimonium 1774 roku danym, wyraża IMpan Justyn Szawernowski, iż sam dokumenta Ipp. Puszkinow tychże samych widział y czytał w archiwum WWIpp.

Reuttow, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey na fundamencie takowego świadectwa pomienioną familią w tymże stanie y prerogatywie zachował.

Pyszniccy herbu Hołownia, to iest wyrażenie na kształt litery **T** w niebieskim polu, w hełmie trzy pióra strusie, dowodząc rodowitości ślachechectwa swoiego od Achrema Hołowni, okazali, iż syn Achrema Piotr Hołownia miał possessią majętności Pokryszek Hor albo Horodka, czego probowali prawem przedażnym 1551; w 3-cim pokoleniu Bohdana y Zdana Piotrowiczow probowano dekretem 1556, pozwem 1558, zeznaniem prawa na grunta Pokryskie od mieszczan Witebskich 1560, listem IW-goPaca wojewody Witebskiego na podanie słów Krękowszczyzny y Puryz za przywileiem nayiaśnieyszego krola Zygmunta Augusta 1566, potem okazowali cztery testimonialne listy w ziemstwie Witebskiem y w grodzie czynione roku 1568, przez ludzi wiarygodnych wzglendem odkazania maiętności Pysznik Bohdanowi Hołowni przsz Ip. Andrzeja Pileckiego z zamku Uświatskiego przez Moskwę ustrzelonego, y dalsze do umocnienia teyże maiętności possessij służące dowody; listem krola Zygmunta Augusta 1569 do IW-go Paca woiewody Witebskiego na przywrócenie ziemi Puryzowskiey, mandat od kapituły Wileńskiey o postawienie karczmy w Pokryszkach; 4-go pokolenia listem na przyznanie prawa wieczystego na Sańkowo y Ciałoszyno 1608,

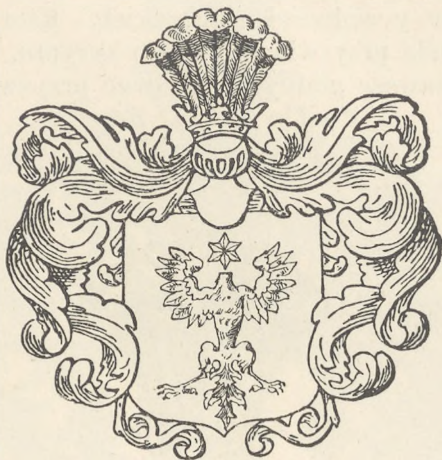
kredensow dwa od woiewodztwa Witebskiego na sędzstwo trybunału głownego w. x. Littewskiego 1615, 1634, regestrem spisanych spraw y dokumentow 1615; 5-tego y 6-tego pokolenia dowodzili regestrem powyższym w roku 1678 aktykowanym oraz kwitami poborowemi y podymnowemi 1667, 1691; 7-go y 8-mego stopnia także kwitami poborowymi y possessią dóbr wyż pomienionych, przy ktorych aż do 9-go pokolenia wywod prezentowali. Podług których dowodow o urodzeuiu ślacheckim, possessij y nadaniach krolewskich wyświadczaiących, sąd ziemski Witebski pomienionych IMci panow Hołowniow od Pysznik przezwanych Pysznickich, za rodowitą szlachtę wszelkich prerogatyw y dostojności szlacheckich godną uznał y wyświadczył.

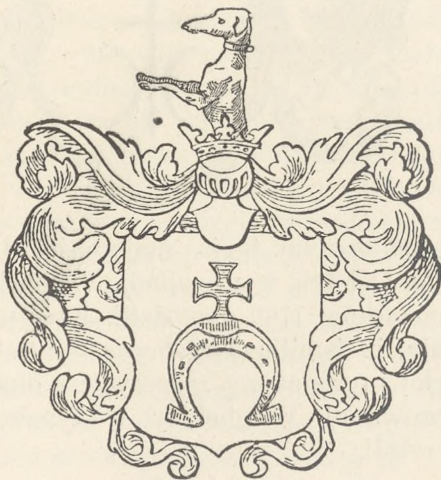
Raczyńscy herbu Nałęcz, alias Binda w koło zawiniona y zawiązana w czerwonym polu, na hełmie panna między jeleniemi rogami z głową zawiązaną; od Matyasza Raczyńskiego maiącego possesią w woiewodztwie Połockim maiętność Obol, czego dowodem opłacanych podatków kwity od roku 1683 do 1691, którego ieden z synów nabył maiętność Ostupiszcze prawem wieczystym 1706 y na oney nastempcy mieszkaiąc do 4-go pokolenia wywod okazali; który sąd ziemski prowincij Witebskiey przeyrzawszy y spenetrowawszy za szlachtę dobrze urodzoną uznał y wyświadczył.

Ramszowie herbu Szaszor czyli Orla: orzeł czerwony z rozciągnionemi skrzydłami, miasto głowy gwiazda w białym polu, na hełmie 5 piór strusich, od Jana z Ramelu Ramszy, komornika woiewodztwa Witebskiego, maiącego in voto Kossowownę, po którey wziął w posagu połowę maiętności Bikowa, ktorego synow probowano działem 1616, prawem wieczysto przedażnym na maiętność Pohościszce 1624; dalszey progeneracij dowodzono testa-

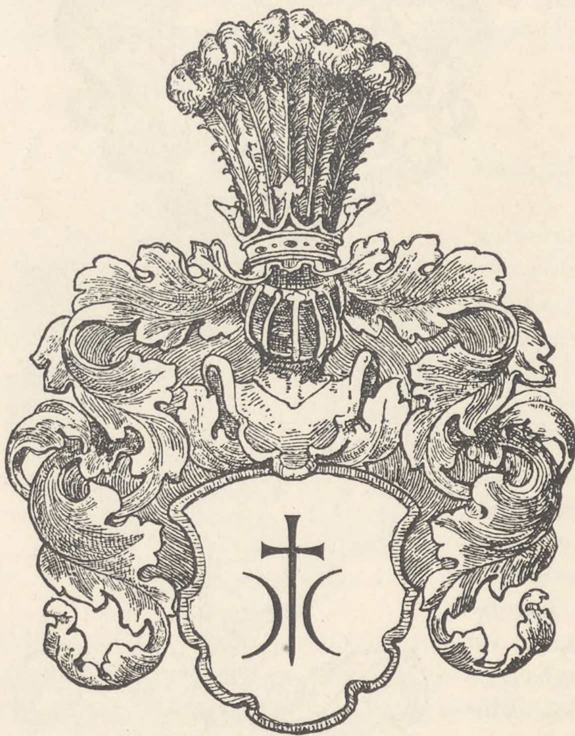
mentem y działem 1650, prawem wieczystym na część maiętności Pohościszcz 1675, działem 1717 y kwitami opłaconych podatkow tak dawnego zamieszkania w prowincyi Witebskiey y szlacheckiego urodzenia, jako też należytey dowiedli do 6-go pokolenia progeneracij. Którą sąd ziemski podług słuszności dowodów approbowawszy, przy oczewistym świadectwie współobywatelow prowincij Witebskiey nienaganną rodowitość ślachecką familij pomienionych Ich M pp. Ramszow przyznał.

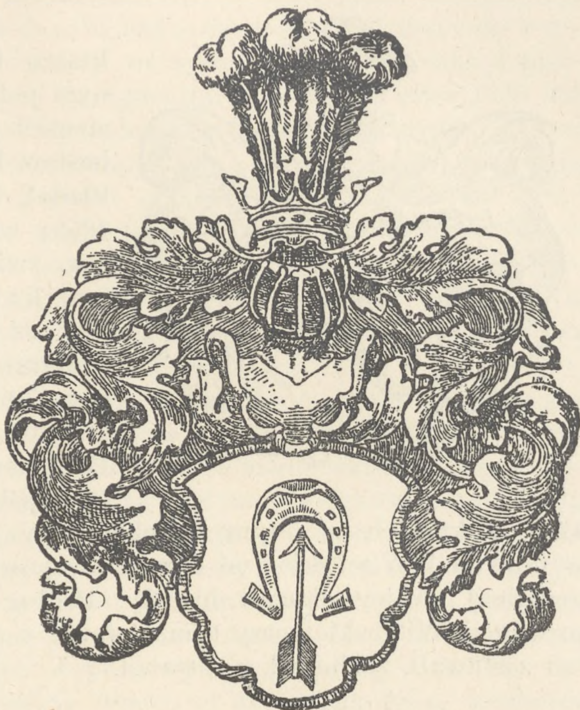
Ratomscy herbu Pobóg: podkowa z krzyżem w błękitnym polu, na hełmie hart w obroży z smyczą, z korony do połowy wyskakuiący, od Jana Ratomskiego przybyłego w prowincyą Witebską, ktorego syn y wnukowie dopiero w 3-cim pokoleniu wywodzący się, nie mogąc dla ubostwa y odległości od familij w Wielkopolskiey mieć osobliwych dokumentow y probacij, na objaśnienie tedy prawdziwey swey rodowitości ślacheckiey pokładali skrypt testimo-

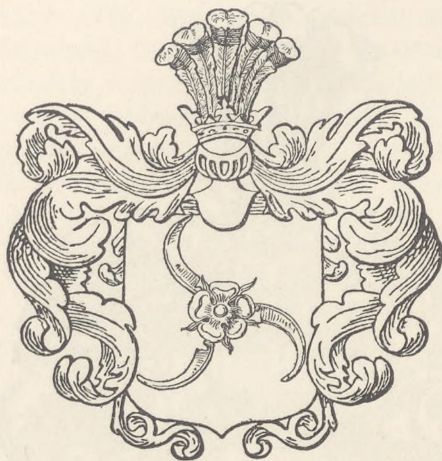
nialny od wielu ślachty urzędnikow ziemskich prowincij Witebskiey 1774, ktore poświadcza, iż przybyły w tę prowincyą Jan Ratomski, tak sam jako y nastempcy skolligaciwszy się z godną szlachtą w prowincij Witebskiey, bez żadney objekcij używali praw y wolności ślacheckich. Ktorych sąd ziemski na fundamencie przyświadczaiącego skryptu, w tymże stanie ślachectwa na zawsze godnych zostawać przyświadczył.

Rekściowie herbu Ostoja: dwa xiężyce z mieczem pośrzodku w niebieskim polu, na hełmie 5 piór strusich, od Krzysztofa Rekścia possesionata Lidzkiego, ktorego syn, iż służył w woysku, probowano abszytem 1660 z chorągwi danym, testimonium 1662, prawem zastawnym y intromissią na maiętność Horki y Lubicze w woiewodztwie Połockim 1692, arendownym na połowę teyże maiętności 1698; dalszey progeneracij prawem arendownym teyże majętności 1699, oraz nabyciem maiętności Pół-Ozierek w prowincij Witebskiey 1757, kwitami opłacanych podatkow 1769 dowodzili. Ktoremi dokumentami do 5-go pokolenia, iż familią dotychczas bez żadney niodkogo obiekcij ślachecką prerogatywą zaszczyconą okazali, przeto od sądu ziemskiego prowincij Witebskiey w tymże stanie ślachectwa zachowani zostali.

Rodziewiczowie herbu Rudnica albo Następ: podkowa, we srzodku ktorey strzała w polu błękitnym, na hełmie trzy pióra strusie, osiadłość swoię w powiecie Oszmiańskim maiący, od Ferdynanda P u l w i n a Rodziewicza, który czasu rewolucij zaszedłszy w woiewodztwo Witebskie, służył pod chorągwią tegoż woiewodztwa, gdzie o d w a ż n e m i czynami przeciwko Dmitra Dołhonosa komendanta Kozackiego wsławiwszy się, otrzymał patent 1525 od Nicefora Biruli na sotnikowstwo chorągwi Witebskiey, którego nastempców do 5-go pokolenia żadnemi nie probowano dokumentami. W tym zaś stopniu okazywali prawo wieczyste na część maiętności Kazanowa 1716, testament Rodziewiczowej 1762, w 6-tym metryka 1723, 1760, prawo zastawne na maiętność Gołgowszczyznę 1765; w 7-ym y 8-ym dopiero wywodząc się stopniu, w niedostatku dla ubostwa autentycznych dowodow pokładali dwa testimonia 1774, iedne od sądu ziemskiego Oszmiańskiego z podpisami rąk samychże sędziow, drugie od bliskich krewnych imiennikow swoich, także Rodziewiczow w powiecie Oszmiańskim wieczyste possessie maiących, pod pieczęcią ziemską Oszmiańską wydane, które świadczą, iż tuteysi od pomienionego przodka pochodząc, iednego są z Oszmiańskiemi imienia. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey ułożoną schedę y dokumenta wyżey produkowane należycie rozważywszy, na fundamencie takowych probacij familią IchMpp. Rodziewiczow dotychczas zaszczyconych prerogatywą, w tymże stanie slachectwa na zawsze zachował.

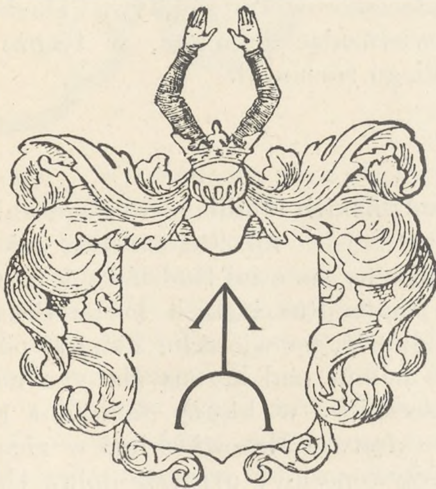

Rolowie herbu Rola: róża zielona, w koło ktorey trzy kroie w czerwonym polu, na hełmie pięć piór strusich, od Pawła z Dobrohostow Roli wywodząc się, pokładali dekret trybunalski roku 1655; w drugim stopniu Rolow świadczy manifest 1703 oraz kwity skarbowych poborow od roku 1691 do 1721 y extrakt taryffy zaprzysiężoney 1709; w 3-cim i 4-tym pokolęniu probowano processem 1714, testimonium oraz kwitami poborowymi od 1716 do 1736. Z których w 5-tym pokoleniu wywodzące się, possessią w prowincij Witebskiey od dawna szczycąc się, nienaganne progeneracij swoiey okazali dowody. Podług ktorych sąd ziemski prowincij Witebskiej przy tymże stanie y prerogatywie, iak dotąd zostawali, zachował y zostawił.

Romanowscy herbu Bończa: jednorożec biały z rogiem kończatym w polu niebieskim, nad hełmem y koroną pół takiegoż jednorożca; familia dawnością urodzenia slacheckiego w Polszcze, a possessij w woiewodztwie Ruskim, w ziemi Chełmskiey zaszczycona, stawaiąc do wywodu ślacheckiey rodowitości okazała, iż Wawrzyniec Romanow-

ski miał possessią maiętności Prusicz w teyże ziemi Chełmskiey, ktora y teraz od teyże familii iest possydowaną. Jeden tedy z synów Wawrzyńca odiechawszy oyczystey substancij, nabył pierwey possessią w xięstwie Zmuydzkim, a potym w roku 1668 dał na zastaw maiętności Ciemnolesia, a teraz przezwaney Romanowszczyzna, w powiecie Orszańskim, z którey maiętności iż dymy abjuratował y podatki opłacał, okazywał na to kwity w roku 1690 y prawo zastawne; w 3-cim pokoleniu Stanisław Romanowski rotmistrz pancerny pułku IW. Sapiehy podskarbiego w. x. Lit. ożeniony z Zarankowną w roku 1692, nabyli wieczyście oną maiętność Ciemnolesie Romanowszczyznę; w 4-tym stopniu nastempcow probowano testamentem 1721, w ktorym powyższą wspomina progeneracyą w ten tenor „ażeby synowie zaczęty proceder w trybunale Lubelskim o maiętność Prusicze w ziemi Chełmskiey po Wawrzyńcu Romanowskim należącą, dokączyli". Ktorey doszedłszy, iedni przy oney maiętności Prusiczach, a drudzy przy maiętności Ciemnolesiu pozostali. Nakoniec nabywszy prawami wieczystemi maiętnosc Dziahilewo 1719, Dobryń 1726, Browczyno 1743 w prowincji Witebskiej, urzędami stolnikowstwa Smoleńskiego, za przywileiem Agusta II 1730 y innemi zaszczycali się. W 5-tym stopniu wywodzącego się świadczą prawo wieczyste na wszystkie dobra od oyca 1761 dane, kredensa na sędzstwa trybunału y grodzkie 1765, 1766, 1771 od woiewodztwa. Takowe tedy dowody o starożytney rodowitości zabezpieczaiące, sąd ziemski uważywszy, godną bydź wszelkich prerogatyw y dostoyności ślacheckich całą familią Ipp. Romanowskich uznał.

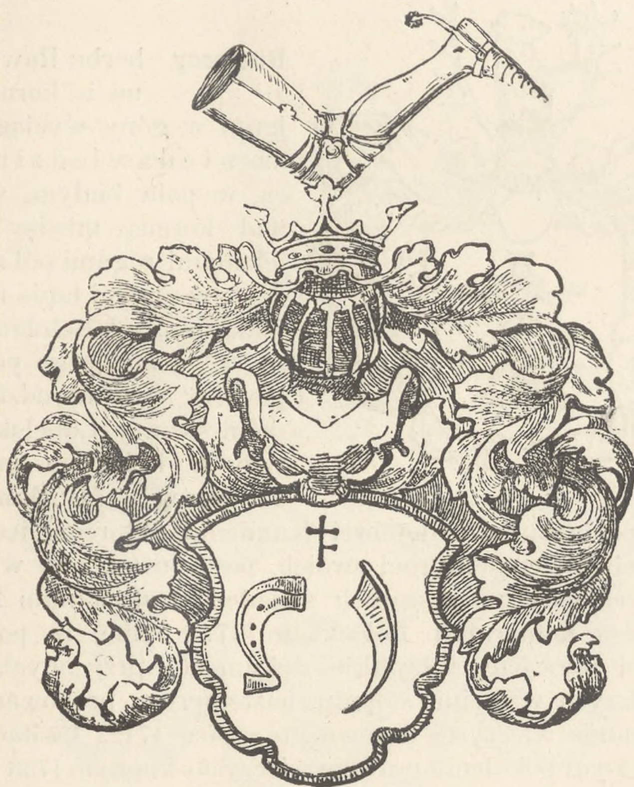

Roszkowscy dowodząc rodowitości ślacheckiey od przodkow possessiami dóbr ziemskich w woiewodztwie Podlaskim w ziemi Bielskiey, z dawna zaszczyconych, z ktorych pochodzący niegdyś Leonard Łoś Rożkowski herbu Ogończyk, to iest pół strzały na pół pierścieniu w czerwonym polu, w hełmie dwie ręce panieńskie do góry wyciągnione, dziedziczył dobra Łosie,

Rożki, Bieńkowo, y ynne w woiewodztwie pomienionym sytuowane, o ktorym iako y synie wyświadcza progeneracij oblig 1594; w 3-cim stopniu zapis kwitacyjny 1619, w 4-tym kwit popisowy czasu elekcij krola Augusta II 169... (s), zapisy zrzeczne maiętności Skwarkow y Gęsowki 1674, 1686; w 5-tym stopniu nastempcow a dziedzicow dóbr Łosiow, Rożkow, Bienkow, Skwarkow y innych w kraiu Polskim dowodzą zapisy zrzeczne 1741, 1742 z dóbr oyczystych, dekret kondescencyiny między pięcią braci Rożkowskimi 1743 w grodzie Brańskim, z ktorych iedni w kraiu Polskim przy dobrach w woiewodztwie Podlaskim pozostali, iako testimonium 1773 roku poświadcza; a Stanisław Bieńkowski przybywszy w woiewodztwo Witebskie y komornikiem tegoż woiewodztwa zostawszy, nabył maiętność Haponowszczyznę 1733, z ktorego dopiero w 6-tym pokoleniu wywodzące się, iż właściwie z pomienienionych przodkow linij pochodzą, produkowali genealogią domu w grodzie Brańskim 1773 aktykowaną, oraz iż są rownemi konaktorami dóbr w Polszcze pozostałych, probowali zaniesionemi manifestami o sukcessią 1767, a nadto iż w possessij części dóbr wspomnionych w woiewodztwie Podlaskim zostaią, prezentowali konwencyą między bracią 1773 zawartą; w dowod zaś dalszy rodowitości ślacheckiey przywiley nayiaśn. krola IMści Polskiego Stanisława Augusta 1768 na urząd oboźnieństwa Witebskiego, kredens na funkcyą deputacką 1769, oraz prawa wieczyste nabytych w prowincij Witebskiey maiętności Miszutek y innych 1772 pokładali. Na fundamencie takowych dowodów sąd ziemski prowincij Witebskiey pomienionę IchM. pp. Rożkowskich familią, od antecessorow prerogatywą ślachecką zaszczyconą, ninieyszym stwierdzaiąc dekretem, w tychże prerogatywach stanu ślacheckiego zachował.

Rudzińskich familia podług opisania herbarza Niesieckiego tom III fol. 910, na dwa dzieli się domy, ieden Krassowscy z Rudny nazwani Rudzińscy, z ziemi Łukawskiey, drugi Orczyków z Rudna Rudzińskich herbu Prus 3-tio czyli Nagody: kosa y pół podkowy, na wierzchu których półtora krzyża w czerwonym polu, na hełmie nad koroną zbroyna noga z ostrogą klęcząca, w ziemi Czerskiey, w ktorey familiant Karol Orczyk Rudziński maiąc w xięstwie Mazowieckim, w ziemi Ciechanowskiey, w parafij Krzywonoskiey oyczyste dobra Uroczyszcze, Rudna, Kmiecie na-

zwane, w nieprzerwaney onych aż do 4-go pokolenia zostawał possessij, z którego Maciey Rudziński tentuiąc krescytywy dalszego życia, zbył possessią po antecessorach w ziemi Ciechanowskiey, a przyiąwszy służbę w woysku Rzpltey gwardyi koronney, nienagannie czas długi w oney zostawał. Od ktorego regimentu gdy się abszytował, otrzymał od IOxcia Czartoryskiego, woiewody Ru-

skiego, en chef komendanta abszyt z wyrażeniem obywatelstwa onego z ziemi Ciechanowskiey. Nakoniec od tegoż en chef komendanta upodobany, wokowanym był do starostwa Wielizkiego w prowincij Witebskiey, gdzie nad garnizonem tamecznym objąwszy komendę, pierwey na chorąztwo 1746, potym na poruczeństwo 1759 był awansowany. O czym nietylko instrumenta ale y testimonium IW-go Piaseckiego woyskiego w. x. Litt. 1775 przyświadcza, a iako wiadomy y znaiomy tenże IW. Piasecki o onego obywatelstwie w ziemi Ciechanowskiey, rodowitość mu ślachecką przyznaie. 5-tego pokolenia metryka 1761 za ślache-

ckich rodziców urodzonego syna dowodzi. Takowemi sąd ziemski przekonany świadectwami, wywodzących się Ipp. Orczykow Rudzińskich familią, iako żadnym obiekcyąm niepodpadaiącą, nienotowaną, w tymże stanie ślachectwa zostawił.

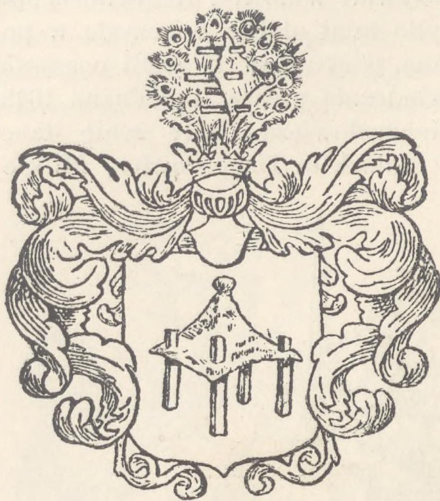
Rusieccy herbu Rawicz: panna w koronie z rękami w górę wyciągnionemi, na niedźwiedziu siedząca, w polu białym, w hełmie nad koroną między dwiema jeleniami rogami pół niedźwiedzia, w prawej łapie różę trzymaiącego, od Bohdana Rusieckiego, maiącego possessią pierwey w woiewodztwach Sędomirskim y Lubelskim, potym w Połockim maiętności Porzecza, y Mińskim, w powiecie Oszmiańskim maiętności Kamienia, ktorego ieden z synow spłaciwszy części braci swoich, possydował one wieczyście. O takowych tedy antecessorach świadczy testimonium Bernarda Rusieckiego komornika Połockiego 1774 dane, iż pomienione maiętności zbywaiąc, wszystkie dokumenta przy onychże zostawili; dalszych w 3-cim stopniu nastempcow probowano listem na przyznanie wieczysto darownego zapisu 1712, kwitacyą 1734; w 4-ym y 5-ym pokoleniu prawem wieczysto-kupnym 1738 folwarku Szyrniewa alias Szulcowa y Haciszcz, czego też y testamentem 1752, którym y 6-te probowano pokolenie, a w dalszy dowod tey progeneracij prawem wieczysto przedażnym 1759. Takowemi dokumentami do 7-go pokolenia wywód okazany, sąd ziemski prowincij Witebskiey przeyrzawszy, na fundameneie probacij y dowodow familią z dawnych czasow rodowitością ślachecką zaszczyconą, w tymże stanie zachował y utwierdził.

Ryłłowie herbu Wieniawa: głowa żubrza z rogami, przez nozdrze cyrkuł czyli wić zawiedziona w żółtym polu, nad

hełmem pół lwa z mieczem, okazywali w dowód rodowitości ślacheckiey, iż Gabryel Iundził Ryłło miał dobra wieczyste w powiecie Lidzkim Makciszki nazwane, a synowie, iż mięli possessią w woiewodztwie Połockim, poświadczaią prawa przedażne 1649, zastawne 1652 od Jerzego Gebryelowicza Ryłły żenie dane, na polowę swych maiętności w Połockim Duchorowicz, Mitkie-

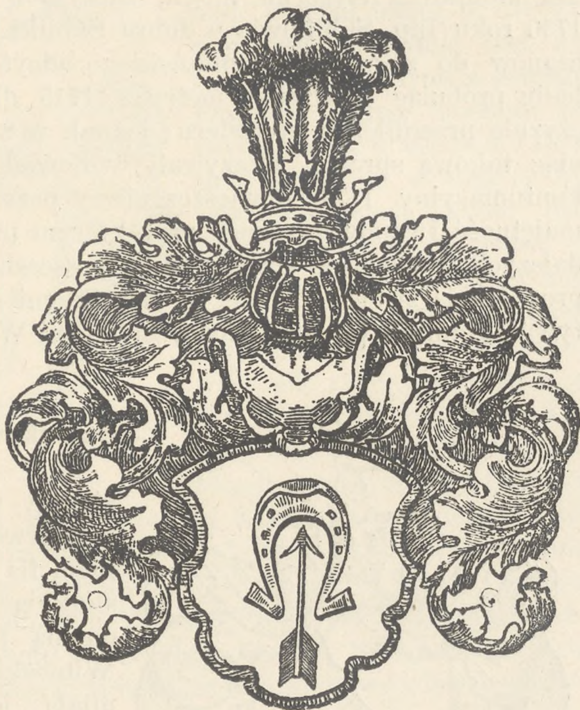

wicz, Cieszyłowicz y innych w Lidzkim, oraz excerpta taryffy zaprzysiężenia dymow 1651, testament 1687, w dalszey procedencyi do 6-go pokolenia, ponieważ Ipp. Ryłłowie daiąc wywód rodowitości ślacheckiey w r. 1773 przed sądem ziemskim Połockim należycie o niey, iako tenże dekret świadczy, objaśnili, zwłaszcza, iż tuteysi z Połockiemi z iednego pochodzą przodka, zaczym sąd ziemski Witebski familią dość przy iasnych dowodach, jako y przy wywodowym dekrecie stawaiącą, za rodowitą wyznawaiąc ślachtę, w charakterze y prerogatywie ślacheckiey onę utwierdził.

Rysińscy herbu Leszczyc albo Brog w czerwonym polu, na hełmie pawi ogon z takimże brogiem na bok wywróconym, okazali, iż familia Leszczycow według opisania Bielskiego tom I fol. 75, Niesieckiego tom III fol. 924, iescze za panowania Bolesława Śmiałego wysokiemi w Polszcze dostoieństwy kwitnęła. Jakoż w roku 1058 Piotr Leszczyc arcybiskup Gnieźnieński, w dalszych wiekach taż familia iż w niepoślednim w oyczyźnie była zaszczycie, poświadczaią kroniki, albowiem Piotr Leszczyc Rysiński z woiewodztwa Łęczyckiego wielce człek uczony, w czasie szerzącey się w Europie Hussitow herezij, roku 1524 wydał xięgę pod tytułem: „Censura zdania Jana Husseau. Janusz Leszczyc Rysiński kasztelan Kowalski 1589 podpisał transakcyą Będzińską, o ktorego Janusza synie podkomorzym Kujawskim, staroście Nakielskim, woiewodzie Inowrocławskim y pośle na seymy 1607, 1613 y wnukach kasztelanie Kruszwickim, sędziu na trybunał koronny 1643, też Polskie kroniki iaśnie wyświadczaią; w 4-tym stopniu nastempcow, posłow na różne seymy, świadczą konstitucye 1648, 1670; i o innych heroicznych dziełach teyże familij pomienione kroniki wiele piszą; w 5-ym pokoleniu sukcessor z woyskiem, w ktorym służył, w powiecie Słonimskim przebywaiąc, za ożenieniem wziął znaczne summy y dobra, co poświadcza dokument wlewkowy 1697 od Ip. Skopa miecznika Witebskiego do pozyskania summ IMpanom Rysińskim małżonkom dany; w 6-tym stopniu Kazimierz Rysiński cześnik Słonimski, strażnik Witebski, porucznik Petyorski woysk w. x. Litt. iż nabył possessyą w woiewodztwie Witebskim, dowodzą: prawo wieczyste na maiętność Nieporoty y Budowiesto 1718, od Ip. Wasilewskiego dane, przywiley Aug. II krola Polskiego 1721 na starostwo Ryndzińskie, w 7-ym pokoleniu konsens na starostwo Ryndzińskie Aug. III 1740, cessia na toż starostwo 1743, testament dysponuiący całą synowi substancyą 1745, konsens Augusta III na starostwo Trubackie 1748, za cessią od IW Pocieja 1748 prawo wieczyste Ipp. Hercykow na majętność Łowoż 1751; w 8-mym teraz wywodzący

się Ip. Franciszek Rysiński, starosta Ryndziński, pierwey za przywilejem Stanisława Augusta króla Polskiego 1768 starostwo Ryndzińskie, a dopiero za kontraktem Kamery Połockiey trzymaiący, y innych dobr po oycu dziedzic, stawaiąc do wywodu nienaganney rodowitości ślacheckiey, ponieważ okazał, iż familia od dawnych czasow w Polszcze osiadłość maiąca, roznemi wsławiła się oyczyźnie zasługami, zaczym sąd ziemski Witebski na tych dowodach dość maiąc, w wszelkich stanu szlacheckiego prerogatywach y dostoynościach zostawać godną bydź sądził.

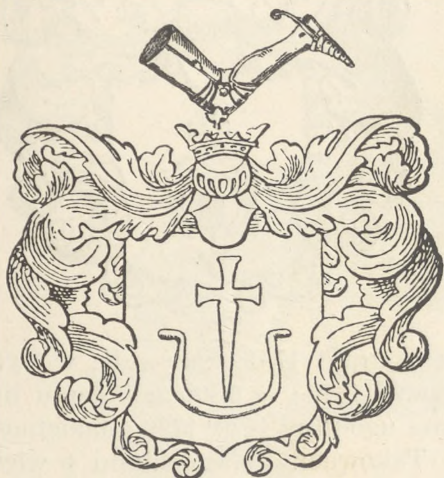
Sabiłłowie herbu Rudnica albo Następ: podkowa, we srzodku ktorey strzała w błękitnym polu, na hełmie trzy pióra strusie, od Iwana Sabiłły, komendanta pułków Kozackich, którego imieniowi w roku 1340 (s) wielkie xiąże Litewskie Wittold za dzieła rycerskie przeciw nieprzyiacielowi oyczyzny okazane, nadał przywilejem nietylo herbowny kleynot ślachectwa, ale też y dobra Iwanowszczyznę w powiecie Oszmiańskim. Zygmunt I król Polski temuż Iwanowi one potwierdził, a dla większego umocnienia się przy owych dobrach od Zygmunta Augusta krola Polskiego otrzymali konfirmacyą 1560, toż y wnukowie u króla Kazimierza 1645 roku wyiednali. Jakoż probowali tego extraktem przywileju z metryk w. x. Litt. 1764 wydanym, drugim extraktem okazywano, iż z tegoż 3-go pokolenia Sabiłłowi Zygmunt III lennością 3

morgi gruntu w powiecie Oszmiańskim 1627-go roku nadał; w 4-tym stopniu chociaż pomieniona maiętność Iwanowszczyzna, przezwana Sabiłki, podczas zamieszania w Polszcze wtenczas właśnie, gdy y sami aktorowie po różnych tułali się miejscach, zdezolowaną zostawszy, w cudze dostała się ręce, iednak w 5-tym stopniu nastempcy znaiąc się bydź naturalnemi tey maiętności od krolow sobie nadaney aktorami, rozpoczęli proceder z Ipp. Koryckiemi y Koczanami w ziemstwie Oszmiańskim, prezentuiąc naprzód aktykacye przywilejow y linią od Iwana aż do 5-go pokolenia wyprowadzoną, potym processa o gwałtowne maiętnosci zagarnienie 1677, 1678; a że sukcessij dóbr takowych dla odumarcia doyść nie mogli, zaczym w 6-tym stopniu znowu 1730 roku Ipp. Sabiłłowie o dobra Sabiłki Ipp. Koryckich y Koczanow do ziemstwa Oszmiańskiego adcytowali; w 7-ym pokoleniu probuiąc urodzenia metryką 1715 dla zamieszkow w oyczyznie przemilczeli procederu; jednak w 8-ym stopniu kontynuuiąc takową sprawę, okazywali w dowod progeneracij dekret kontumacyiny 1773, obwieszczenia y pozwy 1774 o pomienioną maiętność Iwanowszczyznę, przy którym procederze jako y przy dalszych w powiecie Oszmiańskim possessiach do 9-go pokolenia procedencią swoią okazuiąc, iż wszelkiemi ślacheckiemi prerogatywami familia iest ozdobiona, sąd ziemi Witebski przyświadczył.

Saułukowiczowie herbu Lis czyli Mzura: strzała z dwiema krzyżami w czerwonym polu, nad hełmem lis do pół z korony wyskakuiący. Chociaż ta familia dawną possessią w prowincij Witebskiey dóbr ziemskich miała, jednak żadnych dokumentow dla wyprzedania się z takowych substancij w dowód urodzenia swego nie okazała; ztąd tylko przywodzi przodka swego Jana Saułukowicza, iż będąc użytym w przyjacielstwie od IMpana Wysockiego do przyświadczenia intromissij kupionego placu od kupca Witebskiego byl przytomnym, iako świadczy intromissia do dworu y placu 1596; syn

zaś onego Filip Saulukowicz rotmistrz IKMści, poświadcza się wyiazdem podwoiewodzińskim na granicę gruntów maiętności Markowszyzny y Szewelowszczyzny 1610, na ktorym był przytomny; dalszych nastempcow osiadłość swoię w okolicy Szlachtach maiących, niczym nieprobowano, ale tylko wypisaną schedę do 5-go pokolenia okazano. Podług ktorych sąd ziemski dowodów, familią, od dawna w Witebskim zasiedziałą, w tymże stanie jak dotąd zostawała, zachował.

Sawiniczowie herbu Nowina: ucho od kotła, nad którym miecz w czerwonym polu, w hełmie nad koroną noga zbroyna z ostrogą. Familia podług opisania różnych kronik w xięstwie Litewskim kwitnąca, w różnych bywała funkcyach, iakoto 1648 Tomasz Sawinicz deputat do pisania pactow conwentow między Rzpltą a krolem Janem Kazimierzem; Jan Sawinicz woiennik za oyczyznę, którego syn Wawrzyniec sędzia Trocki y inni w różnych woiewodztwach zaszczycali się funkcyami. Z ktorey familij iako świadczą Kroniki Okolskiego y Bielskiego Bartłomieja Sawinicza w powiecie Słonimskim possessią maiącego, ieden z synów Andrzey przy szczupłości substancij tentuiąc krescytywy, przyiął służbę u WIpana Franciszka Bułhaka podstolego y pisarza grodzkiego Witebskiego, starosty Sawińskiego, z którym przybywszy w tuteysze Witebskie woiewodztwo y lat niemało na namiestnikostwie w Sawinie y Uświatach przetrwawszy, miał prawem zastawnym attinencyą Zieleniewo od maiętności Hrybunow, ktorego synowie w 3-im pokoleniu poświadczaią się prawem wieczystym nabycia maiętności Podsadzia y Charkowszczyzny 1752, oraz proceder o granicę takowey maiętności, idque dekret inquizycyiny 1757 y list zaręczny 1760 z IMpp. Mackiewiczami y Osipowskiemi, przywilejem króla IMci Augusta III 1762 na funkcyą woźnego, w ktorym wymienia obywatelstwo woiewodztwa Witebskiego; w 4-ym wywodzący się stopniu w dowod uro-

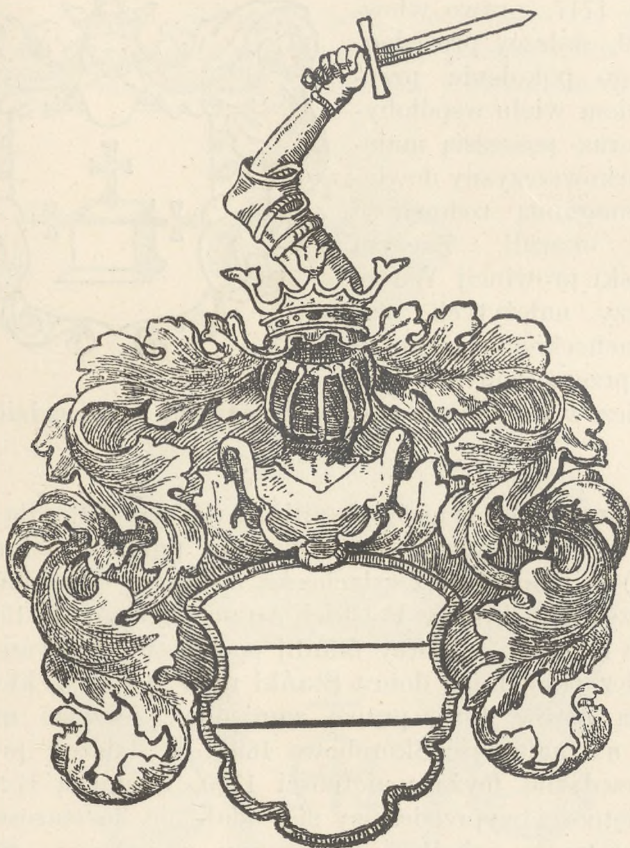
dzenia ślacheckiego y possessij prezentował testimonium 1774 od urzędnikow y obywatelow prowincij Witebskiey, w ktorym od dziada Andrzeja produkuiąc rodowitość ślachecką przyznaie. Na tym fundamencie sąd ziemski w tymże charakterze zachował.

Skłotowscy herbu Dołęga: podkowa z krzyżem, we srzodku strzała w niebieskim polu, w hełmie skrzydło sempie przeszyte strzałą; od Woyciecha Skłotowskiego iako świadczy darowny zapis 1578, ktorego syna dowodzi list testimonialny z grodu Łęczyckiego 1637, y prawo na dwór w zamku wyźnim Witebskim 1651; na dowod 3-go pokolenia kwitacyą 1653; 4-go prawo wieczyste na maiętność Dobreykę 1641, pozew autentyczny 1646, a drugiego prawa ekstrakt 1751 okazywali; w 5-ym pokoleniu testament 1667, kwitacya 1670; w 6-ym pokoleniu list zaręczny 1698, w 7-ym dokumenta ugodliwe 1720, 1736 o maiętność Dobreykę czynione świadczą. Takowemi dokumentami y wielo innemi do 8-go pokolenia progeneracyą swoią prezentowali, a o rodowitości ślacheckiey possessią dóbr ziemskich dotąd trwaiącą upewnili. Ktore dowody sąd ziemski prowincij Witebskiey spenetrowawszy, za ślachtę dobrze urodzoną y wszelkich prerogatyw ślacheckich godną uznał y przyświadczył.

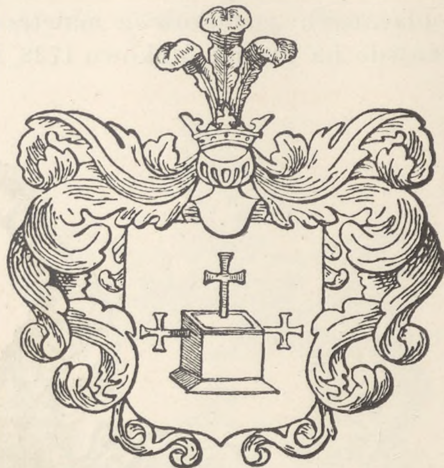
Smoliczowie herbu Kotwic: na tarczy białey pole nakształt rzeki czerwone, na hełmie ręka z mieczem uniesiona, według kronik Bielskiego y Okolskiego w Mińskim woiewodztwie, w Oszmiańskim y Lidzkim powiatach osiadłość swą mieli; z ktorej familij Mikołay Smolicz possessionat powiatu Słonimskiego, zajachawszy w kray Białoruski z IWp. Bułhakiem podstolim Witebskim, był u niego lat kilka na usługach pisarstwa Uświatskiego, zkąd oddaliwszy się, trzymał prawem zastawnym maiętność Ochocienicze od Ip. Żuka, w dowód tego dokumenta przy fundum teyże maiętności zostały. Ktorego synowie nabywszy

maiętność Raniony y Jaromino wieczyście, iż opłacali z nich skarbowe podatki, świadczą kwity 1729, 1730, kwitacya z wypłaconey legacij IXX. Bernardynom Witebskim 1732, kwity opłacanych podatkow z maiętności Koromidów 1736, prawo zastawne na grunta Makowo 1738, kwitacya z tenuty Koromid 1739,

process Ipp. Jesipowiczow na Ipp. Smoliczow 1743, kwitacya 1745 tychże Ipp. Jesipowiczow z pretensij o sukcessią do Ipp. Smoliczow regulowaną; w 3-m stopniu trzema metrykami 1736, 1740, 1743 probuią się; w 4-ym stopniu przy possessij maiętności Jaromina w prowincij Witebskiey, w parafij Falkowickiey zostaiąc, nienaganne rodowitości ślacheckiey y procedencij od antecessora swego okazali dowody. Do ktorych sąd ziemski prowincij Witebskiey stosuiąc się, wywodzących się, Ipp. Smoliczow w tymże charakterze ślachectwa zabespieczył.

Stankiewiczowie herbu Mogiła czworograniasta z trzema krzyżami w czerwonym polu, na hełmie 5 piór strusich od Kazimierza Kiślaka Stankiewicza, o ktorego iako y nastempcow possessij maiętności Markowszczyzny świadczy testament 1717, prawo wlewkowe 1749, dalszey procedencyi do 5-go pokolenia przyświadczeniem wielu współobywatelów oraz possessią maiętności Markowszczyzny dowiedli y nienaganną rodowitość ślachecką okazali. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey przy należytych stanowi szlacheckiemu prerogatywach, przerzeczonych Ipp. Stankiewiczow na zawsze zostawać godnemi bydź sądził.

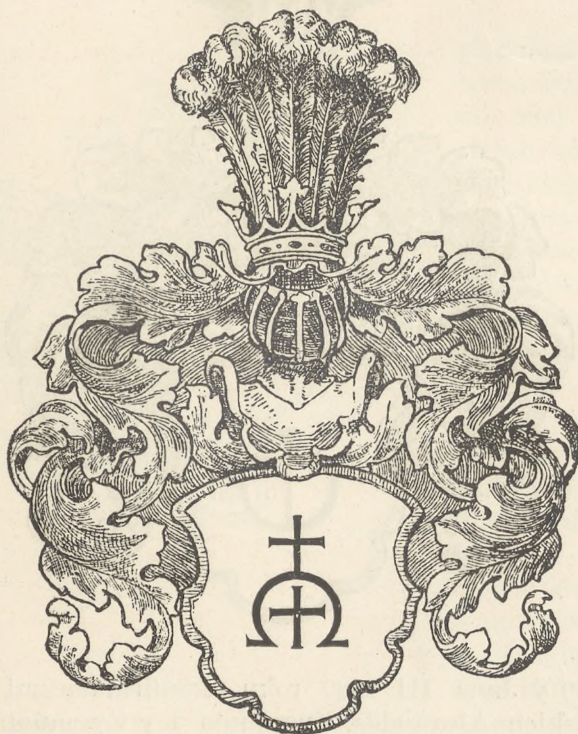
Stańkiewiczow Billewiczów familia herbu tegoż Mogiła z trzema krzyżami w czerwonym polu, w hełmie 5 piór strusich [1]) iż rodowitością szlachecką z dawna szczyciła się, dowodzą przywileje krolow Polskich Augusta Zygmunta 1581, drugi Zygmunta III 1599, z ktorey familij pochodzący Floryan Bilewicz Stankiewicz possyduiąc dobra Stańki miał synow 3, ktorych poświadczaią pozew 1685, prawo zamienne wieczyste maiętności Stańkow na maiętność Skorobowo 1691; w dalszey procedencij prawo przedażne teyże maiętności 1720, kwitacyą 1726, z ktoreyto maiętności wyprzedawszy się, udali się do starostwa Wielizkiego y tamże osiadłość przyiąwszy na gruncie Szczotkino y podatek hibernowy do skarbu opłacaiąc, wiecznością grunta od mieszczan Wielizkich 1734-go roku ponabywali, z ktorych dopiero w 5-tym pokoleniu wywodzące się, chociaż osiadłość swoię w starostwie Wielizkim maią, iednak niesą w żadney poddańskiey powinności, lecz iako ślachta rownie z innemi tam mieszkaiącemi są wolni; na co też y dwa testimonia 1774 roku od kommissarzow Wielizkich wydane prezentowali; na fundamen-

---

[1]) Rysunek herbu Mogiła podany takiżsam, jak u poprzedniej rodziny Stankiewiczów.

cie takowych probacij y dowodow sąd ziemski prowincij Witebskiey familią iako z dawnych czasow przywilejami monarchow Polskich y rodowitością szlachecką zaszczyconą, w tymże stanie zachował y zabezpieczył.

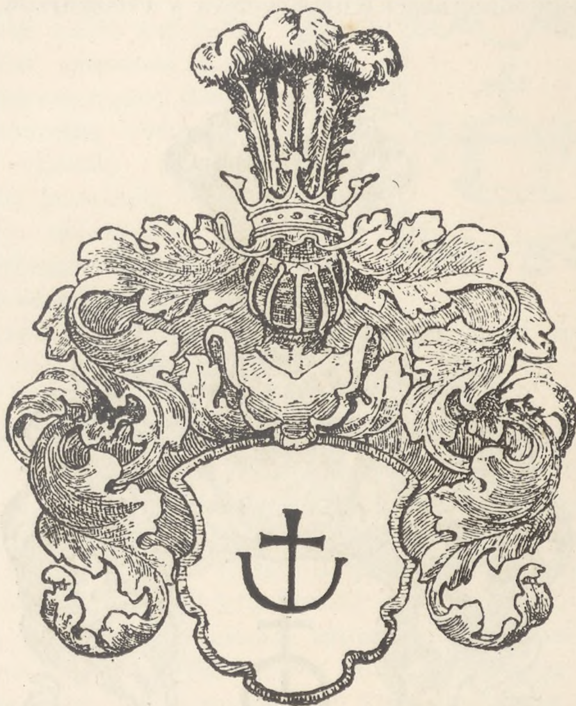
Strzemescy herbu Lubicz: podkowa z dwiema krzyżami w błękitnym polu, na hełmie trzy pióra strusie, od Jana Pobożanina Strzemeskiego possessionata w prowincij Witebskiey maiętności Kuryłowcowa y Puszkarzow, na dowód

ktorey possessij iako też y dalszey progeneracij dla okradzenia rożney ruchomości y papierow imieniowi y na maiętności służących, żadnych nieokazali dokumentow, oprócz manifestu w roku 1735 o takową kradzież zaniesionego; iednak iż dopiero w 5-tym pokoleniu wywodzący się od dziadow y pradziadow, prawa niektorych dobr nabycia okazali, a ztąd, iż dawney po antecessorach possessij w teyże prowincij ciż nastempcy są uczestnikami y wszelką prerogatywą ślachecką są zaszczyceni, sąd ziemski pro-

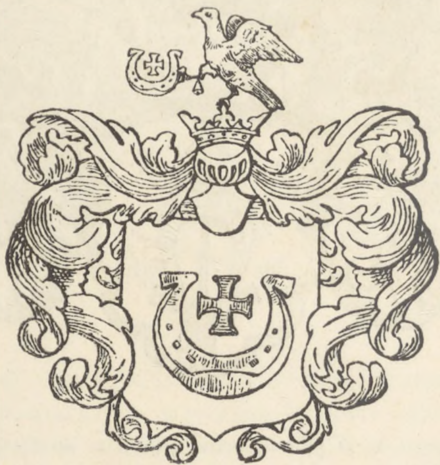
wincij Witebskiey należycie uważył, i z tego powodu godnych w teyże prerogatywie zostawać bydź przyświadczył.

Styrykowiczowie herbu Ratuld: to iest pół pierścienia z krzyżem w czerwonym polu, na hełmie trzy pióra strusie, od przodka Michała Styrykowicza, ktorego nastempcow w 4-tym pokoleniu dowodzono przywilejami krola Jana Kazi-

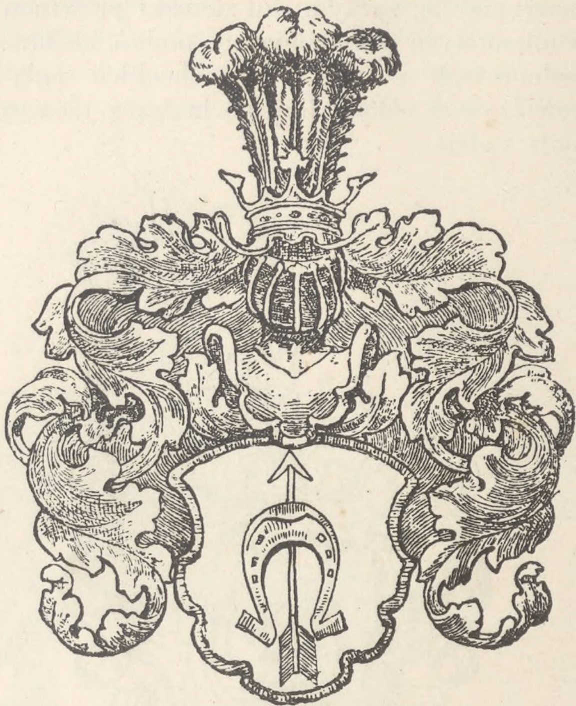
mierza 1650 y Jana III 1689 roku, konfirmuiącemi przywileje krolow Polskich Alexandra, Zygmunta I y Zygmunta Augusta, Władysława y Zygmunta III, z nadaniem przodkom onych wolności praw y swobod ślacheckich, oraz utwierdzaiącemi prerogatywy ślacheckie y umacniaiącemi, przy wieczności nadanych od przodkow krolewskich gruntow y maiętności, produkowali oraz manifest 1667, iż czasu rewolucij y inkursij woienney pierwsze od krolow przywileje, tudzież dalsze papiery y dokumenta imieniowi IchM. służące pozatracane zostały. Jednak ponieważ tak z przywilejów poślednich konfirmujących pierwsze, jakoteż kwitow y dalszych dokumentow dostatecznie probowano, iż nastempcy do-

piero w 8-ym pokoleniu do wywodu stawaiące, właściwie z powyższych przodkow idą familij y possessiami różnych ziemskich maiętności między współobywatelstwem prowincij Witebskiey zaszczycaią się, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey na mocy pomienionych przywilejow y nadań królewskich przy takowychże wolnościach y prawach ślacheckich całą familią Ipp. Styrykowiczow z iedney linij pochodzącą, na zawsze zostawać godnemi bydź sądził.

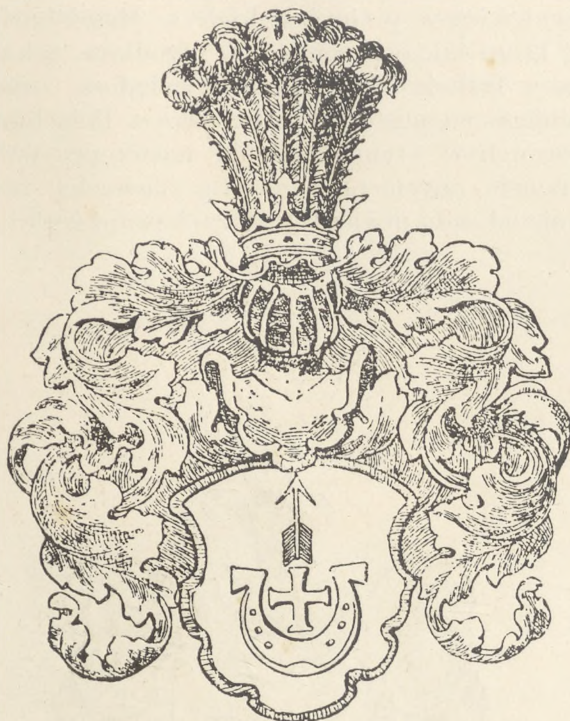
Suchorscy herbu Jastrzembiec: podkowa z krzyżem we srzodku, na hełmie nad koroną iastrząb, od Leona Suchorskiego maiącego possessią w prowincij Witebskiey, ktorego nastempcow probowano widimusem testamentu 1733, oraz kwitami opłacanych podatkow w różnych datach, a w dalszey progeneracij do 5-go pokolenia dla niedostatku dowodów y dokumentow, okazywali solenny manifest 1767 w grodzie Witebskim zaniesiony, iż z dopuszczenia Boskiego w tymże roku wznieciwszy się srogi pożar, nietylko całe domostwo, ruchomość, papiery imieniowi służące, ale też y 7 głów ludzkich w tymże pożarze zgorzało. Z tych przyczyn chociaż na obiaśnienie rodowitości ślacheckiey progeneracij y possessij dowodnieyszych nieokazali probacij, iednak ta familia, iż podług Kroniki Niesieckiego tom IV fol. 234 w różnych woiewodztwach wielo kwitnęła honorami, a w tuteyszey prowincij dotąd nienaganną y niedysputowaną slachecką szczyciła się prerogatywą, tak sąd ziemski Witebski według dowodów rodowitości slachectwa daiąc przy-

świadczenie, w tymże charakterze y opinij, iak dotąd zostawali, zachował.

Surmowie seu **Szyrmowie** herbu Lubicz: podkowa przewiedziona strzałą w błękitnym polu, na hełmie 3 pióra strusie, od przodka Eustachego Szyrmy skarbnika Rożańskiego, ktoremu nayiaśnieysza krolowa Jeymość Polska Bona nadała przywilejem wieś Zadoroż w powiecie Pińskim, a gdy takowy przywiley był zatracony, drugim od nayiaśnieyszego krola Polskiego Zygmunta II na tęż wieś 1632 r. uprzywilejowany został; w dowod synow onego y 3 pokolenia prawo zastawne od JW-go Aleksandra Sapiehy starosty Orszańskiego 1698 na majętność Gudmiaydzie w powiecie Wiłkomirskim; w 4-tym y 5-ym stopniu nastempcy metrykami chrztu z parafij Wallowskiey 1773 roku wydanemi poświadczali się. Na fondamencie ktorych sąd ziemski prowincij Witebskiey probacij wyż pomienionych Ipp. Surmow seu Szyrmow familią w tymże stanie slacheckim, w którym niedysponowanie zostawali, zabezpieczył y umocnił.

Suszkowie herbu Białynia, to iest podkowa z krzyżem y strzałą w błękitnym polu, nad hełmem y koroną 5 piór strusich, dowodząc rodowitości szlacheckiey okazali, iż Andrzey Jakowicz Suszko dla mężnych w oyczyźnie zasług otrzymał od nayiaśnieyszego krola Polskiego Stefana Batorego 1576 przywiley na 10 służb gruntu Nahuny we włości Isztolskiey y list na dwo-

rzaństwo od krola Zygmunta III 1594; w 3-cim pokoleniu probuie nastempcow testament 1635, w 4-ym widimus prawa wieczysto przedażnego 1639; w 5-tym y 6-tym kwitacya z procederu 1719, testimonium od powiatu Wolkowyskiego 1730, prawo wieczysto kupne maiętności Malkowszczyzny 1745; 7-go y 8-go pokolenia oczewisto stawaiąc dowiedli progeneracij. Na fundamecie tak iasnych dowodów sąd ziemski familią IchMci pp. Suszkow dawnością possessij y urodzenia slacheckiego zaszczyconą iako dotąd wszelkich prerogatyw, wolności y praw slacheckich bez kontradykcij używała, tak w tychże stanu slacheckiego prerogatywach zachował.

Sutowiczowie herbu Dołęga, to iest podkowa z krzyżem na wierzchu, we srzodku z strzałą, w błękitnym polu, w hełmie skrzydło sempie przeszyte strzałą [1]). Od Daniela Sutowicza substancią maiącego na Zmuydzi, ktory za panowania nayiaśnieyszego Zygmunta III krola Polskiego, traktuiąc woienną służbę, przybył z woyskiem na Ruś w woiewodztwo Połockie, gdzie po rewolucyach w nadgrodę rycerskich zasług otrzymał przywiley od tegoż krola na włok 12 gruntu Pruchnowo w Połockim, w trakcie Newelskim, ktore w późnieyszym czasie gwałtownie hrabstwo Newelskie odebrało, albowiem tak przywileje iako y dokumenta na dobra Zmuydzkie ukradzione zostały; o zaginienie których manifestem 1738 w Magdeburij Newelskiey zaniesionym probowano, ktorymto manifestem tak Daniela iako y dalszych do 3-go

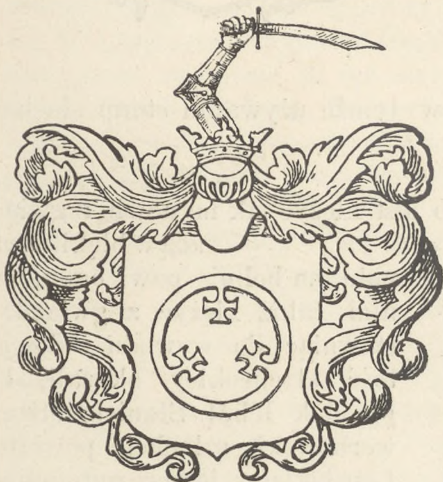
[1]) Rysunek herbu takiżsam, jak powyż pod Sklotowskimi.

pokolenia probuie; nadto metryki 1664; 4-go stopnia dowodzi testimonium 1763 od Hryniewiczow y Goyżewskich w Magdeburij Newelskiey przyznane, ktore tak o progeneracij przodkow, jakoteż o nadaniu gruntow w trakcie Newelskim wyświadcza, oraz extrakt prawa dożywotniego na pustosz Leszczyńskę w Połockim 1767. Po ktorych probacyach w 5 tym pokoleniu nastempcy wywodzący się na fundamencie onych prerogatywą slachecką zaszczyceni, w tymże stanie od sądu utwierdzeni y zachowani zostali.

Suykowscy herbu Korwin alias kruk stoiący na pniu ociętym, leżącym, pierścień w pysku trzymaiący, w polu czerwonym; na hełmie trzy pióra strusie, probuiąc urodzenia slacheckiego okazali, iż familia znacznie w różnych woiewodztwach y powiatach Korony Polskiey kwitnęła. Albowiem świadczy Niesiecki tom IV fol. 239, iż Kasper Suykowski stolnik Inowrocławski, poseł na seym 1628, Stanisław sędzia na trybunał, inni w ziemiach Łomzieńskiey, Dobrzyńskiey y Wizkiey 1697 mieszkania swe y possessie misęli. Z ktorey familij Woyciecha Korwina Suykowskiego possessionata woiewodztwa Krakowskiego w 4-tym pokoleniu ieden z nastempcow Antoni Piotrowicz Suykowski zastawiwszy inney braci swoiey substancyą, sam podczas bezkrólewia w oyczyznie przed elekcyą Augusta II. króla Polskiego zaciągnąwszy się za towarzysza pod znak JW. Ogińskiego miecznika w. x. Litt. regimentarza Litewskiego, z tymże kray Białoruski zaiechał. Po długich tedy przy dworze tegoż JW. Ogińskiego funkcyach dostał się na ekonomią w hrabstwie

Lubawickim, gdzie ożeniwszy się, wziął zastawą folwark Chlewińszczyznę. W 5-tym tedy wywodzący się stopniu w dowod progeneracyi swoiey metryki 1743, 1748, 1749 y kwitacią ze wszelkiey sukcessij po oycu Antonim 1773 między bracią uczynioną okazuiąc, w dowod ślacheckiego urodzenia prezentowali testimonium 1775 od urzędnikow ślachty prowincij Witebskiey, iż tak teraz wywodzący się, jakoteż y ociec w tuteyszą prowincyą przybyły, równością slachecką szczycąc się, w nienaganney reputacyi był miany. wyświadcza. Według ktorych sąd ziemski dowodow familią IchM. pp. Suykowskich possessią zaszczyconą, w slacheckiey prerogatywie zostawać godną bydź uznał.

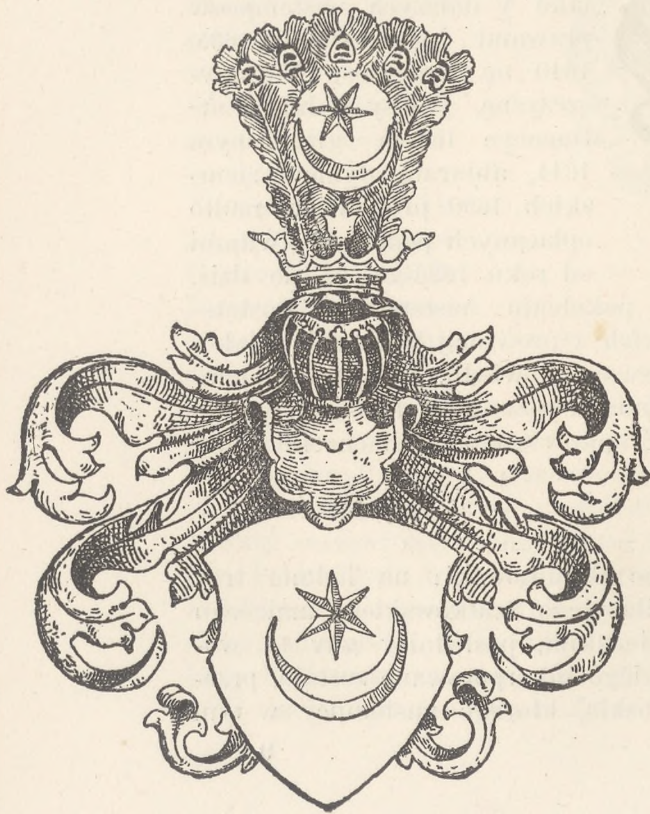
Szapkowie herbu Szaława, to iest w cyrkule 3 krzyże w niebieskim polu, na hełmie nad koroną ręka po łokieć zbroyna z palaszem, od przodka Sebestiana Puciłowskiego Szapki, ktorego synow iako y dalszych nastempcow prawami wieczystemi 1635, 1640 na maiętność Markowszczyznę, Połosy y dalsze attinencye listem granicznym 1644, abjuratą dymow ziemskich 1690 probowano, nadto opłacanych podatkow kwitami od roku 1635-go aż do dziś. W 6-tym wywodzących się pokoleniu nastempcow dostatecznie tak possessij dobr ziemskich w prowincij Witebskiey, jakoteż progeneracij od przodkow swoich dowiedli. Zaczym sąd ziemski z takowych dowodow y fundamentow niepodeyrzaną widząc rodowitość ślachectwa Ichpp. Szapkow godnemi ślacheckich prerogatyw bydź sądził.

Szatkowscy herbu Osęka albo Bronikowski: na hełmie trzy pióra strusie, od Bazylego Szatkowskiego maiącego possessią w woiewodztwie Smoleńskim, pośledniey gdy to woiewodztwo do państwa Rossyiskiego inkorporowane zostało, przeniósł się w woiewodztwo Witebskie, ktorego nastempcy w tym

woiewodztwie za arendownymi kontraktami na gruncie od Puciłowa w ubostwie zamieszkawszy, żadnych dla wsparcia progeneracij swoiey nie okazali dokumentów. Jednak ponieważ dopiero w 5-tym wywodzący się pokoleniu tak testimoniami 1767 od possessorow dobr Puciłowa jakoteż y prawami arendownymi tak o urodzeniu rodowitym slacheckim, jakoteż y procedencij swoiey od pomienionego przodka dali wiadomość, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey wywodzących się w tymże używaniu stanu slacheckiego zostawił.

Szawernowscy herbu Leliwa, to iest xiężyc iak na nowiu z gwiazdą w błękitnym polu, na helmie pawi ogon, na nim takiż xiężyc z gwiazdą, stawaiąc do wywodu rodowitość slacheckiey okazali, iż przodek IchM. Stanisław Szawernowski, szlachcic powiatu Lepelskiego, ieszcze ante unionem xięstwa Litewskiego z Koroną Polską od antecessorów swoich nabyte miał dobra nad rzeką Uszaczą: Uszacza Rżawiec zwane, w woiewodztwie Połockim leżące, ktore syn Walenty Stanisławowicz Szawernowski obiąwszy, otrzymał ieszcze sukcessią po Stefanie Miedzwiedziu Prokopowiczu maiętność Sołońcy Prokopowszyznę w tymże woiewodztwie, jako świadczy dekret grodzki Lepelski 1572 imieniem tegoż

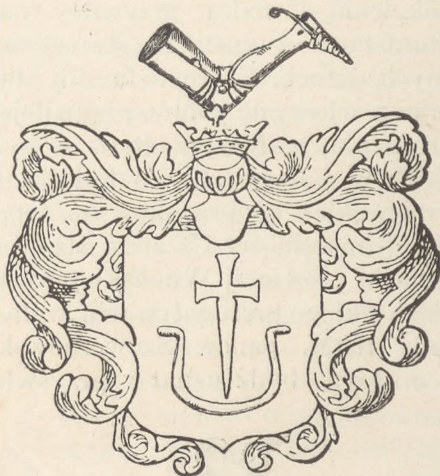
na Zdana Cielicę o najachanie na dwor Sołoniecki, o zbicie sług czeladzi etc. Do tych dóbr za usługi woienne y dzieła rycerskie przodkom królewskim y rzeczypospolitey okazane, przywilejem 1576 roku nayiaśnieszy krol Stefan Batory nadał dobra Lenartowszczyznę y inne od starostwa Sudziłowskiego temuż Walentemu Szawernowskiemu; 3-go y 4-go pokolenia dowodzi zapis wianowny żenie dany 1639 y possessia dobr pomienionych, manifest Dziahilewicza pisarza Połockiego 1651 roku o pogorzenie spraw y dokumentow imieniowi Szawernowskich służących, a jemu w opiekę powierzonych, intromissia do Uszacza 1664 za zapisami przez Oskirkow czyniona; o 5-tym pokoleniu świadczą regestr zaprzysiężenia possessij Uszacza Rżawca 1667, abjurata dymow teyże maiętności 1690, manifesta o zaginione dokumenta, sprawy, obligi etc. 1700; o 6-tym pokoleniu testament 1710, prawo wieczyste na maiętność Uszacz Rżawiec 1717; o 7-ym pokoleniu prawo wieczyste na tęż maiętność Rżawiec 1745, oraz prawa na maiętności Dobryn, Dobreykę, Olhy y Chrzanowszczyznę wieczyste, Pyszniki zastawne w rożnych datach wyświadczaią; 8-ego pokolenia dowodzą przywiley nayiaśnieyszego krola Polskiego Stanisława Augusta na starostwo Bobry 1770, y metryki w różnych datach. Ktoreyto familij słuszne y niewątpliwe dokumenta, prawa wieczyste y inne przywileje wywod y enelogią slacheckiego urodzenia, zasług przodkow w oyczyźnie y possessij dóbr ziemskich w woiewodztwach Połockim y Witebskim, zaszczytu nadań królewskich od przodkow aż dotąd nieprzerwanie trwającey possessij maiętności Uszacza Rżawca, dostatecznie okazuiące, sąd ziemski prowincij Witebskiey roztrząsnąwszy, we wszystkich stanu slacheckiego prerogatywach, wolnościach y prawach szlacheckich imie IchM. panow Szawernowskich na zawsze zostawać godne y dostoyne bydź uznał y przyświadczył.

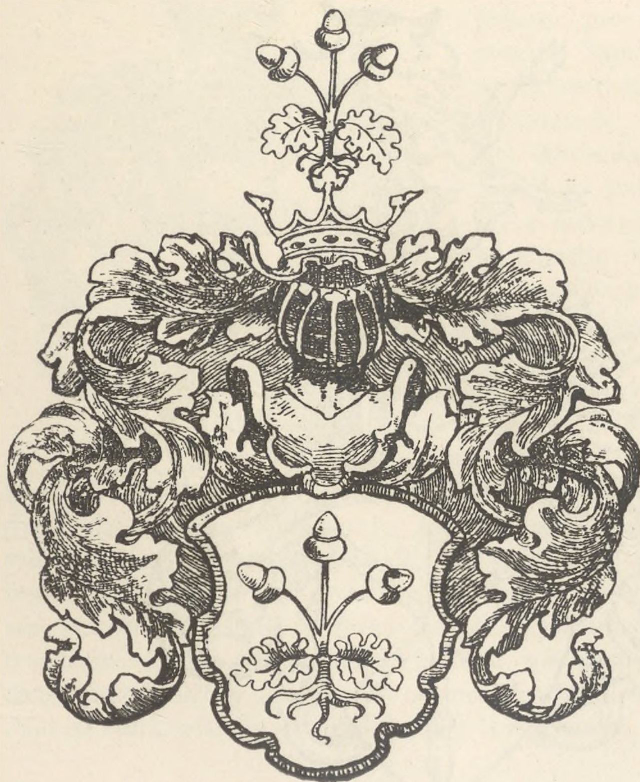
Szczerbińscy herbu Scypion alias cztery laski błękitne w kwadrat przeplecione, w czerwonym polu, na hełmie pelikan; od Jana Szczerbińskiego probuiąc progeneracij swoiey y urodzenia ślacheckiego okazali, iż mieli possessią swoią w powiecie Orszańskim, maiętność Kaszyno, z ktorey Jerzy Janowicz Szczerbiński

w roku 1697 podług konstitucij stawił się na popisach, jako świadczy kwit JW. Paca pułkownika; potym tenże Jerzy Szczerbiński maiąc possessią w prowincyi Witebskiey był poborcą woiewodztwa Witebskiego 1707-go roku; w dowód 3-go i 4-go pokolenia czytano kwitacyą 1730-go roku od IM. Hurki pisarza ziemskiego Witebskiego oycu i synowi daną; assekuracyą 1736, prawo wieczysto kupne maiętności Bołtut w prowincyi Witebskiey 1750, prawo wieczyste na część maiętności Uzlejowa 1751; w 5-tym stopniu poświadcza metryka chrztu 1737, process imieniem braci 1774; w 6-tym stopniu przy rodzicach y stryiach wywodzący się małoletni nastempcy possessią dóbr ziemskich w prowincyi Witebskiey y woiewodztwie Mińskim zaszczyceni, niedysputowanego ślacheckiego imienia okazali świadectwo. Zaczym sąd ziemski takową familią dobrze urodzoną w tymże stanie y preroragytywach szlacheckich zachował y umocnił.

Szlachtowie herbu Nowina to iest ucho od kotła, nad którym miecz w czerwonym polu, w hełmie nad koroną noga zbroyna z ostrogą, od Lucyana Szlachty, ktorego synow probowano przywilejem nayiaśnieśnieyszego króla Zygmunta Augusta 1551, nadaiącym dwie pustoszy w woiewodztwie Witebskim Mrkowszczyznę y Szewielowszczyznę za woienne usługi; w 3-im y 4-m pokoleniu dodowodzi dekret sądów zadwornych assessorskich 1620 z Ipp. Kotami y w 5-tym, 6-ym pokoleniu probuie dekret wywodowy przed całem woiewodztwem y w trybunale za obiekcyą od Ipp. Birulow 1653, o 7-ym pokoleniu testamentowe dyspozycye y działy w różnych datach wyświadczaią. Takowemi dokumentami do 8-mego pokolenia ponieważ nienaganny rodowitości slacheckiey wywod okazali, zaczym sąd ziemski prowincyi Witebskiey zupełnie probacye uważywszy, to Ipp. Szlachtow imie za rodowitą szlachtę we wszystkich prerogatywach bydź wyznał y wyświadczył.

Szlachtow dom drugi herbu tegoż Nowina, to iest ucho od kotła z mieczem w czerwonym polu, w hełmie nad koroną noga z zbroyna z ostrogą [1]), od Łukasza Szlachty, ktorego nastempcow właściwie z jego idących linij probowano aktykacyą przywileju krola Zygmunta III 1619, przywiley Zygmunta Augusta przodka swego, nadający maiętność Markowszczyznę y Szewielowszczyznę konfirmującego; w dalszey procedencyi okazali dekret 1627, w trybunale głównym w. x. Litt. proces 1712 y dalszy proceder, prawo wieczyste na część maiętności Kazanowa 1713, naostatek pokładano genealogią domu tychże Ipp. Szlachtow 1758 w ziemstwie Witebskim aktykowaną, z ktorych dokumentow dostateczny wywod do 7-go pokolenia okazali. A zatym possesia nadań królewskich od przodków dotąd trwaiąca niemniey ponieważ zgromadzona liczba u sądu współobywatelow prowincij Witebksiey nienaganną rodowitość slachecką imieniowi temu przyznała y przyświadczyła, zaczym Sąd ziemski prowincij Witebskiej przy tychże wszelkich wolnościach, prerogatywach, prawach slacheckich przerzeczone IchMpp. Szlachtow imie zostawać na zawsze godne bydź sądził.

Szulcowie herbu Dub alias Dąb młodociany, z trzema żołędziami w czerwonym polu, nad hełmem takiż dąb, dowodząc rodowitości szlacheckiey od Kaspra y Alexandra Hulpowwskich Szulcow, ktorzy w czasie rewolucyi byli zabrani w niewolę do Smoleńska, o nich też constitutio 1676 świad-

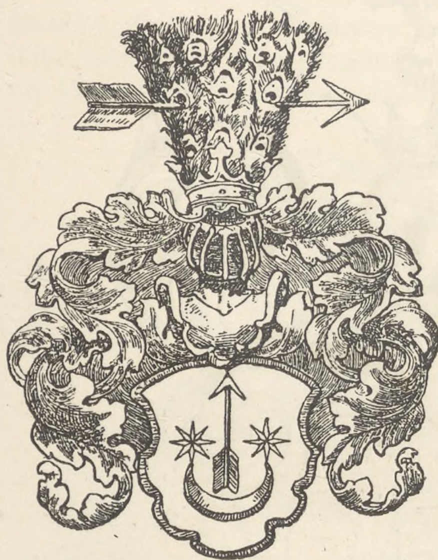
[1]) Tu jest wyrysowany herb Nowina takiżsam, jak pod poprzednim rodem Szlachtów.

czy, maiących possessią wieczystą Szyrniewo, Jankowo, a teraz Szulcowo zwane, w woiewodztwie Witebskim ktorych nastempcow właściwie z ich linii idących, do 6 pokolenia dopiero wywod okazuiących, probowano dekretem trybunału głównego w x. Litt. 1687 na Ip. Hurkę, listem testimonialnym od woiewodztwa Witebskiego na seymiku wydanym, objaśniającym procedencyą od powyższych przodków w r. 1721, prawami wieczystemi nabytych maiętności Zaolsza 1741, Rzowa 1745, procederem o maiętność Szulcowo, przywilejem Augusta III na urząd miecznikowstwa Witebskiego 1748, które to dowody tak o urodzeniu slacheckim jako y possessij dóbr ziemskich w prowincyi Witebskiey oraz o należytey progeneracij uwiadamiaiące, całą familią za dobrze urodzoną, posessią y dostoynością urzędow zaszczyconą, wszelkich prerogatyw godną bydź wyznały y wyświadczyły.

Szydłowscy herbu Jelita, alias trzy kopie złożone w czerwonym polu, nad hełmem pół kozła wyskakuiącego, od Marcina Szydłowskiego possessionata dobr ziemskich w prowincij

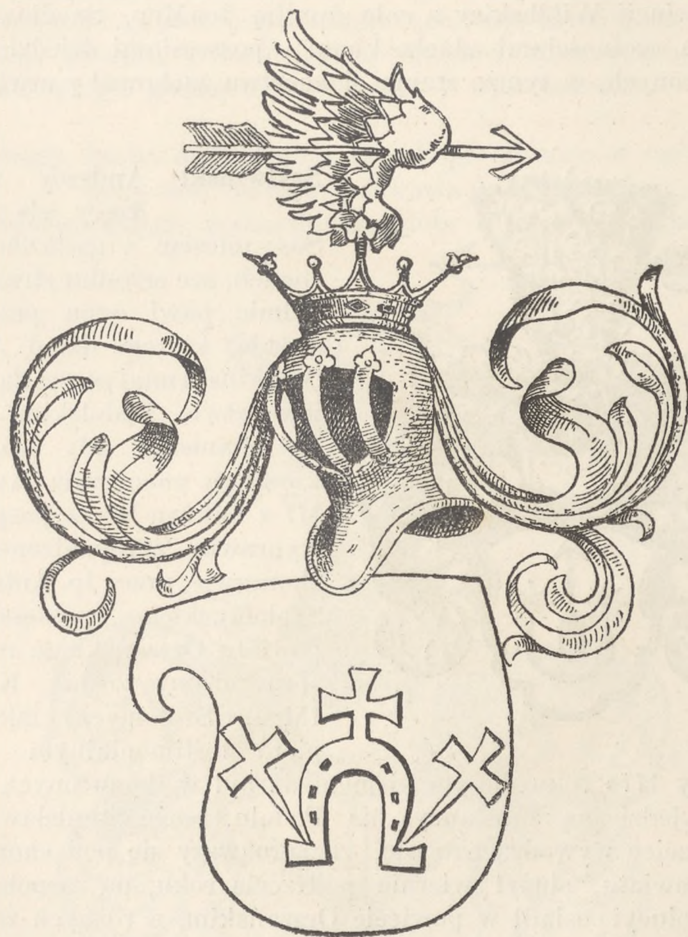

Witebskiey: Markowa, Ranion y placow w mieście Witebsku, co też dowodzi prawo darowne 1640 na plac w Witebsku od JejM. pani Chłusewiczowey temuż dane, ktorego synow zrzeczeniem z służby Sobolewskiey w maiętności Ranionach 1651, y kwitami opłacanych podatkow z tychże maiętności 1664 probowano. W 3-im stopniu nastempcow obligiem na Ipp. Krupskich 1744, processem na tychże IchM. o nieoddanie summy 1759, dekretem kontumacyjnym 1761; w 4-tym stopniu wyświadczano pozwem po tychże Ipp. Krupskich 1766; w 5-tym wywodzący się metrykami chrztu 1762, 1770 z plebanij Witebskiey wydanemi probowali. Na fundamencie takowych doskonałey progeneracij dowodow sąd ziemski prowincij Witebskiey z całą familią IchMpp. Szydłowskich, z dawna wolnościami slacheckiemi y possessiami dziedzicznemi zaszczyconych, w tymże stanie ślachectwa zachował y utwierdził.

Szylwiński Andrzey wywodzący się herbu Sas: miesiąc z gwiazdami po rogach, we srzodku strzała, na hełmie pawi ogon przeszyty strzałą, ktorego dziad Antoni Szelwiński miał possessią w woiewodztwie Podolskim, ociec zaś Stanisław gdy czasu inkursij za panowania Augusta III z nakazu Rzeczypospolitey wyprawne zgromadzone były chorągwie, przez Ip. Antoniego Szołomyckiego possessionata powiatu Orszańskiego na Ruś sprowadzony został. Ktoryto IMpan Szołomycki iako dopiero testimonialnym swym świadczy 1774 roku danym pismem, iż był w domu onych y widział dziedziczną substancyą na Podolu, tenże Stanisław Szelwiński ociec wywodzącego się, zaciągnąwszy się pod chorągiew tegoż powiatu, służył wiernie półtrzecia roku, po zaspokojeniu zaś rewolucyi osiadł w powiecie Orszańskim, a różnych za kontraktami maiąc possessie folwarków, zostawił syna teraz wywodzącego się, ktory tak w dowod progeneracij swoiey, iako y urodzenia slacheckiego pokładał trzy testimonia, iedne od wyż po-

mienionego Ip. Szołomyckiego, drugie 1774 od WWIpp. urzędników ziemskich y różnych obywatelow szlachty prowincij Orszańskiej, trzecie od WIp. Hrebnickiego starosty Miciuńskiego 1773, ktore świadczą, iż ociec wywodzącego się zbywszy substancią na Podolu, przybył w Orszańskie, gdzie mu ogniem w pożarze cały maiątek y papiery zgorzały; syn zaś w opiece WIp. Hrebnickiego zostawszy, nabył folwark Łotyszkowo w prowincij Witebskiey 1764. Na ktorych dowodach sąd ziemski Ip. Andrzeja Szelwińskiego rownością ślachecką zaszczyconego, w tymże stanie zachował.

Talkowie herbu Dombrowa: podkowa z trzema krzyżami w błękitnym polu, na hełmie skrzydło sempie przeszyte

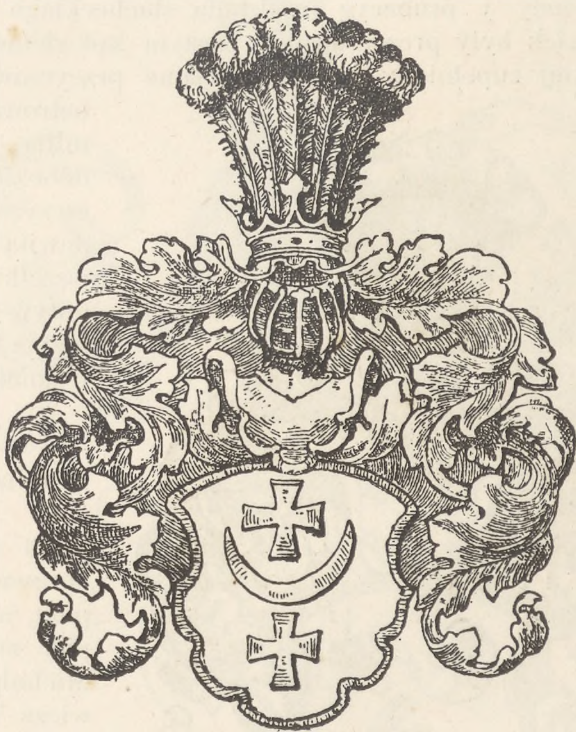
strzałą, dowodząc rodowitości slacheckiego imienia y possessij dóbr ziemskich, probowali, iż przodek IchM. Bartłomiey Talko, a od dobr Porzecza w powiecie Słonimskim Porzecki przezwany, ktory possyduiąc też dobra Porzecze w Słonimskim miał synow 4, z ktorych o Jerzym Talku Porzeckim, sławnym za króla Stefana Batorego żołnierzu, Niesieckiego kronika tom IV fol. 302, a o dalszych dekret oczewisty ziemski Słonimski 1607 świadczy; w dowód 3-ciego stopnia produkowali, zapisami i intromissią 1626, testamentem tegoż roku; w 4-tym stopniu testament Jarosza Talki 1645, zapis wieczysty maiętności Mazałowa Ip. Hieronimowi Talkowi, testament tegoż w Kazanij czyniony, y list testimonialny od wspólniewolnikow; w 5-tym pokoleniu donacyiny zapis 1673, zaprzysiężenie tey maiętności Mazałowa 1690, prawo wieczyste 1694, testament 1706; w 6-tym punkta dzielcze 1709; w 7-ym pokoleniu zapis zrzeczny z maietności Mazałowa 1759 wyświadczaią; w 8-ym dopiero przez wywodzących się nastempcow, ponieważ słuszne dowody y probacye urodzenia slacheckiego y possessij dóbr ziemskich były prezentowane, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiej zupełnie y dostatecznie one przeyrzawszy y spenetrowawszy, familią, possessią dóbr ziemskich zaszczyconą, za rodowitą szlachtę y wszelkich prerogatyw slacheckich godną bydź sądził i uznał.

Trubinowie herbu Tromby 3 myśliwskie oprawne w białym polu, na hełmie 5 piór strusich, od Michała z Mitrowicza Trubiny, maiącego z dawna possessią w prowincij Witebskiey, o czym pilność wo-

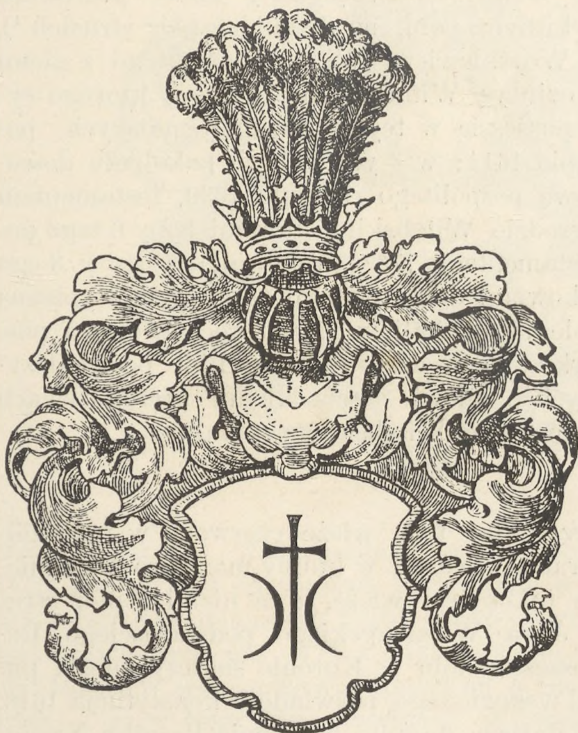
żnego w sprawie z Zawiszą woiewodą Witebskim 1621 roku świadczy; ktorego synow proces na urząd ziemski Witebski 1637, dekret assessorski 1646, pilność w grodzie Orszańskim 1651; w 3-cim pokoleniu dekret trybunalski 1672; w 4-tym stopniu prawo przedażne od Łukomskiego na maiętność Pilipkowo 1696; w 5-tym pokoleniu prawo wieczyste 1707 na maiętność Wyżlacino; 6-go y 7 go pokolenia teraz wywodzącego się dowodzi possessia w stopniu antecessorow, dotąd trwaiąca, przy ktorey jako należycie y nienagannie procedencij y rodowitości slacheckiey dowód okazali, tak sąd ziemski Witebski przy tychże wszelkich prerogatywach, wolnościach y prawach slacheckich pomienione Ipp. Turbinow imie zostawać godne bydź sądził.

Trzaskowscy herbu Trzaska: xiężyc y dwa miecze końcami z sobą spoione w błękitnym polu, na hełmie nad

koroną pawi ogon, na którym takiż księżyc z głowniami, od Jana Trzaskowskiego possessią w prowincij Witebskiej maiętno-

ści Dobryniec y Komossy maiącego, ktorego synow poświadcza prawo zastawne 1664 na maiętność Komossy, objurata dymow z maiętności Dobryńca 1690, kwitacya 1699, kwitacye trzy między bracią 1703, prawo zastawne tegoż roku; w 3-cim pokoleniu poświadcza prawo 1691 zastawne, kwitacye 1741, 1746; w 4-ym stopniu iedni w powiecie Pińskim, drudzy w powiecie Orszańskim possessie mięli wieczyste, z ktorych Antoni possyduiąc dobra w prowincij Witebskiey, iako świadczą dokumenta na maiętności Bodziakin, Wydreje y inne, zostawił w 5-tym pokoleniu synow czterech, ktorzy z małoletniemi w 6-tym stopniu synami do wywodu stawiąc się, należytą i nienaganną dokumentami okazali progeneracyą. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey takową procedencyą y dobr ziemskich possessią, dowodami wspartą, roztrząsnąwszy, przerzeczonę Ipp. Trzaskowskich familią w stanie slacheckim zachował.

Wasilewscy herbu Ostoja: dwa xiężyce niepełne y miecz posrzodku w niebieskim polu, z 5 piórami strusiemi na hełmie, okazali, iż Wasil Bohdanowicz Wasilewski, pisarz ziemski Witebski, miał dobra Audziewicze w woiewodztwie Połockim, przez się w r. 1579 od kniazia Klińskiego nabyte; w drugim y 3-cim pokoleniu świadczy prawo wieczyste na grunt zwauy Spaski 1605 od IXX. Jezuitów Połockich; 4-tego y 5-go pokolenia probuią dwa dokumenta, list graniczny maiętności Mitkiewicz z Andrzejewiczami 1634, y testament 1656, zapisujący dobra braciom swoim; w 6-tym stopniu prawo wieczysto-przedażne na maietność Polkowicze w wo-

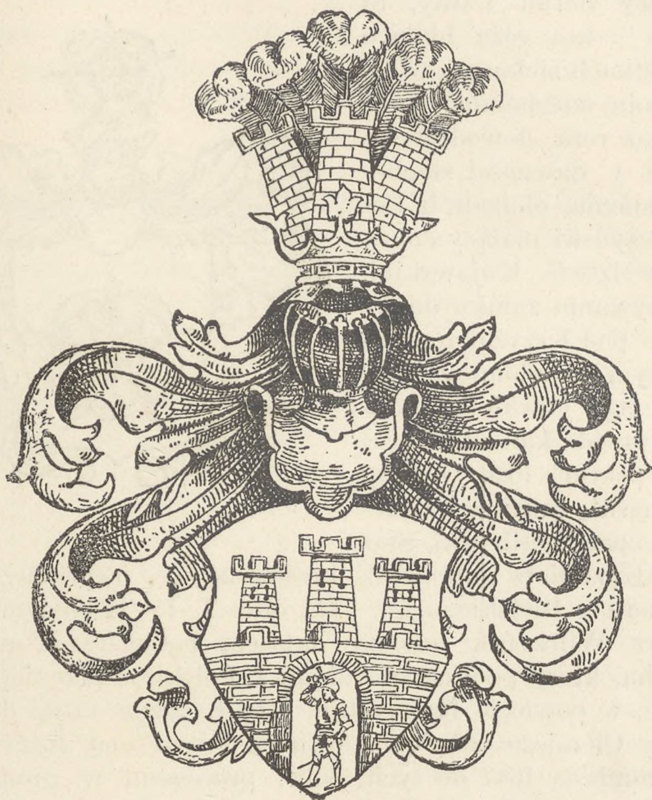
iewodztwie Połockim od Ipp. Koziczow 1680, przywiley Augusta II krola Polskiego na podstolstwo Witebskie, przywiley tegoż krola na horodnictwo 1703, inwentarz maiętności Audziewicz 1713, process 1717 o poginione papiery podczas spalenia przez Moskwę miasta Witebska, intercyzyiny dokument między bracią 1732 dowodzą; w 7-ym stopniu dekret exdywizorski 1761 między bracią, przy którym 8-me wywodzące się pokolenie okazało dóbr ziemskich Klimowa, Sannik, Polkowicz y innych possessią, honorow y urzędow od antecessorow zaszczyt a przytym nienaganney procedencij y urodzenia slacheckiego dowody. Według ktorych sąd ziemski Witebski familią z dawna w woiewodztwach Połockim y Witebskim kwitnącą, we wszelkich stanu slacheckiego prerogatywach y wolnościach zabezpieczył.

Wierciechowscy herbu Ostoja: dwa xiężyce y miecz posrzodku w błękitnym polu, na hełmie 5 piór strusich [1], od przodka Romana Woytkiewicza Wierciechowskiego z ziemi Ciechanowskiey w prowincyą Witebską przybyłego, ktorego synow iako y wnukow, possessią w teyże prowincij maiących, poświadcza ugodliwy zapis 1642; w 4-ym y 5-ym pokoleniu dowodzili attestacyą popisową pospolitego ruszenia 1690, testamentem 1707 y processem w grodzie Witebskim, ktoremi też y 6-tego pokolenia, a do tego testamentem 1739 probowali; 7-ego y 8-ego testamentem 1766. Takowemi dokumentami a przytym wypisaną schedą do 9-go pokolenia okazali należytą procedencyą, a possessią różnych folwarkow o urodzeniu slacheckim poświadczywszy się, w należytych stanowi slacheckiemu prerogatywach umocnieni od sądu ziemskiego Witebskiego zostali.

Wieszczyccy herbu Grzymała: trzy wieże czerwone w polu żółtym, z bramą otwartą, w którey mąż zbroyny z mieczem stoi, na hełmie takoż trzy wieże, a za niemi 5 piór strusich, z ktorey familij Jana Wieszczyckiego podstarościego Radomskiego znaczną possessią dóbr w Koronie zaszczyconego, publicznemi czynnościami wsławionego, poświadcza konstytucja 1616, ktorego synow jako y dalszey do 4-go pokolenia kronika Niesieckiego tom IV, fol. 526 dowodzi należycie opisaney proceden-

[1] Tu wyrysowany jest herb Ostoja takiżsam, jak przy poprzedzającym rodzie Wasilewskich.

cij, rożnemi przytym honorami skarbowemi, woyskowemi, ziemskiemi y grodzkiemi ozdobioney, na co też y autentyczne dokumenta, patent na poruczeństwo artyleryi w. x. Litt. 1747, na kapitaństwo teyże artyleryi 1754 od JW. Sołłohuba generała artyleryi w. x. Litt. konferowane, przywiley Augusta III na podcza-

stwo Witebskie 1752, kredens na sędztwo Grodzkie Witebskie 1753, kredens na chorązstwo Pettyorskie woysk w. x. Litt. 1753 pokładali. Dowodem zaś 5-tego teraz wywodzącego się pokolenia iest prawo zrzeczne 1771 z dóbr w kraju Polskim w ziemi Gostyńskiey, w woiewodztwie Rawskim y Sieradzkim sobie dostałych. A że w tuteyszey prowincyi Witebskiey possessią są zaszczyceni, przy istotney probacij od przodkow linij swoiey prezentowali testimonia od woiewodztwa z podpisem y pieczęciami urzędnikow Witebskich 1772. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey stosując się tak do okazywanych dowodow y dokumen-

tow, jako też świadectwa y publiczney o nienaganney rodowitości slachectwa wiadomości, tychto Ipp. Wieszczyckich wszystkich stanu slacheckiego prerogatyw na zawsze zostawać godnemi bydź uznał y przyświadczył.

Wilczyńscy herbu Poray, to iest róża biała o piąciu listkach zielonych w różowym polu, nad hełmem y koroną takaż roża, dowodząc rodowitości y dawności slacheckiego imienia, okazali, iż Lewin Wilczyński maiący dobra w woiewodztwie Kujawskim, przy dobywaniu zamku Jasienieckiego pod Krzyżakami poległ, potym Bartłomiey Wilczyński mąż chwalebny, Jędrzey wprzód kanonik Krakowski potym 1620 biskup Teodozyenski, suffragan Gnieznieński, opat Mogileński, Stanisław i Kazimierz pułkownik krolewski, co poświadcza xięga 20 Kromera y Bielskiego fol. 344, oraz T. IV Herbarza. Z tych Kazimierz Wilczyński między dalszem potomstwem miał syna Woyciecha, ktory podczas rewolucij z Polskiey przeniósłszy się do Litwy, w powiecie Rzeczyckim osiadł, gdzie część dóbr Sianożętek y Ciercieża nabywszy, synom swym oną zostawił, ktorych intromissią 1687 do tych dóbr, processem w grodzie Rzeczyckim na Ip. Żyłkę, iż wiecznością dobra przez oyca swego Woyciecha nabyte, w czasie ruiny woienney był zagarnął, w czasie ktorey y prawa na wieczność onych dóbr zaginęły. W 4-tym pokoleniu dowodzono kwitami opłacanych podatkow pod datami 1676, 1687, 1690, 1696, intromissią 1693, testamentem 1694 dobra w powiecie Rzeczyckim y woiewodztwie Witebskim nastempcom dysponującym; kwit 1698, iż na pospolite ruszenie razem z innemi obywatelami stawano; processem o zaginione dokumenta, prawa, papiery imieniowi służące 1695; prawem wieczystym na maiętność Brunki w woiewodztwie Witebskim 1700; w 5-tym pokoleniu probowano kwitem JW. Ogińskiego, marszałka w. x. Litt. y pułkownika IKMści 1700, iż na seymiku relationis sta-

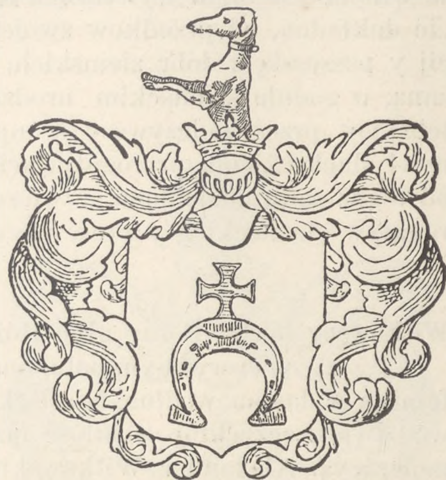
wano, testamentem 1705; w 6-tym pokoleniu doskonaley progeneracij rożnemi prawami possessij dobr ziemskich dowodzono; w 7-mym y 8-mym wywodząca się stopniu familia przez należycie dokładną, od przodkow swoich wyprobowaną linią procedencij y possessią z dóbr ziemskich, przy zaszczycie honorow okazaną, o godnie slacheckim urodzeniu sąd ziemski prowincij Witebskiey przeświadczywszy y upewniwszy, w przyzwoitych stanowi slacheckiemu prerogatywach, wolnościach y dostoynościach od tegoż sądu zmocniona, utwierdzona y na zawsze tychże prerogatyw slacheckich y praw używać godną osądzoną została.

Witkowscy herbu Poray albo Róża biała o 5 listkach zielonych w czerwonym polu, nad hełmem y koroną takaż róża [1]); familia z dawna według Niesieckiego tom IV fol. 556 w woiewodztwie Łęczyckim osiadłość maiąca, znaczną szczyciła się progeneracyą. Alexander Witkowski zostawił po sobie synow 3-ch: Łukasza dziekana katedry Lwowskiej 1665, Macieja y Stefana mężow rycerskich. Maciey przeciwko Prusakom y Szwedom za Jana Kazimierza, Stefan przeciwko Kozakom dokazywali. Ten tedy chociaż osiadł na Rusi, żadnego iednak na to dowodu nastempcow do 3-go pokolenia nieokazali, procz wypisaney schedy progeneracij; w 4-tym stopniu świadczy list na przyznanie prawa przedażnego, na część maiętności Makszyna 1720, o ktorąto część maiętności, iż proceder z rożnemi mieli, dekret oczewisty ziemski Witebski 1766 świadczy. W 5-tym okazuią metryki chrztu 1767, 1770, 1772 z plebanij Witebskiey wydane. A że ciż Ich Mpp. Witkowscy przy szczupłości dowodow okazali testimonium od wielogodney slachty prowincij Witebskiey, iż są z dawnych czasow prawdziwą slachtą y równością się dotąd nienagannie zaszczycali, zaczym sąd ziemski Witebski w teyże prerogatywie stanu slacheckiego umocnił.

Wodoradźcy herbu Pobog: podkowa z krzyżem w niebieskim polu, nad hełmem hart do połowy w obroży z smyczą wyskakuiący z korony. Familia według Kroniki Niesieckiego tom IV, fol. 564 z dawna osiadłość w Polszcze y Litwie maiąc, w różnych urzędach kwitnęła, mianowicie Przecław Wodoradzki

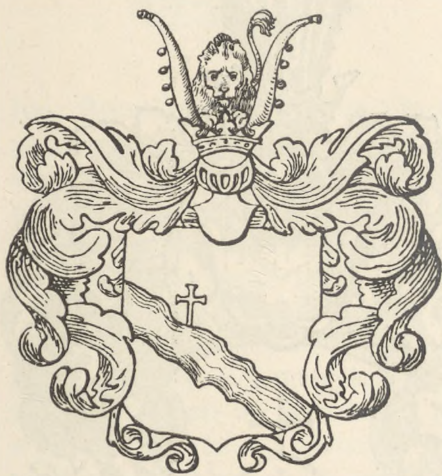
---

[1]) Tu wyrysowany jest herb Poraj takiżsam, jak wyżej pod rodem poprzednim Wilczyńskich.

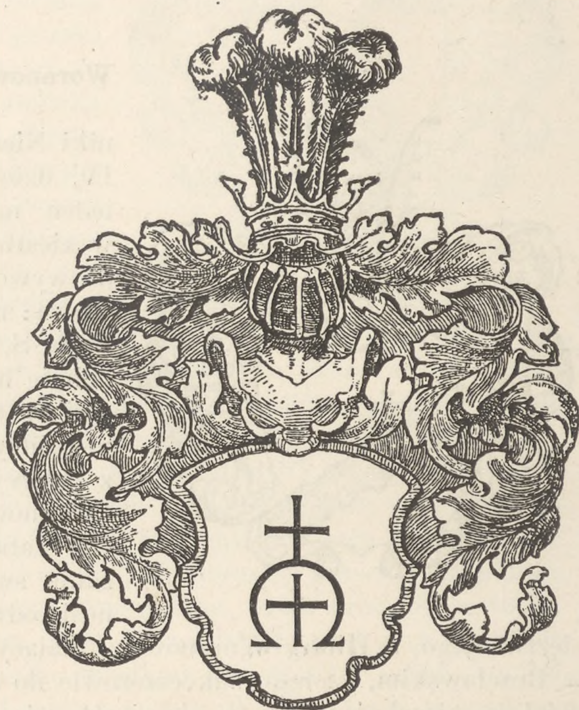
za krola Jagiełłę (s) w roku 1400 odważny przeciw Krzyżakom rycerz, Alexander dworzanin IKMści, Mikołaj starosta Mohylowski poległ od Szwedow pod Freydenem w batalii, Jędrzey rotmistrz powiatu Wilkomirskiego wojował Wołochow z Zamoyskim hetmanem, Mateusz cześnik Kowieński 1638, mąż ryserski w Inflanciech, z Karolem Chodkiewiczem o wiarę katolicką gorliwy, miał za sobą Eudoxyą Krystynę Drucką Horskę xiężniczkę, z ktorey familij Woyciecha Wodoradzkiego pradziada wywodzących się, possessionata Wołhyńskiego w powiecie Krzemienieckim, w parafij Białokrynieckiey synowie y wnukowie, na dobrach małym y wielkim Wodoraczu w tymże woiewodztwie, w sąsiedztwie dóbr JO. xięcia Janusza Wiśniowieckiego mieszkaiąc, gdy za wszczętą między granicami sprzeczką, procederem prawnym przez tegoż JO. xięcia Wiśniowieckiego z pomienioney substancyi swoiey Wodoracza wyzuci zostawszy, nabyli inną maiętność Andruhy w tymże woiewodztwie, na ktorey maiętności długami y piennością prawną uwikłaney, nastempcy w 4-tym stopniu mieszkaiąc, przez proceder w trybunalle koronnym znaczną część oney utracili, a tak szczupłość fortuny do dalszych szukania srzodkow przymusiła. Jakoż Jan Mikołajewicz Wodoradzki, pisarz miasta Wieliża, teraz wywodzący się, przyiąwszy służbę u IW. Piaseckiego komissarza starostwa Wielizkiego, zaiechał w tuteyszą prowincyą, na ktorey lat 20 zostaiąc, nabył wieczyście grunta w starostwie Wielizkim 1769. Że zaś od wjachania w tę naszą prowincyą w przystoynych slacheckich postempkach, a tym samym w równości każdemu zostawał, iako niemaiący na wsparcie rodowitości slacheckiey dla odległości od familij swoiey dowodow, prezentował 3 testimonia: iedne od obywatelow prowincij Witebskiey za aktualnego y nienotowanego wyznaiące slachcica, drugie IW. Piaseckiego woyskiego, w. x. Litt. y Wyszeńskiego łowczego Brzeskiego przyświadczaiące, iż iest aktualnie pochodzącym z familij na Woły-

niu, przy oyczystey substancij Andruchach będącey, iż od oyca Mikołaja, znajomego rodowitego slachcica iest wzięty, zwłaszcza, iż ci IchMść bywaiąc na Wołyniu, dostatecznie tey familij są znajomi, w datach 1774 roku; w 5-tym stopniu syn wywodzącego się świadczy się metryką z plebanij Wielizkiey 1774. Na fundamencie tak dowodnych probacij sąd ziemski przestaiąc, familią chociaż w tey prowincij niezadawnioną, iednak świadectwami nienaganną, w stanu slacheckiego trwałości y charakterze zachował.

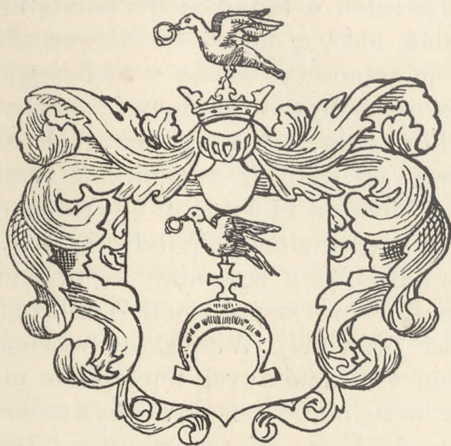

Woronowiczowie według opisania Kroniki Niesieckiego fol. 597 tom IV, dzielą się na dwa domy: ieden na Polesiu, drugi zaś w xięstwie Litewskim dopiero do wywodu idący, herbu Srzeniawa: rzeka iakby na wspak litera S, nad którą krzyż, na hełmie lew bez korony między dwiema trąbami myśliwskiemi, u każdey po 4 dzwonki wiszą; z ktorey familij Kazimierz Woronowicz, mąż dzielny przeciw Tatarom y Rossij, w opisaniu swym Koiałowicz wynosi odważne dzieła y zwycięztwa jego, a Hilary Woronowicz maiący dziedziczne possessie w Bracławskim, ktorego sukcessorowie do 5 go pokolenia nierozdzielnie mieszkaiąc w powiecie swoim, obywatelstwem y rodowitością ślachectwa w tymże powiecie zaszczycali się, co y testimonium z grodzkiey powiatu Bracławskiego kancellarij 1774 wydane, wyświadcza; inni zaś z tegoż pokolenia nastempcy zaiachawszy dla krescytywy w prowincyą Witebską, iż przyzwoitą stanowi slacheckiemu szczycili się prerogatywą, świadczą testament 1753, zapisuiący substancyą, prawo wieczyste na maiętność Lisie Jamy 1754 w prowincij Witebskiey, ktorey iż aktualnemi byli possessorami, kwity opłacanych podatkow od r. 1763 do 1772 pokładano; z ktorychto w tę prowincyę przybyłych w 6-tym pokoleniu nastempcy probuią się testamentem 1773, którym maiętność Lisie Jamy synowi zapisuie; a iż wszelkich między współ-

obywatelami wolności, praw y prerogatyw slacheckich dotąd używali, okazywali testimonium od wielu slachty obywatelow teyże prowincij Witebskiey 1774 wydane, że są w niepodeyrzaney imienia slacheckiego sławie. Zaczym sąd ziemski na fundamencie takowych dowodow y świadectw familiją wywodzących się iako żadney objekcij prerogatywie swey niemaiącą, w tymże stanie slachectwą zachował.

Woyciechowscy herbu Lubicz: podkowa z dwiema krzyżami, na hełmie 3 pióra strusie, dowodząc rodowitości slacheckiey imienia swego okazali, iż Stanisław Woyciechowski przybywszy z krajów Wielkopolskich, nabył dobra wiecznością w prowincij Witebskiey Kazanowo, Makszyno, Kalczyno, Markowszczyznę y Połohy nazwane, ktorego synowie iako y dalsi nastempcy, iż pomienione possydowali dobra, wyświadczaią zapis graniczny 1605, prawo zastawne 1626, zrzeczenie 1630, list graniczący 1636, dział 1646, zaprzysiężenie dymow 1690, nakoniec, iż w 4-ym pokoleniu sukcessor nabył w prowincij Witebskiey maiętność Serebrynkę, prawo wieczyste 1703 possesij tey maiętności iako y innych wprzod wspomnionych do 7-go pokolenia trwaiącey okazuie, o rodowitym oraz slacheckim urodzeniu y dawnym w prowincij Witebskiey obywatelstwie przeświadcza. Na ktorych sąd ziemski dowodach, dokumentach oraz świadectwach współobywatelow polegaiąc, tęż familią we wszystkich stanu slacheckiego prerogatywach na zawsze zostawać godną bydź uznał.

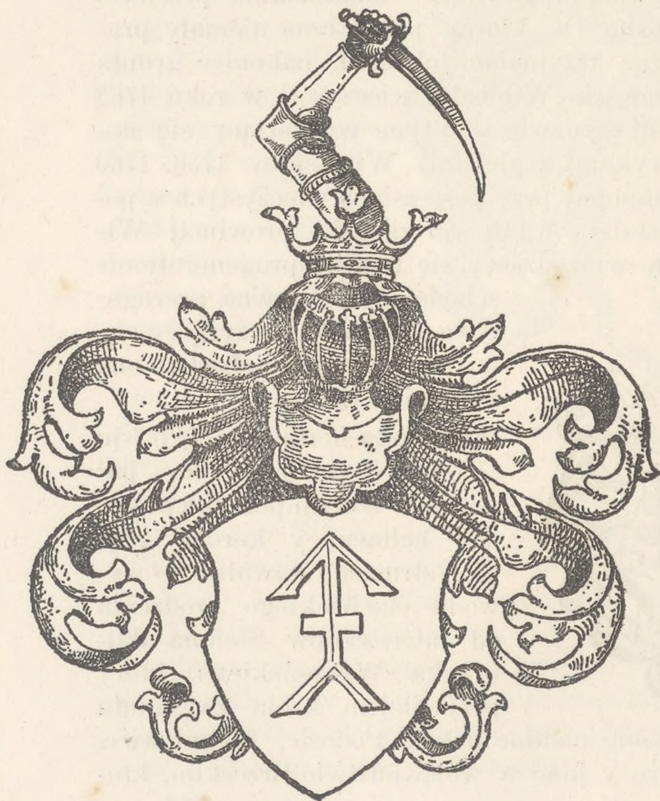

Wróblewscy herbu Ślepowron: podkowa z krzyżem, na którym kruk stoi, pierścień w pysku trzymaiący, w błękitnym polu; na hełmie nad koroną takiż kruk, stawaiąc ku wywodowi rodowitości slacheckiey, okazali, iż Jan Piotrowicz Wróblewski, będąc w possessij dóbr po oycu swoim w powiecie Oszmiańskim, w parafij Olszańskiej sytuowanych, nabył do tego folwark Roztrzewszczyznę od Ipp. Lipińskich a Zagaiewszczyznę od Ipp. Poczobutów, świadczą prawa wieczyste 1669, ktorego synow poświadczano prawami wieczysto-zrzecznymi z maiętności Zagaiewszczyzny 1700, 1704; w 4-tym stopniu ieden z nastempcow przezastawiwszy część swoią w powiecie Oszmiańskim, przeniósł się w prowincyą Witebską, w ktorey przez czas niemały prawami arendownymi różne trzymaiąc folwarki, nakoniec grunta za miastem, a plac w mieście Witebsku wieczyście w roku 1763 nabył. Ktorych possessij synowie w 5-tym wywodzący się stopniu, probuią się metrykami z plebanij Witebskiey 1756, 1760 wydanemi; inni też nastempcy przy possessiach wieczystych w powiecie Oszmiańskim zostaią. A tak sąd ziemski prowincij Witebskiey approbowawszy wywodzącey się familij progenerationis schedę, iako zdawna prerogatywą slachecką szczycącey się, w tymże stanie slachectwa oną zabezpieczył.

Wyszeńscy herbu Grabie o 7-iu zembach na pagorku w żółtym polu utkwione, nad hełmem y koroną pięć piór strusich, stawaiąc do wywodu ślacheckiego urodzenia od antecessorow Stefana Jałbrzyka Wyszeńskiego, ktory przywilejem krola Zygmunta Augusta r. 1562 miał sobie nadane dobra Podosie, Siehniewice, Chwoszczowate, Petelewo y inne w woiewodztwie Brzeskim, kto-

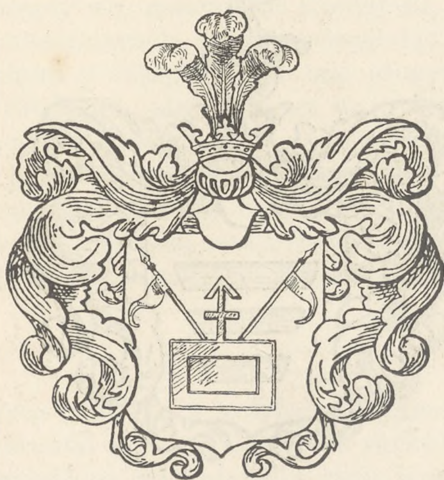
rego fundusz kościoła w Siehniewicach dotąd obchodzi pamiątkę; synow ktorego poświadcza dział 1669, a dalszych sukcessorów possessia nieprzerwana dotąd maiętności Podosia y Siehniewic. O takowey possessij iako y dawnym obywatelstwie woiewodztwa Brzeskiego świadczy testimonium iedne od woiewodztwa Brzeskiego obywatelow slachty, drugie od samych urzędnikow ziemskich y grodzkich 1773 roku wydane, z ktorych w 5-tym pokoleniu nastempca przybywszy w woiewodztwo Witebskie nabył prawami wieczystemi maiętności Rudzki y Koromidy w prowincij Witebskiey 176... (s), maiętność Psowo w prowincij Witebskiey 1768 roku. A zatym sąd ziemski prowincij Witebskiey stosuiąc się tak do wyż wyrażonych pism testimonialnych z podpisem rąk y pieczęciami herbow WWIpp. urzędnikow slachty obywatelow woiewodztwa Brzeskiego, iż wywodzący się ociec z synami w 6-tym stopniu istotnie y należycie z pomienionych antecessorow starożytney familij Jalbrzykow Wyszeńskich pochodzi, jakoteż do familij possessią dobr ziemskich w woiewodztwie Brzeskim y Witebskim wszelkiemi prerogatywami slacheckiemi zaszczyconey, takową familią z iey nastempcami we wszystkich stanu slacheckiego prerogatywach na zawsze zostawać godną bydź uznał y przyświadczył.

Żabowie herbu Kościesza: strzała rozdarta z krzyżem w czerwonym polu, na hełmie 3 pióra strusie [1]); dowodząc rodowitości slacheckiego imienia od Borysa Żaby rotmistrza chorągwi krolewskiey, mężnemi w woysku

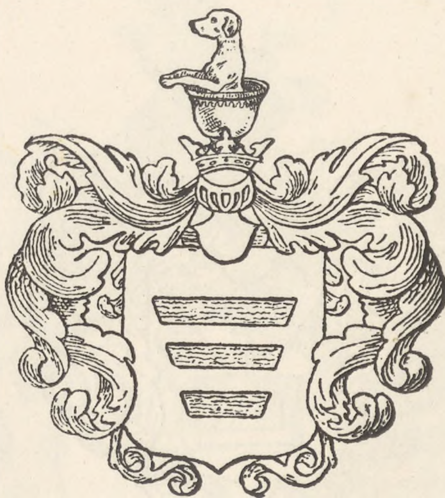
[1]) W rysunku jednak zamiast piór strusich jest ramię zbrojne z dobytym mieczem, jak w naszym cynkotypie.

wsławionego dziełami, w ktorych nadgrodę otrzymał przywiley od krola Stefana na dobra w powiecie Upitskim 1578, pośledniey przez konstitucyą 1600 fol. 762 approbowane, ktorego ieden z synow podstoli Witebski miał synow 6, ktorych probowano listem cyrkularnym od krola Zygmunta III 1601, listem krola Władysława do komornika wydanym, ażeby w nadgrodę zasług woiennych Krzysztofowi Żabie wydzielił w woiewodztwie Smoleńskim gruntu włok 70—1634, prawem wieczystym 1635, działem dóbr wszystkich 1638; w 4-tym y 5-tym pokoleniu świadczą się działem 1670 roku, listem króla Jana III na dworzańswo 1681, delatą do wybrania podatkow od woiewodztwa Konstantemu Żabie rotmistrzowi Witebskiemu, dekretem sądów kapturowych 1708; w 6-tym pokoleniu honorami, urzędami y znacznemi possesiami zaszczyconych okazawszy nastempcow; w 7-ym y 8-ym pokoleniu osobiście stawaiąc, nienaganney progeneracij dowod, urodzenia slacheckiego wywod, possessij dóbr ziemskich y urzędow w woiewodztwie niepoślednich zaszczyt, dostatecznie y doskonale okazali, liczney zaś dokumentow probacij dla wielości onych do teraźnieyszego niewciągnienie wywodu, nadgradza wiadomość y znajomość starożytney rodowitości imienia slacheckiego y zadawnioney w ninieyszey prowincij znacznych dóbr od antecessorow possessij. Ktoremi dowodami y sąd ziemski prowincij Witebskiey przeświadczony, takowy iako nienaganny wywod potwierdziwszy, we wszystkich stanu slacheckiego prerogatywach całe imie Ipp. Żabów zachował.

Zańkiewiczowie Śleporodowie urodzeniem slacheckim zaszczyceni, pieczętuiące się herbem Śleporód zwanym: na mogile strzała z krzyżem między dwiema żół-

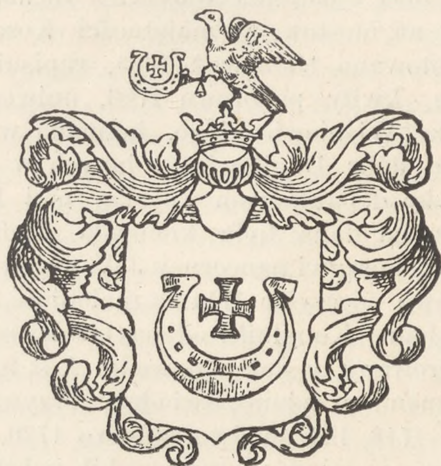
tym i niebieskim proporcami w czerwonym polu, od książąt Litewskich za iakieś heroiczne dzieło w okazij od przodka Śleporodów familij podięte, nadanym, podług Kroniki Niesieckiego fol. 125 prezentowali wywod od Jana Śleporoda Zankiewicza, ktorego synow iako y dalszych w 3-im pokoleniu nastempcow dowodzi prawo 1672 na część maiętności Wydrej; w 4-tym testamentem 1682, prawem zrzecznym z części swoich między bracią, prawem przedażnym 1701, zapisami Ipp. Baranowskim 1706; w 5-tym probowano testimonialnym listem od całego woiewodztwa Witebskiego 1702, za obiekcią w woiewodztwie Trockim przez IMpana Turczynowicza, w ktorym liście wyraża, iż za Zygmunta II a za Paca woiewody Witebskiego Jan Zankiewicz był chorążym a Izydor oboźnym Witebskim; w 6-tym pokoleniu WIpana Sielickiego w podobneyże obiekcij 1747 wspieraiącym wydanym. Z ktorych antecessorow w 7-ym stopniu wywodzący się, wyż wyrażonemi dowodami o possessij y slacheckim urodzeniu uwiadomiwszy, z całą familią od sądu ziemskiego prowincij Witebskiey za rodowitą slachtę y wszelkich prerogatyw slacheckich dostoyną uznani y wyświadczeni zostali.

Zarankowie herbu Korczak: trzy wremby nierówne białe w czerwonym polu, na hełmie nad koroną połowę psa w czaszy, dowodząc rodowitości slacheckiey, probowali, iż familia Horbowskich Zarankow wedle opisania Kroniki Niesieckiego w tomie IV fol. 678 w różnych woiewodztwach y powiatach xięstwa Litewskiego wysokie z zaszczytem swoim posiadała urzędy, iakoto w woiewodz-

twach Brzeskim, Smoleńskim, Czerniechowskim y xięstwie Zmuydzkim. Z ktorey familij przodek IchM. Jerzy Horbowski Zaranek rożne w Witebskim dziedzicząc dobra, miał syna Stefana, ktorego progeneracyą poświadcza prawo wieczyste na maiętność Kosse 1652, kwitacya matce 1654 z oddania wszelkich ruchomości dana, przywiley Jana III na mostowe w maiętności Kossym 1690; w 3-cim stopniu prezentowano testament 1665, zapisuiący maiętność Białynicze synom, kwity poborowe 1703, uniwersał IOxiążęcia Michała Korybutta Wiśniowieckiego, hetmana w. x. Littewskiego 1704 na ochronę dóbr Duniłowicz y innych w woiewodztwie Mińskim, przeciwko depaktacyom woyska, nad ktorym woyskiem od tegoż hetmana dana była komenda Andrzejowi Zarankowi, towarzyszowi chorągwi pancerney JW. wojewody Trockiego. Okazano oraz prawo wieczyste 1714 na maiętność Kobylniki, przywiley na dobra lenne Kobylniki od nayiaśnieyszego krola Augusta II 1714 konferowany, y dalsze dowody. A iż tenże Andrzey był zaszczycony różnemi urzędami, świadczy przywiley na cześnikowstwo Witebskie 1718, list na dworzaństwo 1720, od krola Augusta II konferowane; iż więcey przysposobił substancij, świadczy prawo wieczyste na maiętność Kubek 1722; ktore maiętności przy zaszczycie honorow posiadaiąc, w 4-tym stopniu miał syna Benedykta, o ktorym iako y braciach onego stryiecznych, świadczy prawo wieczyste na maiętność Kosse 1728, Ipp. Piorom, list na dworzaństwo Augusta III krola Polskiego 1746, przywiley na łowiectwo y podsędkowstwo Witebskie 1752; w 5-tym pokoleniu nastempcy wywodzący się, maiętności Kobylniki, Kubek, Dymanow y inne, po antecessorach swoich possyduiąc, ponieważ dostatecznemi dowodami y dokumentami tak progeneracij iako też possessij y urodzenia slacheckiego wyprobowali, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey na fundamencie takowych dowodow y probacij familią wywodzących się Ipp. Horbowskich Zarankow z dawna znakomitemi urzędami, przywileiami, possessiami dóbr ziemskich, lennych zaszczyconą, we wszelkich stanu slacheckiego prerogatywach na zawsze zachował y zabezpieczył.

Zawadzcy herbu Jastrzembiec: podkowa z krzyżem kawalerskim w błękitnym polu, na hełmie nad koroną iastrząb z skrzydłami do lotu wzniesionymi, z dzwonkami, pokładaiąc u sądu progeneracij swoiey od Biliaja Zawadzkiego do 7-go pokolenia wypisaną schedę, przeto w dowod takowey descendencij nie okazali doku-

mentow, iż oddaleni od familij w powiecie Oszmiańskim, dla ubostwa onych dostarczyć niemogą; iednak ponieważ trzema testimoniami, jednym 1770 od imiennikow Zawadzkich w powiecie Oszmiańskim y inney szlachty powiatu Oszmiańskiego, iż są pochodzące z iedney familij w Oszmiańskim nayduiącey się, prerogatywą slachecką zaszczyconey, drugim od magistratu Witebskiego przyświadczaiącym, iż ci Zawadzcy wywodzące się, w mieście Witebsku mieszkaiąc, sine praejuditio stanowi ich slacheckiemu ad libertatem Giełdy honoratae communitatis kupiectwa Witebskiego są przyięci, trzecim świadectwem od IMp. Jana Tadeusza Zawadzkiego starosty Narwidziskiego, oczewiście u sądu ziemskiego prowincij Witebskiey przyznanym wspierali, iż wywodzący się, iako są iednego z wyświadczaiącym imienia y familij, tak possessią w powiecie Oszmiańskim y sukcessią folwarku Budowiesz alias Zawiella po babce spadłą są zaszczyceni. Zaczym sąd ziemski na fundamencie tych dowodów jako onemi przerzeczeni Ipp. Zawadzcy procedencij swoiey probowali, tak w teyże trwałości stanu zachował.

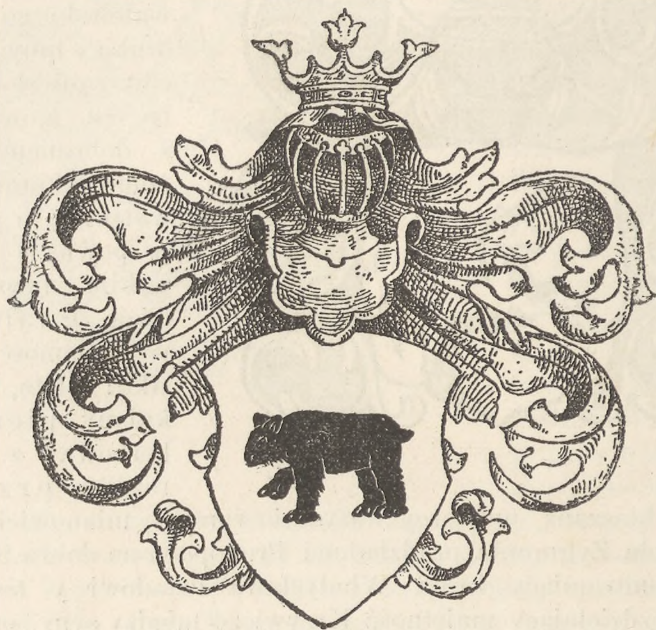
Zawerski herbu Bończa: jednorożec z rogiem kończatym, biały, w błękitnym polu, nad hełmem y koroną pół takiegoż iednorożca, dowodził rodowitości slacheckiey y procedencij od Prokopa Wścieklicz Zawerskiego, ktory miał sobie nadane dobra od krola Zygmunta I Krysni w powiecie Upitskim, syn zaś takowe dobra powtórnym od Władysława krola przywilejem miał sobie potwierdzone. Takowey tedy progeneracij iako też y dalszey do

5-go pokolenia probowano autentycznym manifestem 1676 w grodzie Bracławskim imieniem oyca y syna Zawerskich na Piotra Kowalewskiego czeladnika y innych zboyców zaniesiony o to, iż tèn Kowalewski z dobranemi sobie pomocnikami, chowaiąc się w puszczy w powiecie Braclawskim, naszedł na dwór gwałtownie y ruchomość wszystkę: złoto, srebro, kulony, pierścień herbowny z Jednorożcem, przytym szkatułę blaszaną, w ktorey wszystkie sprawy, mianowicie przywiley krola Zygmunta pradziadowi Prokopowi na dobra Kryśnie, drugi konfirmuiący krola Władysława dziadowi y testament dziada rozdzielaiący maiętność Krzywicze między syny, oraz dalsze obligi y inne, iako świadczy manifest, pozabierał; z ktoregoto manifestu do 5-go pokolenia należytą okazuiąc dedukcyą, w 6-tym pokoleniu y 7-ym wywodzących się dowodzono metrykami chrztu 1726, 1739 y osobistym stawaniem. Ktoreto Ipp. Zawerskich probacye y dowody tak slacheckiego imienia iako y dostateczney procedencij, sąd ziemski prowincij Witebskiey należycie przeyrzawszy, na fundamencie onych z całą wywodzącego się familią w stanie slacheckim zachował y utwierdził.

Zbitniewscy herbu Niedźwiedź czarny w zielonym polu, od Józeffa Zbitniewskiego, ktory przybywszy w prowincyą Witebską y ożeniwszy się z szlachcianką, miał synow 6-iu dopiero wywodzących się z swoiemi w 3-cim pokoleniu synami, ktorzy tak przez oyca iako y przez się nabyte okazywali dowodnie zastawne y wieczyste w prowincij Witebskiey possessie;

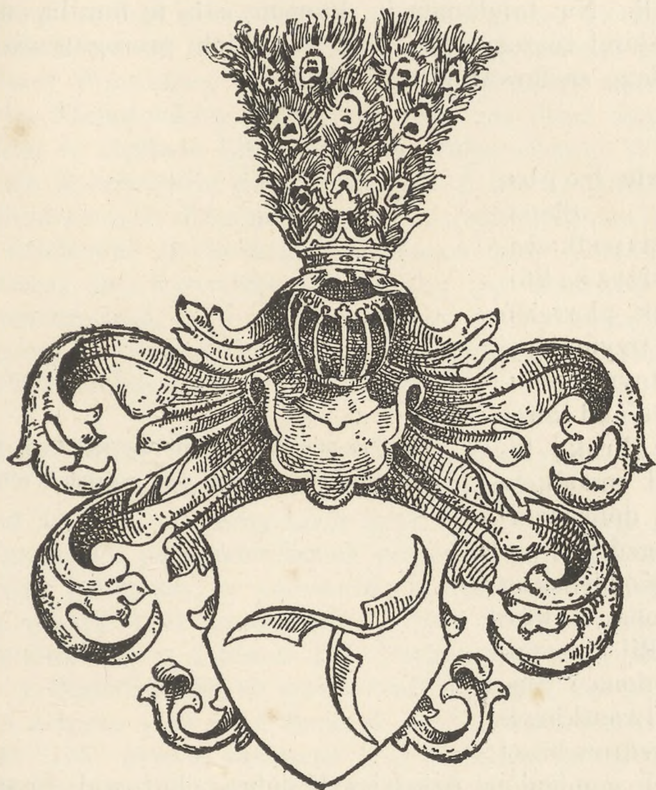
w dowód zaś slachectwa pokładali constitutio seymu coronationis 1764 roku, ktorą do kleynotu slachectwa są przypuszczeni y wolnością dostempowania wszelkich prerogatyw są zaszczyceni; potem przywiley nobilitacij od nayiaśnieyszego krola Stanisława Augusta tymże Ipp. Zbitniewskim 1765 konferowany, ktorym dla zaszczytu imienia herb wyż wyrażony, oraz ażeby tych wszyst-

kich prerogatyw, wolności y swobod uczestnikami byli, ktoremi się dawna rodowita zaszczycała szlachta, mocą y powagą seymowey konstytucij y takowego przywileju za prawdziwą y aktualną szlachtę z potomstwem oboiey płci na wieczne czasy postanowioną. Na mocy ktorey konstytucij teraz przez nayiaśnieyszą imperatorowę JeyMść całey Rossyi potwierdzoną, oraz wyż wyrażonego przywileju nayiaśnieyszego krola IMści Polskiego Stanisława Augusta sąd ziemski Witebski za aktualną szlachtę przerzeczonych IchM. pp. Zbitniewskich z całą familią y rodzeństwem bydź uznał y przyświadczył.

Zbrożkowie herbu Kroje trzy pługowe w czerwonym polu, na hełmie pawi ogon, przy wywodzie rodowitości slacheckiey okazali, iż Kazimierz Zbrożek podczaszy woiewodztwa

Podolskiego, będąc generalnym plenipotentem JOO. xiążąt Czartoryskich, miał sobie kontraktem postompione starostwo Wielizkie w prowincij Witebskiey, iako świadczy kontrakt 1691, ktore starostwo possyduiąc, nabył różne dobra w teyże prowincij, iakoto Bayborody, Kobylniki, Kukowiaczyn, Szelehowkę, Latochy i Dobryń, w woiewodztwie zaś Mińskim Suszkow, w powiecie Osz-

miańskim Zukowszczyznę, probowali possessij pilnością 1696, konsensem Augusta II na cessią dóbr Kobylnik 1696; w dowod synow onego pokładano prawo przedażne maiętności Kobylnik 1714, dział między bracią tegoż roku; w 3-im pokoleniu poświadcza prawo wieczyste na maiętność Kukowiaczyn 1756, wlewkowe na maiętność Żukowszczyznę, tegoż roku konsens Augusta III 1759 na cessią maiętnosci Michalcowa w woiewodztwie Połockim, w trakcie Newelskim, list JW. Fleminga do dworzanina skarbowego na podanie teyże maiętności IchM. panom Zbrożkom y wlewek na tęż maiętność od IMpana Krupienicza,

kredens na sędztwo trybunalu w. x. Litt. od woiewodztwa 1762, w tymże roku instrument do rewizij woysk w. x. Litt. prawa wieczyste na maiętność Suszkowo 1764, na maiętność Chocienicze 1767, na maiętność Boutki y Lessowyie 1768, na maiętność Bayborody 1769. Takowemi dokumentami do 4-go pokolenia wywód uczyniwszy, o nienaganney rodowitości slacheckiey znaczney dobr ziemskich possessij, sąd ziemski prowincij Witebskiey przeświadczyli. Na fundamencie ktorym całą tę familią urzędami y possessiami zaszczyconą, przy wszelkich prerogatywach stanu slacheckiego zachował y utwierdził.

Zegzdrowie herbu Ślepowron, alias podkowa, na niey krzyż na którym kruk pierścień w pysku trzymaiący, w błękitnym polu, na hełmie nad koroną takiż kruk; familia od przodkow possessią dóbr ziemskich Zegzdry w powiecie Kowieńskim zaszczycona, z ktorey familij iż synowie Siemiona y Stanisława Iwaszkiewiczow Zegzdrow braci rodzonych pomienione dziedziczyli dobra, okazywali process 1592 o akcye w maiętności Zegzdrach w grodzie Kowieńskim zaniesiony; w 3-im stopniu prawo wieczyste 1609, testament 1614, dekret ziemski Kowieński 1616, dział między bracią maiętnością Zegzdrami 1634; w 4-ym pokoleniu plenipotencya do okupna maiętności Zegzdrow 1629, process 1635, pilność 1651, processa o wiolencye 1664, 1665 poświadczaią. Z ktorego pokolenia nastempca przeniosłszy się w prowincyą Witebską a ożeniwszy się z obywatelką teyże prowincij, wziął w posagu maiętność Charkowszczyznę; iakoż zostawionego w 5-tym pokoleniu potomstwa dowodzi testament 1650, abjurata dymow 1690, prawo darowne 1653 synowcowi dane na część maiętności Zegzdrów, testament 1686,

(W tem miejscu wyrysowany jest herb Ślepowron takiżsam jak poprzód pod rodziną Wróblewskich).

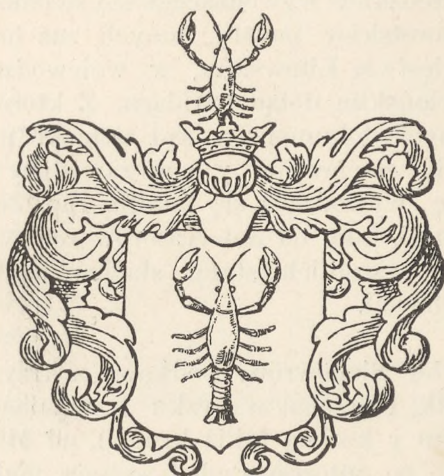
process 1698 o zgorzenie dokumentów spraw różnych w grodzie Kowieńskim czyniony; 6-go pokolenia probowano testamentem 1681 roku, kwitami opłacanych podatkow z maiętności Sidorek od 1698 do 1715, processem 1696 w grodzie Witebskim; 7-go pokolenia kwity opłacanych podatkow do skarbu Rzpltey od 1735 do 1755 z maiętności Sidorek y Charkowszczyzny, ktore oyciec wywodzącego się possyduiąc, iż nabył wiecznością maiętność Ambrosowicze w tymże woiewodztwie, dowodzi prawo wieczyste 1746, kwity podatkowe od 1755 do 1758; w 8-ym pokoleniu nastempcę w prowincij Witebskiey wywodzącego się świadczy metryka 1748 z kościoła Nieporotskiey parafij, innych zaś braci stryiecznych poświadcza w xięstwie Litewskim, w woiewodztwie Wileńskim, w powiecie Kowieńskim dotąd trwaiąca. Z ktorey possessij iako y z produkowanych dokumentow sąd ziemski prowincij Witebskiey o urodzeniu slacheckim y o niezawodney procedencij informowawszy się, wywodzącą się familią Ipp. Zegzdrow y z dalszemi nastempcami, iako od antecessorow rodowitością slachecką zaszczyconą, we wszelkich stanu slacheckiego prerogatywach utwierdził y zachował.

Złotogurscy herbu Ślepowron: podkowa z krzyżem, na którym kruk, pierścień w pysku trzymaiący, w błękitnym polu, nad hełmem y koroną takiż kruk [1]), od Mikołaja Złotogurskiego, maiącego po antecessorach possessią maiętności Hornow, Pulimianek y Łomazy, w woiewodztwie Brzeskim, ktorego synow metryką chrztu 1701 probowano. Z tych ieden wywieziony na Ruś, ekonomiczną w dobrach JW. Pocieja woiewody Trockiego: Bikowie y Bestwinie lat 20 sprawował funkcyą, co poświadcza kwitacya z teyże 1749 roku funkcyi. O 3-cim pokoleniu wyznaie testament 1755, prawa zastawne 1765 y dalsze dowody y dokumenta nienaganną do 4-go pokolenia okazali progeneracyą. Na fundamencie ktorych sąd ziemski prowincij Witebskiey probacij familią wywodzących się Ipp. Złotogurskich w xięstwie Litewskim, w woiewodztwie Brzeskim osiadłość maiącą, iako dobrze urodzoną w tymże stanie y prerogatywie slacheckiey utwierdził y zachował.

Żołnierzowscy herbu Warnia: rak czerwony na tarczy białey, szyią na dół, nad hełmem y koroną pół takiegoż raka; od Kaleja Zołnierowskiego, slachcica y obywatela prowin-

[1]) Rysunek tego herbu takiżsam, jak powyż pod Wróblewskimi.

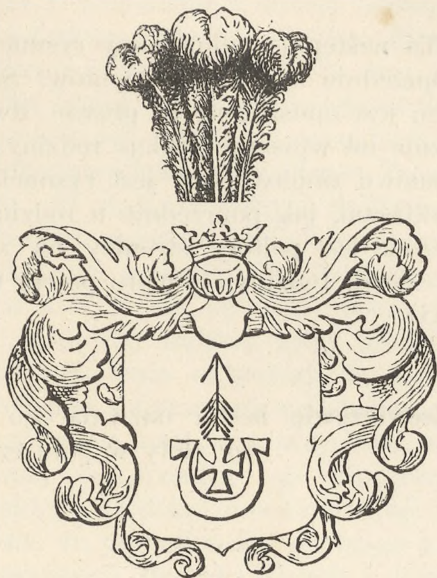
cij Witebskiey, ktorego synow iako y dalszych nastempcow probowano intromissią do maiętności Żołnierzowa za prawem wieczysto przedażnym od Ich M. panow Kisielów 1594, kwitacyą z procederu między IchMci panami Szapkami 1630, testamentem 1649, testimonium IW. Marciana Ogińskiego woiewody Witeb

skiego 1741; nadto ponieważ przytomna u sądu ziemska szlachta y obywatele prowincij Witebskiey świadectwem swoim rodowitość slachecką imienia Ipp. Żołnierowskich, ad antecessorow pochodzącą, potwierdziła, przeto sąd ziemski prowincij Witebskiey na mocy takowych dowodow y przyświadczenia, godnemi bydź prerogatyw, wolności y praw slacheckich tychże Ipp. Żołnierowskich teraźnieyszym swoim przyświadczył wyrokiem.

Zyzniewscy herbu Białynia: podkowa, krzyż y strzała w błękitnym polu, nad hełmem y koroną pięć piór strusich, od Krzysztofa Białyny Zyzniewskiego, ciwuna Trockiego, ktory iż miał wieczystą possessią w Oszmiańskim, okazywali prawo

wieczyste na maiętność Zyżniewo 1581, ktorego syna poświadcza przywiley krola Władysława IV 1635, na starostwo Starodubowskie; o 3-im, 4-ym y 5-tym pokoleniu dostatecznie świadczy process 1664 na IW. Karola Druckiego, kasztelana Smoleńskiego w grodzie Mińskim zaniesiony, w ktorym wyraża, iż Zacharyasz Zyżniewski iest aktorem Zyżniewa po pradziadu Krzysztofie y dziadu Zyżniewskich, a iż takowe

dokumenta, same autentyki, przy fundum maiętności Zyżniewa znayduią się, a kopie produkowane są zgodne z oryginałami, prezentowali testimonium z pieczętarzami od possessora maiętności Zyżniewa 1773, Stefana Wazgirda sędzica ziemskiego y rotmistrza woiewodztwa Trockiego dane, a dalsze dokumenta iż są przez IW. Brzostowskiego podskarbiego w. x. Litt. zabrane, okazywali assekuracyą na powrócenie onych Ip. Wazgirdowi daną; w 6-tym pokoleniu z nastempcow ieden, iż miał possessią w prowincij tuteyszey, potym z nieszczęśliwego przypadku gdy pogorzał, od woiewodztwa przez uchwaloną z dymow był prowidowany płacą, y nadto regestr takowego niezupełnie wyboru 1746, z kancellariy grodzkiey Witebskiey wydany, prezentowali, a potym kwity opłacanych podatkow z maiętności Kuryłowa od 1748 do 1758 pokładali. Na dalsze do 7-go y 8-go pokolenia dowody okazali prawo na maiętność Podoziorki 1771, ktora dotąd trwaiąca possessia, iako y poprzedzone probacye o niezawodney od przodka procedencij y rodowitości slacheckiego imienia przeświadczaiąc, iako dotąd używaniem praw, wolności y prerogatyw slacheckich bez żadney ni odkogo honorowi objekcij zaszczyceni

byli, tak sąd ziemski prowincij Witebskiey za rodowitą slachtę uważywszy, swoim przyświadczył dekretem.

(Tu następuje kolorowany rysunek herbu Nowina, taki sam jak poprzednio u rodzin Szlachtów, Sawiniczów i Frącewiczów, a potem jest opuszczonych prawie dwie stronice, przeznaczone widocznie na wpisanie jakiejś rodziny, co jednak nie nastąpiło; dalej znowu zamieszczony jest rysunek kolorowany herbu Korwin takiżsam, jak poprzednio u rodziny Suykowskich, i również opuszczone jest półtory stronicy na zamieszczenie jakiejś bliżej nieokreślonej rodziny. Dopiero potem następują niżej przytoczone dodatki).

Mordasewiczowie herbu nazwaiącego się Mordelio, to iest miesiąc złoty w polu czerwonym, krzyż na wierz-

chu biały, gwiazda na spodzie mieniąca o sześciu węgłach; na koronie połowę gryffa, o czym tak pisze w Kronice swey Bielski,

a jak dowodzi z teyże Kroniki, oraz y opisania różnych kronikarzów, że ta familia po różnych ziemiach, powiatach y woiewodztwach w Polszcze wielu y wysokiemi z dawna zaszczycała się urzędami, z ktorey pochodzącego przodka swoiego Moyżesza seu Moskę Mordasa Żylińskiego, iż miał dziedziczną swą possessią w wojewodztwie Trockim leżącą, nazwaną maiętność Żyliny, a po onym y dalsi sukcessorowie tęż maiętność possydowali, dowodzi to dekretem sądu podkomorskiego woiewodztwa Trockiego pod rokiem 1571 mca 7 mbr. 23 dnia, w różnych dyfferencyach teyże maiętności Żylin z różnymi sąsiaduiącemi ferowanym; na wsparcie zaś trzeciego pokolenia pokładali list dzielczy wspomnioney maiętności Żylin, w ktorym iuż się pisać poczeli Mordasewiczami Żylińskiemi; w dowod dalszey swey procedencyi idque 4-tego, 5-tego y 6-tego pokolenia okazowali in autentico wiadomość od Jana Mordasewicza ad praesens w Polszcze, w woiewodztwie Nowogrodzkim possessią maiącego, przysłaną, w ktorey całą genealogią poczowszy od przodka 1-go Moyżesza seu Moskę Mordasewicza Żylińskiego aż dotąd non interrupte idącą, obszernie wyraża; pro ultimo in probationem siodmego y ostatniego 8-go pokolenia, prezentowali metryki chrztu ś. poświadczaiące, iż z domu szlacheckiego są rodzące się. Na fundamencie ktorych wszystkich wyż wspomnionych dowodow y probacij, taż familia iako przy długoletnim w tuteyszym kraiu zamieszkaniu swym, żadney objekcij nigdy niepodpadała, lecz owszem za godną szlachtę poczytana była, w tymże szlacheckim stanie iest zachowana.

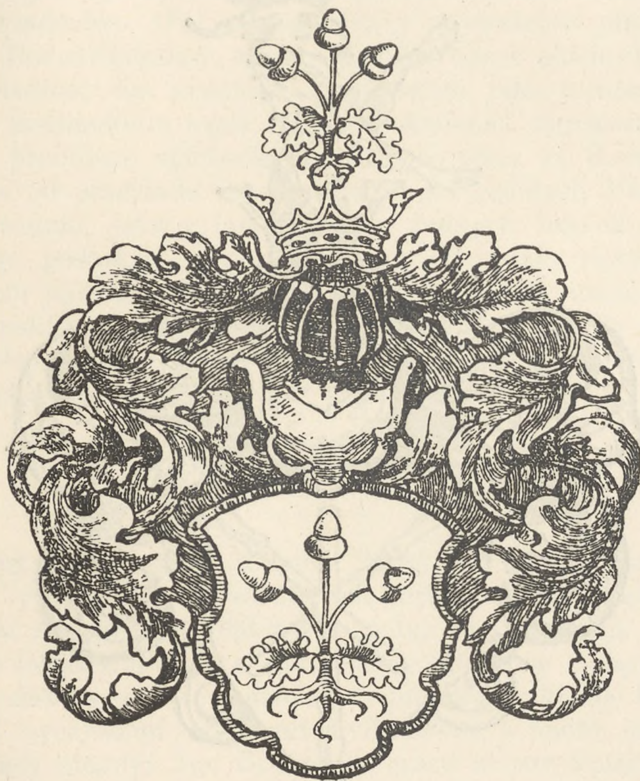

Lipińscy herbu Poray, to iest róża biała o pięć listkach w polu czerwonym, nad hełmem y koroną takaż róża, według opisania Paprockiego, Bielskiego y różnych kronikarzow, in deductionem dawney swey rodowitości szlache-

ckiey od roku 1510 probowali z dyaryuszu Jana na Lipnie Lipińskiego, predecessora swego, że tenże Jan Lipiński maiąc possessią swą w Mało-Polszcze w woiewództwie Sędomirskim, w powiecie Chęcińskim, inito voto z Ipanną Zofią Rzeszowską, prolificavit synow Adama y Krzysztofa, z tych Krzysztof sterilis, a z Adama brata starszego, służącego woyskowo u rzpltey Polskiey, z Ipanną Anną de domo Woyniłowiczowną procreati dway synowie Jan y Mikołay, którzy, idque Mikołay także sterilis, a Jan Adamowicz Lipiński z młodych lat swych zostaiąc u dworu JW. Ipana Krzysztofa Moytwida marszałka w. x. Litt. tamże wziowszy in votum Ipannę Effamią Wolanownę, z nią progeneravit syna Stanisława, dziada deducentium, a z Stanisława zrodzeni Rafał, będący miecznikiem powiatu Orszańskiego, syn Bogusław strażnik Upitski, pro comprobatione których dwuch rodzonych inter se braci, pokładano nayprzod testament przez wspomnionego Bogusława Lipińskiego circa obitum czyniony roku 1753 mca Apryla 3 dnia datowany, yże tenże Bogusław Lipiński per tractum życia swego, inito connubij voto z Ipanną Krystyną Cedrowską starościanką Owrucką, tak w woiewodztwie Witebskim, iakoteż w powiecie Orszańskim za różnemi kontraktami różne possydował dobra, w czym produkowali prawa zastawne y arędowne et perconsequens w dowód ostatniego 6-tego wywodzących się gradusu, probowali metrykami, iedną roku 1747 Aprlya 30 dnia, drugą r. 1748 mca Imbris 15 dnia, trzecią roku 1750 Julij 19 dnia datowanemi, ad haec pokładano kredencialny instrument na funkcią komornikowstwa pro persona p. Kazimierza Bogusławowicza Lipińskiego w dacie roku 1771 mca Marca 7 dany; demum pro majori deductione et probatione sui, iż takowa familia Ipp. Lipińskich w starożytney swey rodowitości szlacheckiey bez żadney objekcij persistebat hucusque, iako skoligaceniem się z godną familią szlachecką zaszczycona, wszystkim znaioma y wiadoma, w tym od wszystkich WWIpp. urzędnikow y całego obywatelstwa prowincij Orszańskiey dane poświadczenie r. 1776 Febr. 12 dane prezentowali. In fundamento ktorych dowodow, probacij oraz testymonialnego skryptu taż familia Ipp. Lipińskich circa omnem praerogativam status nobilitatis iest zachowana.

Achremowiczowie herbu Dub alias Dąb młodociany z trzema żołędziami, w czerwonym polu, na hełmie takiż dąb mały, okazuiąc dawność familij swoiey y rodowitości sla-

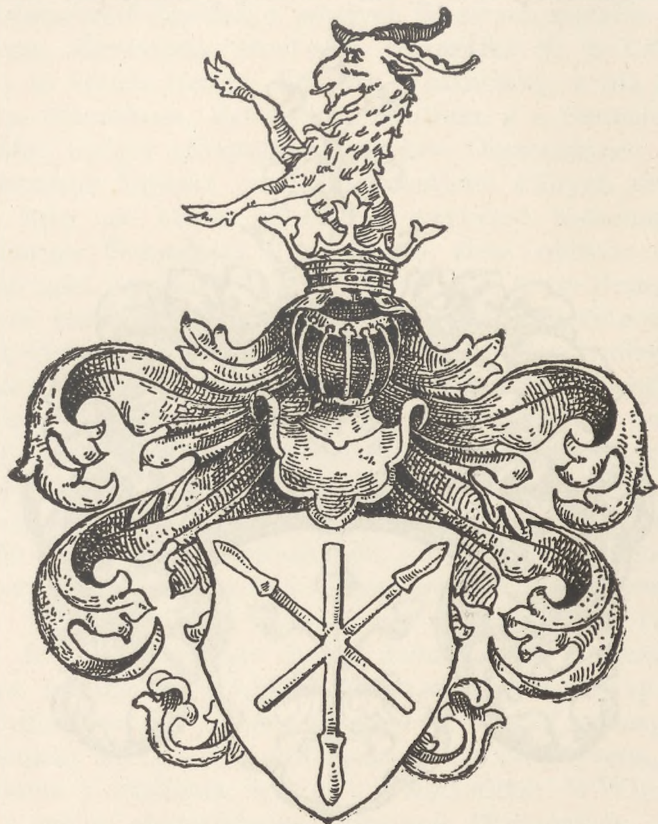
chectwa dowodzili opisaniem autorów Bielskiego, Paprockiego y Okolskiego, kronikarzów Polskich, iż familia onych dawnością urodzenia swego w Wielkopolszcze y osiadłością w różnych oney powiatach zaszczycona. Z ktorey familij pochodzący Piotr Achremowicz czasu rewolucij w Polszcze, zostaiąc w woysku rzpltey Polskiey, za dzieła rycerskie otrzymał nadanie gruntow w starostwie Uswiatskim, na których sukcessorowie mieszkaiąc, żadnemi progeneracij swoiey dla ubostwa y odległości mieszkania

od familij w Wielkopolszcze nayduiącey się, nie wspierali dokumentami, procz schedy takowey descendencij od 1-szego do 3-go pokolenia wypisaney y trzech testimonij od komissarzow starostwa Uświatskiego wydanych, iż ci Ipp. Achremowiczowie wedle nadania gruntow sobie zostaiąc przy wolności, do żadney równey z poddaństwem powinności pociągani nie byli, lecz tylko iako szlachta z gruntow possydowanych hibernę do skarbu rzeczypospolitey opłacaiąc, zachowani byli przy wolności slacheckiey. Zaczym y sąd ziemski prowincij Witebskiey na fundamencie ta-

kowych świadectw wywodzących się Ipp. Achremowiczow w tymże zachował stanie.

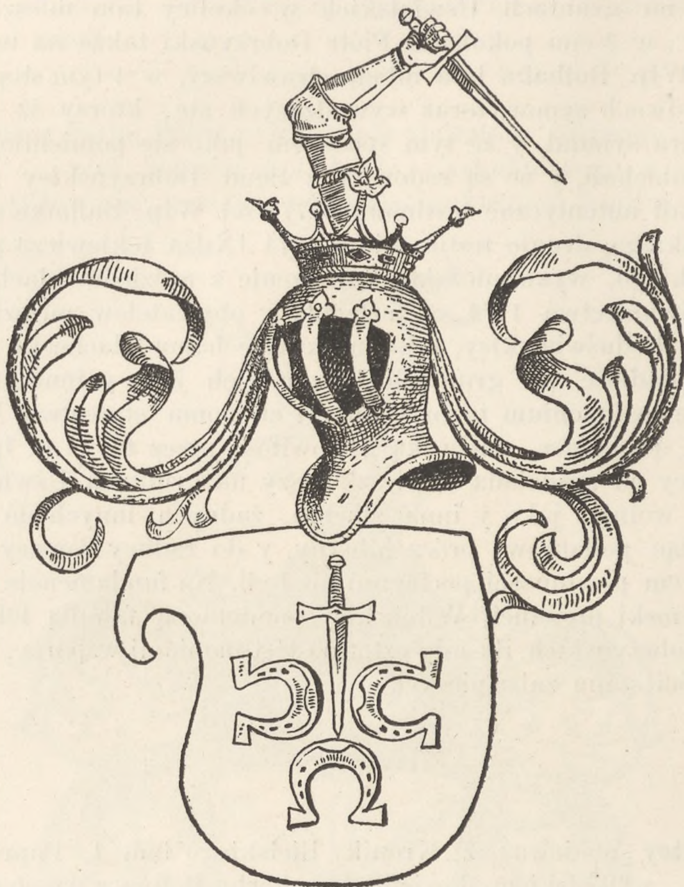
Dobrzyńscy herbu Jelita: trzy kopie złożone w czerwonym polu, nad hełmem pól kozła wyskakuiącego z korony, okazali rodowitość imienia swego slacheckiego y familią z ziemi

Dobrzyńskiey w Wielkopolszcze, według opisania Bielskiego w tomie II, w różnych urzędach y dostoynościach w teyże ziemi z dawna zaszczyconą, jakoto Tomasz Dobrzyński łowczy, Woyciech sędzia grodzki, Maximilian podczaszy teyże Dobrzyńskiey ziemi, z ktorey familij Jan Dobrzyński miał syna Kazimierza, któren wyiechawszy z kraju swego, dostał się na usługi WIp. Bułhaka podstolego Witebskiego podczas funkcij poselskiey na seymie Warszawskim, w których czas niemały przetrwawszy,

osiadł na gruntach Uświatskich w okolicy tam mieszkaiącey slachty; w 3-cim pokoleniu Piotr Dobrzyński także na usługach tegoż WIp. Bułhaka lata młode strawiwszy, w 4-tym stopniu zostawił dwoch synow, teraz wywodzących się, ktorzy iż istotnie są Piotra synami, y że tym sposobem jako się pomieniło, w ten kray zaiachali, y że są rodowita z ziemi Dobrzyńskiey slachta, pokładali autentyczne testimonia 1774 od WIp. Bułhaka starosty Sawińskiego, drugie testimonium 1774 IXdza Ickiewicza plebana Wielizkiego, wyświadczaiące urodzenie z rodziców slacheckich, 3-cie świadectwo 1774 od szlachty y obywatelow mieszkańców okolicy Poduświatskiey, rekognoskuiące honor slachecki y z dawna osiadłość na gruntach Uświatskich jako y inna szlachta, czwarte testimonium tegoż roku od ekonoma starostwa Uświatskiego, probuiące slachecką rodowitość przez to, iż ci Ipp. Dobrzyńscy od pradziada zamieszkawszy na gruntach Uświatskich, siedzą wolnie, jako y inna slachta, żadnych innych do zamku nieznaiąc podatkow, prócz hiberny, y do żadney rowney z poddaństwem powinności pociągani nie byli. Na fundamencie którym sąd ziemski prowincij Witebskiey pomienioną familią IchM. panów Dobrzyńskich ile gdy czterma testimoniami wspartą, w teyże trwałości stanu zabezpieczył.

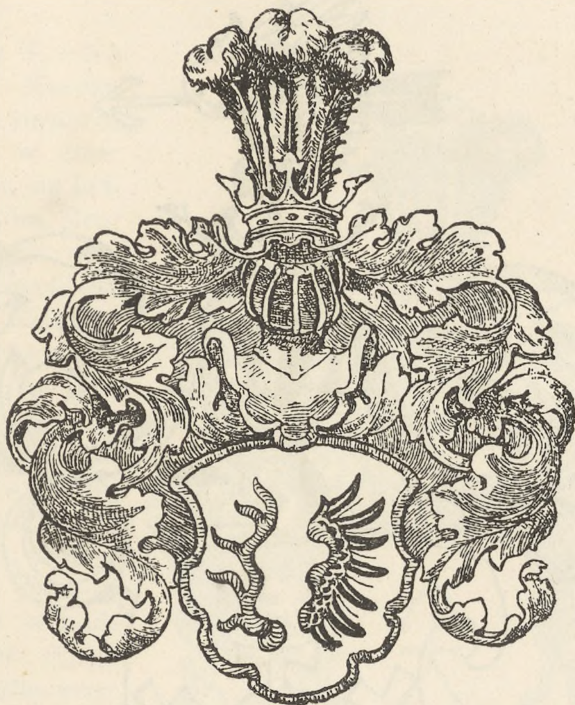
Gruszetcy ponieważ z Kronik Bielskiego tom I, Paprockiego y Okolskiego dowiedli, iż są herbu Belina, z trzech podkow y miecza złożonego w błękitnym polu, nad hełmem y koroną ręka po łokieć zbroyna z mieczem gołym, i że maiąc osiadłość swoię z dawna w woiewodztwie Podolskim, w ziemi Brańskiey, różnemi oyczystemi urzędami byli sławni, a nadto, iż z tey familij idący niegdyś Jan Gruszetski czasu woyny Polski z Rossią za dzieła rycerskie y wielkie woienne usługi wziął nadaniem grunta od starostwa Uświatskiego odłączone, ktore y przez dzisieyszych nastempcow w 6-tym pokoleniu będąc possydowane, że do żadnych równych z poddaństwem Uświatskim nie są obowiązane usług, ale według nadaney onym wolności jako slachta hibernę tylko z onych gruntów opłaca, i to trzema testimoniami 1773 y 1774 od komissarzow y ekonoma tegoż starostwa dowodzili, zaczym y sąd ziemski prowincij Witebskiey na fundamen-

cie tych świadectw y dowodow, w tymże stanie, jak dotąd zostawali, tychto Ipp. Gruszetskich zachował.

Hinkowie herbu Działosza, to iest róg ieleni szary y skrzydło sempie takież w czerwonym polu, na hełmie 3 pióra strusie; familia według opisania kronikarzów possessią w woiewodztwie Podlaskim, w ziemi Nurskiey maiąca, obszerną zostawiła progeneracyą, Tomasz albowiem Hinek, podsędek ziemi Nurskiey, syn iego Jan sędzia na trybunałł Piotrkowski 1616, Gasper Hinek poseł na seym 1638, Woyciech Hinek poborca ziemi Bielskiey 1680, z któreyto familij Jan Hinek possessionat teyże Nurskiey ziemi, ktorego ieden z synów udawszy się w kray Białoruski, a będąc na usłudze WIM. Xdza Gieczewicza kanonika Wileń-

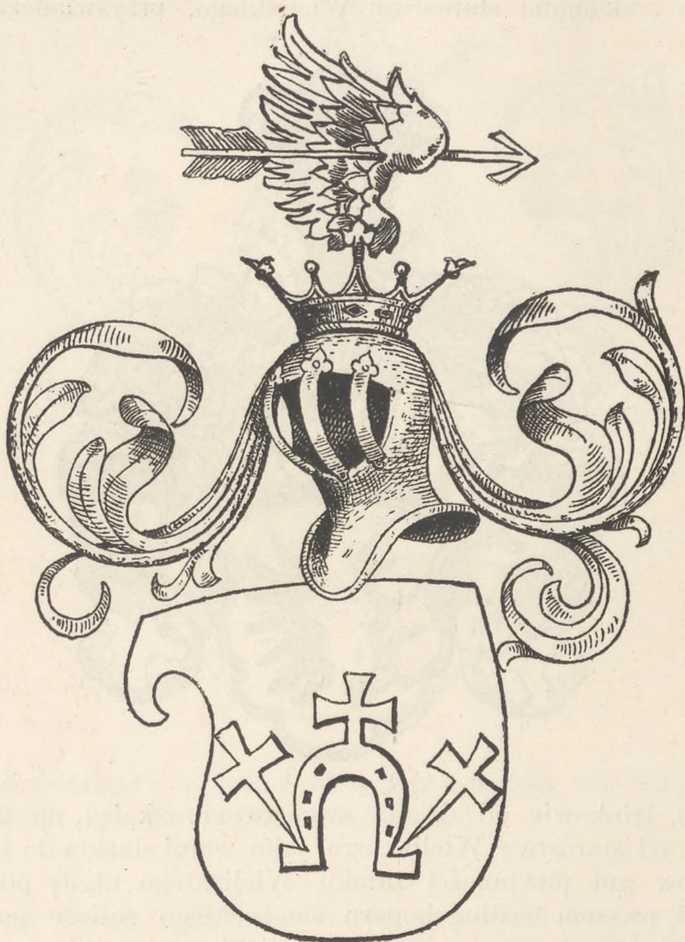
skiego, plebana Wielizkiego, po długoletniey służbie osiadł na gruncie kupionym od miasta Wieliża, ktorego to w 4-tym pokoleniu nastempcy wywodzący się, probuiąc urodzenia swoiego metrykami chrztu z plebanij Wielizkiey 1743, 1750 dowodzili slacheckiey rodowitości trzema testimoniami 1774, jednym od komisarza y ekonoma starostwa Wielizkiego, przyświadczaiącym,

iż ci pp. Hinkowie od dziada swoiego mieszkaiąc na kupnym gruncie od starostwa Wielizkiego, jako wolni slachta do żadnych podatkow ani powinności zamku Wielizkiego nigdy pociągani nie byli, owszem według honoru slacheckiego zawsze poważani zostawali; drugie od magistratu Wielizkiego, trzecie od szlachty y obywatelow prowincij Witebskiey, rekognoskuiące stan y urodzenie slacheckie. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey na fundamencie takowych świadectw w tymże charakterze y honorze, jak dotąd zostawali, zachował.

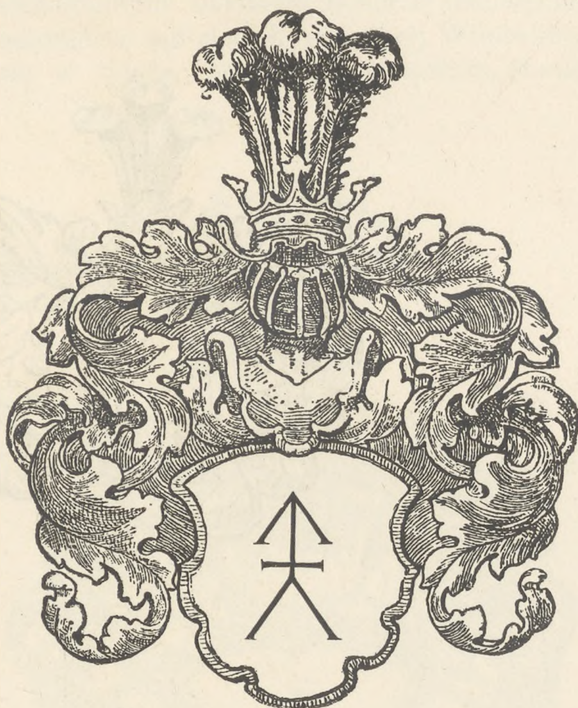
Januszewscy herbu Dabowa alias Dombrowa: podkowa z trzema krzyżami w błękitnym polu, na hełmie skrzy-

dło sempie przeszyte strzałą; familia osiadłość swoię w ziemi Zakroczymskiey według Okolskiego y Paprockiego w tomie I opisania maiąca, w różnych zostawała urzędach, jakoto: Adam stolnik Zakroczymski, Woyciech koniuszy, Wawrzyniec sędzia na trybunał, z ktorey familij Piotr Januszewski czasu zamie-

szania w oyczyźnie zaszły z woyskiem w kray Białoruski, za woienne posługi z inną szlachtą praemiowany został nadaniem wolnych gruntów w starostwie Uswiątskim, na których nastempcy do 5-go pokolenia zamieszkawszy, do żadnych podatkow y powinności zamku tamecznego nienależeli, ale tylko hibernę do skarbu opłacaiąc, przy wszelkiey wolności zachowani byli w dowod czego dwa testimonia, iedno od ekonoma starostwa Uświatskiego 1774, drugie tegoż roku od obywatelow slachty

y sąsiedztwa w okolicy Poduświatskiey mieszkaiących, poświadczaiące, prezentowali, iż ci Ipp. Januszewscy podług nadania sobie gruntow w starostwie Uświatskim jako rodowita mieszkaiąc szlachta, żadney równey poddaństwu nie pełniła powinności, ale przy wszelkiey wolności zachowana była. Na ktorym fundamencie sąd ziemski wywodzących się w tymże stanie utwierdził.

Kołakowscy herbu Kościesza: strzała rozdarta z krzyżem w czerwonym polu, na hełmie trzy pióra strusie, dowodząc urodzenia slacheckiego kronikami Bielskiego, Paprockiego y Sarnickiego, iż onych familia z dawna possessiami w kraju Polskim, w ziemi Wizkiey zaszczycona była, z ktorey pochodzący Anton Kołakowski w nadgrodę dzieł rycerskich w służbie woyskowey miał sobie nadaną siedzibę gruntu w starostwie Uświatskim, na ktorey sukcessorowie zamieszkawszy, do 7-go pokolenia żadnych nieokazali dla ubóstwa autentycznych dowodów y dokumentów, tylko wzglendem progeneracij schedę wypisaną, a wzglendem pewności slacheckiego urodzenia dwa testimonialne pisma od ekonomów starostwa Uświatskiego 1774 okazali, ktorzy iako wiadomi o powinnościach włości Uswiatskiey, przyświadczaią, iż pomienieni Kołakowscy do żadnych podatkow y posług równie z poddaństwem używani y pociągani nie byli, lecz iako slachta przy wszelkich wolnościach płacąc tylko z possydowanych gruntow hibernę, zachowani byli. Zaczym sąd ziemski na fundamen-

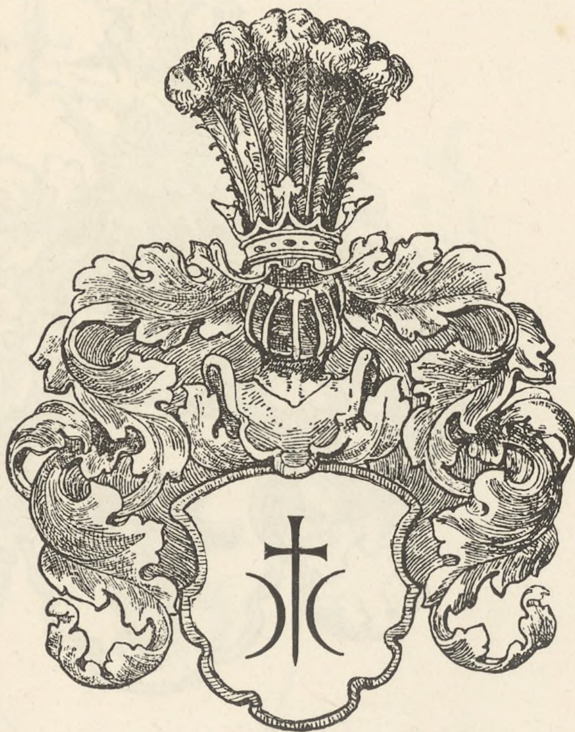
cie takowych testimonialnych skryptow w tymże stanie familią wywodzących się zachował.

Kozłowscy herbu Wieże dwie kwadratowe z dachem spiczastym, każda o trzech oknach w błękitnym polu, nad koroną y hełmem 3 pióra strusie; familia według opisania Niesieckiego,

Bielskiego y innych w Koronie Polskiey y xięstwie Litewskim osiadłością y urzędami zaszczycona, Wincenty bowiem Kozłowski, poseł z woiewodztwa Podlaskiego na komissią Radomską, Albrycht poseł y mowca na seymie Warszawskim, Tomasz komornik królewski, Andrzey y Jakub w Pińskim, Andrzey y Paweł w Rzeczyckim mięli possessie. Z którey progeneracij czasu woyny w Polszcze Seweli Kozłowski służąc w woysku rzeczypospolitey, za dokazane dzieła rycerskie przeciwko nieprzyiacielowi otrzymał nadaniem sobie grunta w starostwie Uświatskim między

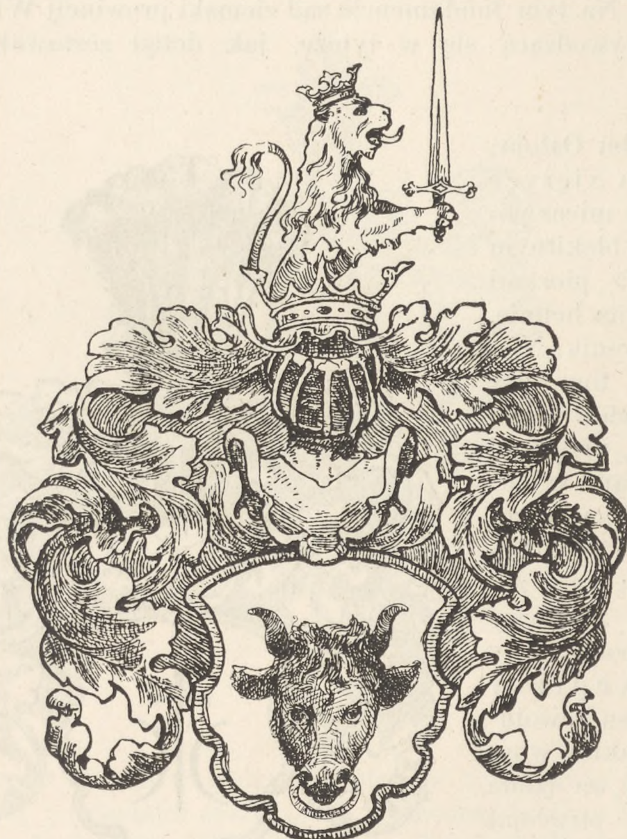
inną slachtą, na ktorych mieszkaiąc nastempcy do 5-go pokolenia schedę progeneracij swey okazali, w dowód zaś rodowitości slacheckiey pokładali testimonia 1774 roku od komissarzów y ekonoma przyświadczaiące, iż za ich dyspozycij pomienieni Ipp. Kozłowscy mieszkaiąc na gruntach sobie nadanych, do żadnych zamkowych powinności krom płacęnia hiberny pociągani nie byli, ale jako rodowita szlachta przy wszelkiey wolności zachowani byli; od szlachty też w okolicy mieszkaiącey przyświadcza testimonium 1774, iż od antecessorow na Siedliskach nadanego mieszkaiąc gruntu, nienagannym niodkogo honorze slacheckim zostawali. Na tym fundamencie sąd ziemski prowincij Witebskiey familią wywodzącą się w tymże, jak dotąd zostawała, stanie umocnił.

Lescy herbu Ostoja: dwa xiężyce niepełne y miecz pośrzodku w błękitnym polu, z 5 piorami strusiemi na hełmie, podług Kroniki Niesieckiego tom III fol. 72 rodowitością slachecką, urzędami y possessiami w Koronie Polskiey, w woiewodztwie Sędomirskim zdawna zaszczyceni, z ktorey familij pochodzący niegdyś Andrzey Leski czasu rewolucij w Polskim woysku służąc, za dzieła rycerskie otrzymał grunta nadaniem w starostwie Uświatskim, ktore przy nienaruszoney wolności possyduiąc, tak sam jako y sukcessorowie aż do 6-go pokolenia, chociaż na dowód progeneracij swoiey żadnych nieokazali dokumentów prócz schedy wypisaney, iednak co do rodowitości slacheckiey 3 testimonialne pisma od komissarzów y ekonoma starostwa Uświatskiego, któremi wyświadczaią, iż wywodzący się Ipp. Lescy podług nada-

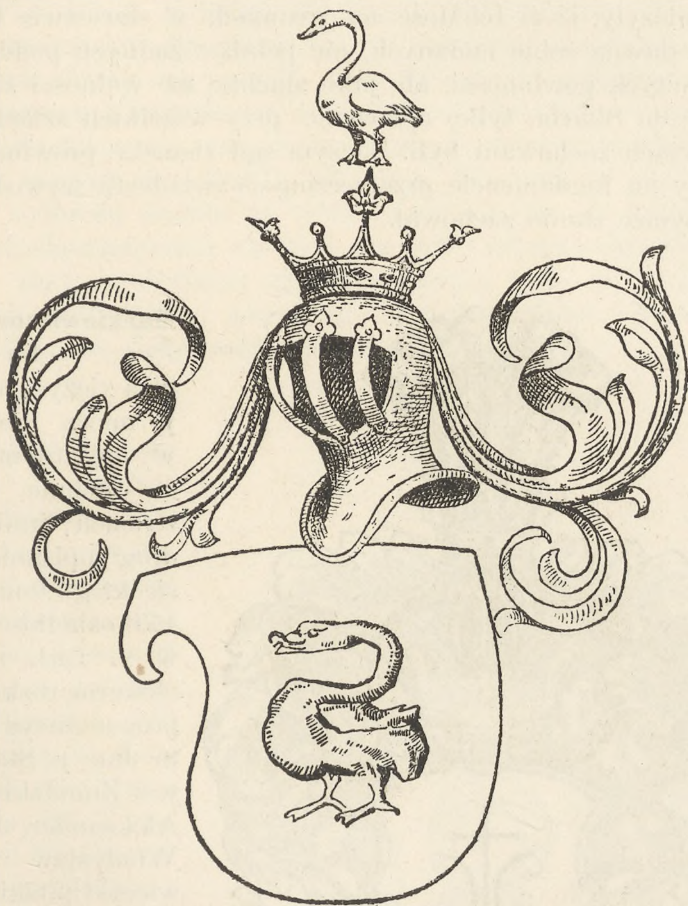
ney z dawna im wolności do żadney równey z poddaństwem powinności y podatków niebyli od dworu pociągani, lecz jako slachta z possydowanych gruntow hibernę do Skarbu opłacali; oraz przyświadczenie od miasta Wieliża rekognoskuiące stan slachecki wywodzących się, prezentowali. Na fundamencie ktorym sąd ziemski prowincij Witebskiey wywodzącą się familią w tymże stanie zachował.

Łukaszewiczowie herbu Wieniawa: głowa żubrza z rogami, przez nozdrze wić zawiedziona czyli cyrkuł w żółtym

polu, nad hełmem pół lwa z mieczem; według Kroniki Niesieckiego fol. 185 familia rodowitością slachecką, urzędami y possessiami dóbr ziemskich w xięstwie Littewskim, w woiewodztwie Nowogrodzkim zaszczycona, z ktorey Kondrat Łukaszewicz za dzieła rycerskie w służbie woyskowey otrzymał nadaniem grunta od starostwa Uświadskiego odłączone, ktore przy wolności slacheckiey do 5-go pokolenia nastempcy possyduiąc, żadnych dokumentów dla ubóstwa y odległości zamieszkania od familij w. x.

Litt. procz schedy takowey descendencij nieokazali. Jednak ponieważ na dowód rodowitości swey slacheckiey 3-ma testimoniami od komissarzow y ekonoma starostwa Uswiatskiego 1773, 1774 roku wyświadczaiącemi probowali, iż ci Ipp. Łukaszewiczowie wedle nadaney zdawna im wolności y gruntow do żadney powinności równey z poddaństwem pociągani niebyli, lecz jako slachta z gruntow possydowanych hibernę do Skarbu opłacaiąc, przy wszelkiey wolności zachowani byli, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey na fundamencie takowych świadectw w tymże stanie wywodzących się zostawił.

Marcinkiewiczowie herbu Łabęć w czerwonym polu, y na hełmie takiż łabęć, donosząc o rodowitości swey slacheckiey z Kroniki Niesieckiego tom III fol. 224 y oznaczo-

nych possessiach dóbr w xięstwie Zmuydzkim y powiecie Upitskim, oraz znakomitych urzędach y usługach Rzpltey okazywali, iż z tey familij Krzysztof Marcinkiewicz pochodzący, za wojenne dzieła w woysku Rzpltey miał sobie nadane grunta od starostwa Uświatskiego, ktore nastempcy do 7-go pokolenia przy wszelkich slacheckich possyduiąc wolnościach, chociaż żadnych progeneracij swoiey dla odległości zamieszkania w xięstwie Littewskim prócz schedy takowey descendencij wypisaney, nie okazali dokumentow, jednak ponieważ 3 testimonia od komissarzow y ekonoma starostwa Uświatskiego 1773 y 1774 o rodowitości slacheckiey pomienionych Ipp. Marcinkiewiczow dobrze wiadomych wyświadczyły, iż ci IchMość na gruntach w starostwie Uświatskim z dawna sobie nadanych, nie pełniąc żadnych poddaństwu przyzwoitych powinności, ale jako slachta na wolności siedzące, hibernę do Skarbu tylko opłacaiąc, przy wszelkich szlacheckich wolnościach zachowani byli. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey na fundamencie przerzeczonych świadectw wywodzących się w tymże stanie zachował.

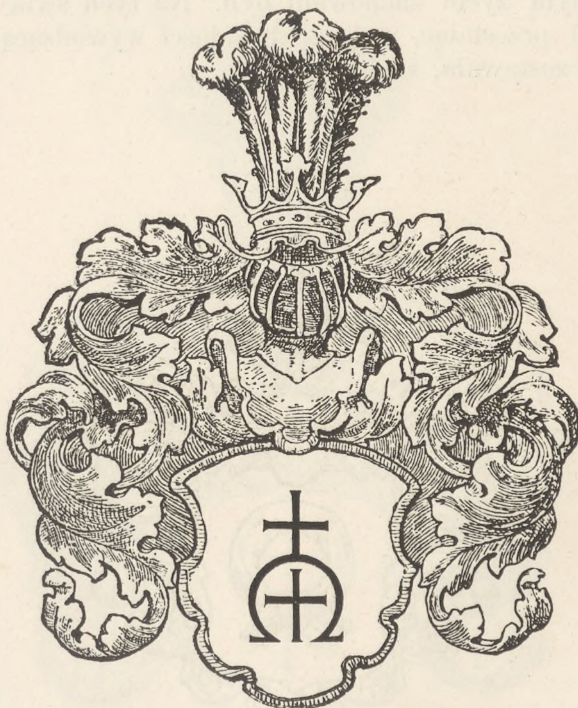
Markiewiczowie herbu Ostoja: dwa xiężyce niepełne y miecz posrzodku w błękitnym polu, na hełmie 5 piór strusich; familia według opisania Niesieckiego tom III fol. 450 osiadłość swoię w x. Litt. maiąca, obszerną rozkrzewiła progeneracyą, jakoto Jan y Stanisław w x. Zmudzkim 1648, Aleksander, Jerzy, Władysław w powiecie Upitskim, Stefan y Stanisław w Słonimskim 1674, Jan Heronim woyski Mścisławski etc.

Z teyto dawney familij z woiewodztwa Brzeskiego przodek wywodzących się Piotr Łukaszowicz Markiewicz dostawszy się na usługi w B-u zeszłego Ip. Bułhaka podstolego Witebskiego, starosty Sawińskiego y lat kilkanaście posłużywszy, ożenił się z ślachcianką, a wziąwszy po niey w posagu grunta w okolicy slachcie starostwa Uświatskiego nadane, osiadł na nich; o czym iako y o dalszey do 4-go pokolenia progeneracij poświadczaią 4 testimonia 1774 wydane, iedno od Ip. Bułhaka starosty Sawińskiego przyświadczaiące, iż Piotr Markiewicz będąc slachcicem rodowitym z woiewodztwa Brzeskiego, był na usługach oyca y ożenił się z Ip. Radziszewską; drugie testimonium Ixdza plebana Wielizkiego, iż będąc slachcicem był oraz katolikiem, ale potym nastempcy dla odległości od kościoła parochialnego po cerkwiach chrzcić się poczęli; 3-cie świadectwo szlachty w okolicy starostwa Uświatskiego mieszkaiącey, iż zdawna zasiedziali Ipp. Markiewiczowie połączywszy się z domami ślacheckiemi, równością szczycą się; 4-te Ip. ekonoma Wielizkiego świadczące, iż jako rodowita slachta na wolności mieszkaiąc, do żadnych powinności obowiązywani nie byli, ale tylko hibernę opłacaiąc iako slachta przy swobodnym życiu zachowani byli. Na tych świadectwach sąd ziemski przestaiąc, w teyże trwałości wywodzącą się familią, iak dotąd zostawała, zachował.

Mickiewiczowie herbu Nałęcz: binda w koło zawiniona y zawiązana w czerwonym polu; na hełmie panna między jeleniemi rogami, z rękoma wyciągnionemi; podług opisania Kroniki Niesieckiego w tomie III Adam de Vołgo Mickiewicz około roku 1632 miał swą possessią w woiewodztwie Witebskim, którego syn Ludwik będąc pisa-

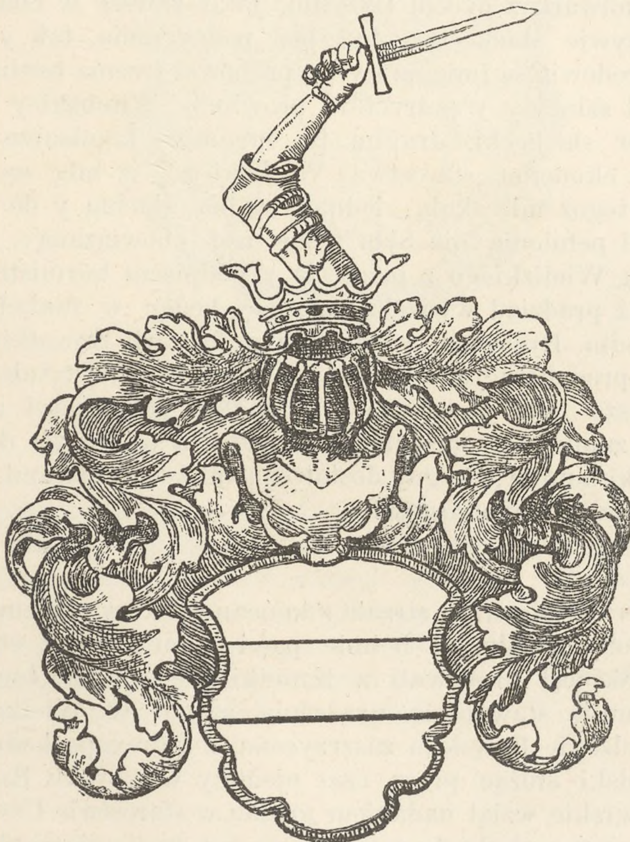

rzem prowentowym starostwa Uświatskiego, odebrał w zasługach folwark Pisarzewszczyznę y służby Klimiańszczyznę y Achremowszczyznę, których gruntów w nieprzerwaney nastempcy zostaiąc possessij, żadnych równych z poddaństwem nieopłacali podatków y powinności nie pełnili, oprócz hiberny do Skarbu Rzpltey, aż dopiero komissarze starostwa Uświatskiego takowe grunta na Skarb zabrali; jednak od Ludwika rozkrzewiona ta będąc familia, a do 6-go pokolenia swą okazuiąc progeneracyę, żadnemi oney nie wsparła dokumentami; o rodowitości zaś slacheckiey 4-ma testimoniami 1773 y 1774 od ekonoma Wielizkiego, od wielu slachty obywatelow prowincij Witebskiey, oraz od magistratu Wielizkiego poświadczaiącemi urodzenie slacheckie, dała wiadomość. Zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey przychylaiąc się do tych dowodow, a o słuszności onych niewątpiąc, wywodzących się Ipp. Mickiewiczow w tymże stanie, jak dotąd zostawali, zachował y zabezpieczył.

Radziszewskich familia herbu Lubicz: podkowa z dwiema krzyżami w błękitnym polu, na hełmie 3 pióra strusie, podług opisania Kroniki Niesieckiego w tomie III, fol. 805, rodowitością ślachecką urzędami i possesyami dóbr ziemskich w woiewództwach Podlaskim y Mazowieckim, w ziemi Bielskiey zaszczycona, z ktorey pochodzący niegdyś Jan Radziszewski czasu rewolucij w woysku Polskim przeciw Rossij za dzieła rycerskie otrzymał na-

danie sobie gruntów od starostwa Uświatskiego y one przy nienaruszoney wolności do 6-go pokolenia nastempcy possyduiąc, chociaż żadnemi progeneracij swoiey nie wspierali dokumentami, dla ubostwa y odległego zamieszkania od familij w Wielkiey Polszcze, iednak ponieważ na dowód rodowitości swey slacheckiey prezentowali u sądu 3 testimonialne pisma 1773, 1774 roku od komissarzow y ekonoma starostwa Uświatskiego, któremi wyświadczaią, iż za ich zawiadowania starostwem Uświatskiem wywodzący się Ipp. Radziszewscy podług nadaney z dawna im wolności do żadney równey z poddaństwem powinności pociągani nie byli, lecz jako ślachta z gruntów possydowanych hibernę do Skarbu opłacaiąc, przy wszelkich wolnościach slacheckich zachowani byli, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey na fundamencie takowych świadectw w tymże stanie wywodzących się zachował.

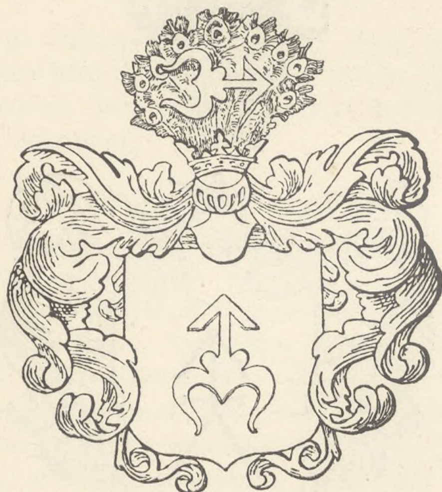

Tułkowscy herbu Kotwic: na tarczy białey pole czerwone na kształt rzeki, nad hełmem ręka z mieczem uniesiona;

familia według opisania Niesieckiego tom IV fol. 402 w różnych woiewództwach y powiatach miała osiadłości swoie. Tomasz albowiem Tułkowski stolnik Sędomirski, Mikołay łowczy Rożański, z ktorego Hrehory Tułkowski possessionat woiewodztwa Sędomirskiego, dla dalszey krescytywy wyiachawszy z kraju swego przyiął służbę u JOOxiążąt Czartoryskich, od których będąc zesłanym w starostwo Wielizkie, miał dyspozycyą handlow Ryskich, na którey lat kilka przebywszy, ożenił się z ślachcianką Stańkiewiczówną y w posagu wziął po niey folwark Szczotkino, od starostwa Wielizkiego attinencyą, ktorego ieden z synów zabrawszy dokumenta dawney osiadłości przodków swoich, wyiechał w kray Polski, drugi zaś Michał przy possessij attinencij Szczotkina pozostał, o których metryki z plebanij Wielizkiey 1774 r. wydane, świadczą; dalszy zaś nastempca Józef Tułkowski w 4-tym pokoleniu teraz wywodzący się, possyduiąc pomieniony folwark z oycem Bazylim, jako zawsze w charakterze y prerogatywie ślachectwa był bez podeyrzenia, tak y dopiero okazuiąc rodowitość imienia swego probował trzema testimoniami, iednym od szlachty y patryotów prowincij Witebskiey ocalaiącym honor slachecki, drugim Ip. Strumiłły komisarza y Bereśniewicza ekonoma starostwa Wielizkiego, iż lubo na gruncie starostwa tegoż mieszkaią, iednak wolną ślachtą y do żadnych powinności pełnienia nie była y nie iest obowiązaną; 3-cie od magistratu Wielizkiego z pieczęcią y podpisem burmistrzow wyrażaiące, iż pradziad wywodzącego się będąc w funkcij szafarskiey handlu Ryskiego, wziął potym folwark Szczotkino y potym całą progeneracyą opisuie, która familia w tytule slacheckim zawsze była poważana y do żadney powinności ani mieskiey ani zamkowey pociągana nie iest. Na takowych dowodach sąd ziemski familią, ile gdy dostatecznemi świadectwami wspartą, w tymże charakterze zostawiłł.

Wolscy herbu Odrowąż: strzała z końcami zakrzywionemi w czerwonym polu, w hełmie pawi ogon z takąż strzałą na bok wywróconą; probowali z Kroniki Niesieckiego tom IV fol. 588, iż familia dawnością urodzenia swego w Wielkopolszcze w woiewodztwie Rawskim zaszczycona, z którey pochodzący Andrzey Wolski służąc przez czas niemały w woysku Rzpltey, za dzieła rycerskie wziął nadaniem grunta w starostwie Uświatskim, którego nastempcy do 6-go pokolenia na tych mieszkaiąc gruntach, lubo żadnemi progeneracij swoiey nie wspierali dokumen-

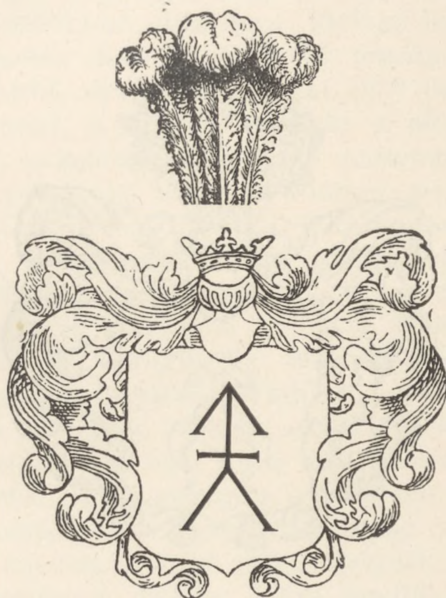
tami, exkuzuiąc się ubostwem y odległym zamieszkaniem od familij w Wielkopolszcze, lecz tylko schedę takowey descendencij wypisaną prezentowali; jednak ponieważ 3 testimonia 1773 y 1774 roku wydane, od komissarzow y ekonoma starostwa Uświatskiego prezentowali, w których ci komissarze y ekonom świadczą, iż wywodzący się dopiero Ipp. Wolscy wedle dawnego nadania zo-

staiąc przy wolności y mieszkaiąc na gruntach Uświatskich do żadney równey z poddaństwem powinności pociągani nie byli, lecz jako slachta z possydowanych gruntow hibernę tylko do Skarbu opłacaiąc zachowani byli przy wolnościach ślacheckich; a 4-te świadectwo od magistratu Wielizkiego, rekognoskuiące stan ślachecki, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey na fundamencie takowych świadectw tychże Ipp. Wolskich w tymże zachował stanie.

Zakrzewscy herbu Kościesza: strzała rozdarta z krzyżem w czerwonym polu, na hełmie 3 pióra strusie; podług opisania Kroniki

Niesieckiego tom IV fol. 648, familia znakomitemi possessyami y urzędami w kraju Polskim, w ziemi Czerskiey zaszczycona była, z którey familij pochodzące Mikołay y Alexander Zakrzewscy za usługi woyskowe maiąc sobie nadane grunta w woiewodztwie Połockim, w trakcie Newelskim Bakanowo y Krutyszowo, w czasie rewolucij opuścili takową siedzibę a wynieśli się byli do Polski, czego probowano nadaniem cara Alexieja

Michayłowicza monarchy Rossyiskiego tychże gruntow Abramowi Hryniewskiemu, po wyrzeczeniu się przez Zakrzewskich, konferowanym; w poślednim czasie sukcessor wspomnionych Andrey Zakrzewski po ustałym zamieszaniu krajowym, powróciwszy do siedziby przodków swoich w trakcie Newelskim będącey, a zastawszy oną już innym oddaną, osiadł na gruncie w starostwie Uświatskim między inną slachtą tam mieszkaiącą, gdzie nastempcy nieprzerwanie do 8-go pokolenia zamieszkawszy, lubo tak progeneracij swoiey iako y rodowitości slacheckiey nie probowali dokumentami, jednak ponieważ produkowali y czytali u sądu 3 testimonialne skrypta 1773, 1774 od komissarzow y ekonoma starostwa Uświatskiego wydane, ktoremi pomienieni IchM. przyświadczaią, iż za ich przeszłego zawiadywania pomienionym

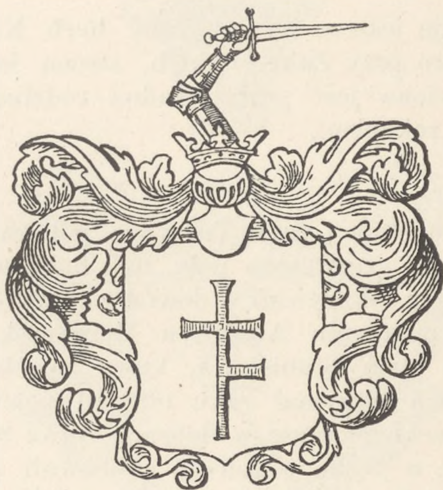
starostwem, teraz wywodzący się Ipp. Zakrzewscy podług nadaney zdawna im wolności, do żadney rowney z poddaństwem powinności uzywani nie byli, lecz jako slachta hibernę tylko do Skarbu opłacaiąc, przy wszelkich wolnościach slacheckich zachowani byli, zaczym sąd ziemski prowincij Witebskiey na fundamencie przerzeczonych świadectw familią wywodzących się Ipp. Zakrzewskich w tymże stanie y charakterze, jak dotąd zostawali, zachowałł.

Ad M. D. G.

(Tu następuje jeszcze wymalowany herb Kościesza, takiżsam, jak codopiero przy Zakrzewskich, strona jednak pod tym herbem pozostawiona jest pusta i żadna rodzina nie wypisana. I na tem koniec rękopisu).

Morelowscy herbu Prus 1 czyli Turzyna: półtora krzyża srebrnego w czerwonym polu, nad hełmem ramię zbrojne z dobytym mieczem, okazywali w dowód rodowitości ślacheckiey, iż w pierwszym pokoleniu Augustyn Morelowski miał z Marykanną z Dąbskich syna Stanisława, który za ekstraktem z akt ziemskich Bełzkich otrzymał roku 1688 od wojewodzica Podolskiego Wo. Bełżeckiego częsć w dobrach Nowe Sioło „łan Bazylikowski“ zwaną; w 2-gim pokoleniu probowali dyplomem Augusta II króla polskiego z r. 1699 w Warszawie w wigilią św. Jana Chrzciciela wydanym, dalej wyrokiem Trybunału Lubelskiego z r. 1692 w sobotę przed Narodzeniem św. Jana Chrzciciela wydanym, Stanisława Antoniego 2 im. Morelowskiego naprzód sekretarza IKMści, potym podczaszego Winnickiego; testamentem tegoż Stanisława Antoniego 2-im. Morelowskiego, bezpotomnie zmarłego, w Wolicy d. 20 lutego 1708 zdziałanym, probowali w 2-gim pokoleniu brata jego rodzonego Jana Stanisława 2-im. Morelowskiego oraz syna onegoż Józefa, niemniej siostrę Juścińską; w 3-im pokoleniu probowali ekstraktem z akt ziemskich lwowskich Józefa Morelowskiego, syna Jana Stanisława 2-im i Eufrozyny z Mereszczaków, w r. 1719 dziedzica części majątku Nowe Sioło, ożenionego z Zofią Jasińską, zaś pod rokiem 1723 siostrę onegoż Justynę zamężną za Jerzym Faściszowskim; w 4-ym pokoleniu probowali wypisem z ksiąg ziemskich prowincij Witebskiey z d. 15 lutego 1777 Adama Jakuba 2-im. Morelowskiego, syna Józefa i Zofii z Jasińskich, który synowi *

swemu Łukaszowi dał pod datą 1770 dnia 14 Februarii w Jeziorkach plenipotencyą co do swej własnej części wsi Nowego Sioła i Łan Bazylikowski, w województwie i powiecie Bełzkim leżących; zaś wypisem z akt Bełzkich grodzkich z d. 5 lutego 1780 probowali Katarzynę z Morelowskich 1-o Antoniego Rosnowskiego cześnika Nurskiego, 2-o Józefa Rogowskiego ekonoma Smoleńskiego małżonkę; w 5-ym pokoleniu probowali aktem kwitacyjnym, wydanym we Lwowie d. 13 Februarii 1801, w którym

Tadeusz i Franciszek z Międzygorza Zaklikowie pokwitowali Łukasza Stanisława 2-gim, i Maryannę z Zaklików małżonków Morelowskich z odbioru sumy złp. 6000 z dóbr Wilczyce, niegdy w grodzie Nowokorczyńskim zapisaney, oraz wyciągiem z ksiąg metrycznych szlachty Galicyjskiej tegoż Łukasza Stanisława 2-im. Morelowskiego jako syna Adama Jakuba 2-im i Zofii z Hłuszniewiczów Morelowskich; w 6-ym pokoleniu probowali atestatem Józefa Żaby, marszałka szlachty prowincij Witebskiey z d. 17 Julia 1808, iż Hipolit Janowicz Morelowski (wnuk Adama Jakuba 2-im i Zofii z Hłuszniewiczów Morelowskich) wpisany został w księgi szlachty Witebskiey jako wylegitymowany ze starego polskiego szlachectwa; w temże pokoleuiu probowali dyplo-

mem Rektora i Senatu Akademii Połockiey soc. Jesu z d. 20 Januarii 1819 Józefa Morelowskiego doktorem św. Teologii; w tymże 6-ym pokoleniu probowali cessią w Krzywem 4 listopada 1824 zdziałaną, Jana Kantego Morelowskiego, któremu rodzice Łukasz Stanisław 2-im i Maryanna Morelowscy zcedowali sumę złp. 6000 od Ipp. Zaklików nabytą; w 7-ym wreszcie pokoleniu pokładali wypis z metryk szlachty Galicyjskiey, stwierdzający, iż pomieniony Jan Kanty 2-im. Morelowski spłodził z żoną swą Pelagią z Duninów Brzezińskich, synów: Stanisława Kostkę Adama 2-im. Ludwika Jacka 2-im i Juliana Feliksa 2-im. Morelowskich.

(Powyższy wywód rodziny Morelowskich nie znajduje się wprawdzie w rękopisie Wywodu szlachty prowincyi Witebskiej, który niniejszem drukiem ogłaszamy, poświadczenie wszelako oryginalne i niepodejrzane Józefa Żaby, marszałka szlachty prowincyi Witebskiej z d. 17 lipca 1808, powyż powołane, iż Hipolit Janowicz Morelowski wpisany został w księgi szlachty Witebskiej, dowodzi ponad wszelką wątpliwość, że rodzina Morelowskich w księgach szlachty Witebskiej zapisaną była, że zatem nasz rękopis nie jest zupełny. Uzupełniliśmy zatem wywód rodziny Morelowskich wedle przedłożonych nam oryginalnych autentycznych dokumentów).

WYKAZ

osób, godności, herbów i miejscowości.

A.

Abdank herb 20.
— patrz Habdank.
Achremowiczowie herbu Dąb, 162, 163, 164.
Achremowicz Piotr 163.
Achremowszczyzna, służby 176.
Aleksander król polski 37, 124.
— w. ks. litewski 34.
Aleksiej Michajłowicz monarcha Rosyjski 180.
Ambrosowicze dobra 157.
Ancuta herb 38.
Andruchy dobra w wojew. wołyńskiem 144.
Andrzejewicze dobra 139.
Antogonie dobra w pow. kowieńskim 85.
Antonowiczowie herbu Hełm 3.
Antonowicz Andrzej Wojsym porucznik wojew. trockiego 4.
— Maciej Wojsym 1612, 3.
— Marcyan Wojsym 4.
— Samuel 4.
Arciuchowo dobra w prowincyi Witebskiej 100.
Audziewicze dobra w wojew. połockiem 139, 140.
August II król polski 4, 12, 19, 20, 52, 60, 67, 79, 101, 111, 112, 116, 128. 140, 151, 155.
— III król polski 41, 62, 74, 116, 134, 135, 141, 151.

B.

Babinicze, majętność w witebskiem 54.
Babnin dobra 59.

Bajbrody, majętność w witebskiem 155, 156.
Bajów, majętność w wojew. połockiem 101.
Bakanowo, dobra w wojew. połockiem 180.
Baranowscy herbu Ostoja 4, 150.
Bartoszewiczowie herbu Łada, 5.
Bartoszewicz Adam Mikołajewicz 5.
— Mikołaj 5.
Belina herb 165.
Bełchów, bitwa tamże 53.
Bełzkie województwo 66.
Bereśniewiczowie herbu Kościesza 6.
Bereśniewicz, ekonom starostwa wielizkiego 178.
— namiestnik uświacki 1774, 65.
— Gabryel 1721, 6.
— Wawrzyniec 6.
Bestuszew rosyjski minister rezydent w Warszawie 66.
Bestwina dobra 157.
Będzińska transakcya 116.
Biała Ruś 8, 20, 28, 41, 44, 81, 85, 120, 128, 166, 168.
— regimentarz: Ogiński 18.
Białokrynicka parafia 144.
Białynia herb 85, 126, 158.
Białynicze, majętność w witebskiem 58, 60, 92, 151.
Białynowiczowie herbu Lubicz 7.
Białynowicz Piotr 7.
Bielawscy herbu Jelita 14.
Bielica, maiętność w orszańskiem 88.
Bielska ziemia 25, 64, 176.
— poborca: Wojciech Hinek 166.
Bieniewszczyzna dobra w witebskiem 42.
Bieńkowo dobra w podlaskiem 112.
Bieńkowski Stanisław 112.
Bików majętność 106, 157.
Birulowie 97, 98, 99, 132.
Birula Nicefor 1525, 109.
Bobaszyńscy herbu Sas 7, 8.
Bobaszyński Jan Janowicz 7, 8.
Bobry starostwo.
Bodziakin, majętność w witebskiem 67, 139,
Bogoria herb 9, 98.
Bogusławicze hrabstwo 54.
Bogusze dobra w podlaskiem 8.
Boguszowie herbu Półkozic 8.
Bogusz Tomasz na Borzech 8.
Bohdanowiczowie Szwogierowie 63.
Bohomolcowie herbu Bogorya 9, 10.
Bohomolec Aleksander 9.
— Dmitr 9.
— Jan 9.
— Jan Semenowicz 1570, 9.

Bohomolec Juchno czyli Juszko 9.
Bokiejówna 37.
Boleck, majętność w witebskiem 66.
Bolesław Śmiały 116.
— książę mazowiecki i ruski 60.
Bołtuty dobra w witebskiem 132.
Bona królowa 126.
Bończa herb 110, 152.
Borek majętność 70.
Borkówka rzeka 52.
Borowscy herbu Habdank 10.
Bory majętność w podlaskiem 8.
Borzdziły majętność w pow. orszańskim 83.
Boutki majętność 156.
Bracławski gród 153.
Brakowiec, majętność w ekonomii mohylowskiej 83.
Brański gród 112.
— powiat i ziemia 25, 165.
Bróg albo Leszczyc herb 116.
Bronikowski albo Osęka herb 129.
Browczyno, majętność w prow. witebskiej 40, 111.
Browczyńscy Sasinowie herbu Sas 10, 11, 91.
Browczyński Ihnat Iwanowicz 11.
— Iwan Sasin 10.
Brühl minister polski 1748, 67.
Brukow majętność 83.
Brunki, majętność w woj. witebskiem 142.
Bryewo, majętność w witebskiem 20.
Brzeskie województwo 148, 151, 157, 175.
— łowczy: Wyszeński 144.
— stolnik: Hrehory Dombrowski 20.
Brzesko-litewskie województwo 40, 50.
Brześć litewski miasto 20, 40.
Brzesko-kujawski chorąży: Wacław Stanisławowicz Rożyński Koszczyc 54.
— kasztelan 54.
Brzostowski podskarbi w. ks. litewskiego 159.
Bublewo, majętność w witebskiem 63.
Bucieński szlachcic 32.
Budowieście, majętność w woj. witebskiem 51, 63, 116.
Budowiesz alias Zawiella folwark w pow. oszmiańskim 152.
Bujewo-Wyżłacin albo Użłacin majętność w prow. witebskiej 19, 38, 40, 57, 71.
Bujewiczowie herbu Niezgoda 11, 12, 57, 71.
Bujewicz Jan Amboj Wyżłaciński 11.
Bujewiczówna za Leonem Łukaszewiczem 71.
Bujnowscy herbu Korwin 14.
Bujnowski Daniel Korwin 14.
— Władysław Daniłowicz 14.
Bułhakowie herbu Syrokomla 12.

Bułhak Franciszek, podstoli i pisarz grodzki witebski, starosta sawiński 51, 119, 120, 164, 165, 175.
— Maciej Piotrowicz 12.
— Piotr 1585, 12.
Burscy 63.
Buski chorąży: Lipski 67.
Butkiewiczowie herbu Trzaska 13.
Butkiewicz Łukasz 13.

C.

Cedrowska Krystyna za Bogusławem Lipińskim 162.
Cegłowski kościoł 60.
Cerkowiscze, majętność w prow. witebskiej 102.
Charkowscy herbu Pilawa 15.
Charkowski Sasin 15.
Charkowszczyzna dobra 119, 156, 157.
Chaszkowscy herbu Puchała 16.
Chaszkowski Mikuła 16.
Chełmiński gród 37.
Chełmska ziemia 110.
Chęciński powiat 162.
Chlewińszczyzna folwark 129.
Chłusewiczowa 135.
Chocienicze majętność 156.
Chocimel, dobra w witebskiem 41, 103.
Chodkiewicz Karaczewski Niemira Jan 86.
— Karol 144.
Chocimscy 46.
Chomąto herb 16.
Chomiczowie herbu Chomąto 16, 17.
Chomicz Marcin 16.
Cholewa herb 18.
Chrapowicze dobra w witebskiem 17.
Chrapowiccy herbu Gozdawa 17, 18.
Chrapowicki Antoni, chorąży smoleński, następnie podkomorzy, marszałek izby poselskiej, wojewoda witebski 17, 18.
— Józef, chorąży i podwojewodzy witebski 18.
Chrzanowszczyzna majętność w prow. witebskiej 104, 131.
Chudzińscy herbu Cholewa 18.
Chudziński Aleksander podstoli połocki 18.
Chwiedczyno, grunt do majęt. Kosse należący 27.
Chwostowa majętność w witebskiem 34.
Chwoszczowate, majętność w woj. brzeskiem 148.
Ciałoszyno dobra 105.
Ciechanowska ziemia 112, 113, 140.
— stolnik: Mateusz Kakowski 42.
Cielętniki uroczyszcze 91.
Cielica Zdan 131.

Ciemnolesie czyli Romanowszczyzna, dobra w pow. orszańskim 111.
Ciercież, majętność w pow. rzeczyckim 142.
Cieszyłowicze, dobra w wojew. połockiem 39, 115.
Ciołek herb 48.
Ciwunowicze dobra w pow. orszańskim 24.
Czaplic podczaszy witebski 61.
Czartoryscy ks. 155, 178.
Czartoryski wojewoda ruski 65, 113.
Czasbowski stan 72.
Czepelska dziekania 34, — pleban 34.
Czerewkowa, majętność w witebskiem 34.
Czerna, majętność w wojew. połockiem 27.
Czernica, majętność w prow. witebskiej 90.
Czernickie starostwo 52.
Czernichowskie województwo 79, 151, — skarbnikowstwo 50.
Czerska ziemia 62, 112, 180.
— komornik: Andrzej Lachowski 62.

D.

Dawidkowicze, majętność w woj. witebskiem 18.
Dąb czyli Dub herb 133, 162.
Dąbrowa herb 20, 44, 101, 136.
Dederkało herb 19.
Dederkowie herbu Dederkało 19.
Dederko Jan, koniuszy orszański 1700, 19.
— Iwan 19.
Derebiny, majętność w pow. wiłkomirskim 100.
Dmitrowiczówna za Stanisławem Krażyńskim 58.
Dobrejki majętność 61, 94, 95, 120, 131.
z Dobrohostow Paweł Rola 110.
Dobromyślski pleban 34.
Dobrzyńska ziemia 128.
— łowczy: Tomasz Dobrzyński 164.
— podczaszy: Maksymilian Dobrzyński 164.
— sędzia grodzki: Wojciech Dobrzyński 164.
Dobrzyńscy herbu Jelita 164, 165.
Dobrzyński Jan 164.
— Kazimirz 164.
— Maksymilian, podczaszy dobrzyński 164.
— Piotr 165.
— Tomasz, łowczy dobrzyński 164.
— Wojciech, sędzia grodzki dobrzyński 164.
Dobryń, majętność w prow. witebskiej 12, 40, 63, 91, 111, 131, 155.
Dobryń — Browczyno majętność 10, 11.
Dobryniec, majętność w prow. witebskiej 139.
Dojhałów, majętność w prow. witebskiej 92.
Doliwa herb 21, 27.
Dołęga herb 20, 28, 46, 55, 120, 127.

Dołhonos Dmitr, komendant kozacki 109.
Dombrowa czyli Dąbowa herb 167.
Dombrowscy herbu Dołęga 20.
— herbu Dąbrowa 20, 21.
Dombrowski Antoni, skarbnik liwski, dworzanin JKM. 20.
— Hrehory stolnik brzeski 20.
Dominiki dobra 94.
Dreczyłuki, majętność w witebskiem 69.
Drohicka ziemia 59, 102.
Drohicki krajczy: Malinowski Stefanowicz 74.
Drucki — Lubecki ks. pułkownik 63.
— Karol kasztelan smoleński 159.
Drukow, majętność w witebskiem 78.
Drymowszczyzna, majętność w wojew. połockiem 27.
Drzewica herb 61.
Dubrowy, majętność w prow. witebskiej 66, 67, 68.
Duchorowicze, majętność w połockiem 115.
Duniłowicze, majętność w wojmińskiem 151.
Dunin, starosta zachorański 1715, 81.
Dymanów dobra 151.
Dymetriusz w. ks. moskiewski 53.
Dziahilewo, majętność w prow. witebskiej 111.
Dziahilewicz, pisarz połocki 131.
Działosza herb 166.
Działłowiczowie herbu Kościesza 21.
Działłowicz Maciej Hurec, pułkownik wójsk IKM. 21.
Dziedziny, majętność 32.
Dziorożyńscy 63.
Dźwina rzeka 54.
Dzwoniec, majętność w pow. rzeczyckim 88.

F.

Falkowicka parafia 121.
Falkowscy herbu Doliwa 21, 22.
Felnerowiczowie herbu Nałęcz 22, 23.
Felnerowicz Antoni 23.
— Paweł Wojciechowicz 22.
— Wojciech 22.
Fiedorowicz Andrzej 55.
— Bohdan 63.
— Tymoteusz 55.
Fiedorowo, majętność w smoleńskiem 81.
Filipków, majętność w woj. witebskiem 34.
Fleming 155.
Fontana herb 23, 24.
Fontanowie herbu Fontana 23.
Fontana Jakub, budowniczy JKM. 24.
— Ludolf 24.

Frącewiczowie herbu Nowina 24, 25.
Frącewicz — Spokojski Krzysztof 24.
Freyden, bitwa ze Szwedami tamże 144.

G.

Ganow, majętność w woj. bełzkim 66.
Gazuba szlachcic 1652, 83.
Gąsiewski, wojew. smoleński 72.
Gęsówki majętność 112.
Gieczewicz ksiądz, kanonik wileński, pleban wielizki 166.
Giedymin, książę litewski 53.
Giejsztor herb 25, 26.
Giejsztorowie herbu Giejsztor 25, 26.
Giejsztor Samuel Stanisławowicz 25.
— Stanisław Dobkowicz 25.
Gierałty dobra 25.
Gierałtowscy herbu Szaszor 25.
Gierałtowski Franciszek Stanisławowicz 1706, 25.
— Stanisław Skąpka na Szymborach, Włotkach i Gierałtach 25.
Gierniki, majętność 74.
Gniazdowski 32.
Gnieźnieński arcybiskup: Piotr Leszczyc 1058, 116.
— sufragan: Jędrzej Wilczyński 142.
— probostwo 66.
Gogolińscy herbu Rola 26.
— herbu Korab 26.
Gogoliński Adam 26.
Gojżewscy 128.
Gołgowscy herbu Doliwa, 27, 28.
Gołgowski Jan 27.
Gołgowszczyzna majętność 109.
Goreccy z Gorek, herbu Dołęga 28.
Gorecki Bartłomiej, łowczy sieradzki 28.
Górscy herbu Radwan 28.
Górski z Gór Jakub 28.
Goślińscy herbu Przerowa 29.
Gośliński Sebastyan 29.
Gostyńska ziemia 141.
Gozdawa herb 17, 67, 75, 99.
Gozdziewski 1644, 85.
Grabie herb 65, 147.
Grądzcy herbu Lada 30.
Grądzki Adam 30.
Grodzieński gród 37, 45, — powiat 49, 54, 61, 70, 80, — sejm 78.
— starosta: Kotowicz 1728, 23.
— ztolnik 54.
Gruszetcy herbu Belina 165.
Gruszetski Jan 165.

Grużewscy herbu Lubicz 31, 37.
Grużewski Maciej 31.
Grzymała herb 140.
Gudmiajdzie, majętność w pow. wiłkomirskim 126.
Guldensztern herb 31.
Gumki dobra 32.
Gumkowscy herbu Guldensztern 31, 33.
Gumkowski Adam, burgrabia łomżyński 31.
— Paweł 32.
— Piotr 1725, 32.
— Stanisław 32.
Gutowscy herbu Slepowron 33.
Gutowski Floryan 33.
— Michał 33.

H.

Habdank, Abdank herb 18, 20.
Haciszcz majętność 114.
Hańkowa majętność 103.
Haponowszczyzna, majętność w witebskiem 75, 76, 112.
Harasimowiczowie herbu Szreniawa 34.
Harasimowicz ksiądz, dziekan wielizki 65.
— Iwaszko 34.
Hełm herb 3.
Hercykowie 116.
Hinkowie herbu Działosza 166. 167.
Hinek Gasper poseł na sejm 166.
— Jan 166.
— Jan, sędzia na trybunał piotrkowski 166.
— Tomasz, podsędek ziemski nurski 166.
— Wojciech poborca ziemi bielskiej 166.
Holedź majętność 51.
Hołowczyński kniaź Szczęsny Jarosławicz kasztelan miński 1622, 83.
Hołownia herb 105.
Hołownia Achrem 105.
— Bohdan 105.
— Piotr Achremowicz 105.
— Zdan Piotrowicz 105.
Hołubel majętność 22.
Hor albo Horodek dobra 105.
Horbaczew majętność 46.
Horbowscy Zarankowie 150.
— patrz Zarankowie.
Horki, majętność w wojew. połockiem 39, 70, 91, 104, 108.
Hornów, majętność w wojew. brzeskiem 157.
Hornowscy 27.
Horodeccy herbu Przyjaciel 34, 35.
Horodecki Stanisław 34.

Horodnia, majętność w witebskiem 46, 98, 99.
Horodziec, majętność w orszańskiem 20.
Horowatka, majętność w wojew. witebskiem 25.
Horska-Drucka Eudoksia Krystyna za Mateuszem Wodoradzkim 144.
Hory, majętność w witebskiem 60.
Hralewo, majętność 68.
Hranicze, majętnosć w mińskiem 58.
Hrebnicki 1742, 96.
— starosta miciuński 1773, 136.
Hrebnicka za Antonim Poziomkowskim 102.
Hruzdów, majętność w wojew. mińskiem 75.
Hrybunów, majętność 119.
Hryhorowicze, majętność 26.
Hryniewiczowie 128.
Hryniewski Abram 180.
Hulpowscy, patrz Szulcowie.
Hurko 134, — 1680, 103.
— pisarz ziemski witebski 132.
Huss Jan 116.
Hussyci 116.
Hutorowszczyzna folwark 72.

J.

Jabłońska parafia 25.
Jacewiczowie herbu Kościesza 35.
Jacewicz Piotr Skirgajło 35.
Jacyna herb 89.
Jagiełło 144.
Jakowicz, patrz Suszko.
Jałbrzykowie, patrz Wyszeńscy.
Jan III król polski 52, 83, 101, 103, 124,149, 151.
Jan Kazimirz król polski 54, 72, 88, 117, 119, 124, 143.
Jankowo czyli Szulcowo, dobra w prow. witebskiej 134.
Jankowszczyzna grunta 68.
Januszewscy herbu Dombrowa 167, 169.
Januszewski Adam stolnik zakroczymski 168.
— Piotr 168.
— Wawrzyniec sędzia na trybunał 168.
— Wojciech koniuszy zakroczymski 168.
Januszkowscy herbu Pobóg 36.
Januszkowski Bohdan Zdanowicz 36.
Jaromin, majętność w wojew. witebskiem 10, 63, 121.
Jaroszew, majętność w pow. słonimskim 26.
Jaroszewiczowie herbu Przyjaciel 31, 36.
Jaroszewicz Jerzy 36.
— Kwaczyński Felicyan 36.
Jasieńczyk herb 77.
Jasieniec zamek 142.

Jasieńscy herbu Dołęga 37, 38.
Jasieński Michno 37.
Jastrzembiec herb 20, 86, 125, 151.
Jazdowski Tomasz, chorąży pow. połongowskiego 94.
Jaźwin majętność 51, 52.
Ickiewicz ksiądz, pleban wielizki 165.
Jelita herb 14, 81, 134, 164.
Jesipowiczowie herbu Ancuta 38, 121.
Jesipowicz Ohorodnicki Hrehory 38.
— — Tymofiej 38.
Jesmanowie 26.
Iłgowski 100.
Inflanty 72, 144.
Inowrocławski kasztelan 54.
— stolnik: Kasper Sujkowski 128.
— wojewoda: Rysiński 116.
Intrupie, majętność 77.
Jodkowie herbu Lis 38.
Jodko Narkiewicz Fiedor 39.
Isztolska włość 126.
Judzino, majętność 80.
Jundził, patrz Ryłło.
Jurborska komora 82.
Jurkowlany, majętność w wojew. mińskiem 68, 69.
Juszkowscy herbu Ślepowron 39.
— drudzy tegoż herbu 40.
Juszkowski Eliasz 39.
— Jan 40.
Iwańkowa alias Lubszczyzna, majętność 67.
Iwańkowo Domosławskie, majętność 68.
Iwanowszczyzna, majętność w pow. oszmiańskim 117
— zwana Sabiłki 118.
Iwański stan 72.
Izbowicze, majętność w witebskiem 20.

K.

Kaczanowscy herbu Ostoja 40, 41.
Kaczanowski Jan Stanisław 40.
Kaczyńscy z Susza herbu Pomian 41.
Kaczyński Maciej 41.
— Wojciech 41.
Kakowscy herbu Kościesza 42.
Kakowski Mateusz, stolnik ciechanowski 42.
Kalczyno, dobra w prow. witebskiej 146.
Kaliski kasztelan 54, — pisarstwo 66.
— stolnik: Wacław Grabie de Lippe-Gano Lipski 66.
Kalnica dobra w wojew. podlaskiem 74.
Kamień, majętność w wojew, mińskiem, pow. oszmiańskim 114.

Karaczewscy Niemirowie 87.
Karaczewski Niemira Jan Chodkiewicz 86.
Kaszyn, majętność w woj witebskiem 29.
Kaszyno, majętność w pow. orszańskim 63, 131.
Kazań 137.
Kazanow, majętność w prow. witebskiej 109, 133, 146.
Kazanówka majętność 30.
Kazimirz król polski 53.
Kęstajcie, dobra w księstwie Żmudzkiem 43.
Kęstajscy XX. Rochici 43.
Kęstowiczowie herbu Pokora, 43.
Kęstowicz Zacharyasz 43.
Kiemin, majętność w wojew. witebskiem 18, 70.
Kieyzerling poseł rosyjski 66.
Kijów 43, 79.
Kijowski kraj 44, — województwo 79.
Kisielowie herbu Namiot 43, 44, 67, 158.
Kisiel podwojewodzy witebski 18.
— Adam 48.
Kiślak, patrz Stankiewicz.
Kleszkowle, majętność w wojew. trockiem 80.
Klimaszewscy herbu Dąbrowa 44.
Klimaszewski Łoś Bartłomiej 44.
Klimiańszczyzna, służby 176.
Klimów majętność 140.
Kliński kniaź 139.
Kłosewiczowie herbu Ostróg 45, 46.
Kłosewicz Jan Franciszek, stanowniczy pułkowy wojew. witebskiego 45.
Kmiecie majętność w ziemi ciechanowskiej 112.
Kniaźninowie herbu Dołęga 46.
Kniaźnin Franciszek 46, 47.
— Nicefor 46.
Kniażycowie, herbu Lewart 47.
Kniażyszcza Siemion 47.
Kobiszcze, majętność w wojew. witebskiem 89.
Kobylacka dzierżawa 83.
Kobylniki majętność w wojew. witebskiem 151, 155.
Koczanowie 118.
Kokoszki, majętność w pow. słonimskim 83.
Koledziewicze, majętność w prow. witebskiej 90.
Kolumna herb 53, 84.
Kołakowscy herbu Kościesza 169.
Kołakowski Antoni 169.
Kołomyscy herbu Niezgoda 47.
Kołomyski Piotr 47.
Komarowscy herbu Ciołek 48, 49.
Komarowski Paweł 48.
Komossy, majętność w prow. witebskiej 139.
Konarski kasztelan 54.
Kononowiczowie herbu Radwan 49, 50.

Kononowicz Eustafi 49.
Kopaczewszczyzna grunta 68.
Kopyskie hrabstwo w orszańskiem 69.
Kopytowo, majętność w wojew. smoleńskiem 81.
Korab herb 26.
Korczak herb 54, 75, 91.
Koromidy majętność w witebskiem 121, 148.
Korwin herb 14, 128.
Korybutowicze, patrz Puryccy.
Korybutowicz Aleksander książę 100.
Koryccy 118.
Korzeniewscy herbu Kościesza 50, 51.
Korzeniewski Wojciech 50.
Kościeniowszczyzna, majętność w woj. witebskiem 15.
Kościesza herb 6, 21, 35, 42, 50, 56, 71, 72, 148, 169, 179, 181.
de Koscin Nicefor 53.
Kościukowa, majętność w wojew. smoleńskiem 46.
Kosse, majętność w prow. witebskiej 27, 151.
Kossowowie herbu Swierczek 51. 52.
Kossow Koźma 51.
— Kuźminicz Konstanty 51.
Kossowowna Estera za Tomaszem Niemirą 87.
— za Janem z Ramelu Ramszą 106.
Koszczycowie herbu Poraj 53, 54, 71.
Koszczyc Michał 54.
— Roman 53.
— Stanisław wojew. łęczycki 53.
— Wacław Stanisławowicz Rożyński, chorąży brzeski kujawski 53, 54.
Kotowiczowie herbu Korczak 54.
Kotowicz Jan 55.
— starosta grodzieński 23.
Kotowie 132.
Kotowo, majętność w wojew. witebskiem 65.
Kotwic herb 78, 120, 177.
Kowalewski Piotr 153.
Kowalski kasztelan: Janusz Leszczyc Rysiński 1589, 116.
Kowieński gród 156, 157, — powiat 25, 85, 156, 157.
— cześnik: Mateusz Wodoradzki 144.
— starosta: Prozor 85.
Kozacy 143.
Kozacki komendant: Dmitr Dołhonos 109.
Kozarek 56.
Kozarewiczowie herbu Dołęga, 55.
Kozarewicz Fiedor 55.
Kozarynowie herbu Kościesza 56.
Kozaryn Tymofiej, namiestnik grodzki witebski 56.
Koziczowie 140.
Kozłowicze, majętność 72.
Kozłowscy herbu Wieże 170, 171.

Kozłowski Albrycht, poseł na sejm warszawski 170.
— Andrzej 170.
— Andrzej (2-gi) 170.
— Jakub 170.
— Paweł 170.
— Seweli 170.
— Tomasz komornik królewski 170.
— Wincenty poseł z wojew. podlaskiego na komisyę Radomską 170.
Kozubiec, majętność w pow. orszańskim 85.
Krajewscy herbu Oliwa 57.
Krajewski Jan, chorąży ziemi wiskiej 1579, 57.
— Marcin Stanisławowicz 57.
— Stanisław starosta wiski 1616, 57.
Krakowskie biskupstwo 66, — województwo 101.
Krakowski biskup: Lipski 67.
— kanonik: Jędrzej Wilczyński 142.
— wojewoda: Potocki 1690, 83.
Krasny bór, majętność 72.
Krasnystaw, majętność w wojew. witebskiem 65.
Krassowscy Rudzińscy z Rudny 112.
Krasyn, majętność w prow. witebskiej 36.
Krasyny, dobra w woj. witebskiem 12.
Krażyńscy herbu Ślepowron 58.
Krażyński Jerzy 58.
— Stanisław 58.
de Kreczetnikoff Michał gubernator pskowski 65.
Krękowszczyzna, majętność 105.
Kroje herb 154, 155.
Krupienicz szlachcic 155.
Krupscy herbu Lewart 58, 59, 135.
Krupski Jan, hetman wójsk rosyjskich 58.
Kruszwicki kasztelan: Rysiński 116.
Krutyszowo, majętność w woj. połockiem 180.
Krymska niewola 78.
Krysnia, dobra w pow. upickim 152, 153.
Kryszpin, wojewoda witebski 36.
Krzeczków, majętność w ziemi drohickiej 59, 60.
Krzeczetowscy 27.
Krzeczkowscy herbu Prawdzic 59, 60.
Krzeczkowscy Sepiłakowie Trąbscy na Krzeczkowie 60.
Krzemieniecki powiat 144.
Krzywicze, majętność 153.
Krzywonoska parafia 112.
Krzyżacy 53, 79, 142, 144.
Kubek, majętność 151.
Kubiatowiczowie herbu Pilawa 60, 61.
Kubiatowicz Andrzej 60.
Kujawskie województwo 142.
— podkomorzy: Rysiński 116.

Kukowiaczyn, majętność w witebskiem 155.
Kulizin, majętność 70.
Kuryłów, majętność w witebskiem 159.
Kuryłowców dobra w witebskiem 123.
Kuszelewscy herbu Drzewica 61, 62.
Kuszelewski Andrzej 61.
— Michał 62.
Kuźminicz, patrz Kossow.
Kuźnietów, majętność w wojew. smoleńskiem 78.
Kwaczyński, patrz Jaroszewicz.

Ł.

Łabędź herb 173.
Lachowscy herbu Pilawa 62.
Lachowski Andrzej, komornik czerski 62.
— Jerzy 62.
Łada herb 5, 30.
Łaposzniewo, majętność w witebskiem 20.
Łappowie herbu Lubicz 68.
Łappa Ławryn 1635, 69.
— Matyasz 68, 69.
Latochy, majętność w witebskiem 156.
Ledczany, majętność 63.
z Ledczan Leteccy 63.
Ledec, majętność w witebskiem 60.
Leliwa herb 91, 130.
Lemnickie wójtostwo 79.
Lenartowszczyzna, majętność 131.
Lepelski gród 130, — powiat 130, — plebania 56.
Leskowicz, majętność w prow. witebskiej 42.
Lescy herbu Ostoja 171.
Leski Andrzej 171.
Lessowyie, majętność 156.
Leszczyński Stanisław, król 79.
Leszczyńska pustosz 128.
Leszczyc albo Bróg, herb 116.
Leteccy herbu Lis 63, 66.
Lewart herb 47, 58.
Lewiccy herbu Rogala 64.
Lewicki Anzelm Stanisławowicz 65.
— Jan chorąży regimentu w. ks. litewskiego 65.
— Józef 64.
— Krzysztof 64.
— Mikołaj 64.
— Stanisław podczaszy podlaski 64, 65.
Łęczycki gród 120, — województwo 20, 116, 143.
Łęczycki wojewoda 53, 54.
— — Stanisław Koszczyc 53.

Lidzki powiat 35, 39, 47, 48, 55, 96, 101, 108, 115, 120, — sąd grodzki 101.
Lipniewska parafia 22.
Lipińscy herbu Poraj 147, 161.
Lipiński Adam 162.
— Bogusław, strażnik upicki 162.
— Jan Adamowicz 162.
— Kazimirz Bogusławowicz 162.
— Krzysztof 162.
— Mikołaj Adamowicz 162.
— Rafał, miecznik orszański 162.
— Stanisław 162.
Lipscy albo Lipscy-Gano herbu Grabie 65, 67.
Lipski kardynał 66.
— Michał 67.
— Piotr Gano 1664, 66.
— Wacław Grabie de Lippe-Gano, stolnik kaliski 65.
de Lippe-Gano, patrż Lipscy.
Lis czyli Mzura herb 38, 63, 118.
Lisowicze dobra w wojew. brzesko-litewskiem 40.
Litewskie księstwo 68, 72, 130, 142.
— hetman: ks. Michał Korybut Wiśniowiecki 151.
— koniuszy: Jakub Piasecki 94.
— marszałek: Krzysztof Moytwid 162.
— miecznik: Ogiński 128.
— podskarbi: Brzostowski 159.
— regimentarz: Ogiński 128.
— wojski: Piasecki Jan, 95, 113, 144.
Liwski skarbnik: Antoni Dombrowski, dworzanin królewski 20.
Łodzia herb 90.
Łohojska parafia 5.
Łomazy, majętność w wojew. brzeskiem 157.
Łomżyńska ziemia 31, 32, 33, 128.
— burgrabia: Adam Gumkowski 31.
Łoś, patrz Klimaszewski 44.
— patrz Rożkowski.
Łosie, majętność w wojew. podlaskiem 111.
Łosiów, majętność 112.
Łoświda, majętność w wojew. witebskiem 17.
Łotyszkowo, folwark w prow. witebskiej 136.
Łotyszyn, dobra w wojew. smoleńskiem 46.
Łowoż, majętność 116.
Lubaczew, majętność 72.
Lubawickie hrabstwo 129.
Lubecki 73.
Lubelskie województwo 22, 74, 114, — trybunał 54, 111.
Luboszczyński herbu Gozdawa 67, 68.
— Daniło i Iwan bracia, 67.
Lubszczyzna inaczej Iwańkowa, majętność 67, 68.
Lubicz, majętność w wojew. połockiem 91, 108.

Lubicz herb 7, 31, 68, 79, 92, 123, 146, 176.
— odmienny, herb 87.
— Szyrmów herb 126.
Ludczyce, majętność w wojew. połockiem 27.
Ługiele, majętność w grodzieńskiem 80.
Łuk napięty herb 97, 103.
Łukaszewiczowie herbu Wieniawa 70, 172, 173.
Łukaszewicz Kondrat 172.
— Leon 70.
Łukawiec, majętność 68.
Łukawska ziemia 112.
Łukomski 138.
Łukomska, sędzianka ziemska witebska, za Ignacym Nowackim 88.
Łuskinowie herbu Kościesza 11, 62, 71, 73.
Łuskina 1705, 91.
— chorąży witebski 60.
— horodniczy witebski 76.
— Jerzy 72.
Łuskinianka za Baltazarem Mężyńskim 76.
Łużyn, majętność 9.
Lwowski dziekan katedralny: Łukasz Witkowski 143.

M.

Machwicz herb 73.
Maćkiewiczowie herbu Machwicz 73, 119.
Maćkiewicz Michał 73.
Makciszki, majętność w pow. lidzkim 115.
Makowo, grunta 121.
Makszyno, majętność w prow. witebskiej 143, 146.
Małachowski stan 46, 78.
Malinów, majętność w podlaskiem 74.
Malinowscy herbu Pobóg 74.
— z Kalnicy i Malinowa 74.
Malinowski Adam 1632, 74.
— Antoni, primier-major wójsk koronnych regimentu elbląskiego 74.
— Jan 1632, 74.
— Jan, porucznik wójsk litewskich 74.
— Michał 1632, 74.
— Seweryn 1632, 74.
— Stefan sędzia radomski 74.
— Stefanowicz, stolnik podlaski 74.
— Stefanowicz, krajczy drohicki 74.
Malkowszczyzna, majętność 127.
Małopolska 162.
Małosiołki, majętność w nowogrodzkiem 97.
Małyżyn ad Tutow, majętność w woj. witebskiem 85.

Manuwirowie herbu Korczak 75.
Manuwir Jakub 75.
— Ignacy 75.
Marcinkiewiczowie herbu Łabędź 173.
Marcinkiewicz Krzysztof 174.
Markiewiczowie herbu Ostoja, 174, 175.
Markiewicz Aleksander 174.
— Jan 174.
— Jan Hieronim, wjoski mścisławski 174.
— Jerzy 174.
— Piotr 175.
— Piotr Łukaszowicz 175.
— Stanisław 174.
— Stefan 174.
— Władysław 174.
Marków, majętność w prow. witebskiej 135.
Markowszczyzna, majętność w woj. mińskiem 28, 81, 119, 122, 129, 133.
— majętność w prow. witebskiej 146.
— pustosz w woj. witebskiem 132.
Maronowie herbu Gozdawa, 75.
Maron Jan Bohdan 75.
Marowo dobra w woj. smoleńskiem 81.
Massalski biskup wileński 50.
Maszkin, majętność w wojew. smoleńskiem 81.
Mazałów, majętność 137.
Mazowieckie księstwo i województwo 20, 31, 85, 112, 176.
— książę: Bolesław 60.
Medyolańskie księstwo we Włoszech 24.
Menżyńscy herbu Kościesza 76, 77.
Menżyński Baltazar 76.
Miadzielin, majętność 70.
Miadzioł stary, majętność w oszmiańskiem 54.
Michajłowa, dobra w woj. witebskiem 34.
Michał Korybut król polski 40, 83.
Michalcow, dobra w połockiem 155.
Michałowscy herbu Jasieńczyk 77.
Michałowski Wojciech 77.
Mickiewiczowie herbu Nałęcz 175, 176.
Mickiewicz Adam de Volgo 175.
— Ludwik 176.
— Ludwik, pisarz prowentowy starostwa uświackiego 176.
Miciuński starosta: Hrebnicki 1773, 136.
Miedźwiedź, patrz Prokopowicz.
Mierżedzicze, majętność w nowogrodzkiem 6.
Mikicin, majętność w wojew. podlaskiem 54.
Mikoszowie herbu Kotwic 78, 79.
Mikosza, sędzia ziemski witebski 33.
— Karol Piotrowicz 78.
— Piotr Władysławowicz 78.
Milkiewiczowie herbu Lubicz 79, 80.

Milkiewicz Mikołaj, podstarości poszyrwiński 80.
— Zacharyasz 79.
Minkowscy, herbu Niezgoda 81.
Minkowski Stanisław 81.
Miński gród 46, 74, 85, 159, — województwo 12, 28, 58, 68, 69, 75, 104, 114, 120, 132, 151, 155.
— kasztelan: kniaź Szczęsny Jarosławicz Hołowczyński 1622, 83.
Mirocki szlachcic 60.
Misiewiczowie herbu Jelita 81.
Misiewicz Krzysztof, sędzia na trybunał 1621, 81.
Miszutki, majętność w prow. witebskiej 112.
Mitkiewicze majętność w Połockiem 115, 139.
z Mitrowicza Michał Trubina 137.
Mogiła herb 122.
Mogileński opat: Jędrzej Wilczyński 142.
Mohylowska ekonomia 83.
Mohilewski starosta: Mikołaj Wodoradzki 144.
Mohuczowie herbu Szliga 82.
Mohuczy Klementy Siemionowicz 83.
— Siemion 83.
Mołdczacka parafia w pow. słonimskim 26.
Montywiłłowie herbu Kolumna 84.
Montywiłło prawnuk Palemona, książę litewski 84.
— Bazyli 85.
— Jan Bazylewicz 85.
Monachy, majętność 104.
Mordasiewiczowie herbu Mordelio 160.
— patrz Żylińscy.
Mordasiewicz Jan 161.
Mordelio herb 160.
Morelowscy herbu Prus 181.
Morozow dobra w wojew. witebskiem 78.
Moskwa 66, 67, 103, 105, 140, — moskiewska niewola 66.
Moskiewski w. książę: Dymetriusz 53.
Moszna, rzeka 72.
Moytwid Krzysztof, marszałek w. ks. litew. 162.
Możyrski powiat 12.
Mścisławskie województwo 80, 104.
— wojski: Jan Hieronim Markiewicz 174.
Muroml na Syberii 9.
Mzura, patrz Lis herb.

N.

Nadbory majętność 32.
Nagody czyli Prus 3-ci herb 112.
Nagóra, przodek rodu Niemirów 86.
Nahuny, grunta 126.
Nakielski starosta: Rysiński 116.
Naliszki majętność 41.

Nałęcz herb 22, 106, 175.
Namiot herb 43, 44.
Narkiewicz, patrz Jodko 39.
— patrz Podwiński.
Narwidzkie starostwo w trockiem 60.
Narwidziski starosta: Jan Tadeusz Zawadzki 152.
Następ albo Rudnica herb 109, 117.
Newelski trakt 72, 101, 127, 155, 180, — hrabstwo 127, — magdeburgia 128.
Niebrzydowscy herbu Białynia 85.
Niebrzydowski z Niebrzyd Jakub 85.
Niedźwiedź herb 153.
Niemirowie herbu Jastrzembiec 86.
Niemira Jan Chodkiewicz Karaczewski 86.
— Tomasz 1627, 86.
Nieporoty, majętność w witebskiem 46, 80, 87, 116, — parafia 157.
Niezgoda herb 11, 47, 81.
Nowaccy herbu Lubicz odm. 87.
Nowacki Jakub Kazimirz 87.
— Ignacy sędzia ziemski witebski 88.
Nowina herb 24, 119, 132, 133, 160.
Nowogrodzkie województwo 12, 14, 28, 74, 86, 87, 94, 95, 97, 104, 161, 172.
Nowesioło dobra 104.
Nowosiółki dobra 98.
— folwark w prowincyi witebskiej 9, 23, 92.
— majętność w słonimskiem 74.
Nurska ziemia i powiat 36, 59, 166.
Nurski ziemski podsędek: Tomasz Hinek 166.

O.

Obol, majętność w woj. połockiem 106.
Obuchowicz Teodor 6.
Obuchowo, majętność w prow. witebskiej 24.
Ochocienicze, majętność 120.
Odrowąż herb 178.
Ogiński, marszałek w. ks. lit. pułkownik JKM. 142.
— miecznik w. ks. lit. regimentarz litewski 128.
— pułkownik 1699, 46.
— regimentarz białoruski 1710, 18.
— Marcyan wojewoda witebski 50, 69, 102, 158.
— Stanisław kasztelan witebski 69, 96.
Ogończyk herb 111.
Ohorodnicki, patrz Jesipowicz.
Ohorodniki, majętność w wojew. witebskiem 22.
Okuń herb 88.
Oleszkowscy herbu Okuń 88.

Oleszkowski Oleszko Floryan wojski włodzimirski, sekretarz królewski 1609, 89.
Olfier przodek rodziny Olfierowiczów Pohoskich 98, 99.
Olfierowiczowie, patrz Pohoscy.
Olhy, majętność 131.
Oliwa herb 57.
Olsza rzeka w wojew. witebskiem 9.
Olszańska parafia 147.
Olszewski 96.
Ołyski starosta: Stanisław Rajski 1565, 43.
Omełko, mieszczanin witebski 69.
Onackiewiczowie herbu Jacyna 89.
Onackiewicz Mikołaj 89.
Onaszkiewicze, majętność w prow. witebskiej 89.
Orczykowie, patrz Rudzińscy.
Orczykowie Rudzińscy z Rudna 112.
Orla czyli Szaszor herb 25, 106.
Orszański powiat 8, 19, 24, 55, 62, 69, 73, 80, 83, 85, 88, 111, 131, 135, 136, 139, 162, — gród 92, 138, — sąd ziemski 83, — koniustwo 19.
— koniuszy: Jan Dederko 1700, 19.
— miecznik: Rafał Lipiński 162.
— starosta: Aleksander Sapiecha 126.
Osęka albo Bronikowski herb 129.
Osinówka, majętność w woj. witebskiem 24.
Osipowscy herbu Łodzia 90, 119.
Osipowski 1675, 98.
— Jarosz, komornik witebski 90.
— Wasyli 90.
Oskirkowie 131.
Ostoja herb 4, 40, 108, 139, 140, 171, 174.
Ostróg herb 45.
Ostrowczyce dobra 94.
Ostrowiec, dobra w pow. oszmiańskim 77.
Ostrowieńskie hrabstwo 100.
Ostrowiszcze, majętność w prow. witebskiej 73.
Ostrowscy herbu Korczak 91.
Ostrowski Mikołaj Piotrowicz 91.
— Piotr 91.
Ostrożyce, majętność 85.
Ostupiszcze, majętność w wojew. witebskiem 31, 37, 106.
Oszmiański powiat 14, 19, 42, 44, 54, 77, 101, 109, 114, 117, 118, 120, 147, 152, 155, 158, — ziemstwo 118, — sąd ziemski 158.
Owrucka starościanka: Krystyna z Cedrowskich Bogusławowa Lipińska 162.

P.

Pac 66.
— wojewoda witebski 105.
— pułkownik 132.

Pacewiczowie, patrz Pomarnaccy.
Paców familia 99.
Pacowicz Jerzy, wojewoda wileński, starosta połocki 99.
Palemon 53, 84.
Papłońscy herbu Lubicz 92.
Papłoński Jan Wilbatowicz, podwojewodzy witebski 92.
Parnawskie wojskowsko 50.
Pasieczyno folwark 71.
Pawłowscy herbu Leliwa 91.
Pawłowski Michał Antoni 91.
Petelewo, majętność w wojew. brzeskiem 148.
Petersburg 67, 74.
Petrusewiczowie herbu Trąby 93.
Petrusewicz Jerzy 93.
— Melchior, pisarz grodzki upicki 93.
— Piotr 1769, 94.
Petyorski porucznik: Kazimirz Rysiński 116.
Pettyorskie chorąztwo 141.
Piaseccy herbu Szachownica 94.
Piasecki, komisarz starostwa wielizkiego 65, 144.
— Jakub, koniuszy w ks. lit. 94.
— Jan porucznik księcia Wiśniowieckiego 1562, 94.
— Jan, wojski w. ks. litew. 95, 113, 144.
Pieczyngowie 43.
Pilawa herb 15, 60, 62.
Pilecki Andrzej 105.
Pilipków, majętność w prow. witebskiej 47, 55, 138.
Pilonki, majętność w witebskiem 58.
Piński powiat 33, 74, 126, 139, 170.
Piórowie szlachta 151.
Piotr Leszczyc arcyb. gnieźnieński 1058, 116.
Piotrkowski sejm 54, — trybunał koronny 60, 166.
Pisarzewszczyzna folwark 176.
Piskowska parafia 32.
Plater herb 95.
Pławińscy herbu Plater 95.
Pławiński Jan 96.
Plewakowie herbu Przegonia 95.
Plewak Benedykt Maciejowicz 95.
— Maciej 95.
Pniowe, majętność 104.
Pobóg herb 36, 74, 96, 102, 107, 143.
Pobożanin, patrz Strzemeski 123.
Pociej wojewoda trocki 1705, 100, 157.
Pociejowie 55, 60, 116.
Poczobutowie 147.
Podhajcie majętność 41.
Podhajscy herbu Pobóg 96.
Podhajski Andrzej Urbanowicz 96.
Podlaskie województwo 25, 54, 56, 57, 62, 64, 111, 112, 166, 170, 176.

Podlaski podczaszy: Stanisław Lewicki 64.
— stolnik: Stefanowicz Malinowski 74.
Podole, podolskie województwo, 53, 94, 135, 136, 165.
Podolski podczaszy: Kazimirz Zbrożek 154.
Podosie, dobra w wojew. brzeskiem 148.
Podoziorki majętność 159.
Podsadowszczyzna, majętność w woj. witebskiem 15.
Podsadzie, majętność 119.
Poduświacka okolica 165, 169.
Podwińscy herbu Łuk 57, 97.
Podwiński Narkiewicz Mikołaj 97.
Pohościszcze, majętność w prow. witebskiej 9, 58, 73, 98, 99, 100, 106, 107.
Pohoscy Olfierowiczowie herbu Bogoria 9, 98.
Pohoski Aleksander 1745, 99.
— Jakub 1660, 98.
Pokora herb 43.
Pokryszki majętność 105.
Połciew, majętność w prow. witebskiej 42.
Polkowicze majętność 139, 140.
Półkozic herb 8.
Połockie województwo 9, 18, 19, 27, 38, 39, 54, 56, 70, 84, 91, 96, 101, 104, 106, 108, 114, 115, 127, 128, 130, 131, 139, 140, 155, 180, — gród 19, — sąd ziemski 115, — kamera 117, — Jezuici 139.
Połocki komornik: Bernard Rusiecki 114.
— pisarz: Dziahilewicz 131.
— podsędek: Przysiecki 91.
— podstoli: Aleksander Chudziński 18.
Połohy, majętność w prow. witebskiej 146.
Połongowski powiat 93, 94.
— chorąży: Tomasz Jazdowski 94.
Połozierki, majętność w prow. witebskiej 108.
Połosy majętność 129.
Połużyn, majętność w pow. nowogrodzkim 87.
Pomarnaccy Pacowiczowie herbu Gozdawa 99.
Pomarnacki Adam Maciejowicz Pacowicz 100.
— Jan Pacowicz, sędzia grodzki witebski 100.
Pomian herb 41, 100, 101.
Pomornoki dobra w pow. wiłkomirskim 99, 100.
Poraj albo Róża herb 53, 142, 143, 161.
Porzeccy herbu Pomian 100.
Porzecki — Talko Bartłomiej 137.
— Talko Jerzy 137.
Porzecze, majętność w wojew. połockiem 114.
— majętność w pow. słonimskim 137.
Poszyrwiński podstarości: Mikołaj Milkiewicz 80.
Potocki wojewoda krakowski 1690, 83.
Potuczosie, majętność w witebskiem 58.
Poziomkowscy herbu Pobóg 102.

Poziomkowski Antoni 102.
Prawdzic herb 59.
Prokopowicz Miedźwiedź Stefan 130.
Prokopowszczyzna majętność 31.
Prozor starosta kowieński, kasztelan wileński 85.
Pruchnowo, grunta 127.
Prus 3-ci czyli Nagody, herb 112.
Prusacy 143.
Prusicze, majętność w ziemi chełmskiej 111.
Pruszyńszczyzna, majętność w wojew. mińskiem 5.
Przegonia herb 95.
Przerowa herb 29, 102.
Prześmyccy herbu Przerowa 102.
Prześmycki 68.
— Adam 102.
— Jan, komornik witebski 103.
Przewalscy herbu Łuk napięty 103.
Przyjaciel herb 34, 36.
Przysiecki, podsędek połocki 91.
Psków 63.
Pskowski gubernator: Michał de Kreczetnikoff 65.
Psów, majętność w trakcie Newelskim 72.
Psowo, majętność w prow. witebskiej 148.
Puchała herb 16.
Puciłów, majętność w witebskiem 130.
Puciłowski, patrz Szapka.
Puklewo, majętność w pow. oszmiańskim 77.
Pulimianek, majętność w wojew. brzeskiem 157.
Pulwin, patrz Rodziewicz.
Purycze, majętność na Wołyniu 100.
Purycki lub Purzecki Aleksander Korybutowicz książę 100.
— Korybutowicz Dymitr 100.
— Korybutowicz Janusz 100, 101.
Puryz majętność 105.
Puryzowska ziemia 105.
Purzecki, patrz Purycki.
Puszewski stan 72.
Puszkarzów, majętność w witebskiem 123.
Puszkinowie, herbu Szeliga 104.
Puszkin Maciej 104.
Putno, majętność w pow. oszmiańskim 77.
Pyszniccy herbu Hołownia 105, 106.
Pyszniki majętność 105, 131.
Pysznikowska parafia 27.

R.

Raczyńscy herbu Nałęcz 106.
Raczyński Matyasz 106.

Radkowszczyzna, majętność 11.
Radomski powiat 74, — komisya 170.
— podstarości: Jan Wieszczycki 140.
— sędzia Stefan Malinowski 74.
Radwan herb 28, — czyli Siemionowicz herb 49.
Radziszewscy herbu Lubicz 176, 177.
Radziszewski Jan 176.
Radziszewska za Piotrem Markiewiczem 175.
Radziwiłłowie książęta 74.
Rahozowie 50.
Rahoza Samuel 1681, 91.
Rajski Stanisław, starosta ołyski 1565, 43.
z Ramelu Ramsza Jan 106.
Ramow, majętność w woj. witebskiem 10.
Ramszowie herbu Szaszor 106.
Ramsza Jan z Ramelu komornik witebski 106.
Raniony, majętność w witebskiem 29, 121, 135.
Ratomscy, herbu Pobóg 107.
Ratomski Jan 107, 108.
Ratuld herb 124.
Rawicz herb 114.
Rawskie województwo 141, 178.
Rekściowie herbu Ostoja 108.
Rekść Krzysztof 108.
Rekty starostwo 20.
Reuttowie 104.
Rodziewiczowie herbu Rudnica 109.
Rodziewicz Pulwin Ferdynand 109.
Rogala herb 64.
Rogozińska kasztelania 66.
Rola herb 26, 110.
Rolowie herbu Rola 110.
Rola Paweł z Dobrohostów 110.
Romanowscy herbu Bończa 110.
Romanowski Stanisław, rotmistrz pancerny 111.
— Wawrzyniec 110, 111.
Romanowszczyzna czyli Ciemnolesie, majętność w pow. orszańskim 111.
Rossyjskie państwo 72, 129, 165, 176.
Rossyjski monarcha: Aleksiej Michajłowicz 180.
— imperatorowa 154.
Roszkowscy herbu Ogończyk 76, 111.
Roszkowski Łoś Leonard 111.
Rożański łowczy: Mikołaj Tułkowski 178.
— skarbnik: Eustachy Szyrma 126.
Rożki, majętność w wojew. podlaskiem 112.
Roztrzewszczyzna folwark 147.
Rożyce wielkie i małe, dobra 53.
Rożyński, patrz Koszczyc.
Rożyńscy 53.
Rudna, majętność w ziemi łukowskiej 112.

Rudna majętność w ziemi Ciechanowskiej 112.
Rudnica albo Następ herb 109, 117.
Rudzińscy herbu Prus 3-ci, 112.
Rudzińscy Orczykowie 114.
Rudziński Maciej 113.
Rudzki, majętność w prow. witebskiej 148.
Ruś 43, 65, 110, 127, 135, 143, 157.
Ruś biała 66, 67.
Ruski wojewoda: Czartoryski ks. 65, 113.
Rusieccy herbu Rawicz 114.
Rusiecki Bernard komornik połocki 114.
— Bohdan 114.
Rutkowszczyzna folwark 71.
Ryga 69, — spław 102, — handel 178.
Ryłłowie horbu Wieniawa 114.
Ryłło Gabryel Jundził 115.
— Jerzy Gabryelowicz 115.
Ryndzińskie starostwo 116.
— starosta: Franciszek Rysiński. 117.
Rysiński herbu Leszczyc 23, 116.
— kasztelan kruszwicki 116.
— podkomorzy kujawski, starosta nakielski, wojewoda inowrocławski 1607, 116.
— sędzia na trybunał koronny 1643.
— Franciszek, starosta ryndziński 117.
— Janusz Leszczyc kasztelan kowalski 1589, 116.
— Kazimirz, cześnik słonimski, strażnik witebski, porucznik petyorski 116.
— Piotr Leszczyc 116.
Rzeczycki powiat 20, 74, 88, 142, 170, — ogród 142.
— podczaszy: Jakub Kazimirz Nowacki 87.
Rzeszowska Zofia za Janem z Lipna Lipińskim 162.
Rzow, majętność 134.

S.

Sabaudzcy książęta 53.
Sabiłki, także Iwanowszczyzna, majętność 118.
Sabiłłowie herbu Rudnica 117.
Sabiłła Iwan, komendant pułków kozackich 117.
Sabiłło 1627, 117.
Saczew, folwark w starostwie wielizkiem 65.
Sakowicz podkomorzy witebski 31, 71.
Sandomirskie województwo 20, 64, 74, 114, 162, 178.
Sandomirski stolnik: Tomasz Tułkowski 178.
— kasztelan 54.
Sanguszko książę 89.
Sańkowo, majętność 105.
Sanniki, majętność 140.

Sapieha, podskarbi w. ks. litew. 111.
— Aleksander, starosta orszański 126.
— Iwan, wojewoda witebski, marszałek IKM. 34, 51, 56.
Sas herb 135.
Sаułukowiczowie herbu Lis 118.
Saułukowicz Filip, rotmistrz IKM. 119.
— Jan 118.
Sawin, majętność w witebskiem 119, — starostwo 12.
Sawiński starosta: Franciszek Bułhak 51, 119, 165, 175.
Sawiniczowie herbu Nowina 119.
Sawinicz Andrzej 119.
— Bartłomiej 119.
— Jan 119.
— Tomasz 119.
— Wawrzyniec, sędzia trocki 119.
Sądecka ziemia 45.
Scipion herb 131.
Sepiłakowie, patrz Krzeczkowscy.
Sepiłaka Stefan a Trąbki Trąbski 59.
Serebrynka, majętność w prow. witebskiej 146.
Sianożętki, majętność w pow. rzeczyckim 142.
Sidorki, majętność 5, 157.
Siedliska, majętność 171.
Siehniewicze, majętność w wojew. brzeskiem 148.
Sielicki 150.
Siemionowicz herb czyli Radwan 49.
Siemionowiczowie czyli Kononowiczowie 49.
Siemionowicz Adam Wojciechowicz 49.
— Andrzej 49.
— Kazimirz 49.
— Konon 49.
— Wojciech 49.
Sieradzkie województwo 20, 141.
— łowczy: Bartłomiej Gorecki 28.
Sierokrotnia, majętność 62.
Skapka, patrz Gierałtowski 25.
Skężgajło Jan, starosta wileński 43.
Skibiejki majętność 37.
Skłotowscy herbu Dołęga 120.
Skłotowski Wojciech 120.
Skłotowska za Benedyktem Plewaką 95.
Skop, miecznik witebski 116.
Skorobów, majętność 122.
Skuratowo, majętność w prow. witebskiej 4, 13, 35, 103.
Skwarków majętność 112.
Slepietowicze, majętność w pow. słonimskim 83.
Śleporód herb 149.
Ślepowron herb 33, 39, 40, 58, 74, 147, 156, 157.
Słobódka, w mieście Witebsku 20.
Słobódki, majętność 66.

Słonimski powiat 12, 26, 28, 74, 83, 96, 116, 119, 120, 137, 174.
— cześnik: Kazimirz Rysiński 116.
Słuszka wojewodzic wendeński 1651, 85.
Smoleńskie województwo, gubernia, kraj, 9, 22, 46, 63, 65, 72, 78, 81, 129, 133, 149, 151, — zamek 72, 99, — horodnictwo 41, — mostownictwo 72.
— wojewoda: Gąsiewski 72.
— kasztelan: Karol Drucki 159.
— podkomorzy: Antoni Chrapowicki 17.
— chorąży: Antoni Chrapowicki 17.
Smoliczowie herbu Kotwic 120, 121.
Smolicz Mikołaj 120.
Sobaczew, majętność 72.
Sobolewszczyzna, majętność 7.
Sobolewska służba w majętności Ranionach 135.
Sokołojcie, majętność w wileńskiem 54.
Sołłohubowie grafowie 32.
Sołłohub generał artyleryi w. ks. lit. 98, 141.
Sołońcy Prokopowszczyzna 130.
Sołoniecki dwór 131.
Sołonienczyno, majętność w woj. witebskiem 19.
Spaski grunt 139.
Spera 53.
Spiczańskie grunta pod miastem witebskiem 20.
Spokojscy, patrz Frącewicze.
Stabrowszczyzna, majętność w woj. brzesko-litewskiem 40.
Stachorszczyzna Stajki dobra 91.
Stajki dolne, dobra w prow. witebskiej 57.
— Stachorszczyzna dobra 91.
Stajeckie grunta 103.
Stanisław August król polski 24, 41, 62, 79, 80, 102, 112, 117, 131, 154.
Stanisławowicze majętność 91, 92.
Stańki majętność 122.
Stańkiewiczowie herbu Mogiła 66, 122.
— Billewiczowie herby Mogiła 122.
Stankiewicz Bilewicz Floryan 122.
— Kazimirz Kiślak 122.
Stankiewiczówna za Hrehorym Tułkowskim 178.
Starodubowskie starostwo 159.
Starzynki, majętność w wojew. mińskiem 68, 69, 70.
Staszki, majętność w wojew. podlaskiem 8.
Stefan Batory król polski 63, 83, 126, 131, 137, 149.
Stepańkowa, majętność w wojew. witebskiem 34.
Strumiłło, komisarz starostwa wielizkiego 178.
Strzemescy herbu Lubicz 123.
Strzemeski Jan Pobożanin 123.
Stypułkowski 65.
Styryki majętność 48, 71.
Styrykowiczowie herbu Ratułd 124.
Styrykowicz Michał 124.

Suchodorowie, majętność w prow. witebskiej 58.
Suchorscy herbu Jastrzębiec 125.
Suchorski Leon 125.
Sudziłowskie starostwo 131.
Sujkowscy herbu Korwin 128.
Sujkowski Antoni 129.
— Antoni Piotrowicz 128.
— Kasper stolnik inowrocławski 128.
— Stanisław, sędzia na trybunał 128.
— Wojciech Korwin 128.
Surmowie czyli Szyrmowie herbu Lubicz 126.
z Susza Kaczyńscy 41.
Suszczewo, majętność w wojew. witebskiem 4, 44, 45.
Suszkowie herbu Białynia 126.
Suszko Andrzej Jakowicz 126.
Suszkow, majętność w mińskiem 155, 156.
Sutowiczowie herbu Dołęga 127.
Sutowicz Daniel 127.
Swierczek herb 51, 52.
Świętołdycz hetman i wódz wójsk ruskich 43
Swiszcz hetman moskiewski 53.
Swojatycze majętność 94.
Syberia 9.
Symonki, majętność w wojew. mińskiem 5.
Syrokomla herb 12.
Szachownica herb 94.
Szacinowo, majętność w prow. witebskiej 90.
Szaława herb 129.
Szapkowie herbu Szaława 129, 158.
Szapka 1688, 92.
— Puciłowski Sebastyan 129.
Szaszki majętność 94.
Szaszor czyli Orla herb 25, 106.
Szatkowscy herbu Osęka 129.
Szatkowski Bazyli 129.
Szawelowszczyzna dobra 119.
Szawernowscy herbu Leliwa 130, 131.
Szawernowski Justyn 104.
— Stanisław 130.
— Walenty Stanisławowicz 130, 131.
Szczerbińscy herbu Scipion 131.
Szczerbiński Jan 131.
— Jerzy Janowicz 131, 132.
Szczotki, folwark w starostwie wielizkiem 65.
Szczotkino, folwark w starostwie wielizkiem 178.
— grunt 122.
Szećków, majętność w woj. połockiem 101.
Szelehowka, dobra w witebskiem 155.
Szeliga herb 82, 104.
Szelwiński Andrzej 136.

Szemanowo, majętność w prow. witebskiej 4.
Szemielowszczyzna, majętność w woj. mińskiem 28.
Szewielowszczyzna pustosz w woj. witebskiem 132, 133.
Szklaje Tatarskie majętność 79.
Szlachtowie herbu Nowina 132, — (II) herbu Nowina 133.
Szlachta Franciszek 82.
— Lucyan 132.
— Łukasz 133.
Szlachty, majętność w prow. witebskiej 85, 119.
Szołomycki Antoni 135, 136.
Szreniawa herb 34.
Szteynowa 1727, 74.
Szulców inaczej Szyrniew folwark 114.
Szulcowo czyli Jankowo, majętność w woj. witebskiem 134.
Szulcowie herbu Dąb 133.
— Hulpowscy Aleksander i Kasper 133.
Szwedzi 43, 143, 144, — szwedzka wojna 85.
Szwogierowie Bohdanowiczowie 63.
Szwogier Teodor Iwanowicz 63.
Szydłowscy herbu Jelita 134, 135.
Szydłowski Marcin 134.
Szylingowie 1728, 74.
Szylwy, dobra w pow. oszmiańskim 42.
Szylwińscy herbu Sas 135.
Szylwiński Antoni 135.
— Stanisław 135.
Szymbory, majętność 25.
Szyrma Eustachy, skarbnik rożański 126.
Szyrniew alias Szulców folwark 114.
Szyrniewo, majętność w woj. witebskiem 134.

T.

Talkowie herbu Dąbrowa 136.
— patrz Porzeccy.
Talko Bartłomiej Porzecki 137.
— Hieronim 137.
— Jarosz 137.
Tarnowska za Wacławem Stanisławowiczem Rożyńskim Koszczycem 54.
Tatarzy 53, 100.
Taxa Olszańska, majętność w pow. oszmiańskim 14.
Telszewska ekonomia 43.
Teodozyeński biskup: Jędrzej Wilczyński 142.
Terhoszczyce, majętność w pow. pińskim 33.
Tołoczyńsk majętność 7, 71.
Trąby herb 93, 137.
Trąbski a Trąbki Stefan Sepiłaka 59.
Trockie województwo 25, 60, 61, 70, 75, 76, 79, 150, 159, 161, — wojewoda 151.

Trocki wojewoda: Pociej 1705, 100, 157.
— sędzia: Wawrzyniec Sawinicz 119.
— rotmistrz: Stefan Wazgird 159.
— ciwun: Krzysztof Zyzniewski 158.
Tropów, majętność w prow. witebskiej 8.
Trubackie starostwo 116.
Trubinowie herbu Trąby 137.
Trubina Michał z Mitrowicza 137.
Trubinowa majętność w prow. witebskiej 34.
Truchnowicze, majętność w pow. oszmiańskim 19.
Trusewicze, majętność w wojew. mińskiem 69.
Tryznowie 55.
Trzaska herb 13, 138.
Trzaskowscy herbu Trzaska 138, 139.
Trzaskowski Antoni 139.
— Jan 138.
Tułkowscy herbu Kotwic 177.
Tułkowski Bazyli 178.
— Hrehory 178.
— Józef 178.
— Michał 178.
— Mikołaj, łowczy rożański 178.
— Tomasz stolnik sandomirski 178.
Tułow, majętność w prow. witebskiej 54.
Turbinowie 138.
Turczynowicz 150.
Turjewo, majętność w prow. witebskiej 63.
Turki 72.
Tutów, majętność w prow. witebskiej 85.
Tyszki, majętność 32.

U.

Uchawska księżniczka za księciem Aleksandrem Korybutowiczem 100.
Uciańskie starostwo 72.
Ullanowicze, majętność w pow. orszańskim 88.
Upicki powiat 19, 41, 149, 152, 174.
— pisarz grodzki: Melchior Petrusewicz 93.
— strażnik: Bogusław Lipiński 162.
Uroczyszcze, majętność w ziemi ciechanowskiej 112.
Ursyn 53.
Usnieńska plebania 34.
Uświackie starostwo w prow. witebskiej 12, 51, 63, 65, 75, 119, 163, 165, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 177, 178, 179, 180, — zamek 105, — pisarstwo 120.
Uświacki namiestnik: Bereśniewicz 1774, 65.
— pisarz prowentowy: Ludwik Mickiewicz 176.
Uszacz-Rżawiec, majętność w wojew. połockiem 130, 131.
Uszacza rzeka 130.

Uszcze Dmitrowo, majętność w wojew. smoleńskiem 9.
Użlacin, patrz Bujewo.
Użlejow, majętność w prow. witebskiej 14, 132.
Uzumendzie, majętność na Żmudzi 49.

W.

Valisalda, prowincya w księstwie medyolańskiem 24.
Wallowska parafia 126.
Wandagoleńska parafia 85.
Warliszki, dobra na Litwie 49, 50.
Warnia herb 157, 158.
Warszawa 24, 74, — sejm 50, 102, 164, 170.
Wasilewscy herbu Ostoja 139.
Wasilewski 116.
— Wasyl Bohdanowicz, pisarz ziemski witebski 139.
Wazgird Stefan sędzic ziemski i rotmistrz wojew. trockiego 159.
Wąsowski powiat 85.
Wendeński wojewodzic: Słuszka 1651, 85.
Wiazemskie grunta 89.
Widuklicki powiat 49.
Wieliż miasto, wielizkie starostwo w prowincyi witebskiej 20, 51, 65, 103, 113, 122, 144, 155, 167, 172, 178, — plebania i pleban 23, 175, 178, — dziekania 34, — ekonom 176, — magistrat 176, 179.
Wielizki dziekan: ks. Harasimowicz 65.
— komisarz: Piasecki 65.
— — Strumiłło 178.
— ekonom: Bereśniewicz 178.
— pisarz miejski: Jan Mikołajewicz Wodoradzki 144.
— pleban: ks. Ickiewicz 165.
— — ks. Gieczewicz 166.
Wielkopolska 28, 107, 146, 163, 164, 177, 178, 179.
Wieniawa herb 70, 114, 172.
Wierejki, majętność w starostwie uciańskiem 72.
Wierzbołowska magdeburgia 80.
Wieszczyccy herbu Grzymała 140, 142.
Wieszczycki Jan, podstarości radomski 140.
Wieże herb 170.
Wilczyńscy herbu Poraj 142.
Wilczyński Bartłomiej 142.
— Jędrzej, kanonik krakowski, biskup teodozyeński, sufragan gnieźnieński, opat mogileński 142.
— Kazimirz, pułkownik królewski 142.
— Lewin 142.
— Stanisław 142.
— Wojciech 142.
Wilno, wileńskie województwo 41, 49, 50, 54, 157, — akademia 22, 53, — kapituła 49, 60, 105, — XX. Rochici 76.

Wileński biskup: Massalski 50.
— — Zienkowicz 50.
— kanonik: ks. Gieczewicz 166.
— wojewoda: Jerzy Pacowicz 99.
— kasztelan: Prozor 85.
— starosta: Jan Skężgajło 43.
Wiłkomirski powiat 16, 41, 61, 69, 74, 99, 100, 126, 144.
Wiśniowiecki książę 94.
— Janusz ks. 144.
— Michał Korybut hetman w. ks. lit. 1704, 151.
Witebsk miasto 20, 66, 68, 69, 71, 75, 99, 135, 140, — magdeburgia 100, — surrogatorya 29, — stolnikostwo 67, — Bazylianie 44, — Bernardyni 121.
Witebskie województwo, prowincya, w całym herbarzu.
Witebski chorąży: Iwan Daniłowicz Chrapowicki 17.
— — Józef Chrapowicki 18.
— — Łuskina 60.
— — Jan Zankiewicz 150.
— cześnik: Andrzej Zaranek 151.
— horodniczy: Łuskina 76, 77.
— kasztelan: Stanisław Ogiński 69, 96.
— komornik: Jarosz Osipowski 90.
— — Jan Prześmycki 103.
— — Jan z Ramelu Ramsza 106.
— — Stanisław Bieńkowski 112.
— miecznik: Skop 116.
— namiestnik grodzki: Tymofiej Kozaryn 56.
— oboźny: Izydor Zankiewicz 150.
— pisarz grodzki: Franciszek Bułhak 119.
— pisarz ziemski: Wasyl Bohdanowicz Wasilewski 139.
— podczaszy: Czaplic 61.
— podstoli: Franciszek Bułhak 119, 120, 164, 165, 175.
— — Żaba 149.
— podwojewodzy: Józef Chrapowicki 18.
— — Kisiel 1701, 18.
— — Jan Wilbatowicz. Papłoński 92.
— rotmistrz: Konstanty Żaba 149.
— sędzia grodzki: Jan Pacowicz Pomarnacki 100.
— sędzia ziemski: Mikosza 33.
— — — Łukomski 88.
— — — Ignacy Nowacki 88.
— strażnik: Kazimirz Rysiński 116.
— surrogator: Gośliński 29.
— wojewodowie:
Antoni Chrapowicki 18.
Sapieha Iwan 1525, 34, 51, 56.
Wojciechowicz 34.
Kryszpin 36.
Ogiński Marcyan 50, 69, 102, 158.

Pac 105, 150.
Zawisza 138.
Witkowscy herbu Poraj 143.
Witkowski Aleksander 143.
— Łukasz, dziekan katedry lwowskiej 143.
— Maciej 143.
— Stefan 143.
Witold w. ks. litewski 53, 117.
Wizka ziemia 85, 128, 169.
Wizki chorąży: Jan Krajewski 1579, 57.
— starosta: Stanisław Krajewski 1616, 57.
Wizuny, majętność w wiłkomirskiem 69.
Władysław Jagiełło król polski 79.
— IV król polski 16, 17, 54, 72, 81, 102, 124, 149, 152, 153, 159.
Włodzimirz w. ks. ruski 43.
Włodzimirski wojski: Floryan Oleszko Oleszkowski 1609, 89.
Włotki majętność 25.
Wodoracz mały i wielki majętności w woj. wołyńskiem 144.
Wodoradzcy herbu Pobóg 143.
Wodoradzki Aleksander dworzanin IKM. 144.
— Jan Mikołajewicz pisarz miasta Wieliża 144.
— Jędrzej rotmistrz powiatu wiłkomirskiego 144.
— Mateusz cześnik kowieński 144.
— Mikołaj starosta mohilewski 144.
— Przecław 143.
— Wojciech 144.
Wojciechowicz, wojewoda witebski 1538, 34.
Wojciechowscy herbu Ostoja 140.
Wojciechowski Roman Wojtkiewicz 140.
Wojciechowscy herbu Lubicz 146.
Wojciechowski Stanisław 146.
Wojcieszki, majętność w ziemi bielskiej 64.
Wojtów, majętność w woj. mińskiem 28.
Wojtowo, dobra na Litwie 60.
Wojniłowiczówna Anna za Adamem Lipińskim 162.
Wolanowna Effamia za Janem Adamowiczem Lipińskim 162.
de Volgo Mickiewicz Adam 175.
Wołkowyski powiat 15, 28, 41, 94, 127.
Wołnina, majętność w woj. smoleńskiem 46.
Wołosza 72, 144, — wołoska wojna 94.
Wolscy herbu Odrowąż 178, 179.
Wolski Andrzej 178.
Worotyńcówna za Jerzym Lachowskim 62.
Wróblewscy herbu Ślepowron 147.
Wróblewski Jan Piotrowicz 147.
Wścieklicz, patrz Zawerski.
Wydreja, majętność w prow. witebskiej 66, 139, 150.
Wyhowski hetman w. ks. lit. 52.
Wymno, majętność w prow. witebskiej 20, 88.

Wyśmiantowicze, majętność w pow. słonimskim 96.
Wysocki 118.
Wysokie, majętność w orszańskiem 20.
Wyszeńscy, herbu Grabie 147.
Wyszeńscy Jałbrzykowie 148.
Wyszeński Stefan Jałbrzyk 147.
— łowczy brzeski 144.
Wyszodskie wójtostwo 65.
Wyszogrodzka ziemia 64.
Wyżłacin — Bujewo, majętność w prow. witebskiej 19, 138, — patrz Bujewo.

Z.

Zabołocie, majętność 89.
Żabowie herbu Kościesza 148, 149.
Żaba podstoli witebski 149.
— Borys rotmistrz chorągwi królewskiej 148.
— Hieronim 1734, 89.
— Józef 1674, 89.
— Konstanty, rotmistrz witebski 149.
— Krzysztof 149.
Zadoroż, majętność w pow. pińskim 126.
Zagajewszczyzna folwark 147.
Zahorański starosta: Dunin 1715, 81.
Zaymiszcze, majętność w prow. witebskiej 90.
Zakroczymska ziemia 8, 168.
— koniuszy: Wojciech Januszewski 168.
— stolnik: Adam Januszewski 168.
Zakrzewscy herbu Kościesza 179, 181.
Zakrzewski Aleksander 180.
— Andrzej 180.
— Mikołaj 180.
Zamierzyn dobra 47.
Zamoyski hetman 144.
Zamostocze, majętność w prow. witebskiej 90.
Zańkiewiczowie herbu Śleporód 7, 149.
Zańkiewicz Jan Śleporód 150.
— Jan chorąży witebski 150.
— Izydor oboźny witebski 150.
Zaolsze majętność 134.
Zapożenki, majętność w prowincyi witebskiej 50.
Zapuszczański kraj 70, — trakt 79.
Zarankowie herbu Korczak 150.
Zarankowie Horbowscy 150, 151.
Zaranek Andrzej, towarzysz chorągwi pancernej 151.
— Andrzej, cześnik witebski 151.
— Benedykt 151.
— Jerzy Horbowski 151.
— Stefan Horbowski 151.

Zarankówna za Stanisławem Romanowskim 111.
Zaranów, majętność 71, 72, 91.
Zaranowski Łuskina Stefan Tymofiejewicz, wójt miasta Witebska 71, 72.
— Tymofiej Łuskina 71.
Zawadzcy herbu Jastrzębiec 151, 152.
Zawadzki Biliaj 151.
— Jan Tadeusz starosta narwidziski 152.
Zawerscy herbu Bończa 152, 153.
Zawerski Prokop Wścieklicz 152, 153.
Zawiella czyli Budowiesz, folwark w pow. oszmiańskim 152.
Zawisza wojew. witebski 138.
Zbitniewscy herbu Niedźwiedź 153, 154.
Zbitniewski Józef 153.
Zbrożkowie herbu Kroje 154, 155.
Zbrożek Kazimirz, podczaszy podolski 154.
Zchałów dobra 72.
Zdan Cielica 131.
Zegzdry, majętność w pow. kowieńskim 156.
Zegzdrowie herbu Ślepowron 156, 157.
— Siemion i Stanisław Iwaszkiewiczowie 156.
Zerobycze, majętność 51, 52.
Zielenicze, majętność w wojew. witebskiem 24.
Zieleniewo, majętność 119.
Zienkowicz, biskup wileński 50.
Złotniki, majętność w ziemi bielskiej 64, 65.
Złotogórscy herbu Ślepowron 157.
Złotogórski Mikołaj 157.
Zmujdzkie księstwo 28, 41, 43, 49, 75, 81, 82, 93, 111, 127, 151, 174.
Żółkiewska parafia 82.
Żołnierzów, majętność 158.
Żołnierzowscy herbu Warnia 157, 158.
Żołnierowski Kalej 157.
Żuk 120.
Żukowszczyzna, majętność w pow. oszmiańskim 155.
Zygmunt cesarz 53.
Zygmunt I król polski 17, 34, 43, 51, 63, 72, 117, 124, 152, 153.
Zygmunt August król polski 51, 54, 72, 94, 105, 117, 122, 124, 132, 133, 147, 150.
Zygmunt III król polski 39, 63, 67, 72, 103, 117, 122, 124, 126, 127, 133, 149.
Żyliny, majętność w wojew. trockiem 3, 4, 161.
Żylińscy Mordasiewiczowie 161.
Żyliński Mojżesz seu Moska Mordas 161.
Żyłka 142.
Żytomirski powiat 88.
Żyżmor Filimon 1585, 12.
Żyżniewo, majętność w pow. oszmiańskim 159.
Żyżniewscy herbu Białynia 158.
Żyżniewski Krzysztof Białynia ciwun trocki 158, 159.
— Zacharyasz 159.

W obronie autentyczności najstarszej monety Bolesława Chrobrego z runicznym napisem.

W Rozprawach wydziału historyczno-filozoficznego Akademii Umiejętności (Tom XXXVII, Kraków, 1898) ogłosił zasłużony na polu badań historycznych średniowiecznych polskich Autor, Dr Wojciech Kętrzyński między innemi pracę pod tytułem: Przyczynki do historyi Piastowiczów i Polski Piastowskiej: 1. Czy Piastowicze nosili zarost? w której usiłuje wykazać, że Piastowicze nie nosili wcale zarostu.

Kwestya, czy Piastowicze nosili zarost czy nie, ma nawet w historyi kultury zaledwo podrzędne znaczenie, w historyi zaś samej jest zgoła bez wartości; w historyi kultury możnaby temu przedmiotowi poświęcić zaledwo jeden osobny paragraf, poświęcanie mu atoli osobnej monografii historycznej, to zbyt wiele zaszczytu dla zbyt błachej rzeczy.

I możnaby śmiało rozprawę tę uczonego badacza jako proste Otia wakacyjne zbyć milczeniem, gdyby w niej ten zresztą bardzo zasłużony badacz nie usiłował mimochodem przemycić innej, stokroć donioślejszej kwestyi, uznania za falsyfikat opublikowanej przez niżej podpisanego po raz pierwszy w Heroldzie polskim z roku zeszłego, nieznanej dotąd skądinąd najstarszej monety Bolesława Chrobrego z runicznym napisem.

Moneta ta, jeśli jej autentyczność utrzymaną zostanie w swej mocy, zajmie jedno z najpoważniejszych miejsc w rzędzie najznakomitszych zabytków prastarej doby piastowskiej, o jej autentyczność więc warto kruszyć kopię, warto pisać polemiczne rozprawy, choćby nawet objętości tomów.

Z tej epoki, z której ta moneta pochodzi, nie mamy prawie żadnych innych pomników, chyba może jakie wykopaliska jaskiniowe lub cmentarzyskowe, ona jedna jak świetny meteor oświeca horyzont zarania dziejów naszych z drugiej połowy X wieku, w obronie jej warto iść nawet na noże, bo zwycięstwo będzie niepoślednią zdobyczą dla polskiej wiedzy, dla polskiej kultury.

Niestety uczony Autor zbyt lekceważył sobie wartość tego pomnika, skoro nie uznał za właściwe rozpatrzyć się bliżej w charakterze tej monety, i wykazać jej słabe strony, jeśli jakie są, które byłyby zdolne zniewolić uczonych do puszczenia monety tej w podejrzenie.

Gołosłownie prawie i bez żadnych argumentów uznał on ową monetę za falsyfikat przylwicki, gołosłownie powtarzam, bo fakt, że na monecie tej przedstawionym jest Bolesław Chrobry z bujnym wąsem, co się częściowo sprzeciwia teoryi Autora o gołowąstwie Piastowiczów, przecież za poważny argument żadną miarą uchodzić nie może. Czyż bowiem fakt, że jeden lub drugi Piastowicz nosił wyjątkowo zarost, może obalić regułę, do której i ja chętnie przystępuję, że Piastowicze zazwyczaj nie nosili zarostu?! Chyba nie! A jeśli Henryk Brodaty mógł nosić wyjątkowo zarost, dlaczegożby i Chrobry nie miał go wyjątkowo nosić, tem bardziej, gdy i Skandynawowie nosili nie rzadko zarost, a zwłaszcza wąsy, a rycerstwo Skandynawskie stało w epoce Chrobrego niemal u szczytu swej chwały. Że o tem nie mamy skądinąd wiadomości, przyczyna leży w tem, iż gdy z epoki Henryka Brodatego mamy już mnóstwo pomników historycznych pisanych, to z epoki Chrobrego nie posiadamy takich pomników zgoła żadnych. Wszakżeż i to u Chrobrego jest szczególne, że nosił duży brzuch, bo był trąbą i pijał dużo piwa, o czem się przypadkowo z Galla dowiadujemy, chociaż wszyscy Piastowicze, o ile to z pieczęci i innych pomników sądzić można, byli zazwyczaj szczupłymi, a jednak ów brzuch u Chrobrego nadający mu tak odmienny od innych Piastowiczów charakter, jeszcze nas nie upoważnia, by go uznać za falsyfikat przylwicki?!

Zresztą gdyby wąsy u Piastowicza były dostatecznym powodem do uznania go za falsyfikat przylwicki, to taki los musiałby w pierwszej linii spotkać pomnik Władysława Łokietka w katedrze krakowskiej, na którym Łokietek zrobiony jest z wąsami; a już grobowiec Kazimirza Wielkiego musiałby być arcyfalsyfikatem przylwickim, skoro król na nim zrobiony jest nietylko z wąsami ale i z brodą, a przecież Kazimirz Wielki przymianku „Brodaty“ nie nosił.

Ogromna szkoda, że Autor ani słówkiem nie wspomniał, w czem upatruje podobieństwo pomiędzy naszą monetą a bałwankami przylwickiemi, byłoby mi to niezmiernie ułatwiło obronę autentyczności monety, której się podjąć muszę, skorom monetę tę jako autentyczną ogłosił. Niewiedząc, co się w niej Autorowi więcej, krom owych nieszczęsnych wąsów Chrobrego nie podoba, nie wiem, czego mam właściwie bronić i gdzie ma leżeć punkt słaby; muszę więc podjąć obronę z ogólnego stanowiska.

Zaznaczam więc przedewszystkiem, że ja najmniejszego podobieństwa ani powinowactwa pomiędzy ową monetą rzekomo fałszywą Chrobrego a bałwankami przylwickiemi nie dostrzegam.

Następnie nie wiem, które bałwanki przylwickie Autor ma na myśli, są bowiem dwie stanowczo różne grupy, jednę ogłosił w dziele swoim Masch, drugą Potocki. Otóż już z powierzchownego porównania tych dwóch grup okazuje się, że o ile bałwanki ogłoszone w dziele Potockiego są bezmyślnemi, idiotycznie niezgrabnemi falsyfikatami, o tyle bałwanki, ogłoszone w dziele Mascha są w stanie wytrzymać najostrzejszą krytykę, krom śniedzi, która ma być zdaniem Levezowa, świeżo nałożoną.

Autor widocznie nie zdaje się robić różnicy między temi dwoma grupami bałwanków przylwickich, lecz stojąc na stanowisku, jakie Levezow jeszcze w r. 1825 zajął, jak gdyby od tego czasu krytyka historyczna żadnych zgoła nie zrobiła postępów, wszystkie snać bałwanki przylwickie w czambuł za falsyfikaty uważa; a jednak nawet ów surowy krytyk Levezow przyznał, że między bałwankami przylwickiemi są i zabytki niewątpliwej autentyczności.

Otóż wobec tego, że jedne balwanki przylwickie są autentyczne, inne falsyfikaty, byłoby koniecznem wiedzieć, z któremi zdaniem Autora, ma mieć nasza moneta Chrobrego wspólne znamiona. Gdyby je miała z autentycznemi, tedy nie rzucałoby to żadnego cienia podejrzenia na jej autentyczność; chyba gdyby posiadała cechy właściwe tylko tym bałwankom przylwickim, które są notorycznemi falsyfikatami. Otóż przyglądając się bałwankom przylwickim już na pierwszy rzut oka widać, że jedna grupa nosi na sobie wybitne reminiscencye świata klasycznego, mianowicie głowy wszystkich prawie bogów noszą charakterystykę łbów lwich, co byłoby u fałszerza mieszkającego w meklemburskiem na schyłku XVII lub choćby w XVIII wieku, który zaywewne nigdy w życiu nie widział lwa żywego, gdyż nad Odrą i Łabą lwy nie żyją a menażerye przewoźne w owych czasach były rzeczą nieznaną, byłoby powtarzam u fałszerza zjawi-

skiem niedającem się wprost wytłumaczyć. Jest nawet między temi bałwankami Venus Anadiomene. Te więc bałwanki są niewątpliwie wyrobem rzemieślników rzymskich minorum gentium i tylko drogą handlu zamiennego za bursztyn, przez Jumnetę dostać się mogły w posiadanie Wendów meklemburskich. Z temi bałwankami, które wszystkie ogłoszone zostały w dziele Mascha, nasza moneta Chrobrego nie ma zgoła żadnego powinowactwa.

U drugiej grupy bałwanków przylwickich, którą ogłosił Potocki, trudno dostrzedz jakichkolwiek cech charakterystycznych, dominującą bowiem cechą u nich jest idiotyczne niedołęstwo. Otóż z tą grupą bałwanków przylwickich nasza moneta tem mniej posiada jakiekolwiek wspólne cechy, gdy głowy obie na naszej monecie przedstawione, są tak wybitnie charakterystyczne, jakie tylko z pod ręki wcale zdolnego artysty wyjść mogły.

Aby dać Szanownym Czytelnikom możność przekonania się naocznie, czy zachodzi jakie powinowactwo między naszą monetą Chrobrego a bałwankami przylwickiemi, pozwalamy sobie na osobnej tablicy zestawić odbicie naszej monety w znacznie powiększonym formacie z jednym typowym bałwankiem przylwickiem pierwszej grupy (autentyk) i jednym również typowym bałwankiem przylwickim drugiej grupy (falsyfikat).

Najważniejszem wszelako znamieniem, które stanowczo i ponad wszelką wątpliwość broni autentyczności naszej monety przeciw zarzutowi fałszerstwa, jest sposób wyrzeźbienia stempła do niej. Dzisiaj stempel do bicia monet rzeźbi się dłutkiem; ale jestto metoda właściwa dopiero nowszym wiekom, nieznana starożytności, ani wiekom średnim. W starożytności i w wiekach średnich rzeźbiono stemple do monet kółkiem tokarskiem, które zupełnie odmienną charakterystykę rzeźbie nadaje. Dość w tej mierze zestawić nowożytne monety obok starożytnych greckich i rzymskich, aby odrazu dostrzedz, jak zupełnie odmienną jest rzeźba tu i tam.

Otóż nasza moneta Chrobrego wykazuje niewątpliwie takie znamiona, jakie ma stempel rznięty kółkiem tokarskiem a nie dłutkiem. Tej tajemnicy nie mógł snać fałszerz żyjący w epoce bałwanków przylwickich, nie mógł jej też naśladować, gdyż nie mógł znać tego kunsztu, byłaby to zresztą praca mozolna, której podjęcie żadną miarąby się nie opłaciło.

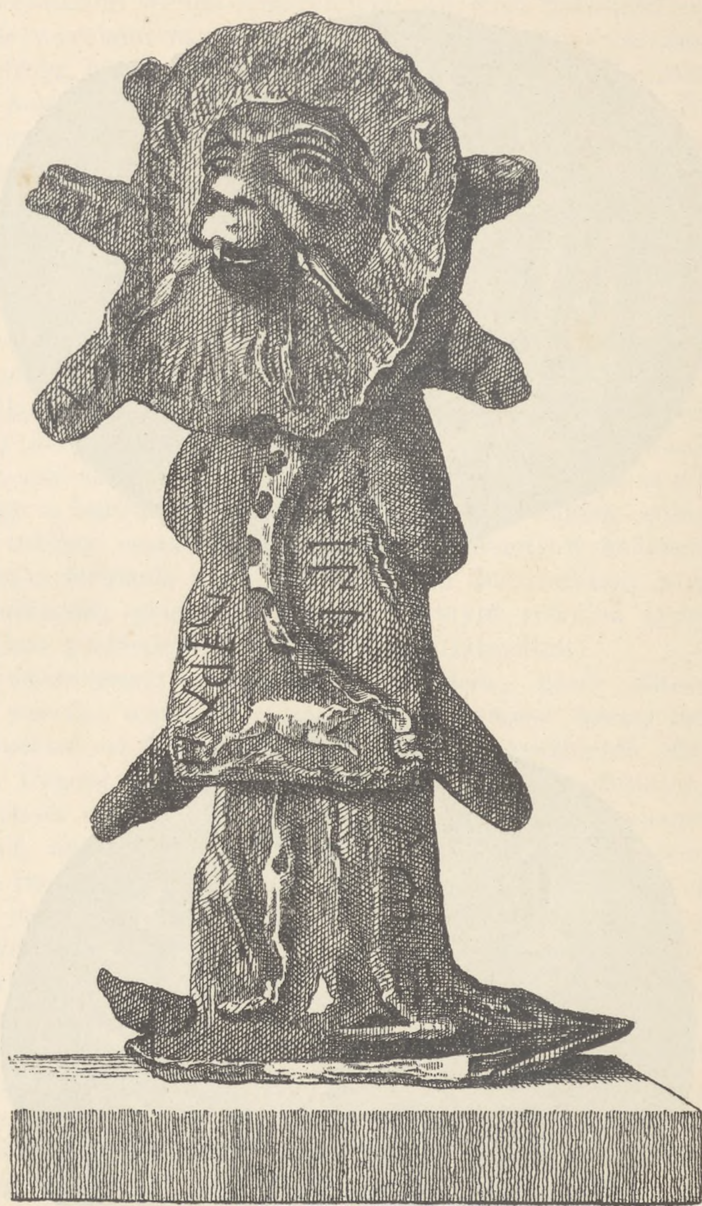
Wreszcie jeden jeszcze moment zasługuje na rozpatrzenie. Falsyfikaty przylwickie podrabiał Gideon Sponholz, syn złotnika Sponholza, w celach osiągnięcia zysku. Sprzedał je też częścią superintendentowi Maschowi, częścią wielkiemu księciu meklem-

14a

Moneta Bolesława Chrobrego z runicznym napisem.

Autentyk przylwicki.

Falsyfikat przylwicki.

bursko-strzelickiemu Karolowi, który i te bałwanki dodatkowo nabył, które z posiadania Mascha przeszły na własność biblioteki katedralnej ratzeburskiej, tak że obecnie wszystkie zgoła bałwanki przylwickie znajdują się w posiadaniu muzeum wielkoksiążęcego meklembursko-strzelickiego.

Otóż jeśli tak, to zgoła niezrozumiałemby było, dlaczegoby Gideon Sponholz sfałszowawszy ową monetę Chrobrego (wedle zdania Autora), tego właśnie najświetniej udałego falsyfikatu nie pozbył ani superintendentowi Maschowi ani księciu meklembursko-strzelickiemu i dlaczegoby ten znakomity falsyfikat blisko 200 lat leżał w ukryciu i dlaczego wreszcie nie sprzedano go na miejscu, gdzie ujrzał światło dzienne, mianowicie w Strzelicach, lecz go zaniesiono aż do Krakowa, kiedy przecież nie można było z zewnętrznych znamion przypuszczać, iż ta moneta do Polski się odnosi.

Te niewytłómaczone wątpliwości trzeba przedewszystkiem stanowczo uchylić, jeśli zarzut fałszerstwa ma mieć choćby cień prawdopodobieństwa za sobą.

Na jeden szczegół muszę jeszcze zwrócić uwagę. Szczęśliwym trafem jeden wyraz „belobok“ znajduje się tak na monecie Chrobrego, jak i na jednym z falsyfikatów przylwickich. Otóż gdyby moneta Chrobrego była jednego z temi falsyfikatami pochodzenia, to ten wyraz byłby na obu pomnikach niewątpliwie jednakowo napisany; tymczasem jest on na obu pomnikach napisany odmiennie, co jak na owe czasy, kiedy pisanie było wielką i trudną sztuką dowodzi niewątpliwie, że te dwa napisy dwóch odrębnych rzeźbiarzy miały za autorów.

Autor zbyt poważne w świecie uczonym polskim zajmuje stanowisko iżby go wolno było posądzać o lekkomyślne podnoszenie nieuzasadnionych zarzutów, zwłaszcza gdy chodzi o pomnik historyczny tej doniosłości, jakim będzie niewątpliwie nasza moneta, skoro swoją niewinność zdoła ochronić. Musimy więc przyjąć za pewne, że jeśli Autor widział się spowodowanym rzucić cień podejrzenia na ową monetę, tedy musiał mieć bardzo poważne do tego powody.

W imię prawdy dziejowej musimy więc prosić uprzejmie Autora, iżby corychlej wystąpił publicznie z temi zarzutami, które go skłoniły do nazwania ogłoszonej przez nas monety Chrobrego przylwickim falsyfikatem, abyśmy w obronie tej monety podnieść mogli wszystkie zgoła argumenta, a także i te, jakich w niniejszej pracy nie podnosimy, nieznając zgoła zarzutów Autora.

